

douglas adams

STOPAŘŮV PRŮVODCE PO GALAXII

RESTAURANT NA KONCI VESMÍRU

Originál:

The Hitch Hiker's Guide to the Galaxy (Stopařův průvodce po galaxii, 1981)

The Restaurant at the End of the Universe (Restaurant na konci vesmíru, 1982)

Další díly:

Life, the Universe and Everything (Život, vesmír a vůbec, 1982)

So Long, and Thanks for All the Fish (Sbohem a díky za všechny ryby, 1984)

Mostly Harmless (Převážně neškodná, 1993)

"Pozemšťané! Věnujte pozornost tomuto hlášení. Hovoří k vám Prostenik Vogon Jelc z Galaktického úřadu pro plánování hyperprostorové dopravy. Jak nepochybně víte, plány pro rozvoj okrajových oblastí Galaxie vyžadují vybudování nové expresní dálnice, která má vést vaší sluneční soustavou. Vaše planeta je bohužel jedna z těch, které jsou určeny k demolicí. Celá akce bude trvat necelé dvě pozemské minuty. Děkuji vám."

Ale

NEPROPADEJTE PANICE!

Pozemšťan Arthur Dent a mimozemšťan Ford Prefect se zachrání, protože kdo by napsal heslo Země do STOPAŘOVA PRŮVODCE PO GALAXII, jedné z nejdůležitějších knih v historii nejen lidstva, a s kým bychom navštívili RESTAURANT NA KONCI VESMÍRU?

STOPAŘŮV PRŮVODCE PO GALAXII

Johnny Brockovi a Clare Gorstové
a ostatním Arlingtoňanům
za čaj, sympatie a kanape

=====

Kdesi daleko v zaostalých a nezmapovaných končinách onoho cípu Západního spirálního ramene naší Galaxie, který si rozhodně nemůže dělat nároky na módnost, leží jedno malé, bezvýznamné žluté slunce.

Kolem něj zhruba ve vzdálenosti sto padesáti miliónů kilometrů obíhá naprosto zanedbatelná nepatrná modrozelená planeta, na níž formy života vzešlé z opic jsou tak úžasně primitivní, že se dosud domnívají, že digitální hodinky jsou docela šikovný nápad.

Hlavní problém této planety spočívá - nebo spíš spočíval - v tom, že většina lidí, kteří na ní žijí, je povětšinou nešťastná. Vyskytlo se mnoho pokusů o řešení, většinou se však týkaly pohybů malých zelených kousků papíru, což je zvláštní, protože ony malé zelené kousky papíru koneckonců nešťastné nebyly.

A tak problém trval dál. Mezi lidmi byla spousta darebáků a převážná většina jich na tom byla moc špatně - dokonce i majitelé digitálních hodinek.

Stále více lidí se přiklánělo k názoru, že udělali nenapravitelnou chybu, už tehdy, když slezli ze stromů. Někteří dokonce tvrdili, že chybou bylo vůbec na ty stromy lézt, že měli všichni pěkně zůstat v oceánech.

A pak jednoho čtvrtka, téměř dva tisíce let poté, co jednoho člověka přibili na kříž za to, že říkal, jak by bylo ohromně bezva chovat se k sobě pro změnu trochu slušně, si jedna dívka sedící osaměle v malé kavárničce v Rickmansworthu najednou uvědomila, v čem je chyba. Přišla na to, jak by se ze světa dalo udělat docela příjemné místo. Dokonce měla pravdu - tentokrát by to bylo fungovalo, a ani by nemuseli nikoho k ničemu přibíjet.

Jenomže naneštěstí než se stačila dostat k telefonu, aby o tom mohla někomu říct, došlo ke strašně pitomé katastrofě a myšlenka byla nenávratně ztracena.

Toto však není její příběh.

Toto je příběh oné strašně pitomé katastrofy a některých jejích důsledků.

Je to také příběh jedné knihy, knihy zvané Stopařův průvodce po Galaxii. Není to pozemská kniha - na Zemi nikdy nevyšla a až do oné strašlivé katastrofy o ní ani žádný pozemšťan neslyšel, ani ji neviděl. Nicméně je to kniha pozoruhodná.

Možná že jde o nejpozoruhodnější knihu, jakou kdy vydalo mamutí nakladatelství v Malém medvědu, o němž rovněž žádný pozemšťan nikdy neslyšel.

Je to kniha pozoruhodná, ale i velmi úspěšná - je úspěšnější než Nebeský rádce hospodyněk, jde na odbyt lépe než Ještě třiapadesátero, co dělat při nulové gravitaci a je diskutovanější než trilogie filozofických trháků Úlona Kolufida Kde udělal Pámbů chybu, Výběr největších Božích omylů a Co je ten Pámbů zač ?

V mnoha ležernějších civilizacích na Východním okraji naší Galaxie dokonce Stopařův průvodce nahradil velkou Galaktickou encyklopedii jakožto zdroj veškerého vědění a moudrosti, neboť - ač má mnoho mezer a spousta informací je pochybných nebo přinejmenším hodně nepřesných - má proti starší a prozaičtější příručce dvě nesporné výhody.

Jednak je o něco levnější, a především má na obálce velký vlídný nápis: NEPROPADEJTE PANICE.

Historie onoho strašně pitomého čtvrtka a jeho neuvěřitelných následků a jejich souvislostí s touto pozoruhodnou knihou však začíná velmi prostě.

Začíná jedním domem.

=====

1. kapitola

Dům stál na mírném svahu na samém konci vesnice. Stál o samotě, s vyhlídkou na širé lány jihozápadní Anglie. Rozhodně ničím nevynikal - asi třicet let starý, podsaditý, přibližně čtvercový cihlový dům, v průčelí se čtyřmi okny, jejichž velikost v poměru k celku víceméně přesně nelahodila oku.

Jediný člověk, kterého dům něčím zajímal, byl Arthur Dent, a to ještě jen proto, že v něm náhodou bydlel. Bydlel tu už tři roky, od té doby, co se odstěhoval z Londýna, protože na Londýn prostě neměl nervy. I on byl asi třicetiletý, vysoký, tmavovlasý a vždycky trochu nesvůj. Nejvíc starostí mu působilo, že se ho všichni pořád ptali, proč vypadá tak ustaraně. Pracoval v místním rozhlasu, o kterém vždycky říkával kamarádům, že je mnohem lepší, než si asi myslí. Taky že byl - většina jeho kamarádů totiž pracovala v reklamě.

V noci ze středy na čtvrtek lilo, takže ulice byla mokrá a rozblácená, ale ranní slunce zářivě vesele svítilo - a mělo to být naposled - na Arthurův dům.

Nikdo mu ještě neoznámil, že obecní rada chce dům zbourat a postavit místo něj dálnici.

Ve čtvrtek v osm ráno se Arthur necítil zrovna nejlíp. Mátožně se probudil, vstal a mátožně bloumal po pokoji, otevřel okno, uviděl buldozer, našel pantofle a odbelhal se do koupelny umýt.

Zubní pastu na kartáček - tak. A drbat.

Zrcátko na holení - obrácené ke stropu. Nastavil ho. Na okamžik se v něm objevil další buldozer za oknem koupelny. Řádně nastaveno odráželo Arthurovy štětiny. Odrásal je, umyl se, utřel a odbelhal se do kuchyně najít něco příjemného, co by se dalo vložit do úst.

Konvice, zásuvka, lednička, mlíko, kafe. Zívnutí.

Slovo buldozer bloudilo jeho myslí a hledalo, s čím by se mohlo spojit.

Buldozer za kuchyňským oknem byl pořádný kousek.

Civěl na něj.

Žlutý, pomyslel si a odbelhal se do ložnice obléct.

Cestou se zastavil v koupelně a vypil velkou sklenici vody a pak ještě jednu. Začínal se podezřívat, že má kocovinu. Ale proč? Copak včera večer pil? Došel k závěru, že nejspíš ano. Zahlédl cosi v holicím zrcátku. Žlutý, pomyslel si a belhal se do ložnice.

Zastavil se a přemýšlel. Hospoda, říkal si v duchu. Jéžiš, hospoda. Matně se rozpomínal, jak se rozčiloval, rozčiloval se kvůli něčemu, co mu připadalo důležité. Každému o tom vykládal a obával se, že dost obšírně - nejjasnější vizuální vzpomínku měl na skelné pohledy v očích lidí kolem. Něco o nějaké dálnici, o které se právě dozvěděl. Jednalo se o ní už celé měsíce, až na to, že o tom nikdo nevěděl. K smíchu. Lokl si vody. Však ono se to setřese, rozhodl se, nikdo přece žádnou dálnici nechce, obecní rada to nikdy nemůže prosadit. To se nějak vyřeší.

Ale že ho to stálo pořádnou kocovinu. Prohlížel se v zrcadle na dveřích skříně. Vyplázl jazyk. Žlutý, pomyslel si. Slovo žlutý bloudilo jeho myslí a hledalo, s čím by se mohlo spojit.

O patnáct vteřin později už byl venku a ležel před obrovským žlutým buldozerem, který se valil zahradní pěšinou.

Pan L. Prosser byl, jak se říká, taky jenom člověk. Jinými slovy patřil k dvounohým formám života na bázi uhlíku, které se vyvinuly z opic. Konkrétně řečeno byl to čtyřicetiletý, tlustý a ochablý zaměstnanec obecní rady. Jeho největší zvláštnost - ale o té ovšem nevěděl - spočívala v tom, že byl kromě jiného přímým Čingischánovým potomkem po meči, přestože řada uplynulých generací a rasové míšení si zahrálo s jeho geny natolik, že neměl žádné patrné mongolské rysy a po mocném předkovi nezdědil nic než postavu značně rozšířenou v pase a slabost pro malé chlupaté kloboučky.

Velký válečník rozhodně nebyl - ve skutečnosti to byl nervózní, utrápený človíček. A dneska byl zvlášť nervózní a utrápený, protože v práci se vyskytl problém - měl dohlédnout, aby dům Arthura Denta byl srovnán se zemí, dřív než den skončí.

"Nechte toho, pane Dente," říkal, "tohle přece nemůžete vyhrát. Nemůžete ležet před buldozerem donekonečna." Snažil se přimět své oči, aby divoce blýskaly, ale nějak jim to nešlo.

Arthur ležel v blátě a posměšně pomlaskával.

"Vsaďte se! Uvidíme, kdo dřív zrezaví."

"Obávám se, že se s tím budete muset smířit," opáčil L. Prosser a nervózně protáčet chlupatý klobouček na šesulce hlavy. "Tahle dálnice se postavit musí, a taky že se postaví!"

"To slyším prvně," podivil se Arthur, "a proč se musí postavit?"

Pan Prosser mu zkusmo pohrozil prstem, ale hned toho zase nechal.

"Jak to myslíte, proč se musí postavit? No je to dálnice. Dálnice se stavět musí."

Dálnice jsou zařízení, které umožňuje jistým lidem řídit se z bodu A do bodu B značnou rychlostí, zatímco jiní lidé se značnou rychlostí řídí z bodu B do bodu A. Lidé, co bydlí v bodě C, který leží přesně uprostřed, se občas musí divit, co je na bodě A tak úžasného, že se taková spousta lidí z

bodu B jen třese na to, aby se tam dostali, a co je tak zajímavého na bodě B, že taková spousta lidí z bodu A stojí o to se tam dostat. A často si přejí, aby se lidé už jednou ksakru rozhodli, kde vlastně chtějí být.

Pan Prosser chtěl být v bodě D. Bod D neměl žádné zvláštní umístění, byl to prostě kterýkoliv příhodný bod hodně daleko od bodů A, B a C. V bodě D by měl pěknou chaloupku se zkříženými sekýrami nade dveřmi a trávil by příjemné chvíle v bodě E, což byla vzhledem k bodu D nejbližší hospoda. Jeho žena by samozřejmě chtěla popínavé růže, ale on dával přednost sekýrám. Sám nevěděl proč, ale sekýry se mu prostě líbily. Pod palbou posměšných pohledů, jimiž ho stíhali řidiči buldozerů, ho polilo horko.

Přenesl váhu z nohy na nohu, ale na obou to bylo stejně nepohodlné. Zřejmě tu někdo byl hrozně neschopný a pan Prosser se modlil, aby to náhodou nebyl on.

“Měl jste právo vznést námitky nebo předložit protinávrhy v patřičné lhůtě.”

“V patřičné lhůtě?” opičil se Arthur. “V patřičné lhůtě? Dozvěděl jsem se o tom včera, když ke mě domů přišel nějaký řemeslník. Ptal jsem se ho, jestli přišel umýt okna, a on na to že ne, že přišel zbourat dům. To mi ovšem neřekl rovnou. Nejdřív oťrel pár oken a vyinkasoval pět liber. Pak se s tím teprve vytasil.”

“Ale pane Dente, ty plány byly přístupné na místním plánovacím úřadě tři čtvrtě roku.”

“To jo, a jakmile jsem se to dozvěděl, hned jsem se taky na ně šel podívat, včera odpoledne to bylo. Zrovna jste se nenamáhal na ně upozorňovat, co? Jako třeba že byste to někomu řekli, nebo tak něco na ten způsob.”

“Ale ty plány byly vyvěšeny...”

“Vyvěšeny? Musel jsem je nakonec jít hledat do sklepa.”

“Tam je oddělení, kde je vyvěšují.”

“S baterkou.”

“Asi byl zrovna výpadek proudu.”

“A schody zřejmě taky vypadly.”

“Podívejte se, našel jste to oznámení nebo ne?”

“Ale jo, našel. Na dně zamčené registračky, a tu vecpali na zrušený záchod a na dveře dali ceduli *Pozor, leopard!*”

Po nebi přeběhl mrak. Jeho stín padl na Arthura Denta, opřeného o loket ve studeném bahně.

Padl na Arthurův dům. L. Prosser se na něj zamračil.

“Není to moc hezký dům.”

“Mně se bohužel zrovna líbí.”

“Dálnice se vám taky bude líbit.”

“Hele, drž hubu,” zavrčel Arthur. “Drž hubu a vodprejskni i s tou svou pitomou dálnicí. Nemáš nárok a moc dobře to víš.”

Pan Prosser několikrát naprázdno otevřel a zase sklapl ústa, zatímco jeho mysl na okamžik zaplnily nevysvětlitelné, ale strašně svůdné vize Arthurova domu stravovaného ohněm a vřeštícího Arthura, jak vybíhá z hořících trosek a ze zad mu vyčuhují přinejmenším tři pořádná kopí. Podobné vize ho obtěžovaly dost často a silně ho znervózňovaly. Chvilí se pokoušel cosi blekotat, pak se však vzpamatoval.

“Pane Dente...”

“Ano? Copak?”

“Rád bych vám poskytl jednu věcnou informaci. Dovedete si představit, jakou škodu by asi utrpěl tenhle buldozer, kdybych ho prostě pustil a převálcoval vás?”

“Jakou?” zeptal se Arthur.

“*Vůbec žádnou,*” odvětil Prosser a nervózně odmaširoval. Nestačil se divit, proč je jeho mozek napěchován tisíci divokými pokřikujícími jezdci.

Prazvláštní shodou okolností výraz *vůbec žádné* přesně vyjadřuje míru podezření, které choval z opice vzešlý Arthur Dent, že jeden z jeho nejlepších kamarádů nepochází ani z opice ani z Guildfordu, jak obvykle prohlašoval, nýbrž z jedné planety kdesi v okolí Betelgeuze.

To by Arthura totiž v životě nemohlo napadnout.

Tenhle kamarád se octl na planetě Zemi před nějakými patnácti lety a celou tu dobu se poctivě snažil začlenit do pozemské společnosti. Je třeba uznat, že se mu to do jisté míry podařilo, to se musí nechat. Tak například se mu po celých těch patnáct let dařilo předstírat, že je nezaměstnaný herec. Zřejmě je to celkem přijatelné tvrzení.

Dopustil se nicméně jedné hloupé chyby - trochu totiž odflákl předběžný průzkum. Získané informace ho natolik zavedly, že si vybral jméno Ford Prefect v domněnku, že je docela běžné a nenápadné.

Nebyl nápadně vysoký, jeho tvář měla pozoruhodné, nikoli však nápadně hezké rysy. Nazrzlé vlasy jako dráty si česal z čela dozadu. Kůže vypadala jako napnutá přes nos dozadu. Bylo na něm prostě něco divného, ale těžko říct co. Snad to způsobovalo to, že jeho oči nemrkaly dost často, a když

jste s ním mluvili třeba jen chvíli, donutil vás k slzám. Snad to bylo tím, že měl trochu moc široký úsměv a působil znepokojivým dojmem, že se vám chystá skočit po krku.

Většinu lidí, s nimiž se na Zemi skamarádil, připadal jako neškodný excentrik - bohém a mazavka s trochu divnými zvyky. Tak například s oblibou vpadával na univerzitní večírky, kde se vždycky strašlivě zlískal a začal zesměšňovat každého astrofyzika, který mu zrovna padl do rukou. Nakonec ho vždycky vyhodili.

Čas od času mival stavy podivné roztržitosti. Zíral do nebe jako hypnotizovaný, dokud se ho někdo nezeptal, co že to dělá. Vždycky sebou provinile trhl, a pak se s úlevou zasmál.

“Ále, jen tak vyhlížím létající talíře.” Každý se tomu vtipu obvykle zasmál a zeptal se, jaké létající talíře ho zajímají.

“Zelené!” usmíval se prohnaně Ford. Chvilí se bláznivě chechtal a pak náhle odklusal do nejbližšího baru, kde zaplatil obrovskou rundu.

Ten večer obvykle dopadl špatně. Úplně zmagoreňný whisky zatáhl do koutku nějakou dívku a vysvětloval jí s poněkud rozmazanou výslovností, že na barvě těch talířů v podstatě zase tak moc nezáleží.

A když se potom poloparalyticky potácel nočními ulicemi, ptal se policajtů na cestu k Betelgeuze. Odpovídali mu obvykle něco jako “Nemyslíte, pane, že je čas vydat se domů?”

“Se právě snažím kámo,” odpovídal vždycky stejně Ford. “Se právě snažím.”

To, co však skutečně vyhlížel, když roztržitě zíral do nebe, byl jakýkoliv létající talíř. O zelených mluvil jen proto, že zelená byla tradiční barva uniformy Betelgeuzských průzkumníků trhu.

Zoufale toužil po jakémkoliv létajícím talíři. Uvznout někde na patnáct let je přece jen trochu dlouho, zvláště když je tam tak nepředstavitelná nuda jako na Zemi.

Přál si, aby už brzo přiletěl nějaký létající talíř, protože uměl létající talíře stopovat a přimět posádku, aby ho vzali. Věděl jak na to, když chcete zhlédnout divy vesmíru za míň než třicet altairských dolarů denně.

Ford totiž ve skutečnosti dělal terénní průzkum pro onu pozoruhodnou knihu, pro *Stopařova průvodce po Galaxii*.

Lidé jsou neuvěřitelně přizpůsobiví, a tak kolem poledního už v nejbližším okolí Arthurova domu vládla zaběhnutá rutina. Arthurovou všeobecně uznávanou rolí bylo ležet v blátě, posměšně pomlaskávat a občas se dožadovat svého právníka, maminky nebo dobré knihy. Všeobecně uznávanou rolí páně Prosserovou bylo příležitostně zkoušet na Arthura nové finty, jako například řeč o Veřejném blahu, řeč o Nezadržitelném pokroku, projev na téma ‘Taky mi jednou zbourali dům, ale nikdy jsem se tím netrápil’ a různé jiné lichotky a výhružky. Všeobecně uznávanou rolí řidičů buldozerů bylo posedávat kolem, popíjet kávu a experimentovat s odborovými předpisy, jak by se dala situace využít k vlastnímu finančnímu prospěchu.

Země se zvolna otáčela kolem své osy.

Slunce začínalo vysoušet bláto, v němž Arthur ležel.

Opět ucítil na tváři něčí stín.

“Ahoj, Arthure,” řekl stín.

Arthur zamžoural proti slunci a ke svému překvapení uviděl nad sebou stát Forda Prefecta.

“Forde, ahoj, jak se vede?”

“Fajn. Hele, máš teď něco na práci?”

“Jestli mám něco na práci!” rozhořčil se Arthur. “No, jenom musím ležet před všemi tady těmi buldozery, nebo co to je, protože když to neudělám, tak mi zbourají dům, ale jinak... vlastně ani ne, proč?”

Na Betelgeuze nevědí, co je sarkasmus, takže Ford Prefect, pokud se nesoustředil, ho nepostřehl. Řekl tedy:

“Prima. Můžeme si tady někde promluvit?”

“Cože?” jevil se Arthur.

Pár vteřin to vypadalo, že ho Ford ignoruje. Upřeně zíral do nebe jako králík, který si koleduje, aby ho přejelo auto. Pak přičapl k Arthurovi.

“Musíme si promluvit,” řekl naléhavě.

“Bezva,” řekl Arthur. “Tak mluv.”

“A něčeho se napít,” naléhal stále víc Ford. “Je to strašně důležitý, promluvit si a napít se. Teď hned. Zajdeme do hospody ve vesnici.”

Znovu se nervózně zadíval do nebe, jako by něco očekával.

“Hele, copak to nechápeš?” teď už ječel Arthur. “Tehle chlap mi chce zbourat barák!” ukázal na Prossera.

Ford se na něj zmateně zadíval.

“Ale to přece může klidně udělat, i když tu nebudeš, ne?”

“Ale to já právě nechci, aby to udělal!”

“Aha.”

“Co je to s tebou, Forde?”

“Nic. Nic se mnou není. Poslouchej mě - musím ti říct tu nejdůležitější věc, kterou si kdy slyšel. Musím ti to říct hned a musím ti to říct ve výčepu U podkoního.”

“Ale proč?”

“Budeš potřebovat hodně silný drink.”

Arthur pod Fordovým upřeným pohledem překvapeně zjišťoval, že mu slábne vůle. Netušil ovšem, že je to díky staré pijácké hře, kterou se Ford naučil v hyperprostorových přístavech v oblastech těžby mandranitu ve sluneční soustavě Orion Beta.

Ta hra není nepodobná pozemské hře zvané indiánský zápas. Hraje se takhle:

Protivníci sedí naproti sobě u stolu a každý má před sebou sklenici.

Mezi nimi stojí láhev Janxova likéru (který byl mimochodem zvěčněn už ve starodávném orionském hornickém popěvku “Už mi nenalívejte tu starou Janxovku/ ne, už mi nenalívejte tu starou Janxovku/ Vždyť se mi hlava rozskočí/ jazyk se do lhaní pustí/ oči z hlavy vyskočí/ a duše tělo opustí/ tak dejte sem ještě panáka starý Janxovky”).

Oba hráči se pak soustředí na láhev a pokoušejí se ji svou vůlí naklonit a nalít likér do protivníkovy skleničky, a ten ho pak musí vypít.

Načež se láhev znovu naplní a hraje se další kolo. A tak dále.

Jak jednou začnete prohrávat, je pravděpodobné, že budete prohrávat pořád, protože Janxův likér, kromě jiných účinků, snižuje telepsychické schopnosti.

Když je zkonsumováno předem určené množství, ten, kdo nakonec prohrál, musí dát fant, kterýžto úkon je zpravidla povahy obscénně biologické.

Ford obvykle hrál tak, aby prohrál.

Jak tak na něj Ford zíral, začínal si Arthur myslet, že by vlastně nakonec k Podkonímu docela jít chtěl.

“Ale co bude s mým domem?” zakřoutil ukřivděně.

Ford pohlédl směrem k Prosserovi a náhle dostal zlomyslný nápad.

“Tak on ti chce zbořit dům?”

“Ano, chce tady postavit...”

“Ale nemůže, protože mu ležíš před buldozerem?”

“Ano a...”

“Určitě to nějak vyřešíme,” ujistil ho Ford. “Promiňte, že ruším,” zavolal.

Pan Prosser (který se právě hádal s mluvčím řidičů buldozerů, jestli Arthur Dent představuje riziko pro jejich duševní zdraví nebo ne, a v případě, že ano, jak vysoký příplatek by měli dostat) zapátral kolem sebe. Překvapilo ho a mírně znepokojilo, když zjistil, že Arthur má společníka.

“Ano? Copak?” volal v odpověď. “Už pan Dent přišel k rozumu?”

“Mohli bychom pro danou chvíli předpokládat, že nepřišel?” volal zase Ford.

“Ach jo,” povzdychl si Prosser.

“A mohli bychom dále předpokládat, že tady hodlá zůstat celý den?”

“Tak?”

“Takže vaši lidé tu budou celý den postávat a nedělat nic?”

“Může být, může být...”

“No, a když už jste se s tím jednou smířil, tak vlastně pana Denta nepotřebujete, aby tady celou tu dobu ležel, ne?”

“Cože?”

“Vy ho tu vlastně nepotřebujete,” vysvětloval trpělivě Ford.

Pan Prosser usilovně přemýšlel.

“No vlastně ne, v podstatě ne..., nedá se říct, že bychom ho *potřebovali...*,” soukal ze sebe utrápeně. Připadalo mu, že jeden z nich plácá nesmysly.

“Takže kdybyste byl tedy ochoten přistoupit na to, že tady v podstatě je, mohl bych si s ním odskočit na půl hodinky do hospody. Co vy na to?”

Pan Prosser si pomyslel, že to zní jako pěkná magořina.

“Zní to docela rozumně...,” řekl konejšivě a sám se divil, koho se to vlastně snaží konejšit.

“A kdybyste si pak taky chtěl na jedno skočit, tak to vždycky můžeme na chvíli vzít zase my za vás,” nabízel velkoryse Ford.

“Děkuju mnohokrát...” Prosser už vůbec nevěděl, jak odehrát tenhle míček. “Děkuju..., ano, to jste moc hodný...” Zamračil se, usmál se, pak se pokusil udělat obojí najednou, což se mu nepodařilo, popadl svůj chlupatý klobouk, a zuřivě ho protočil na šesulce. Nedokázal z toho všeho udělat jiný závěr, než že právě zvítězil.

“Takže kdybyste laskavě šel sem a tady si lehl...,” pokračoval Ford Prefect.

“Cože?” užasl Prosser.

“Ach tak, promiňte, asi jsem to neřekl dost jasně. Někdo musí ležet tady před těmi buldozery,

že? Jinak by jim nic nebránilo, aby převálcovali dům pana Denta, že ano?”

“Cože?” opakoval Prosser mechanicky.

“Je to úplně jednoduché,” vysvětloval Ford. “Můj klient, pan Dent, říká, že se tu přestane válet v blátě výhradně pod podmínkou, že ho vystřídáte.”

“O čem se to bavíte?” ozval se Arthur, ale Ford ho zlehka šťouchl nohou, aby byl zticha.

Pan Prosser si musel novou myšlenku nahlas přeslabikovat.

“Vy zkrátka chcete, abych šel a lehl si...”

“Ano.”

“Před ten buldozer?”

“Ano.”

“Místo pana Denta.”

“Ano.”

“Do toho bláta.”

“Do toho, jak říkáte bláta.”

Když si pan Prosser uvědomil, že je to ve skutečnosti zase on, kdo nakonec prohrál, bylo to, jako by z něj spadla jakási tíže. Tohle se víc podobalo světu, který znal. Povzdychl si.

“A vy za to vezmete pana Denta s sebou do hospody?”

“Správně,” souhlasil Ford. “Přesně tak.”

Pan Prosser udělal několik nervózních kroků vpřed.

“Můžete mi to slíbit?”

“Spolehněte se,” ujistil ho Ford a dodal k Arthurovi: “Tak dělej, vstávej, ať si tam může lehnout.”

Arthur se zvedl. Připadal si jako ve snu.

Ford posunkem naznačil Prosserovi, aby zaujal Arthurovo místo. Nebožák smutně a neohrabaně usedl do bláta. Zdálo se mu, že celý jeho život je jakýsi sen, a občas si kladl otázku, čím sen to je a jestli se těm, kdo ho sní, líbí. Bláto mu obalilo zadek a ruce a vniklo mu do bot.

Ford na něj přísně pohlédl.

“A ne abyste tady zatím panu Dentovi zbourali dům, když bude pryč, to by byla pěkná sprostárna, jasný?”

“Pomyšlení na něco takového ještě ani nezačalo uvažovat o pouhé možnosti vstoupit mi na mysl,” zabrblal Prosser a uvelebil se v blátě.

Než ulehl a zavřel oči, zahlédl ještě, jak se k němu blíží zástupce odborového svazu řidičů buldozerů. Snažil si srovnat v hlavě argumenty, aby mohl dokázat, že teď sám nepředstavuje riziko pro duševní zdraví. Nebyl si tím ovšem ani zdaleka jistý - jeho mysl zaplňovaly řev, koně, kouř a pach krve. Stávalo se mu to vždycky, když si připadal uboze nebo ušlápnutě, ale nikdy si to nedokázal vysvětlit. V kterémsi z vyšších dimenzí, o nichž nic nevíme, mocný Chán vztekle zařval. Pan Prosser se však jen zachvěl a tiše zakřučel. Pod víčky pichlavě cítil kapičky vody. Byrokratické zmatky, rozzlobení muži ležící v blátě, záhadní cizinci působící mu nepochopitelné ponížení a v jeho hlavě armáda neznámých jezdců, kteří se mu vysmívají - to je tedy den!

Den to tedy byl. Ford Prefect věděl, že otázka, jestli Arthurův dům zboří nebo ne, nestojí ani za pár ledvin z divokého psa dinga.

Jen Arthurovi to pořád nešlo z hlavy.

“Dá se mu vůbec věřit?” staral se.

“Já osobně bych mu důvěřoval až do konce světa,” uklidňoval ho Ford.

“To znamená jak asi dlouho?”

“Asi tak dvanáct minut. Tak pojd' honem, potřebuju se napít.”

=====

2. kapitola

Podíváme-li se do *Galaktické encyklopedie* na heslo Alkohol, dozvíte se, že je to bezbarvá prchavá tekutina, která vzniká kvašením cukrů. *Encyclopaedia Galactica* zaznamenává i euforizující účinky alkoholu na jisté formy života na bázi uhlíku.

Stopařův průvodce po Galaxii se o alkoholu také zmiňuje. Říká, že nejlepší existující drink je Pangalaktický megacloumák.

Vypít Pangalaktický megacloumák je podle *Stopařova průvodce* asi jako nechat si vyrazit mozek z hlavy plátkem citrónu obaleným kolem masivní zlaté cihly.

Průvodce rovněž informuje, na kterých planetách se mixuje nejlepší Pangalaktický megacloumák, kolik za něj zaplatíte a které dobrovolné organizace vám poskytnou pomoc, až se budete léčit z jeho následků.

V *Průvodci* najdete dokonce i recept na nejlepší Pangalaktický megacloumák.

Vezměte obsah jedné láhve Staré Janxovky.

Nalijte do něj jednu odměrku vody z moří Santraginu V - ach, santraginská mořská voda! Ach, santraginské ryby!!!

Do směsi nechte roztát tři kostky Arkturského mega-ginu (musí být řádně zmrzlý, jinak benzín vyprchá).

Tím vším nechte probublat čtyři litry fallijského bahenního plynu, na počest všech šťastných stopařů, kteří zemřeli rozkoší v bažinách Fallie.

Obrácenou stříbrnou lžičkou odměřte dávku Qualactinského hypermátového extraktu, vonícího něžnou sladkostí, mystikou a opojnými výpary temných Qualactinských zón.

Vhodte zub algolského slunečního tygra. Sledujte, jak se rozpouští a jak se oheň algolských slunců vsakuje hluboko do srdce nápoje.

Přikápněte trochu Zamphuoru.

Ozdobte olivou.

A potom pijte..., ale... velmi opatrně...

Stopařův průvodce po Galaxii jde na odbyt rozhodně líp než *Encyclopaedia Galactica*.

“Šest pint hořkého,” oznámil Ford Prefect barmanovi U podkoního. “A rychle, prosím vás, za chvíli bude konec světa.”

Takovéhle zacházení si barman nezasloužil. Byl to důstojný stařec. Posunul si brýle na nose a zamžikal na Forda. Ten ho však ignoroval a civěl z okna. Barman tedy místo toho pohlédl na Arthura, který jen bezmocně mlčky pokrčil rameny.

Barman tedy zabrousil do konverzace: “Myslíte, pane? Máme na to dnes hezky,” a začal točit žádaná piva.

Pak mu to ale nedalo, a zkusil to znovu.

“Půjdete odpoledne na fotbal?”

Ford se otočil a podíval se na něj.

“Ne, nemá to smysl.” Opět se odvrátil a zíral dál z okna.

“Copak? Myslíte, že výsledek je jasný? Arsenal je bez šance?”

“Ne, ne,” odporoval jemně Ford, “prostě jenom bude konec světa.”

“Ano, pane, to už jste říkal.” Barman pohlédl přes brýle tentokrát na Arthura. “To by se Arsenalu určitě náramně hodilo.”

Ford na něj užasle pohlédl.

“To snad ne,” zamračil se.

Barman nabral zhluboka dech. “Tady máte šest pint, pane.”

Arthur se na něj mdle usmál a znovu pokrčil rameny. Otočil se a mdle se usmál na zbytek hospody, pro případ, že by někdo zaslechl, co se tu právě odehrálo.

Nikdo samozřejmě nic nezaslechl, a nikdo tudíž nechápal, proč se tak divně usmívá.

Muž, sedící u baru vedle Forda, pohlédl na oba kamarády, pak na oněch šest piv. Předvedl bleskovou ukázkou počtářského umění. Odpověď, k níž se dopracoval, se mu zřejmě zamlouvala, protože jim věnoval přiblblý a nadějeplný úsměv.

“Vodpal, to jsou naše piva,” řekl Ford a vrhl na něj pohled, který by přiměl i algolského slunečního tygra, aby si hleděl svého.

Ford vysolil na barový pult pětilibrovou bankovku. “Zbytek si nechte.”

“Cože? Z pětilibrovky? Děkuji vám, pane.”

“Sotva to utratíte, máte na to už jen deset minut.”

Barman se rozhodl, že půjde jednoduše kousek dál.

“Forde, řekl bys mi laskavě, co se to ksakru děje?” zlobil se Arthur.

“Dělej, pij,” pobízel ho Ford. “Máš tu tři piva.”

“Tři piva?” děsil se Arthur. “V poledne?”

Muž vedle Forda se usmíval a šťastně přikyvoval. Ford ho ignoroval. Mluvil dál k Arthurovi: “Čas je iluze. Poledne už teprv.”

“Hluboká myšlenka,” řekl Arthur. “To bys měl poslat do *Reader`s Digestu*. Mají tam stránku pro pošuky, jako jsi ty.”

“Vypij to.”

“A proč mám vypít tři piva, jen tak najednou z ničeho nic?”

“Uvolňuje to svalový tonus, budeš to potřebovat.”

“Svalový tonus?”

“Svalový tonus.”

Arthur upřeně zíral do svého piva.

“Udělal jsem dneska něco špatně,” uvažoval nahlas, “anebo byl svět vždycky takovýhle, a jenom já jsem to neviděl, protože jsem byl příliš zahleděný sám do sebe?”

“Tak dobře,” kapituloval Ford. “Pokusím se ti to vysvětlit. Jak dlouho se my známe?”

“Jak dlouho?” Arthur se zamyslel. “Hm, asi tak pět let, možná šest. Většinou mi připadalo, že to jakž takž dává smysl.”

“No, a jak bys reagoval, kdybych ti řekl, že nejsem z Guildfordu, ale z jedné malé planety kdesi v okolí Betelgeuze?”

Arthur pokrčil rameny. Moc ho to nepotěšilo.

“Nevím,” odpověděl. “Proč? Myslíš že je pravděpodobné, že něco takového řekneš?”

Ford to vzdal. Nestálo to prostě v tu chvíli za námahu, vždyť za chvíli bude konec světa. Řekl tedy jen:

“Dopij to. Bude konec světa,” dodal naprosto věcně.

Arthur vyslal ke zbytku hospody další mdlý úsměv. Zbytek hospody se na něj zamračil. Nějaký člověk mu dokonce posuňkem naznačil, aby se na ně neusmíval a hleděl si svého.

“To je určitě ten čtvrtek,” hroutil se Arthur nad svým pivem. “Já ty čtvrtky prostě nezvládám.”

=====

3. kapitola

Tento čtvrtek se v ionosféře, mnoho kilometrů nad povrchem planety, něco tiše pohybovalo, a to něco navíc nebylo samo - plulo tu ve skutečnosti několik desítek obrovských, masivních žlutých objektů deskovitého tvaru, velkých jako panelák a tichých jako ptáci. Přesunovaly se bez nejmenší námahy, koupaly se v elektromagnetických paprscích vysílaných hvězdou Sol a dávaly si na čas. Zatím se jen řadily a připravovaly.

Planeta hluboko pod nimi téměř neměla tušení o jejich přítomnosti, a právě tak to v této chvíli chtěli. Obrovité žluté objekty zůstaly zcela nepovšimnuty observatoří Goonhilly, a když míjely Cape Canaveral, přístroje tam ani nepíply. I Woomera a Jodrell Bank zíraly přímo skrz ně. Byla to tak trochu škoda, protože přesně po tomhle tu celá léta páslí.

Jediný, kdo to vůbec zaregistroval, byla malá černá skříňka zvaná senzomatický subéterový přijímač. Tiše si pro sebe pomrkávala, zahnížděná ve tmě uvnitř kožené brašny, kterou Ford Prefect obvykle nosil přes rameno. Fordova brašna obsahovala totiž docela zajímavé věci - každý pozemský fyzik by valil oči. Právě proto se jimi Ford nechlubil. Maskoval obsah několika ohmatanými scénáři, které údajně studoval. Kromě senzomatického subéterového přijímače tu měl také elektronický palec - krátký a tlustý černý váleček s hebkým, matným povrchem a několika vypínači a ciferníky na jednom konci. Dále přístroj, který vypadal jako mohutná elektronická kalkulačka. Měl asi stovku drobných plochých tlačítek a obrazovku velkou zhruba deset čtverečních centimetrů, na níž se mohla v mžiku objevit kterákoliv z milionů 'stránek'. Přístroj vypadal k bláznění složitě, což byl jeden z důvodů, proč na plastickém obalu zářil vlídný nápis: NEPROPADEJTE PANICE. Druhý důvod spočíval v tom, že tento přístroj ve skutečnosti byl ta nejpozoruhodnější kniha, jakou kdy vydal mamutí koncern nakladatelství v Malém medvědu - *Stopařův průvodce po Galaxii*. Tato kniha existovala ve formě mikroszubmezonového elektronického komponentu i proto, že kdyby vyšla v normální podobě, potřeboval by hvězdný stopař několik nepohodlně velkých budov, aby ji v nich mohl vláčet s sebou.

Nejspodnější vrstva Fordovy brašny obsahovala několik propisovaček, poznámkový blok a velký ručník z obchodního domu Marks and Spencer.

Pokud jde o ručníky, *Stopařův průvodce po Galaxii* o nich říká hned několik věcí.

Ručník je skutečně kolosálně užitečná součást výbavy hvězdného stopaře. Především má značnou praktickou cenu - můžete se například do něj zabalit, aby vám nebylo zima, když poskakujete napříč chladnými měsíci planety Jaglan Beta. Můžete na něm ležet na zářivých, mramorovém pískem vystlaných plážích Santraquinu V a vdechovat opojné výpary z jeho moří. Můžete na něm spát pod hvězdami, jež tak rudě září na planetě pouští, Kakrafúnu. Můžete ho použít jako plachtu, až poplujete na maličkém voru po proudu drsné řeky Moth, můžete ho namočit pro boj zblízka, nebo si jím zahalit hlavu, abyste necítili jedovaté pachy žravé obludy Blátotlačky z Traalu a nestřetli se s jejím pohledem (je to nepředstavitelně tupé zvíře, myslí si, že když ji nevidíte, nevidí ani ona vás - blbá jak tágo, ale značně žravá). Když jste v úzkých, můžete jím signalizovat o pomoc. No, a samozřejmě se jím také můžete utřít, pokud vám po tom všem ještě připadá dost čistý.

Co je však ještě důležitější, je obrovský psychologický význam ručníku. Tak například když nějaký paďour (paďour = ten, kdo není stopař) zjistí, že stopař má ručník, automaticky předpokládá, že vlastně rovněž kartáček na zuby, žínku, mýdlo, krabici sušenek, čturu, kompas, mapu, klubko provázku, sprej proti mravencům, výbavu do deště, skafandr atd. ap. A nejen to. Rád stopaři půjčí kterýkoli ze jmenovaných předmětů nebo cokoli jiného, co stopař nešťastnou náhodou 'ztratil'. Onen paďour si totiž pomyslí, že ten, kdo dokázal stopovat napříč a našší celou galaxii, žít v drsných podmínkách a za pár šupů, porvat se s osudem a přeprat ho, a kdo přesto vždycky ví, kde má ručník, je zřejmě člověk, s nímž je nutno počítat.

Tento obrát ostatně pronikl i do stopařského slangu. Lze například říct: 'Hele, sasuješ toho húpyho Forda Prefecta? To ti je teda frúd, kterej fakticky ví, kde má ručník.' (sasovat = znát, brát na vědomí, seznámit se s, poznat po sexuální stránce; húpy = opravdu děsný frajer, frúd = opravdu děsně

správný frajer).

Ve svém hnízdě na ručníku ve Fordově brašně začal senzomatický subéterový přijímač pomrkvávat o něco rychleji. Mnoho kilometrů nad povrchem planety postupovaly obrovité žluté objekty v rozvinuté rojnici. V Jodrell Banku se právě rozhodli, že je na čase trochu si dáchnout u šálku čaje.

“Máš sebou ručník?” oslovil Ford nečekaně Arthura.

Arthur, bojující s třetím pivem, se k němu poslušně otočil:

“Cože? Proč? Ne... měl bych ho snad mít?” Už dávno se přestal divit. Nemělo to prostě smysl. Ford vydal rozladěné zamlaskání.

“Dopij to,” pobídl Arthura.

V tu chvíli se monotónním bzukotem hospody, zvuky hrací skříně a muže vedle nich, škytajícího nad whisky, kterou mu Ford nakonec koupil, profiltroval zvenčí temný rachot, jako by se něco bořilo.

Arthur vdechl pivo a vyskočil na nohy.

“Co je to?” vyjekl.

“Neboj,” uklidňoval ho Ford. “Ještě nezačli.”

“Zaplať Pámbu,” oddechl si Arthur.

“To asi jenom boří tvůj dům,” řekl Ford a podíval se na dno posledního pivu.

“Cože?” zařval Arthur. Fordovo kouzlo bylo náhle prolomeno. Arthur se divoce rozhlédl a pádil k oknu.

“Proboha! Taky že jo! Taky že mi boří dům! Co dělám sakra v hospodě Forde?”

“V tomhle stadiu už je to úplně jedno. Jen je nech, ať si užijou.”

“Užijou?” vřeštěl Arthur. “Užijou!” Chvatně pohlédl z okna, aby se přesvědčil, jestli náhodou nemluví o něčem jiném.

“Ať jdou do hajzlu i s tím užíváním!” odsekl a vyrazil z hospody, zuřivě mávaje poloprázdnou pivní sklenicí. Toho poledne si v lokálu moc přátel nenadělal.

“Nechte toho, vy vandalové! Vy rozvraceči domovů! Vy pološílení Vizigóti, nechte toho, slyšíte!” řval Arthur.

Fordovi nezbylo, než jít za ním. Rychle se obrátil k barmanovi a požádal o čtyři balíčky buráků.

“Tady jsou, pane.” Barman hodil balíčky na pult. “Dvacet osm pencí, kdybyste byl tak laskav.”

Ford byl velmi laskav - dal barmanovi další pětilibrovku a řekl mu, aby si drobné nechal. Barman pohlédl nejprve na bankovku, pak na Forda. Náhle se zachvěl. Zmocnil se ho podivný chvilkový pocit, kterému nerozuměl, protože žádný pozemšťan před ním ho ještě nezakusil. V okamžicích nejvyšší tísně každá existující forma života vydává slabý podprahový signál. Ten signál nesděluje nic jiného, než přesný a téměř dojemný údaj, jak daleko je ona bytost od místa, kde se narodila. Na Zemi prostě není možné být od svého rodiště dál než něco přes pětadvacet tisíc kilometrů, což opravdu není moc daleko, a proto jsou tyto signály tak slabé, že je nikdo nezaznamená. Ford Prefect byl v této chvíli ve značné tísní, a navíc se narodil šest set světelných let odtud, kdesi v okolí Betelgeuze.

Barman, zasažený nesrozumitelným, šokujícím pocitem vzdálenosti, se chvíli vzpamatoval. Nevěděl, co ten pocit znamená, ale najednou se zadíval na Forda s novým respektem, téměř s posvátnou bázní.

“Myslíte to vážně, pane,” otázal se tichým šepotem, jímž dosáhl, že hospoda rázem ztichla, “že bude konec světa?”

“Ano.”

“Dneska odpoledne?”

Ford se vzpamatoval. Byl zase ve formě.

“Ano,” řekl zvesela. “Odhaduji to na míň než dvě minuty.”

Barmanovi se nechtělo věřit, že vede takovýhle hovor, ale pocitu, který zakusil před chvílí, přece také nemohl uvěřit.

“A nemůžeme s tím něco udělat?” zeptal se.

“Ne, to ne.” Ford si ládovoal buráky do kapsy.

Kdosi ve ztichlém baru se chraptivě zasmál, co že to všichni blbnou.

Muž vedle Forda už byl notně zhuřákaný. Očima se šplhal vzhůru k Fordovi.

“Myslel jsem, že až bude konec světa, máme si lehnout na zem nebo si dát papírovej pytlík na hlavu nebo tak něco.”

“Jestli chcete, tak jo,” odpověděl Ford nevzrušeně.

“Aspoň nám to říkali na vojně,” dodal muž a jeho oči se vydaly na dlouhou zpáteční pouť k panáku whisky.

“A pomůže to?” zajímal se barman.

“Ne.” Ford mu věnoval přátelský úsměv. “Promiňte, už musím jít.” Mávl rukou na pozdrav a vyšel ven.

Hospoda chvíli mlčela. Pak náhle, aby se trapas dovršil, muž s chraptivým smíchem předvedl znovu své číslo. Dívka, kterou přitáhl do hospody s sebou, si ho během poslední hodiny začala z duše hnusit, a patrně by pro ni bylo ohromné zadostiučinění, kdyby tušila, že asi tak za půldruhé minuty se onen muž vypaří a zbude z něj jen obláček vodíku, ozónu a kysličníku uhelnatého. Jenomže v okamžiku, kdy k tomu došlo, měla plné ruce práce, aby se sama vypařila, takže to vůbec neocenila.

Barman si odkašlal. Zaslechl se, jak říká:

“Poslední objednávky, prosím.”

Obrovité žluté stroje klesaly a nabíraly na rychlosti. Ford o nich věděl. Takhle to tedy nechtěl.

Arthur pádil ulicí. Už byl skoro u svého domu. Nevšiml si, jak se najednou ochladilo. Nevšiml si větru ani náhlého nevysvětlitelného poryvu deště. Nevšiml si ničeho kromě buldozerů plazících se po zbořeništi, které kdysi bylo jeho domovem.

“Vy barbaři,” ječel, “vysoudím na obecní radě všechny prachy do posledního halíře! Dám vás pověsit, vláčet a rozčtvrtit! A zmrskat! A uvařit... až... až... až budete mít dost.”

Ford běžel rychle za ním. Běžel opravdu hodně rychle.

“A pak to udělám všechno znova!” říčil Arthur. “A až skončím, seberu ty kousky a budu po nich skákat!”

Arthur si nevšiml, že řidiči prchají od buldozerů. Nevšiml si ani, že pan Prosser vytřeštěně zírá do nebe. To, čeho si všiml pan Prosser, byly obrovité žluté objekty s jekotem se snášející z mraků. Nemožně velké žluté objekty.

“A budu po nich skákat dál,” Arthur nepřestával utíkat a řvát, “až si udělám puchýře, anebo si vymyslím něco ještě nepříjemnějšího, a pak...”

Arthur zakopl, sletěl po hlavě, udělal kotrmelec a rozplácl se naznak. Konečně si všiml, že se něco děje. Píchl prstem k obloze.

“Co je zas ksakru tohle?” vřískl.

Ať to bylo cokoli, přehnal se to po nebi ve své obludné žlutosti, rozervalo to vzduch s rámusem vyrážejícím mozek z hlavy a hupslo to do dálky, a když se za tím zející vzduch zase zavřel, dalo to ránu, že vám zarazila uši dva metry do lebky.

Přiletělo další něco a udělalo přesně totéž, jenomže hlasitěji.

Těžko říct, co v tom okamžiku dělali lidé na povrchu planety, protože sami pořádně nevěděli, co vlastně dělají. Nic z toho nedávalo zrovna moc smysl - vbíhat do domů, vybíhat z domů, nezvučně skučet do toho randálu. Všude po světě ulice vybuchovaly lidmi, auta do sebe vrážela, zasažena hlukem, který se valil dál jako přílivová vlna přes hory a údolí, přes poště a oceány, a zdánlivě rozválcovoval na placku, cokoli zasáhl.

Jen jeden člověk stál a pozoroval oblohu. Stál tam se strašným smutkem v očích a gumovými špunty v uších. Věděl přesně, co se děje. Věděl to od chvíle, kdy jeho senzomatický subéterový přijímač začal v hluboké noci pomrkávat pod polštářem a kdy se s trhnutím probudil. Na tohle léta čekal. Když pak potmě a o samotě ve svém pokojíku dekodoval signály, připadalo mu, jako by mu srdce sevřela studená ruka. Ze všech možných ras v celé Galaxii, které mohly přijít s takovým pozdravem planetě Zemi, to zrovna nemuseli být Vogoni.

Přesto však věděl, co musí udělat. Další vogonské plavidlo se mu s jekotem prořítlo nad hlavou. Ford otevřel brašnu. Odhodil scénář *‘Josefa a čarovného televizního pláště’*, odhodil i výtisk *Bohem zakletého* - tam, kam míří, už je nebude potřebovat. Všechno bylo, jak mělo být. Vše bylo připraveno.

Věděl, kde má ručníc.

Zemi zasáhlo náhlé ticho. Bylo to přinejmenším horší než předchozí hluk. Chvíli se nedělo nic.

Obrovské lodi nehybně visely na obloze, nad všemi pozemskými státy. Visely bez hnutí, obrovité, masívní, nehybné proti obloze, ztělesněné rouhání proti přírodě. Spousta lidí utrpěla šok, když se pokoušeli pochopit, co vidí. Lodi visely na obloze přesně tak, jak by tam viset nemohly.

A pořád se nic nedělo.

Pak se ozval téměř neslyšný šepot, náhlý kosmický záchvěv zvuku pronikajícího atmosférou. Všechny hi-fi přístroje na světě, všechna rádia, všechny televizní přijímače, všechny kazetové magnetofony, všechny nízko i vysokofrekvenční reproduktory a všechny středopásmové zesilovače na celém světě se samy od sebe bez hluku zapnuly.

Každá plechovka, každá popelnice, každé okno, každé auto, každá sklenice, každý kus rezavého plechu se rázem aktivoval jako akusticky dokonalý reproduktor.

Zemi, těsně předtím než zanikne, mělo být dopřáno vyzkoušet nejdokonalejší způsob reprodukce zvuku, největší veřejný rozhlas, jaký byl kdy vybudován. Ale nevysílal se žádný koncert, žádná hudba, žádná znělka, pouhá zpráva.

“Pozemšťané! Věnujte pozornost tomuto hlášení,” řekl jakýsi hlas. Bylo to úžasné. Úžasné dokonalý kvadrofonní zvuk s tak mizivou mírou zkreslení, že i nebojácny muž by zaplakal.

“Hovoří k vám Prostetnik Vogon Jelc z Galaktického úřadu pro plánování hyperprostorové dopravy,” pokračoval hlas. “Jak nepochybně víte, plány pro rozvoj okrajových oblastí Galaxie vyžadují vybudování nové hyperprostorové expresní dálnice, která má vést vaší sluneční soustavou. Vaše planeta je bohužel jedna z těch, které jsou určeny k demolici. Celá akce bude trvat necelé dvě pozemské minuty. Děkuji vám.”

Rozhlas umkl.

Děs nepochopení zachvátil přihlížející pozemšťany. Hrůza se zvolna sunula shromážděnými davy, jako by to byly železné piliny na listu papíru, pod nímž se pohybuje magnet. Vtom vypukla panika, zoufalá touha prchat, jenomže nebylo kam.

Když to Vogoni viděli, zapnuli znovu improvizovaný rozhlas:

“Nemá cenu tvářit se překvapeně. Všechny plány a příkazy k demolici jsou už padesát pozemských let vyvěšeny na vašem místním plánovacím odboru na Alfě Centauri, takže jste měli spoustu času vznášet formální protesty. Teď už je pozdě dělat kvůli tomu rozruch.”

Rozhlas opět zmlkl, jen ozvěna se nesla krajinou. Obrovité lodě se na nebi zvolna a bez námahy obrátily. Na spodku každé z nich se objevil otvor, čtverec černé prázdnoty.

Za chvíli se někomu někde zřejmě podařilo zmocnit se vysílačky, zaměřit vlnovou délku a odvíjet vlogonským lodím zprávu, orodující za planetu. Nikdo neví, co se v ní říkalo, zato všichni slyšeli odpověď. Rozhlas znovu zlobně naskočil. Hlas zněl tentokrát hodně otráveně.

“Co tím chcete říct, že jste nikdy nebyli na Alfě Centauri? Proboha, lidstvo, vždyť je to přece jen čtyři světelné roky! Je mi líto, ale když se neobtěžujete zajímat ani o místní záležitosti, je to vaše chyba.

Energetizujte demoliční paprsky!”

Z černých otvorů vytrysklo světlo.

“Taková pitomá apatická planeta,” dodal hlas na stejné vlnové délce, “s tou se přece nebudu párat!” Kdosi vypnul rozhlas.

Bylo děsivé hrůzyplné ticho.

Ozval se děsivý hrůzyplný zvuk.

Bylo děsivé hrůzyplné ticho.

Vogonská stavební flotila odplula do inkoustové prázdnoty poseté hvězdami.

=====

4. kapitola

Kdesi daleko, v protilehlém spirálním rameni Galaxie, pět set tisíc světelných let od hvězdy Sol, se Zafod Bíblbrox, prezident Imperiální galaktické vlády, řítí přes damogranská moře v iontové poháněném deltačlunu, blyštícím a třpytícím se v damogranském slunci.

Žhavý Damogran, daleký Damogran, Damogran, o jehož existenci skoro nikdo neví.

Damogran, tajný domov *Srdce ze zlata*.

Člun letěl po vodě. Pojede ještě dost dlouho, než dorazí na místo určení. Damogran je totiž dost nešikovně uspořádaná planeta. Není na ní nic jiného než menší a větší pouštní ostrovy obklopené půvabnými, leč nepříjemně rozlehlými pláněmi oceánu.

Člun letěl dál.

Díky této topografické zvláštnosti zůstal Damogran vždycky neobydlenou planetou. Proto si ho také Imperiální galaktická vláda vybrala pro uskutečnění přísně tajného projektu *Srdce ze zlata*.

Člun lehce klouzal a nadsakoval po hladině moře, oddělujícího hlavní ostrovy jediného souostroví použitelné velikosti na celé planetě. Zafod Bíblbrox směřoval z maličkého kosmodromu na Velikonočním ostrově (jméno bylo zvoleno pouhou a zcela bezvýznamnou shodou okolností - ve staré galaktičtině výraz “velikonoční” znamená malý, plochý a světle hnědý) na ostrov *Srdce ze zlata*, jež se další bezvýznamnou shodou okolností jmenoval Francie.

Jedním z vedlejších výsledků projektu *Srdce ze zlata* byl celý řetězec naprosto bezvýznamných náhod. Ale v žádném případě nebylo náhodnou shodou okolností, že dnešní velký den vyvrcholení a odhalení, den, kdy *Srdce ze zlata* mělo konečně být představeno žasnoucí Galaxii, byl také vyvrcholením mnoha let úsilí pro Zafoda Bíblbroxe. Právě kvůli dnešnímu dni se kdysi rozhodl kandidovat na prezidenta - rozhodnutí, jež vyslalo šokové vlny překvapení po celém Galaktickém impériu. Zafod Bíblbrox? Prezident? Snad ne *ten* Zafod Bíblbrox? Snad ne naším prezidentem? Mnozí v tom spatřovali konečný důkaz, že celému známému vesmíru už definitivně přeskočilo.

Zafod se zašklíbil a popohnal člun k ještě vyšší rychlosti.

Zafod Bíblbrox, dobrodruh, bývalý hipík, srandista, (cvok? patrně ano), grafoman, packal v mezilidských vztazích, o němž si většina lidí myslela, že je úplně mimo mísu.

Prezident?

Nejsme přece šílenci, aspoň v tomhle směru ne.

Jen šest lidí v celé Galaxii znalo princip, na jehož základě byla ovládána. Těm bylo jasné, že v

okamžiku, kdy Zafod Bíblbrox oznámil svůj úmysl kandidovat, byla to hotová věc: tohle byl ideální materiál na prezidentství.*

• Prezident: celý titul zní prezident Imperiální galaktické vlády. Výraz "imperiální" byl v názvu zachován, přestože dnes už jde o anachronismus. Legitimní císař je polomrtvý už řadu století. V posledních okamžicích svého smrtelného zápasu byl uzavřen ve stagnačním poli, které ho udržuje ve stavu věčné neměnnosti. Všichni jeho dědici mezi tím dávno vymřeli, což znamená, že bez jakýchkoliv drastických politických převratů se moc přesunula o jeden či dva stupínky níž. Zdánlivě dnes patří sboru, jenž kdysi fungoval prostě jako sbor císařských poradců - je to volené Vládní shromáždění v čele s prezidentem voleným tímto shromážděním. Ve skutečnosti však ničemu takovému moc nepatří. Zvláště prezident je pouhou figurkou - není držitelem prázdné moci. Vybírá ho vláda, avšak kvality, jimiž se má vyznačovat, rozhodně nejsou vůdcovské schopnosti, jde tu spíš o schopnost pobuřovat. Proto je za prezidenta vybírán vždycky sporný typ - provokativní a zároveň fascinující. Jeho úkolem není moc vykonávat, nýbrž odvracet od ní pozornost. Podle těchto měřítek je Zafod Bíblbrox jeden z nejúspěšnějších prezidentů, jaké kdy Galaxie měla - dva roky z desetiletého funkčního období už strávil ve vězení pro podvod. Jen velmi málo lidí tuší, že prezident a vláda v podstatě žádnou moc nemají, a z této hrstky jen šest lidí ví, kde sídlí skutečná moc. Většina ostatních věří, že konečný proces rozhodování je řízen počítačem. Větší omyl si stěží lze představit.

Co však se jim pochopit nepodařilo - důvod, proč to Zafod dělá.

Prudce naklonil člun na bok a vyslal ke slunci zpěněnou vodní stěnu.

Dnes nadešel den D. Dnes všichni pochopí, co měl Zafod za lubem. Jen kvůli dnešku se stal prezidentem. Na dnešní den také připadaly jeho dvousté narozeniny, což ale byla jen další bezvýznamná shoda okolností.

Člun se lehce nesl po hladině damogranského moře a Zafod se pro sebe tiše usmíval. Čeká ho nádherný a vzrušující den. Pohodlně se uvelebil a dvěma sepnutými rukama obemkl opěradlo sedadla. Řídil třetí rukou, kterou si nedávno nechal imputovat pod pravičku, protože doufal, že se tak zlepší v boxu na lyžích.

"Hochu," mružel si pro sebe, "ty seš teda fakt frajer." Nervy mu však zpívaly písničku pronikavější než hvízd píšťalky na psa.

Ostrov Francie byl asi třicet kilometrů dlouhý a v nejširším místě asi osm kilometrů široký. Pokrýval ho písek. Tvarem připomínal půlměsíc. Budil dojem, že smyslem jeho existence vlastně není být ostrovem, ale spíše prostředkem k vymezení rozlohy a křivky velkého zálivu. Dojem ještě zvýrazňovala skutečnost, že pobřeží na vnitřní hraně půlměsíce tvořily téměř výhradně strmé útesy. Od vrcholku útesu se terén zvolna svažoval k protějšímu pobřeží.

Na špičce útesu stál uvítací výbor.

Skládal se z větší části inženýrů a vědců, kteří postavili *Srdce ze zlata* - byli to většinou humanoidi, ale tu a tam jste zahlédli i pár reptiloidních atominířů, dva tři zelené sylfovité maximegalaktiky, jednoho či dva chobotnicové fyzikturalisty a dokonce jednoho Húlúvú (Húlúvú je superinteligentní odstín modré barvy). Všichni, až na onoho Húlúvú, se skvěli ve svých pestrobarevných obřadních pracovních pláštích, zatímco Húlúvú pro tuto příležitost přechodně zalomili do volně stojícího hranolu.

Do jednoho se všichni chvěli vzrušením. Společně a mezi sebou došli až k nejzazším hranicím fyzikálních zákonů a překročili je. Změnili strukturu základního přediva, z něhož je utkána hmota, napnuli, překroutili a překonali zákony pravděpodobnosti a nepravděpodobnosti, a přece ze všeho největším zážitkem pro ně zřejmě bylo setkání s mužem s oranžovou šerpou kolem krku. (Oranžová šerpa patří k tradičnímu úboru prezidenta Galaxie.) A možná, že by to prožívali úplně stejně, i kdyby věděli, jakou moc ve skutečnosti prezident Galaxie má, totiž žádnou. Jen šest lidí v celé Galaxii ví, že úkolem galaktického prezidenta není moc vykonávat, nýbrž odvracet od ní pozornost.

Zafod Bíblbrox se pro své zaměstnání hodil přímo skvěle.

Dav, oslněn sluncem a mistrovským ovládním lodi, zalapal po dechu, když se prezidentský člun prořítel kolem skalního výběžku do zátoky. Zářící, třpytivý člun se zvolna blížil. Bruslil po moři a nadnášel se velkorysími obraty.

Ve skutečnosti se vody vůbec dotýkat nemusel, neboť spočíval na mlžném polštáři ionizovaných atomů - pro efekt byl však opatřen tenkými ploutvovitými lopatkami, které bylo možno ponořit. Odřezávaly pláty vody a syčivě je vyhazovaly do vzduchu. Zakusovaly se hlubokými zářezy do moře, jež se bláznivě pohupovalo a v podobě pěny padalo zpět do brázdy za člunem.

Zafod miloval efekt - v tom nejvíce vynikal.

Náhle strhl kormidlo, člun se prudce obrátil a vznesl se v divokém oblouku, minul hranu útesu a zlehka přistál, kolébán vlnami.

V několika vteřinách se Zafod vyřítit na palubu a už mával a usmíval se na víc než tři bilióny lidí. Ty tři bilióny lidí tam ve skutečnosti nebyly, ale mohly sledovat každé jeho gesto prostřednictvím malé trivizní robokamery, úslužně se vznášející opodál ve vzduchu. Trivizní vysílání prezidentových kousků bylo vždycky úžasně populární - v tom také spočíval jejich smysl.

Spokojeně se usmál. Tři bilióny a šest lidí netuší, že dnes jim předvede mnohem lepší kousek, než doufali.

Robokamera se snesla blíž, aby zabrala detail populárnější z jeho dvou hlav. Zafod znovu zamával. Jeho vzhled byl víceméně humanoidní, až na přebytečnou hlavu a třetí ruku. Světlé, rozčuchané vlasy mu trčely v náhodných směrech, modré oči se třpytily čímsi naprosto nepojmenovatelným. Brady měl téměř vždy neoholené.

Ve vzduchu nad Zafodovým člunem plula šestimetrová průhledná koule, pohupovala se a nadsakovala a třpytila se v zářivém slunci. Uvnitř koule se vznášela mohutná půlkruhová pohovka potažená jasně rudou kůží. Čím víc koule nadsakovala a čím víc se pohupovala, tím byla pohovka nehybnější, stabilní jako polstrovaná skála. Stejně jako všechno ostatní, i toto bylo vypočítáno na efekt.

Zafod prošel stěnou koule a natáhl se na pohovku. Dvěma rozpřaženými rukama se opřel o opěradlo, zatímco třetí si oprašoval imaginární prach z kolena. Obě jeho hlavy se rozhlížely kolem sebe a usmívaly se. Dal si nohy nahoru. Měl pocit, že každou chvíli musí zaječet.

Pod bublinou voda vřela, kypěla a vystřikovala do výše. Bublina se vznesla do vzduchu, poskakovala a pohupovala se na vrcholu gejzíru. Stoupala výš a výš, pohazujíc útes pruhy světla. Vznášela se vzhůru na jazyku vody, pak se voda pod ní zhroutila, zřítíla se zpátky do moře, desítky metrů hluboko.

Zafod se usmíval a představoval si sám sebe.

Dokonale směšný způsob dopravy, ale dokonale krásný.

Na vrcholu útesu koule na okamžik zakolísala, zlehka dosedla na rampu opatřenou zábradlím, valila se po ní na malou plošinu s prohlubní, kde se zastavila.

Za bouřlivého potlesku vystoupil Zafod Bíblbrox z bubliny. Oranžová šerpa planula na slunci.

Prezident Galaxie byl tu.

Počkal, až umlkne potlesk, pak zdvihl ruku na pozdrav.

“Ahoj,” řekl.

Připlížil se k němu vládní pavouk a pokusil se mu vtisknout do rukou kopii připraveného projevu. Stránky tři až sedm jeho originálu pluly v této chvíli nasáklé vodou po hladině damogranského moře asi osm kilometrů od zálivu. Stranu jedna a dvě zachránil jistý damogranský orel čupřinohlavý. Zabudoval je do převratného nového typu hnízda, který právě vynalezl. Skládalo se převážně z papírmaše a dokonale bránilo čerstvě vylíhnutým písčatům, aby z něj mohly vypadnout. Damogranský orel čupřinohlavý sice zaslechl cosi o přirozené selekci, ale nechtěl s tou myšlenkou mít nic společného.

Zafod Bíblbrox věděl, že nebude připravený projev potřebovat, a proto jemně odstrčil lejstra nabízená pavoukem.

“Ahoj,” řekl znovu.

Všichni se na něj zářivě usmívali, nebo aspoň skoro všichni. Očima vyhledal v davu Trillian. Trillian byla dívka, kterou Zafod sbalil při nedávné návštěvě jedné planety, kam se vydal inkognito, jen tak pro pobavení. Byla štíhlá, tmavá, humanoidní, měla dlouhé, vlnité černé vlasy, plné rty, nos jako knoflík a legračně hnědé oči. S červeným šátkem ovázaným kolem hlavy a v dlouhých, hnědých, hedvábných šatech vypadala tak trochu arabsky. Ne že by snad někdo z přítomných kdy slyšel o nějakých Arabech. Arabové totiž dost nedávno přestali existovat a nadto v době, kdy existovali, byli pět set tisíc světelných let od Damogranu. Trillian nebyla žádná celebrita, alespoň jak Zafod tvrdil. Prostě s ním jen chodila a hlavně mu říkala, co si o něm myslí.

“Ahoj, zlato,” řekl jí.

Poslala mu rychlý, nervózní úsměv a odvrátila oči. Pak na něj znovu podívala a znovu usmála, tentokrát vřeleji - ale to už se Zafod díval někam jinam.

“Ahoj,” řekl klubíčku různých tvorů z tisku, kteří postávali opodál a přáli si, aby už konečně přestal říkat ahoj a pustil se do výroků. Usmál se na ně zvláště zlomyslně, protože věděl, že za několik okamžiků jim poskytne výrok, že se budou divit.

Další věc, kterou řekl, jim nicméně zrovna moc k užitku nebyla. Jeden z přítomných činovníků mrzutě usoudil, že prezident zjevně nemá náladu číst rafinovaně skloubenou řeč, kterou mu napsali, a tak cvakl v kapse vypínačem zařízení pro dálkové ovládání. Obrovitý bělostný dóm, rysující se proti obloze, uprostřed pukl, rozloup se a pomalu se složil na zem. Všichni vydechli úžasem, přestože dobře věděli, že právě tohle dóm udělá, vždyť ho tak sami zkonstruovali.

Pod ním ležela odhalená ohromná kosmická loď, sto padesát metrů dlouhá, tvarovaná jako lesklá běžecká tretra, sněhobílá a nepředstavitelně krásná. V jejím srdci, neviděna, spočívala malá zlatá krabička obsahující nejnepochopitelnější zařízení, jaké bylo kdy vymyšleno, zařízení, pro něž byla tato loď jedinečná v dějinách Galaxie, zařízení, po němž byla loď pojmenována - *Srdce ze zlata*.

“Joj,” řekl Zafod Bíblbrox *Srdci ze zlata*.

Nic jiného se celkem říct nedalo.

Řekl to ještě jednou, protože věděl, že tím otráví novináře.

“Joj.”

Zástup se v očekávání obrátil zase k němu. Mrkl na Trillian, a ta v odpověď zdvihla obočí a udělala velké oči. Věděla, co se Zafod chystá říct, a pomyslela si, že se strašně předvádí.

“To je naprosto úžasné,” řekl Zafod. “To je ale fakticky naprosto úžasné. To je tak úžasné, že mám dojem, že bych ji rád čajzнул.”

Senzační prezidentský výrok, a navíc pravdivý do písmene. Dav se vděčně zasmál, novináři radostně bušili do knoflíků svých subéterových zpravodajomatičků a prezident se šklíbil.

Šklíbil se, ale jeho srdce nesnesitelně křičelo. Nahmátl malou paralyzomatičkovou bombu, tiše si hovčící v jeho kapse.

Nakonec to už nemohl déle snést. Zvedl obě hlavy k nebesům, vydal divoký pokřik v durové tercii, mrštil bombou na zem a rozběhl se vpřed mořem náhle ztuhlých zářivých úsměvů.

=====

5. kapitola

Na Prostetnika Vogona Jelce nebyl zrovna pěkný pohled, dokonce ani pro Vogony. Vysoký dóm jeho nosu se klenul nad nízkým prasečím čelem. Tmavě zelená, jakoby gumová kůže byla dost tlustá na to, aby mohl hrát složitou hru vysoké politiky ve vogonské státní službě, a hrát ji dobře, a dostatečně nepromokavá, aby umožnila přežívat libovolně dlouho v hloubkách až do tří set metrů bez jakýchkoliv následků.

Ne že by se snad někdy chodil koupat. Jeho náročný časový rozvrh mu to nedovoloval. Byl takový, jaký byl, protože před miliardy let Vogoni poprvé vylezli z líně se převalujících pravěkých moří planety Vogsféry, leželi na panenském pobřeží a lapali po dechu. A když na ně toho rána dopadly první paprsky zářivého mladého slunce Vogsol, snad se na ně vývojové síly v tu chvíli vykašlaly, znechucené se odvrátily a celý rod odepsaly jako ošklivý a nešťastný omyl. Vogoni se dál nevyvíjeli - neměli prostě přežít.

Skutečnost, že přesto přežili, nejspíš slouží ke cti zarputilé, tupohlavé umíněnosti těchto stvoření. Vývoj? řekli si. Kdo ho potřebuje? A bez toho, co jim příroda odepřela, se jednoduše obešli, až do doby, než byli schopni napravit závažnější anatomické nedostatky chirurgií.

A přírodní síly zatím na planetě Vogsféře pracovaly přesčas, jakoby chtěly napravit svůj někdejší přehmat. Stvořily hbité, zářivě lesklé kraby, jako posázené drahými kameny, které Vogoni pojídali poté, co jim krunýře rozbili železnými palicemi, vysoké vzosné stromy dech beroucí štíhlosti a barvy, které Vogoni káceli a na nichž si pekli krabí maso, elegantní, gazelám podobná stvoření s hebkou srstí a vlahýma očima, která Vogoni chytali a na kterých seděli. Jako dopravní prostředek tato stvoření nebyla k ničemu, protože jezdce okamžitě shazovala, ale Vogoni na nich stejně seděli.

A tak na planetě Vogsféře míjela nešťastná tisíciletí, až náhle její obyvatelé objevili principy mezihvězdných letů. Během několika krátkých vogoroků se všichni do jednoho přestěhovali do hvězdokupy Megabrantis, politického centra Galaxie, a nyní jsou nesmírně mocnou páteří Galaktické státní správy. Pokusili se získat vzdělání a pokusili se nabýt i jistého stylu a uhlazeného vystupování, ale jinak se moderní Vogoni liší jen velmi málo od svých primitivních předků. Každoročně importují ze své rodné planety dvacet sedm tisíc hbitých, zářivě lesklých krabů jako posázených drahými kameny a za nočních flámů tráví mnohé šťastné chvíle tím, že do nich mlátí železnými palicemi.

Prostetnik Vogon Jelc byl značně typický Vogon, protože byl skrznaskrz zlý. A navíc neměl rád stopaře.

Někde v těsné tmavé kabině, ukryté hluboko v útrokách vlajkové lodi Prostetnika Vogona Jelce, nervózně vzplála zápalka. Její majitel sice nebyl Vogon, ale věděl o nich všechno, a měl proto na nervozitu právo. Byl to Ford Prefect.* Rozhlížel se po kabině, ale moc toho neviděl. Třepotavý plamínek roztančil podivně obludné stíny, ale jinak bylo všude ticho. Vydechl sotva slyšitelné poděkování Dentrassiovi. Dentrassiové jsou národ rozjívených gurmánů, divoká, ale docela příjemná cháska. Vogoni je v poslední době s oblibou zaměstnávají jako kuchyňský personál na svých dálkových lodích, pod striktní podmínkou, že si budou zásadně hledět svého.

• Původní jméno Forda Prefecta je vyslovitelné jen v obskurním betelgeuzském dialektu, který zanikl při Velkém hrungozhroucení gal. (sid.) r. 03758, které smetlo všechny staré Praxibetelské osady na Betelgeuze sedm. Fordův otec, jako jediný z celé planety, přežil katastrofu nějakou podivnou náhodou, kterou nikdy nebyl s to uspokojivě vysvětlit. Celá epizoda je zahalena tajemstvím - vlastně se nikdy nikdo nedozvěděl, co je to Hrung a proč si vybral ke zhroucení zrovna

Betelgeuze sedm. Fordův otec, velkoryse přehlížející podezření, které na něj zákonitě muselo padnout, se přestěhoval na Betelgeuze pět, aby se stal Fordovým otcem i strýčkem. Na památku své již vyhynulé rasy mu dal jméno ve starobylém praxibetelském jazyce. Protože se Ford nikdy nenaučil vyslovit své původní jméno, jeho otec nakonec zemřel hanbou, což je v některých částech Galaxie dosud smrtelná nemoc. Ve škole mu spolužáci přezdívali Ix, což v jazyce Betelgeuze pět znamená 'chlapec, který neumí uspokojivě vysvětlit, co je to Hrung, ani proč si vybral ke zhroucení zrovna Betelgeuze sedm'.

To se Dentrassiům náramně zamlouvá, protože mají sice rádi vogonské peníze, jednu z nejtvrdějších měn ve vesmíru, ale Vogoni samotní se jim hnusí. Jediný Vagon, jakého Dentrassi rád vidí, je našťavaný Vagon.

Téhle drobné informaci vděčil Ford za to, že z něj teď nebyl obláček vodíku, ozónu a kyslíčnicku uhelnatého.

Zaslechl slabé zasténání. Ve světle zápalky uviděl postavu zhroucenou na podlaze. Začínala se trochu vrtět. Chvatně zhasil zápalku, zalovil v kapse, a když našel, co hledal, vytáhl to. Dřepl si na zem. Postava se znovu zavrtěla.

"Koupil jsem buráky," řekl Ford Prefect.

Arthur Dent se zavrtěl, znovu zasténal a nesouvisle cosi zamumlal.

"Na, vem si," naléhal Ford a zachrastil sáčkem. "Jeslis absolvoval přenos hmoty paprskem poprvé, tak jsi nejspíš ztratil dost soli i bílkovin. To pivo, cos vypil, mělo trochu zmírnit účinky."

"Grrrr...", řekl Arthur Dent. Otevřel oči. "Je tu tma."

"Ano," přisvědčil Ford Prefect, "je tu tma."

"Není tu světlo," řekl Arthur Dent, "je tu tma, není tu světlo."

Jedna z věcí, které Fordu Prefectovi připadaly na lidech nejnepochopitelnější, byl zvyk neustále pronášet a opakovat naprosto očividná fakta, jako například *to je ale krásně, ty jsi ale dlouhán*, nebo *jejej, vypadá to, že jsi spadl do desetimetrové studny, jsi v pořádku?* Ford si nejprve vytvořil jistou teorii, která toto zvláštní chování vysvětlovala: kdyby lidé nechali zahálet mluvidla, nejspíš by jim ztuhla. Po několika měsících pozorování a přemýšlení nahradil tuto teorii jinou: kdyby lidé nechali zahálet mluvidla, uvedli by tím do chodu mozek. Po čase zavrhl i tuto teorii jako cynickou a zavádějící a rozhodl se, že má lidi vlastně docela rád. Nikdy ho ale nepřestala trápit ta strašlivá spousta věcí, o kterých nemají ani tušení.

"Ano," souhlasil s Arthurem, "není tu světlo." Nasypal mu trochu buráků. "Jak se cítíš?" zeptal se.

"Asi jako vojenská akademie. Připadá mi, že mašíruju po kouskách jako o přehlídce." Ve tmě Arthur neviděl, jak na něj Ford tupě zírá. "Kdybych se tě zeptal, kde to ksakru jsme, myslíš, že bych litoval?" řekl chabě.

Ford se zvedl. "Jsme v bezpečí," ujistil ho.

"To je fajn."

"Jsme v kabině jedné z kosmických lodí Vogonnské stavební flotily."

"Aha," řekl Arthur, "to bude zřejmě nějaký okrajový význam slova bezpečí, který neznám."

Ford rozskrtl další zápalku a společně pátrali po vypínači. Obludné stíny se znovu roztančily. Arthur se vyškrábal na nohy a zkoumavě se ohmatával. Zdálo se mu, že se kolem něj houfují ohydné stíny, vzduch houští zatuchlými pachy, které se mu vkrádaly do plic, aniž prozradily svou totožnost, a tiché, rozčilující hučení mu bránilo v soustředění.

Zlehka se otrásl: "Jak jsme se sem dostali?"

"Chytili jsme stopa."

"Cože?" vyjekl Arthur. "Chceš snad říct, že jsme prostě zamávali a nějaká vyvalená příšera vykoukla a řekla 'Nazdar, kámoši, tak si naskočte, můžu vás vzít až k Basingstokeskému objezdu?'"

"No," řekl Ford, "až na to, že místo palce jsme zamávali elektronickým sub-eta vysílačem, a ten objezd je šest světelných let odtud u Barnardovy hvězdy, jsi to víceméně vystihl."

"A co ta vyvalená příšera?"

"Je skutečně zelená."

"Fajn, kdy můžu jít domů?"

"Nemůžeš." Ford nahmátl vypínač.

"Zakryj si oči," řekl a rozsvítil.

To co uviděli, překvapilo i jeho.

"Propánakrále," málem zaječel Arthur, "copak jsme doopravdy v létajícím talíři?"

Prostetník Vagon Jelc vlekl své šeredné zelené tělo po velitelském můstku. Jako vždycky po demolici obydlených planet cítil jakési neurčité podráždění. Přál si, aby k němu někdo přišel, a řekl, že to nebylo správné, aby ho pak mohl seřvat a spravit si náladu. Ztěžka si kecl na své velitelské sedadlo a zadoufal, že se pod ním rozvalí a poskytne mu tak důvod, aby si mohl pořádně zazuřit. Křeslo však

jenom naříkavě zavržalo.

“Vypadni!” zařval na mladého vogonského vojína, který právě vstoupil na velitelský můstek. Voják se zřejmou úlevou poslechl. Byl rád, že zrovna on nebude muset podat hlášení, které před chvílí zachytili. Byla to oficiální zpráva, sdělující z vládní výzkumné základny na planetě Damogran, že právě seznámili veřejnost s novým, senzačním druhem pohonu pro kosmické lodi. Od této chvíle byly všechny hyperprostorové expresní dálnice zbytečné.

Další dveře se nehlučně otevřely. Tentokrát však vogonský kapitán nezačal řvát. Dveře totiž vedly do kuchyně, kde mu Dentrassiové připravovali jídlo. Něco k snědku by docela uvítal.

Obrovité chlupaté stvoření s jídelním táckem v rukou a s maniakálním šklebem na tváři vhopkalo dovnitř.

Prostetnik Vagon Jelc se zaradoval. Dobře věděl, že kdykoli se nějaký Dentrassi tváří tak samolibě a spokojeně, znamená to, že se na lodi děje něco, kvůli čemu si bude moct pěkně zazuřit.

Ford a Arthur se překvapeně rozhlíželi.

“Tak co tomu říkáš?” zeptal se Ford.

“Moc čisto tu není, že?”

Ford se zamračil na špinavé matrace, neumyté šálky a neidentifikovatelné kusy zasmrádlého spodního prádla, které se povalovaly všude po přeplněné kabině.

“To víš, je to pracovní loď,” řekl Ford. “Tohle je ložnice Dentrassiů.”

“Říkal jsi přece, že se jmenují Vogoni, nebo tak nějak.”

“Jasně,” souhlasil Ford. “Vogoni loď řídí, Dentrassiové jsou kuchaři. Ti nás vzali na palubu.”

“Mám v tom trochu zmatek.”

“Počkej, něco ti ukážu.” Ford usedl na jednu z matrací a začal štrachat v brašně. Arthur nejprve do matrace nervózně šťouchl, pak se také posadil. Netušil, že celkem nemá proč být nervózní. Všechny matrace vypěstované v močálech planety Zety Škúrodravé byly před použitím vždy důkladně zabity a usušeny. Případy obživení jsou skutečně velmi řídké.

Ford podal Arthurovi knihu.

“Co je to?” zeptal se Arthur.

“*Stopařův průvodce po Galaxii*. Elektronická kniha. Řekne ti cokoli o čemkoliv. To je její poslání.”

Arthur ji nervózně obracel v rukou:

“Obálka se mi líbí. NEPROPADEJTE PANICE. To je první užitečná a srozumitelná věc, co jsem za dnešek slyšel.”

“Ukážu ti, jak to funguje,” navrhl Ford. Vyškubl knihu Arthurovi, který ji držel, jako by to byl čtrnáct dní mrtvý skřivánek, a vytáhl ji z obalu.

“Když zmáčkneš tenhle knoflík, obrazovka se rozsvítí a naskočí obsah.”

Malá obrazovka, asi desetkrát osm centimetrů, zazářila. Míhala se po ní světélkující písmena.

“Chceš vědět něco o Vogonech, tak tedy naprogramujeme tohle heslo. “Dotkl se prsty dalších tlačítek. “Tak. Taky to máme.”

Vogonské stavební flotily, zaplálo zeleně na obrazovce. Ford stiskl velký červený knoflík pod obrazovkou a slova se na ní začala odvíjet. Zároveň také kniha počala zvolené heslo klidným, tichým, uměřeným hlasem recitovat:

“Vogonské stavební flotily. Co dělat, chcete-li stopnout Vogona? Pustit to z hlavy. Je to jedna z nejnepříjemnějších ras v Galaxii - nejsou ani tak zlí, jako nevlídní, byrokratičtí, panovační a bezcitní. Nehnuli by prstem ani pro vlastní babičku, kdyby ji chtěla spolknout žravá Blátotlačka z Traalu, pokud by neměli písemný příkaz, vyhotovený s dvěma kopíemi, poslaný shora, odeslaný zpět, vrácený k doplnění, archivovaný, ztracený, nalezený, podrobený průzkumu veřejného mínění, znovu ztracený, tři měsíce kompostovaný a nakonec přeměněný v rašelinu na podpal.

Nejlepší způsob, jak vymáčknout z Vogona drink, je vrazit mu prst do krku, a nejlepší způsob, jak ho rozčítit, je předhodit jeho babičku žravé Blátotlačce z Traalu.

V žádném případě nenechte Vogona, aby vám recitoval poezii!”

Arthur zamžikal: “To je ale divná kniha. Jak jsme se sem tedy dostali?”

“To je právě to. Dneska už je vlastně zastaralá.” Ford zasunul knihu zpět do obalu. “Já totiž dělám terénní výzkum pro Nové revidované vydání. A jedna z věcí, které mám za úkol zpracovat, je informace o tom, že Vogoni teď zaměstnávají Dentrassijské kuchaře. Moc užitečná skulinka.”

Arthurova tvář nabyla bolestného výrazu. “Kdo jsou zase ti Dentrassiové?”

“Bezvadní kluci. Jsou to skutečně nejlepší kuchaři a nejlepší barmani a na všechno ostatní kašlou. Vždycky berou stopaře, jednak proto, že mají rádi společnost, ale hlavně vědí, že tím naštvou Vogony. Právě tyhle věci musíš vědět, pokud jsi chudý stopař a pokoušíš se shlédnout divy Vesmíru za míň než třicet altairských dolarů denně. No, a to je moje práce. Dobrý, co?”

Arthur se tvářil jako ztracenec.

“To je úžasné,” řekl a zamračil se na jednu matraci.

“Naneštěstí jsem uvízl na Zemi mnohem déle, než jsem měl v úmyslu,” vyprávěl Ford. “Chtěl

jsem se zdržet týden a zůstal jsem patnáct let.”

“Ale jak ses tam vůbec dostal?”

“Jednoduše, svezl mě jeden vtipálek.”

“Vtipálek?”

“Jo.”

“Jaký vtipálek?”

“Vtipálci jsou obvykle bohatí hošáci, co nemají nic na práci. Křičí vesmírem a pátrají po planetách, které dosud nenavázaly kontakt s jinými civilizacemi, a pak je straší.”

“Straší?” Arthurovi začalo připadat, že se mu Ford schválně snaží zamotat hlavu.

“Jo, straší. Vyhlídnou si nějaké odlehlé místo, kde žije jen málo lidí, a pak přistanou přímo před nějakým nic netušícím chudákem, kterému nikdy nikdo neuvěří, poskakují před ním s praštěnými anténkami na hlavě a legračně pípají. Dost dětinská zábava.” Ford se natáhl na matraci s rukama za hlavou. Tvářil se odporně samolibě.

“Forde,” nedal se odbýt Arthur. “Možná ti to bude připadat jako hloupá otázka, ale co tady vlastně dělám?”

“Víš přece,” řekl Ford. “Zachránil jsem tě ze Země.”

“A co se stalo se Zemí?”

“Hm. Byla demolována.”

“Opravdu?” V Arthurově hlase nebyla otázka.

“Ano. Prostě se vypařila do vesmíru.”

“Víš, trochu mě to mrzí.”

Ford se pro sebe zamračil. Zdálo se, že tu myšlenku převaluje v hlavě,

“Ano, chápu,” řekl nakonec.

“On to chápe!” Arthur skoro křičel. “On to chápe!”

Ford vyskočil.

“Dívej se na knihu!” zasyčel naléhavě.

“Cože?”

“NEPROPADEJ PANICE.”

“Já nepropadám.”

“Ale propadáš.”

“No dobře, tak propadám. A co jiného mám dělat?”

“Prostě cestovat se mnou a bavit se. Galaxie za to stojí. Budeš potřebovat tuhle rybičku do ucha.”

“Prosím?” zeptal se Arthur a domníval se, že ze sebe vyloudil docela zdvořilý tón.

Ford mu podával skleněnou nádobku, v níž sebou zcela nepochybně mrskala malá žlutá rybka. Arthur jen zamžikal. Toužil po něčem jednoduchém a známém, čeho by se mohl zachytit. Byl by se cítil docela v bezpečí, kdyby tu kromě dentrassijských spodárů, hromad matrací ze Zety Škůrodравé a Betelgeuzana nabízející mu žlutou rybičku, aby si ji strčil do ucha, zahlédl alespoň jeden malý balíček kukuřičných vloček. Ale neviděl ho. Neměl ani trochu pocit bezpečí.

Z ničeho nic na ně najednou vyrazil hlasitý rámus, jehož zdroj nedokázal identifikovat. Leknutí mu vzalo dech. Znělo to, jako když se někdo pokouší kloktat a přitom odráží útoky smečky vlků.

“Pššt!” udělal Ford. “Poslouchej, mohlo by to být důležité.”

“Dů... důležité?”

“To je vogonský kapitán. Hlásí něco domácím rozhlasem.”

“Chceš říct, že takhle mluví Vogoni?”

“Poslouchej!”

“Ale já vogonsky neumím!”

“Nemusíš nic umět. Strč si tuhle rybku do ucha.” Ford mu bleskovým pohybem připlácl dlaň na ucho. Arthur pocítil lehkou nevolnost, jak mu rybka vklouzla hluboko do sluchového aparátu. Zděšeně zalpal po dechu a pokusil se zaštourat v uchu. Pak ale vyvalil oči údivem. To, co slyšel, se dalo přirovnat k pocitu člověka, jenž se dívá na černou siluetu dvou tváří, a najednou zjistí, že je to vlastně obrázek bílé svíčky. Nebo když se houf barevných teček na papíru náhle složí v číslici šest, což znamená, že váš optik vám předloží pěkně mastný účet za nové brýle.

Uvědomil si, že to, co slyší, je stále ono chrochtavé vytí, jenže teď nějakým záhadným způsobem nabylo podoby dokonale srozumitelné angličtiny.

Slyšel asi tohle:

=====

6. kapitola

“Hůůíí hůůíí chrchly hůůíí chrchly hůůíí hůůíí chrchly hůůíí hůůíí chrchly hůůíí hůůíí chrchly hůůíí hůůíí chrchly hůůíí chrchly chrchly chrchly chrchly hůůíí srrrk grrrrr měl mít radost. Opakuji. Mluví k vám váš kapitán, tak přestaňte

dělat, co právě děláte, a dávejte pozor. Za prvé, přístroje ukazují, že máme na palubě dva stopaře. Tak nazdar, ať jste, kdo jste. Rád bych, aby bylo jasno. Nemám z vás ani trochu radost. Dalo mi hodně práce, než jsem se dostal tam, kde jsem teď a nestal jsem se kapitánem vogonské stavební lodi, jen abych dělal taxíka nějakým degenerátům, co se chtějí vozit zadarmo. Poslal jsem hlídku, aby po vás pátrala, a až vás najdou, vyrazím vás z lodi. Když budete mít moc velkou kliku, tak vám možná předtím přečtu pár svých básní.

Za druhé, za chvíli provedeme skok do hyperprostoru a poletíme k Barnardově hvězdě. Tam se zdržíme v doku dvaasedmdesát hodin kvůli nejnnutnějším opravám. Během té doby nikdo neopustí loď. Opakuji, všechny vycházky na planetu jsou zaraženy. Právě jsem zažil zklamání v lásce, tak nevím, proč by někdo jiný měl mít radost. Konec hlášení.”

Rámus utíchl.

Arthur s jistými rozpaky zjistil, že leží na zemi stočený do klubíčka a rukama si chrání hlavu. Chabě se usmál.

“Okouzlující pán. Přál bych si mít dceru a zakázat jí, aby si ho vzala...”

“Ani bys nemusel,” řekl Ford. “Mají asi tolik sexepilu jako dopravní nehoda. Ne, nehýbej se,” dodal, když viděl, že se Arthur chce narovnat. “Musíš být připravený na skok do hyperprostoru. Nepříjemně se to podobá opilosti.”

“Co je na opilosti nepříjemného?”

“Máš chuť na vodu.”

Arthur chvíli přemýšlel na dané téma. “Forde?”

“Copak?”

“Co mi dělá ta rybička v uchu?”

“Tlumočí. Je to babylónská rybka. Vyhledej si ji v knize, jestli chceš.”

Hodil Arthurovi *Stopařova průvodce po Galaxii* a hned se zase stočil do klubíčka jako nenarozené dítě, aby lépe snesl skok do hyperprostoru.

V tom okamžiku Arthurovi vypadlo dno mozku.

Oči se mu obrátily naruby. Nohy mu začaly vytékat hlavou ven.

Místnost se kolem něj složila jako list papíru, roztočila se a pak vyklouzla z existence. Zůstal jen on, zavinutý do svého vlastního pupku.

Byli v hyperprostoru.

“*Babylónská rybka*,” odříkával tiše Stopařův průvodce po Galaxii, “*je malá, žlutá, trochu se podobá pijavici. Je to snad nejpodivnější tvor ve vesmíru. Živí se myšlenkovou energií, přijímanou nikoli od svého nositele, nýbrž z okolí. Má schopnost absorbovat a zpracovávat na živiny veškeré podvědomé frekvence této myšlenkové energie. Do mysli nositele vypouští své exkrementy v podobě telepatické matrice, vzniklé spojením vědomých myšlenkových frekvencí s nervovými signály přijímanými z řečových center mozku, který je vysílá. Praktický důsledek toho všeho je, že když si strčíte babylónskou rybku do ucha, okamžitě rozumíte čemukoliv, ať je to řečeno jakoukoli formou jazyka. Řečová schémata, která skutečně slyšíte, se dekódují podle myšlenkové matrice, kterou do vaší mysli uložila babylónská rybka.*”

Skutečnost, že se něco tak nepochopitelně užitečného mohlo vyvinout pouhou náhodou, je tak bizarně nepravděpodobnou shodou okolností, že někteří myslitelé se rozhodli považovat to za konečný a nezvratný důkaz Boží neexistence.

Argumentace vypadá následovně: ‘Odmítám prokázat svou existenci,’ praví Bůh, ‘protože důkaz je v rozporu s vírou a bez víry nejsem nic.’

‘Jenže,’ namítne člověk, ‘babylónská rybka, to byla smrtelná chyba. Nemohla se přece vyvinout náhodou. To je důkaz, že existuješ, a tudíž, podle tvého vlastního tvrzení neexistuješ. Q. E. D.’

‘Ach jo, to mě nenapadlo,’ řekne Bůh a promptně zmizí v obláčku logiky.

‘To to ale bylo snadné,’ libuje si člověk, a protože ještě nemá dost, dokáže, že černé je bílé, a na nejbližším přechodu ho zajede auto.

Většina předních teologů tvrdí, že celý tenhle spor je naprostá ptákovina. To ovšem nezabránilo Úlonu Kolufidovi, aby nevydělal slušné jmění na knize Bůh to může zabalit, v níž použil této debaty jako ústředního motivu.

A zatím nešťastná babylónská rybka tím, že odstranila veškeré překážky v komunikaci mezi různými rasami a kulturami, způsobila víc krveprolití než cokoliv jiného v historii stvoření.”

Arthur tlumeně zasténal. Ke svému zděšení zjistil, že kopanec uštědřený hyperprostorem ho nezabil. Octl se rázem šest světelných let od místa, kde by byla bývala Země, kdyby existovala.

Země.

Vzpomínky na Zemi se mu horečnatě míhaly hlavou. Bylo mu z toho špatně. Ať se snažil sebevíc, nedokázal si představit, že celá Země je pryč. Bylo to na něho trochu moc. Pokoušel se v sobě vyvolat nějaké pocity. Myslel na rodiče a na sestru. Už nejsou. Žádná reakce. Myslel na všechny blízké lidi. Žádná reakce. Pak si vzpomněl na jakéhosi neznámého člověka, který před dvěma dny stál před ním ve frontě v samoobsluze a náhle ho píchlo u srdce - samoobsluha je pryč, se vším, co v ní

bylo. Nelsonův pomník je pryč! Nelsonův pomník je pryč a nikdo proti tomu nebude protestovat, protože nezůstal nikdo kdo by mohl protestovat. Ode dneška existuje Nelsonův pomník jen v jeho vzpomínkách. Celá Anglie existuje jen v jeho vzpomínkách. Vzpomínky vězely spolu s ním v téhle smradlavé zatuchlé opancéřované kosmické lodi. Převalila se přes něj vlna klaustrofóbie.

Anglie už neexistuje. Nějakým způsobem se mu to podařilo pochopit. Zkoušel to dál. Amerika je pryč, pomyslel si. Nešlo to. Chce to začít s něčím menším, usoudil. New York je pryč. Žádná reakce. Stejně nikdy doopravdy nevěřil, že existuje. Dolar klesl jednou provždy. Trochu v něm zatrnulo. Všechny filmy s Humphrey Bogartem byly zničeny, říkal si v duchu. Šokovalo ho to. Myslel na restauraci McDonalds. McDonaldův hamburger už neexistuje.

Omdlel.

Když o vteřinu později přišel k sobě, zjistil, že vzlyká a volá maminku.

Prudce vyskočil.

“Forde!”

Ford vzhlédl ze svého kouta, kde si tiše cosi pobrukoval. Na cestování v kosmu ho ze všeho nejmíň bavila právě fáze cestování.

“Copak?”

“Když jsi dělal výzkum pro tu knihu a byls na Zemi, tak jsi přece musel o ní shromažďovat materiál.”

“Ano, trochu jsem rozšířil původní znění hesla.”

“Tak mi ukaž, jak vypadá v tomhle vydání. Chci to vidět.”

“No dobře.” Ford mu opět podal knihu.

Arthur ji dychtivě popadl. Snažil se, aby se mu netřásl ruce. Naprogramoval příslušnou stránku. Obrazovka zazářila, zavířila a pak se usadila. Arthur zíral na potištenou stránku.

“Vždyť tam to heslo není!” vybuchl.

Ford mu nahlédl přes rameno. “Ale je. Podívej, až úplně dole na obrazovce, pod heslem *Excentrica Gallumbits, tříprsá děvka z Eroticonu 6*.”

Arthur sledoval Fordův ukazováček. Nedošlo mu to hned. Pak téměř explodoval.

“Cože? *Neškodná*? To je všechno? *Neškodná!* Jediné slovo!”

Ford pokrčil rameny.

“Víš, v Galaxii je sto biliónů hvězd a mikroprocesory v knize mají jen omezené možnosti. No a o Zemi toho nikdo moc nevěděl.”

“Prokristapána, doufám, žeš to trochu napravil.”

“Jistě. Podařilo se mi odvyšlat nové znění do nakladatelství. Trochu to sice očesali, ale přece jen je to lepší.”

“A jak zní heslo teď?”

Ford si poněkud rozpačitě odkašlal. “*Převážně neškodná.*”

“*Převážně neškodná!*” zařval Arthur.

“Co to bylo za zvuk?” zasyčel Ford.

“To já jsem zařval,” řval Arthur.

“Ne! Ticho! Myslím, že lítáme v průšvihů.”

“Jo, tak ty myslíš, že lítáme v průšvihů!”

Zvenčí jasně zazněly pádné kroky.

“Dentrassiové?” zašeptal Arthur.

“Ne, tohle jsou okované boty.”

Ozvalo se rázné zaklepání.

“Tak kdo je to?”

“No, když budeme mít kliku, tak nás jenom Vogoni přišli vyhodit do vzduchoprázdna.”

“A když nebudeme mít kliku?”

“Když nebudeme mít kliku, tak to kapitán myslel vážně, když nám hrozil, že nám nejdříve přečte pár svých básní...”

=====

7. kapitola

Vogonská poezie je ovšem až třetí nejhorší ve Vesmíru. Druhá nejhorší je poezie Azgothů z planety Kria. Když král jejich básníků Chrochtos Nadýmavý recitoval svou *Ódu na malou hrudku zeleného hnusu, již jsem objevil v podpaždí jednoho letního jitra*, čtyři posluchači zemřeli na vnitřní krvácení a předseda Středogalaktické komise pro mrzačení umění přežil jen díky tomu, že si uhryzl jednu nohu. Tvrdí se, že Chrochtos byl poněkud “zklamán” přijetím své básně, a právě se chystal začít předčítat svou epickou skladbu o dvanácti knihách, nazvanou *Mé oblíbené chrochty ve vaně*, když vtom jeho vlastní tlusté střevo v zoufalém pokusu zachránit životy a civilizaci mu vyskočilo až do krku a zadusilo mozek.

“To jste totiž úplně vedle,” řekl. “Píšu poezii jen proto, abych si odreagoval svůj podlý, hnusný, bezcitný zevnějšek. Stejně vás vyrazím z lodi. Stráž! Odvedte zajatce do přechodové komory číslo tři a vyhodte je ven!”

“Cože?” zařval Ford.

Mladý vogonský hromotluk přistoupil k Fordovi a Arthurovi a obrovskými lojovitými prackama z nich serval řemeny, jimiž byli připoutáni.

“Nemůžete nás vyhodit do kosmu.” křičel Ford. “Sbíráme materiál na knihu.”

“Veškerý odpor je zbytečný!” zahulákal vogonský strážný v odpověď. Byla to první fráze, kterou se naučil, když vstoupil do Vogonského bezpečnostního sboru.

Kapitán nezúčastněně a pobaveně sledoval scénu, pak se odvrátil.

Arthur se divoce rozhlížel kolem sebe.

“Ale já teď nechci umřít!” vykřikl. “Ještě pořád mě bolí hlava! Nechci jít do nebe s bolením hlavy, byl bych hrozně mrzutej a vůbec bych si to neužil!”

Strážný popadl oba zajatce pevně za krk a přes jejich protesty je vyvekl z velitelského můstku. Ocelové dveře se za nimi zavřely a kapitán opět osaměl. Tiše si pobrukoval a zadumaně listoval svým poetickým deníčkem.

“Hmmm,” řekl nahlas. “Kontrapunkt k surrealismu základní metafory...” Chvilí uvažoval a pak s chmurným úsměvem sešit sklapl.

“Smrt je pro ně až moc dobrá,” zavrčel.

Dlouhá chodba obložená ocelovými pláty odrážela ozvěnu chabého zápasu dvou humanoidů pevně sevřených ve Vagonově gumovém podpaží.

“To je výborný,” drmolil Arthur. “To je teda opravdu bezvadný. Pusť mě, ty zvíře!”

Vogonský strážný je vlekl dál.

“Neboj,” pípl Ford. “Já něco vymyslím.” Neznělo to však příliš nadějně.

“Veškerý odpor je zbytečný!” zařval strážný.

“Jenom neříkejte takovéhle věci,” vykřikl Ford> “Jak si má člověk udržet kladný mentální postoj, když říkáte takovéhle věci?”

“Můjtybože,” postěžoval si Arthur, “ty budeš vykládat o kladném mentálním postoji a to ti ani dneska nezdemolovali planetu. Když jsem se ráno probudil, myslel jsem si, že si pěkně užiju klidný den, něco si přečtu, vykartáčuju psa... A teď je teprv něco po čtvrté a už mě vyhazují z cizí kosmické lodi šest světelných let od doutnajících škvarků Země!” Zaprskal a zaklokotal, jak ho Vagon sevřel ještě pevněji.

“V pořádku,” uklidňoval ho Ford, “hlavně žádnou paniku!”

“Kdo tu mluví o panice?” vyjel na něj Arthur. “Tohle je zatím jen kulturní šok. Počkej, až se zorientuju a seznámím se situací. Pak teprv začnu panikařit!”

“Nebud' hysterický, Arthure. Radši drž hubu!” Ford se zoufale pokoušel přemýšlet, ale vyrušil ho strážce, který znovu zařval:

“Veškerý odpor je zbytečný!”

“Ty taky drž hubu!” odsekl Ford.

“Veškerý odpor je zbytečný!”

“Dej si pauzu,” řekl Ford. Vytočil hlavu, až mohl pohlédnout svému vězňovi přímo do tváře. Náhle dostal nápad.

“A vás tohle baví?” zeptal se znenadání.

Vagon se na místě zastavil a na jeho tvář postupně prosákl výraz nezměrné tuposti.

“Baví?” zaduněl. “Jak to myslíte?”

“Myslím, jestli vám to dává pocit uspokojení ze života? Dusat sem tam, řvát, vystrkovat lidi z kosmických lodí...”

Vagon civěl vzhůru na nízký ocelový strop. Obočí se mu málem přehrnulo přes sebe. Ústa měl pootevřená. Konečně řekl: “No..., pracovní doba je dobrá...”

“To asi musí být,” souhlasil Ford.

Arthur vykroutil hlavu, aby se mohl podívat na Forda.

“Co to děláš, Forde?” zašeptal užasle.

“Ale jen tak se snažím zajímat o svět kolem, jestli ti to nevadí,” odpověděl Ford. “Pracovní doba je, říkáte, dobrá?” obrátil se znovu ke strážnému.

Vagon na něj z výše civěl a líné myšlenky se mu přitom mátožily v temných hlubinách.

“Jó,” řekl, “ale dyž vo tom teďkon mluvíte, pracovní náplň je vlastně dost mizerná. Až na...” Znovu se zamyslel, což vyžadovalo, aby se opět zadíval do stropu. “Až na to řvaní někdy, to se mi docela líbí.” Nabral vzduch do plic a zaburácel: “Veškerý odpor je...”

“Jistě.” přerušil ho spěšně Ford. “To vám jde moc dobře, to můžu potvrdit. Ale jestli je to taková mizérie,” říkal pomalu, aby každé slovo mělo čas zapůsobit, “co v tom tedy je? Holky? Uniforma? Chlapáctví? Anebo vám prostě připadá, že nutnost vyrovnat se s bezobsažnou rutinou je pro vás zajímavou zkouškou síly osobnosti?”

příklop, kterým byli před chvílí prohozeni.

“Ale byl to přece dobrý nápad, ne?”

“To jo, moc šikovný.”

“O co vlastně šlo?”

“Detaily jsem nestačil vypracovat. Teď už to ani nemá moc smysl, co říkáš?”

“Takže... ehm, co bude dál?” zeptal se Arthur.

“Aha, nojo, ten příklop před námi se za okamžik automaticky otevře, a my podle všeho vystřelíme do hlubin kosmu a zadusíme se. Když si na cestu nabereš dost vzduchu do plic, můžeš samozřejmě vydržet až třicet vteřin...,” vysvětloval Ford. Složil ruce za zády, zdvihl obočí a začal si pobrukovat starou betelgeuzskou bojovou píseň. Arthurovi najednou připadal strašně cizí a divný.

“Tak to bychom měli,” konstatoval Arthur, “čeká nás smrt.”

“Ano,” odpověděl Ford, “ledaže by... ne! Moment!” Vrhel se na druhou stranu komory a hledal tam cosi, co Arthur ze své pozice nemohl vidět. “Na co je tenhle vypínač?!”

“Cože? Kde?” vykřikoval Arthur a snažil se obrátit.

“Ale nic, dělal jsem si srandu,” zklamal ho Ford, “stejně umřeme.”

Opět sebou plácl na stěnu a pokračoval v melodii tam, kde před chvílí přestal.

“Víš,” svěřoval se Arthur, “v takovýchhle chvílích, jako třeba když jsem uvězněný ve vogonské přechodové komoře s chlapem z Betelgeuze a čeká mě smrt zadušením v hlubinách kosmu, si vždycky přeju, abych byl poslouchal, co mi maminka říkala, když jsem byl malý.”

“Proč? Co ti říkala?”

“Nevím, neposlouchal jsem ji.”

“Aha,” Ford si dál pobrukoval.

To je teda krása, říkal si v duchu Arthur. Nelsonův pomník je v háji, Mc Donaldovy restaurace jsou v háji, všechno, co zbývá, jsem já a slova *převážně neškodná*. A za pár vteřin bude zbývat už jen *převážně neškodná*. A to ještě včera to vypadalo, že ta naše planeta jen kvete.

Ozval se zvuk motoru.

Tiché syčení vzrostlo v ohlušující řev unikajícího vzduchu, když se vnější příklop otevřel do černé prázdnoty prošípané maličkými, nepravděpodobně zářivými světelnými body. Ford a Arthur vyletěli do kosmického prostoru jako vystřelení ze špuntovky.

=====

8. kapitola

Stopařův průvodce po Galaxii je po všech stránkách pozoruhodná kniha. Byla sestavena a v průběhu let mnohokrát přepracována pod vedením různých šéfredaktorů. Obsahuje příspěvky nespočetných cestovatelů a badatelů.

Předmluva začíná takhle:

“Vesmír je velký. Fakticky velký. To byste nevěřili, jak je hrozivě obrovitánsky velký, že z toho zůstává rozum stát. Myslíte si třeba, že drogerie ve vaší ulici je daleko, ale proti vesmíru je to úplný houbý. Tak poslouchejte...,” atakdale.

(Po chvíli se styl trochu usadí a kniha začne říkat věci, které doopravdy potřebujete vědět: že například pohádkově krásná planeta Bethselamin má v současné době tak vážné problémy s kumulativní erozí způsobenou deseti bilióny turistů, kteří tam každoročně přijíždějí, že jakákoliv nesrovnalost mezi množstvím potravy a množstvím exkrementů v době pobytu na planetě se vám při odjezdu chirurgicky odebere z tělesné váhy, takže pokaždé, když jdete na záchod, je životně důležité nechat si vystavit potvrzení.)

Abychom však byli spravedliví, je třeba uznat, že i daleko lepší hlavy, než ta, která zplodila předmluvu ke Stopařovu průvodci po Galaxii, poněkud zaváhaly při pomýšlení na dech beroucí vzdálenosti mezi hvězdami. Někteří autoři nabízejí představu burského oříšku v Readingu a menšího vlašského ořechu v Johannesburgu a jiné podobně závratné koncepce.

Pravda je prostá: mezihvězdné vzdálenosti jsou pro lidskou představivost neuchopitelné.

Dokonce i světlu, které se pohybuje tak rychle, že většině civilizací trvá tisíciletí, než si vůbec uvědomí, že se pohybuje, trvá dost dlouho, než urazí vzdálenost mezi jednotlivými hvězdami. Doletět z hvězdy Sol na místo, kde kdysi bývala Země, mu trvá osm minut a k nejbližšímu vesmírnému sousedu hvězdy Sol, Alfé Centauri, dorazí za další čtyři roky.

Doletět na druhou stranu Galaxie, na příklad na Damogran, trvá světlu trochu déle: pět set tisíc let.

Rekord ve stopování na tuto vzdálenost je něco pod pět let, ale fakt je, že toho po cestě moc nevidíte.

Stopařův průvodce po Galaxii informuje, že když si naberete plné plíce vzduchu, můžete v absolutním vakuu kosmického prostoru přežít asi třicet vteřin. Stopařův průvodce nicméně dodává, že při této rozumu se přičítící velikosti vesmíru je pravděpodobnost, že vás během oněch třiceti vteřin

nabere jiná kosmická loď, jedna ku dvěma na dvě stě šedesát sedm tisíc sedm set devět.

Naprostou omračující shodou okolností je tato cifra také telefonním číslem jednoho bytu v Islingtonu, kde se Arthur kdysi zúčastnil skvělého večírku a poznal tam moc hezkou dívku, kterou si pak vůbec neměl šanci odvést - odešla s chlapem, který se na ten večírek vnutil.

Ačkoliv planeta Země, islingtonský byt i telefon v něm byly nedávno zničeny, můžeme se utěšovat pomyslením, že jejich památka zůstala alespoň do jisté míry zachována tím, že po dvaceti devíti vteřinách byli Ford a Arthurem zachráněni.

9. kapitola

Počítač si začal zděšeně brebentit pro sebe, když zjistil, že se jedna přechodová komora otevřela a zase zavřela bez jakéhokoliv zjevného důvodu.

Bylo to tím, že Rozum měl zrovna polední pauzu.

V Galaxii se právě objevila trhlina. Byla přesně nictinu vteřiny dlouhá, nictinu centimetru široká a měřila spoustu miliónů světelných let z jednoho konce na druhý.

Když se zavřela, vypadlo z ní množství papírových kloboučků a nafukovacích balónků, které pak volně pluly vesmírem. Dále z ní vypadl tým sedmi devadesáticentimetrových odborníků na průzkum trhu, kteří okamžitě zemřeli - částečně zadušením, částečně překvapením.

Vypadlo z ní také dvě stě třicet devět tisíc nedosmažených vajíček, které se materializovaly v podobě obrovské třaslavé hromady na hladomorem postižené planetě Poghril v hvězdné soustavě Pansel. Všichni příslušníci kmene Poghrilů vymřeli hladem, až na jediného, který zemřel o pár týdnů později na otravu cholesterolem.

Ona nictina vteřina, po kterou trhlina existovala, zcela nepředvídatelným způsobem rozvibrovala čas dopředu i nazpátek. Kdesi hluboko v minulosti tyto vibrace vážně traumatizovaly malý náhodný shluk atomů, vznášející se prázdňným, sterilním prostorem. To způsobilo, že začaly držet pohromadě v pozoruhodně nepravděpodobných seskupeních. Tyto útvary se rychle naučily kopírovat samy sebe (jedna z věcí, které na nich byly tak pozoruhodné) a na své další cestě způsobily strašlivé problémy na každé planetě, kam je náhoda zanesla. Tak začal život ve Vesmíru.

Pět divokých Maelströmů událostí zavířilo v splašených poryvech blázniviny a vyvrhlo chodník.

Na chodníku leželi Ford Prefect a Arthur Dent. Otvírali a zavírali ústa jako pololeklé ryby.

“Tak vidíš,” vypravil ze sebe zadýchaně Ford šmátraje po něčem, čeho by se mohl zachytit, protože chodník uháněl třetí rovinou Neznáma. “Říkal jsem ti přece, že něco vymyslím.”

“Nojo,” přisvědčil Arthur.

“Dostal jsem totiž senzační nápad - vyhledat nějakou kosmickou loď, která právě poletí kolem, a dát se zachránit,” kasal se Ford.

Skutečný vesmír se jim závratně prohnul pod nohama a zmizel. Různé jiné nepravé vesmíry se tiše míhaly kolem nich jak horské kozy. Prvotní světlo vybuchovalo a rozstříkovalo se v časoprostoru jako kapky jogurtu. Čas rozkvétal, hmota někam zmizela. Nejvyšší prvočíslo se v koutku tiše sloučilo a skrylo se navždy.

“Ale jdi,” nedal se Arthur, “šance proti byly přece astronomické.”

“Nech bejt, viděls přece, že to fungovalo.”

“Co je to za loď, co v ní jsme?” zeptal se Arthur, právě když se pod nimi rozzela propast věčnosti.

“Nevím, ještě jsem neotevřel oči,” odpověděl Ford.

“Já vlastně taky ne.”

Vesmír poskočil, ztuhl, zatřepetal se, rozšířil se a zúžil v několika nečekaných směrech.

Arthur s Fordem otevřeli oči a užasle se rozhlíželi.

“Šmarjápano,” užasl Arthur, “vypadá to tu přesně jako nábřeží v Southendu.”

“Sakra, to se mi ulevilo, žes to řekl,” řekl Ford.

“Proč?”

“Už jsem si myslel, že mi haraší.”

“Možná, že jo. Třeba si jen myslíš, že jsem to řekl.”

Ford chvíli uvažoval.

“Tak řekls to, nebo ne?” zeptal se konečně.

“Myslím, že jo,” odpověděl Arthur.

“Tak nám asi haraší oběma.”

“Hm, asi to tak bude, když si v téhle situaci můžeme myslet, že jsme v Southendu.”

“A ty si myslíš, že tohle je Southend?”

“Jo.”

“Já taky.”

“Tak to nám určitě haraší.”

“Ale máme to dneska hezky.”

“To jo,” řekl kolemjdoucí maniak.

“Kdo to byl?” podivil se Arthur.

“Kdo - myslíš toho člověka s pěti hlavami a bezinkovým keřem plným uzenáčů?”

“Jo, zrovna toho.”

“Nevím. Prostě někdo.”

“Aha.”

Svorně seděli na chodníku a s jistým znepokojením pozorovali obří děti, hopsající po pláži, a divoké koně hřmící oblohou, vezoucí nové zásilky tvrzených zábradlí do Nejistých hor.

“Jenže,” Arthur si zlehka odkašlal, “pokud je tohle Southend, tak je trochu divnej...”

“Jestli myslíš to, že moře je nehybný jako skála a že domy se potápějí a zase vykukují z vody, tak to mi taky přišlo divný,” odpověděl Ford. “Děje se tu totiž něco naprosto strašně divného,” dodal, neboť Southend s hromovou petelící pukl na šest stejných dílů, které se roztančily a začaly závratně vířit kolem sebe navzájem ve vilných až obscénních formacích.

Nařikavě křučení pišťal a smyčců se rozdrávě neslo po větru, horké kobliny vybuchovaly ze silnice - jedna za desetník, hrůzné ryby hřměly oblohou. Arthur a Ford usoudili, že bude jistější zdrhnout.

Prodírali se lavinami zvuku, horami archaického myšlení, údolími náladové hudby, špatnými přehlídkami módní obuvi a bezvýznamnými netopýry, když tu náhle uslyšeli dívčí hlas. Zněl docela rozumně, řekl však jen: “Jedna ku dvěma na sto tisíc a dále klesá.” A dost.

Ford sklouzl po světelném paprsku a začal se točit dokolečka. Hledal zdroj hlasu, ale neviděl nic, čemu by se dalo doopravdy uvěřit.

“Co to bylo za hlas?” volal Arthur.

“Nevím,” hulákal v odpověď Ford. “Znělo to jako počet pravděpodobnosti.”

“Pravděpodobnosti? Jak to myslíš?”

“Pravděpodobnost. Jako třeba dvě ku jedné, tři ku jedné, pět ku čtyřem. Ten hlas řekl jedna ku dvěma na sto tisíc. To znamená něco hodně nepravděpodobného, víš?”

Nádrž se čtyřmi milióny litrů pudinku se nad nimi bez nejmenšího varování převrhla.

“Co to má znamenat?”

“Ten pudink?”

“Ne, počet pravděpodobnosti!”

“Nevím, nic nevím. Myslím, že jsme na nějaké kosmické lodi.”

“V tom případě asi ne v kupé první třídy,” ušklíbl se Arthur.

V předivu časoprostoru se objevily jakési vypoukliny. Veliké, ošklivé vypoukliny.

“Huuuuuummmhhh...,” řekl Arthur. Cítil, jak mu tělo měkne a ohýbá se v nezvyklých úhlech.

“Southend se ztrácí... a hvězdy víří... poušť... nohy mi odlétají do zapadajícího slunce... levá ruka už mi taky upadla...” Napadla ho děsivá myšlenka: “Sakra, jak si teď budu nařizovat digitálky?” Zoufale stočil oči k Fordovi.

“Forde,” upozornil přítele. “Stává se z tebe tučňák. Nech toho, prosím tě.”

Znovu se ozval neznámý hlas:

“Jedna ku dvěma na sedmdesáti pěti tisíc a dále klesá.”

Ford zuřivě čvachtal dokola ve svém rybníčku.

“Haló, co jste zač?” kvákal, “A kde jste vůbec? Co se to děje? Nedá se s tím něco dělat?”

“Uklidněte se, prosím,” řekl mile hlas, jako by patřil letušce v dopravním letadle s jedním křídlem a dvěma motory, z nichž jedem je v plamenech. “Jste v naprostém bezpečí.”

“Ale o to přece nejde!” zuřil Ford. “Jde o to, že je ze mě naprosto bezpečný tučňák a tady kolega už nemá hnedle žádný končetiny!”

“Už je to dobrý, už je zase mám,” uklidňoval ho Arthur.

“Jedna ku dvěma na padesáti tisíc a dále klesá,” řekl hlas.

“Jsou sice na můj vkus trochu delší,” uvažoval Arthur, “ale...”

“Copak nám nemíníte říct nic na vysvětlenou?” zakdálal Ford tónem běsnícího opeřence.

Hlas si odkašlal. Obří dětský piškot se odkutáel do dáli.

“Buďte vítáni na palubě kosmické lodi *Srdce ze zlata*,” řekl hlas.

Hlas pokračoval: “Nedejte se znepokojit ničím, co vidíte nebo slyšíte kolem sebe. Musíte si odbýt počáteční negativní následky toho, že jste byli zachráněni před jistou smrtí při hladině nepravděpodobnosti jedna ku dvěma na dvě stě sedmdesáti šesti tisíc - nebo možná ještě mnohem vyšší. Teď letíme na hladině jedna ku dvěma na dvacet pět tisíc a dále klesáme a vrátíme se k normálu, jakmile budeme vědět, co je vlastně normální. Děkuji vám. Jedna ku dvěma na dvacet tisíc a dále klesá.”

Hlas se odmlčel.

Ford a Arthur se octli v malé růžové fosforeskující krychli.

Ford byl krajně vzrušen.

“Arthure! To je fantastický! Sebrala nás loď poháněná nekonečnou nepravděpodobností! To je neuvěřitelný! Už dřív jsem o tom slyšel nějaký drby. Oficiální místa sice všechno popřela, ale tady vidíš, že to dokázali! Postavili loď na nekonečnou nepravděpodobnost! Arthure, to je... Arthure? Co se děje?”

Arthur ležel připlácnutý na dveřích krychle a pokoušel se je udržet zavřené, ale dveře nedoléhaly. Škvírami se dovnitř cpaly malé chlupaté ručičky s prsty potřísněnými inkoustem. Zvenčí bylo slyšet šílené štěbetání tenkých hlásků.

Arthur se ohlédl.

“Forde! Venku čeká nekonečný počet opic, které s námi chtějí debatovat o novém nastudování Hamleta.”

10. kapitola

Pohon založený na principu nekonečné nepravděpodobnosti je senzační nová metoda, jak překonávat obrovské mezihvězdné vzdálenosti za pouhou nictinu vteřiny a nemuset se přitom zbytečně plácát v hyperprostoru.

Byl objeven šťastnou náhodou a poté dotažen v použitelnou formu pohonu výzkumným týmem Galaktické vlády na planetě Damogran.

Což je stručná historie tohoto objevu.

Princip generování malých kvant *konečné* nepravděpodobnosti byl samozřejmě obecně znám. Stačí spojit logické obvody submezonového mozku Čmeláčisko 57 s atomovým vynašečem vektorů, umístěným v nějakém silném zdroji Brownova pohybu, dejme tomu v šálku horkého čaje. Generátory tohoto typu byly často užívány při večírcích k prolomení počátečního ostychu - v souladu s *Teorií neurčitosti* se vždycky nechaly všechny molekuly hostitelčina spodního prádla naráz odskočit asi o půl metru doleva.

Mnozí uznávání fyzici říkají, že tohle by se tedy rozhodně nemělo trpět. Částečně proto, že je to zlehčování vědy, ale především proto, že na takovéhle večírky je nikdy nikdo nezve.

Další věc, která je pěkně štvála, byla jejich věčná neschopnost sestrojít přístroj, jenž by mohl generovat pole nekonečné nepravděpodobnosti potřebné k bleskové přepravě kosmické lodí mezi nejvzdálenějšími hvězdami, na dálky, nad nimiž zůstává rozum stát. Nakonec mrzutě prohlásili, že takový přístroj sestrojít nelze.

A pak jednoho dne jakýsi studentík, kterého nechali uklízet laboratoř po jednom obzvlášť nepovedeném večírku, začal uvažovat asi takhle:

Jestliže je skutečně nemožné sestrojít takový přístroj, pak to logicky musí být *konečná* nepravděpodobnost. Takže stačí vypočítat přesně, jak je to nepravděpodobné, zadat výsledek generátoru konečné nepravděpodobnosti, nalít mu pořádný šálek horkého čaje a... zapnout ho!

Tak to také udělal, a udiveně zjistil, že se mu podařilo vyrobit onen dlouho hledaný zlatý generátor nekonečné nepravděpodobnosti jen tak z ničeho nic.

A ještě víc ho udivilo, když hned poté, co získal *Cenu Galaktického institutu za mimořádnou mazanost*, byl zlynčován rozvášněným davem uznávaných fyziků. Konečně jim došlo, že jediná věc, kterou opravdu nemůžou vystát, je právě takovýhle chytrák.

11. kapitola

V nepravděpodobnostivzdorné řídicí kabině *Srdce ze zlata* to vypadalo jako v naprosto konvenční kosmické lodi, až na to, že tam vládla dokonalá čistota, protože loď byla úplně nová. Některá sedadla měla dosud obaly z plastiku. V kabině obdélníkového půdorysu převládala bílá. Velikostí se místnost blížila menší restauraci. Nešlo však vlastně o přesný obdélník - dvě delší stěny tvořily mírnou křivku. Rovněž všechny rohy a kouty v kabině měly úžasně elegantní tvary. Ve skutečnosti by bylo bývalo mnohem jednodušší postavit kabinu jako obyčejnou třírozměrnou obdélníkovou místnost, jenže to by návrhářům přišlo líto. Takhle vypadala kabina úžasně účelně, s řadou televizních obrazovek nad kontrolními a řídicími pulty na vyduťté zdi, s dlouhými panely počítačů zasazenými do vypouklé zdi.

V jednom koutě zhrouceně seděl robot. Zářivě lesklá kovová hlava mu bezvládně visela mezi zářivě lesklými kovovými koleny. I on zářil novotou, ale přestože byl tak nádherně zkonstruován a vyleštěn, z nějakého neznámého důvodu vypadal, jako by jednotlivé části jeho v podstatě humanoidního těla do sebe úplně přesně nezapadaly. Ve skutečnosti do sebe zapadaly s dokonalou přesností. Cosi v držení těla však naznačovalo, že by mohly zapadat líp.

Zafod Bíblbrox nervózně přecházel po kabině. Občas se lehce dotkl lesknoucího se zařízení a vzrušeně se uchechtl.

Trillian se skláněla nad hromadou výstupních dat. Po celé lodi bylo slyšet její hlas nesený palubním rozhlasem.

“Pět ku jedné a dále klesá... čtyři ku jedné a dále klesá... tři ku jedné a dále klesá... dvě... jedna... faktor pravděpodobnosti jedna ku jedné... jsme v normálu, opakuji jsme v normálu.” Vypnula mikrofon. Hned ho však zase zapnula a s neznatelným úsměvem dodala: “Pokud se vám i nadále něco nezdá, pak je to váš problém. Jen klid. Hned pro vás pošleme.”

Zafod vybulblal znechuceně: “Co jsou zač, Trillian?”

Otočila se k němu i se sedadlem. Pokrčila rameny. “Prostě dva chlápci, které jsme sebrali ve volném kosmu. Sekce ZZ9 plurál Z alfa.”

“Nojo, to je sice moc hezké, ale myslíš, že je to za daných okolností rozumné?” kveruloval Zafod. “Myslím, zrovna když utíkáme atakdale. Určitě nás honí všichni policajti z celé Galaxie a my se zrovna musíme zastavit a brát stopaře. No dobře, umělecký dojem deset bodů, ale za přemýšlení minus několik miliónů, vid’?”

Podrážděně zabubnoval prsty na kontrolní panel. Trillian mu mírným pohybem zadržela ruku, aby se náhodou nedotkl něčeho důležitého. Zafodova osobnost se sice vyznačovala pozoruhodnými kvalitami - byl energický, statečný a ješitný, zato však naprostý motorický debil, a klidně by mohl nějakým extravagantním gestem vyhodit loď do povětří. Trillian chovala jisté podezření, že hlavní důvod, proč Zafodův život byl tak bouřlivý a tak úspěšný, spočíval v tom, že nikdy pořádně nevěděl, co vlastně dělá.

“Zafode,” řekla trpělivě, “vznášeli se ve volném kosmu úplně nechráněni... nechtěl bys přece, aby umřeli, že ne?”

“No, víš..., ne. Ne tak docela, ale...”

“Ne tak docela? Neumřít tak docela? Ale?” sklonila hlavu k rameni.

“Možná že by je pak někdo sebral.”

“Chyběla vteřina a byli by mrtví.”

“No vidíš, kdyby ses obtěžovala přemýšlet o vteřinu déle, problém by se byl vyřešil sám.”

“Ty bys je docela rád nechal umřít, vid’?”

“No víš, ne tak docela, ale...”

“Ostatně jsem je nesebrala já.”

“Co tím chceš říct? Kdo tedy?”

“Loď.”

“Hm?”

“Loď. Sama od sebe.”

“Hm?”

“Když jsme letěli na nepravděpodobnostní pohon.”

“Ale to je k nevíře.”

“Ne, Zafode. Jenom je to hrozně moc nepravděpodobné.”

“Aha, nojo.”

“Koukni, Zafode,” poplácala ho po paži, “nedělej si s těmi dvěma neznámými starosti. Nejspíš to budou prostě jenom nějakí dva kluci. Pošlu dolů robota, aby je přivedl. Hej, Marvině!”

Hlava robota sedícího v koutě se prudce napřímila, pak se však sotva zřetelně zabimbala. Zvedl se na nohy, jako by vážil nejméně o pět kilo víc, než ve skutečnosti vážil. Pak provedl cosi, co by nezasvěcenému pozorovateli připadalo jako heroický pokus přejít místnost. Zastavil se před Trillian. Zdálo se, že zírá přímo skrz její levé rameno.

“Myslím, že bys měla vědět, že jsem hrozně depresivní,” řekl nešťastným hlasem beze stopy naděje.

“Ach Bože,” zamumlal Zafod a svalil se na sedadlo.

“Tak,” nasadila Trillian veselý, sympatizující tón. “Tohle tě zaměstná a přivede na jiné myšlenky.”

“To asi těžko,” hučel Marvin. “Mám totiž mimořádně velkou myšlenkovou kapacitu.”

“Marvine!” řekla Trillian varovně.

“Tak dobře. Co mám udělat?”

“Běž dolů k výstupu číslo dvě a přiveď sem ty dva cizince, ať je máme pod dohledem.”

Mikrosekundovou pauzou a pečlivě propočítanou mikromodulací barvy a výšky hlasu - nic, co by se mohlo kohokoliv skutečně dotknout - se Marvinovi podařilo vyjádřit pohrdání a zděšení, jež v něm vyvolávalo vše lidské.

“Nic víc?”

“Nic,” řekla Trillian pevně.

“Nepotěší mě to.”

Zafod vyskočil ze sedadla.

“Nikdo po tobě nechce, aby tě to těšilo,” zařval. “Prostě to uděláš, jasný?”

“Tak jo.” Marvin zazněl jako veliký puklý zvon. “Udělám to.”

“Výborně,” řekl příkře Zafod. “Bezva..., díky...”

Marvin se otočil a pozdvihl k Zafodovi své trojúhelníkovitě zploštělé červené oči.
“Doufám, že vás nedeprimuju?” pronesl pateticky.
“Ne ne, Marvine,” řekla roztomile Trillian. “Je to fajn, opravdu...”
“Hrozně by mě mrzelo, kdybych vás deprimoval.”
“Ne, nedělej si starosti.” Roztomilost nepolevovala. “Chovej se prostě úplně přirozeně a všechno bude fajn.”
“Určitě ti to nevádí?” sondoval Marvin.
“Ne ne, Marvine.” Další dávka roztomilosti. “Je to fajn, opravdu..., to je prostě život.”
“Marvin udělal elektronický obličej.
“Život! O tom radši nechci nic slyšet.”
Beznadějně se obrátil čelem vzad a vyvlekl se z místnosti. Dveře za ním zapadly se spokojeným zabzučením a mlasknutím.
“Myslím, že toho robota moc dlouho snášet nebudu, Zafode,” zavrčela Trillian.

Galaktická encyklopedie definuje robota jako mechanické zařízení, které má vykonávat práci za člověka. Reklamní oddělení společnosti Sirius Cybernetics Corporation definuje robota jako “vašeho plastického kámoše, s nímž je radost pobývat”. *Stopařův průvodce po Galaxii* definuje reklamní oddělení společnosti Sirius Cybernetics Corporation jako “bandu nemyslicích pitomců, co půjdou první ke zdi, až nastane revoluce,” a v poznámce dodává, že vydavatelé hledají zájemce o místo dopisovatele v oboru robotiky.

Zvláštní je, že jisté vydání *Galaktické encyklopedie*, které k nám šťastnou náhodou propadlo časovou trhlinou z doby ode dneška za tisíc let, definuje reklamní oddělení společnosti Sirius Cybernetics Corporation jako “bandu nemyslicích pitomců, co šli první ke zdi, když nastala revoluce”.

Růžová krychle zamrkala a rozplynula se, opice odpluly kamsi do nějakého lepšího rozměru. Ford a Arthur zjistili, že jsou ve vstupním prostoru kosmické lodi. Byla to náramně pěkná loď.

“Myslím, že je úplně nová,” řekl Ford.

“Jak to poznáš?” divil se Arthur. “Máš snad nějaký exotický přístroj na měření stáří kovů?”

“Ne, ale zato jsem našel na zemi tenhle reklamní prospekt. Je tam spousta keců typu ‘vesmír může být váš’. Á, podívej, měl jsem pravdu!”

Ford šťouchl prstem do jedné stránky a ukazoval ji Arthurovi.

“Říká se tu: *senzační průlom ve fyzice nepravděpodobnosti. Jakmile pohon lodí dosáhne nekonečné nepravděpodobnosti, loď prolétá všemi body vesmíru. Všechny ostatní vlády budou závidět!* Žiju, to je ovšem vysoká hra!”

Ford vzrušeně pročítal technické údaje. Občas překvapeně hvízdal - galaktická astrotechnologie zřejmě udělala obrovský pokrok za léta, jež strávil v exilu.

Arthur chvíli poslouchal, jenže většinu toho, co Ford říkal, vůbec nerozuměl, a tak se mu myšlenky zatoulaly. Bezděky přejel prsty po panelu počítače. Natáhl ruku a stiskl jakýsi sváděivě velký červený knoflík na sousedním panelu. Na panelu zazářila slova: *Prosím, už ten knoflík víckrát nemačkejte*. Arthur se otrásl.

“Poslyš,” hloubal Ford dál v reklamním prospektu. “Ohromně tady vychvalují kybernetické vybavení lodí. *Nová generace robotů a počítačů společnosti Sirius Cybernetics Corporation vyznačujících se OLO.*”

“OLO? Co to je?”

“To znamená *opravdovou lidskou osobností.*”

“Aha. To zní dost příšerně.”

Neznámý hlas za jejich zády řekl: “Taky že to je.” Byl to nešťastný hlas beze stopy naděje a doprovázelo ho slabounké klinkání.

Prudce se otočili. Ve dveřích zhrouceně stála zubožená kovová postava.

“Cože?”

“Příšerně,” pokračoval Marvin. “Všechno. Absolutně příšerně. Radši snad o tom ani nemluvte. Vezměte si třeba tyhle dveře,” řekl a prošel jimi. Jeho hlasový modulátor zapojil všechny ironické obvody v parodii stylu reklamních brožur. “Všechny dveře na této kosmické lodi jsou veselé, slunečné povahy. Když vám otvírají, je to pro ně potěšení, a když za vámi zavírají, pociťují uspokojení z dobře vykonané práce.”

Dveře se za ním zavřely a ukázalo se, že skutečně vydávají cosi jako spokojené vzdechy.

“Mmmmmmmmmmmmm, áh!” řekly.

Marvin je sledoval chladným, zhnuseným pohledem. Jeho logické obvody drnčely znechucením a potýkaly se s koncepcí přímého fyzického násilí. Jiné obvody se do toho vložily otázkou *Nač se obtěžovat? K čemu? Nic za to nestojí, aby ses do toho pleť!* Další obvody se bavily analyzováním molekulárních složek dveří a mozkových buněk přítomných humanoidů. Jako přídavek rychle změřily úroveň emise vodíku v daném kubickém parseku kosmického prostoru a pak se zase znuděně vypnuly. Záchvěv zoufalství otrásl robotovým tělem. Obrátil se.

“Tak pojdte,” hučel monotónně, “nařídili mi, že vás mám přivést na velitelský můstek. Tady mě máte, mozek velký jako planeta a oni mě pošlou, abych vás přivedl na velitelský můstek. Tomu říkáte pracovní uspokojení? Já tedy ne.” Otočil se a zamířil zpět k nenáviděným dveřím.

“Ehm, promiňte,” Ford šel v závěsu za ním, “ale které vládě patří tahle loď?”

Marvin ho ignoroval.

“Jen se na ty dveře podívejte,” mumlal. “Už se zase chystají otevřít. Poznám to podle toho nesnesitelně samolibého výrazu, který najednou začnou generovat.”

Dveře se hladce otevřely a vydaly přitom úslužné zakňučení. Marvin jimi těžce produsal.

“Tak pojdte,” řekl.

Ford a Arthur ho rychle následovali, a dveře se zase klouzavě zavřely s potěšeným klapáním a vrčením.

“Díky ti, reklamní oddělení společnosti Sirius Cybernetics.” Marvin se bezútešně vlekl lesknoucí se chodbou, která se zatáčela do dálky. “Řekli si ‘uděláme roboty s opravdovou lidskou osobností’. A na mně to vyzkoušeli. Jsem prototyp osobnosti. To je vidět, co?”

Ford a Arthur vydávali rozpačitě nesouhlasné zvuky.

“Jak já ty dveře nenávidím,” pokračoval Marvin. “Ale nedeprimuju vás, že ne?”

“Které vládě...,” začal zase Ford.

“Nepatří žádné vládě,” odsekl robot. “Je kradená.”

“Kradená?”

“Kradená?” opičil se Marvin.

“A kdo ji ukradl?” zeptal se Ford.

“Zafod Bíblbrox.”

Fordovu obličej se přihodila zvláštní věc. Nejméně pět úplně odlišných samostatných výrazů šoků a úžasu se na něm nakupilo v naprostém chaosu. Jeho levá noha uvízla nakročená ve vzduchu a jen s obtížemi našla zase pevnou zem. Zíral na robota a pokoušel se uvolnit mimické svalstvo.

“Zafod Bíblbrox...?” řekl chabým hlasem.

“Pardon, řekl jsem něco špatně?” Marvin se nicméně ploužil dál. “Promiňte, že dýchám, ale to já stejně nedělám, tak nevím, proč se vlastně namáhám to říkat, ach bůže, já jsem tak depresivní! A další samolibý dveře! Život! O tom nechci nic slyšet.”

“Vždyť o něm nebyla ani zmínka,” zamumlal podrážděně Arthur. “Jsi v pořádku, Forde?”

Ford na něj zíral. “Říkal ten robot opravdu Zafod Bíblbrox?”

=====

12. kapitola

Hlasitý randál hudebního guláše zaplavil kabinu *Srdce ze zlata*. Zafod lovil v pásmech subéterických vln zprávy o sobě. Zacházet s rádiem nebylo zrovna snadné. Po celá léta se rádia ovládala mačkáním knoflíků a laděním stanic. Potom s vyspělejší technikou přišly senzory - stačilo lehce přejet prsty po panelu. V současné době nebylo zapotřebí nic jiného než mávnout rukou v přibližném směru ladících prvků a doufat. Ušetřilo se tím samozřejmě spousta svalové námahy, ale také to znamenalo, že člověk musel sedět k zbláznění klidně, pokud chtěl poslouchat stále stejný program.

Zafod mávl rukou. Zase jiná stanice. Znovu hudební guláš, ale tentokrát jen jako pozadí pro zprávy. Byly vždycky přizpůsobeny rytmu hudby.

“... a zpravodajství, které vám přinášíme v pásmu subéterických vln po celé Galaxii po celých čtyřicet hodin,” zakdáká hlas. “Tak tedy ahoj, všechny inteligentní formy života, ať jste kdekoliv..., ahoj i všichni ostatní, chce to jen pořádně prošejkrovat pár atomů, nic víc, kamarádi. A hlavní novinka dnešního večera je ovšem senzační krádež nového prototypu lodi poháněné nekonečnou nepravděpodobností, spáchaná kým jiným než prezidentem Galaxie Zafodem Bíblbroxem! Otázka, kterou si všichni klademe, je... copak Velkému Z konečně přeskočilo? Bíblbrox, muž, který vynalezl slavný Pangalaktický megacloumák, bývalý podvodník, jehož Excentrica Gallumbits kdysi charakterizovala jako nejtřeskutější číslo od dob velkého třesku a který byl nedávno již posedmé prohlášen *Nejhůř oblečeným myslícím stvořením ve známém vesmíru...*, může snad tentokrát nějak vysvětlit své chování? Zeptali jsme se jeho soukromého mozkového specialisty Gaga Halfrunta...”

Hudba zavířila a na chvíli umlkla. Ozval se další hlas, patrně Halffruntův. “No, fite, Zafod je prostě taková pšipad,” ale dál se nedostal, protože kabinou prolétla elektrická tužka a prořala prostor před rádiem, citlivý na ovládání. Zafod se otočil a zaškaredil se na Trillian. To ona hodila tužku.

“Hele, proč to děláš?”

Trillian zaťukala prstem na obrazovku plnou čísel: “Zrovna mě něco napadlo.”

“Jo? A stojí ti za to, abys kvůli tomu přerušila zpravodajský pořad o mně?”

“Slyšíš toho o sobě už tak dost.”

“Potřebuju ujišťování. Oba to přece víme.”

“Mohli bychom na chvíli nechat tvé ego stranou? Tohle je důležité.”

“Jestli existuje něco důležitějšího než moje ego, dám to okamžitě chytit a zastřelit.” Znovu se na ni zaškaredil. Pak se zasmál.

“Poslyš,” řekla Trillian, “nabrali jsme ty dva kluky...”

“Jaké dva kluky?”

“Ty dva kluky, co jsme nabrali.”

“Joaha, ty dva kluky.”

“Nabrali jsme je v sektoru ZZ9 plurál Z alfa.”

“Jo?” Zafod zamžikal.

“Říká ti to něco?” zeptala se tiše Trillian.

“Mmmm. ZZ9 plurál Z alfa. ZZ9 plurál Z alfa?”

“No?”

“Ehm... co znamená to Z?”

“Které?”

“Kterékoliv.”

Jedna z nejobtížnějších věcí, s kterými se Trillian musela potýkat ve vztahu se Zafodem, bylo naučit se rozlišovat, kdy předstírá hloupost, jen aby si ostatní přestali dávat pozor, kdy předstírá donebevolající hloupost, aby zakryl skutečnost, že vlastně nechápe, co se děje, a kdy je prostě doopravdy hloupý. Tvrdilo se o něm, že je neuvěřitelně chytrý a určitě taky byl - ale ne pořád, což mu zjevně dělalo starosti, a proto ta komedie. Raděj lidi mátl, než aby čelil jejich pohrdání. To připadalo Trillian úplně ze všeho nejhloupější, ale už ji prostě přestalo bavit o tom diskutovat.

S povzdechem nacvakala na obrazovku hvězdnou mapu, aby mu to tedy zjednodušila, ať už to tak chtěl z jakýchkoli důvodů.

“Tady,” ukázala, “přímo tady.”

“Aha... nojo.”

“No tak?”

“No tak co?”

Jisté partie vnitřku její hlavy přímo řvaly na jiné partie vnitřku její hlavy. Řekla velmi klidně: “V tomhle sektoru jsi mě kdysi nabral.”

Pohlédl na ni a hned zase zpět na obrazovku.

“Aha, jo. No to mě tedy podrž. Měli jsme to přeci napálit přímo doprostřed mlhoviny Koňské hlavy. Jak to, že jsme tady? To je jako nebytí nikde.”

Přešla to bez odpovědi.

“Nekonečná nepravděpodobnost,” řekla trpělivě. “Sám jsi mi to vysvětloval. Proletáme každým bodem ve vesmíru, vždyť přece víš.”

“Nojo, to je ale strašná náhoda.”

“To je.”

“Nabrat někoho zrovna tady? Zrovna tady z celého vesmíru? To je přece jenom trochu... tomuhle musím přijít na kloub. Počítač!”

Palubní počítač firmy Sirius Cybernetics, který ovládal celou loď a měl ji do poslední částice pod kontrolou, se zapnul na komunikační modus.

“Nazdárek!” řekl vesele a současně vyzvrátil nepatrnou stužku pásky se záznamem. Bylo na ní napsáno: Nazdárek!

“Ach Bože,” řekl Zafod. Pracoval s počítačem teprve krátce, ale už si ho stačil dokonale zhnusit.

Počítač pokračoval s veselou drzostí, jako by prodával prací prášek.

“Chci ti jen říct, že ať máš jakékoliv problémy, jsem tady od toho, abych ti je pomohl vyřešit.”

“Nojo, nojo. Koukni, já si asi radši vezmu kus papíru.”

“Zajisté.” Počítač současně vyplivl své sdělení do odpadkového koše. “Chápu. Ale kdykoliv budeš chtít...”

“Drž hubu!” Zafod popadl tužku a posadil se vedle Trillian k řídicímu pultu.

“No dobře,” řekl počítač uraženým tónem a zabouchl řečový výstup.

Zafod a Trillian se mořili s čísly, která před nimi tiše rozsvěcoval monitor nepravděpodobné letové dráhy.

“Dá se vypočítat nepravděpodobnost jejich záchrany z jejich hlediska?” zeptal se Zafod.

“Ano, ta je konstantní. Jedna ku dvěma na dvě stě sedmdesáti šesti tisící sedmi stou devátou.”

“To je dobrý. To měli tedy hodně velkou kliku.”

“To jo.”

“Ale ve vztahu k tomu, co se právě dělo s námi, když je loď nabrala...”

Trillian nacvakala příslušná čísla. Jedna ku dvěma na nekonečno minus jedna. Iracionální číslo, které má konvenční význam pouze ve fyzice nepravděpodobnosti.

Zafod hvízdal údivem. “... to je tedy hodně nízká!”

“To ano,” souhlasila Trillian a posměšně na něj pohlédla.

“To je ovšem pořádná kláda nepravděpodobnosti k vysvětlování. Teď se musí v bilanci objevit něco děsně nepravděpodobného, pokud to má všechno dohromady dát pěkně kulatou sumu.”

Zafod načmáral pár čísel, pak je zase přeškrtl. Odhodil tužku.

“Netopýří trus! Nemůžu na to přijít!”

“Hm?”

Zafod podrážděně srazil obě hlavy dohromady a zaskřípal zuby.

“Tak dobře. Počítač!”

Řečové obvody znovu obžily.

“No ahoj!” řekly (proužek pásky). “Chci ti jen čím dál tím víc zpříjemňovat život...”

“No dobře, tak sklapni a něco mi vypočítej.”

“Zajisté,” šveholil počítač. “Chceš předpověď pravděpodobnosti založenou na...”

“Údajích o nepravděpodobnosti, jo.”

“Prima. Mám pro tebe takovou zajímavůstku. Napadlo tě někdy, že v životě většiny lidí hrají důležitou roli telefonní čísla?”

Po jedné ze Zafodových tváří přeběhl bolestný výraz a přešplhal na druhou.

“Přeskočilo ti?”

“Ne, ale tobě přeskočí, až ti řeknu, že...”

Trillian zalapala po dechu. Zašmátrala po knoflicích monitoru nepravděpodobné letové dráhy.

“Telefonní číslo? Řekl ten krám opravdu telefonní číslo?”

Na obrazovce zazářila čísla.

Počítač po zdvořilé pomlce pokračoval.

“Zrovna jsem chtěl říct, že...”

“Neobtěžuj se, prosím.”

“Hele, co je tohle?” řekl Zafod.

“To nevím; ale ti dva neznámí - jsou na cestě sem na můstek s tím zatraceným robotem. Můžeme se na ně podívat na monitoru?”

13. kapitola

Marvin se dál ploužil chodbou a naříkal.

“... no a potom ta strašlivá bolest ve všech diodách na levé straně...”

“Ale to snad ne,” řekl chmurně Arthur, který šel vedle něj. “Opravdu?”

“Ano. Už jsem žádal, aby mi je vyměnili, ale nikdo mě prostě neposlouchá.”

“To si umím představit.”

Z Forda unikaly jakési neurčité chrčivé a hvízdavé zvuky. “Ale ale ale,” opakoval neustále pro sebe, “Zafod Bíblbrox...”

Marvin se najednou zastavil. Zdvihl ruku.

“A víte, co se nevyhnutelně přihodilo teď?”

“Ne, co?” Arthur to raději vědět nechtěl.

“Došli jsme k dalším dveřím.”

Na konci stála překážka v podobě zasouvacích dveří. Marvin si je podezřívavě měřil.

“Tak co?” Ford byl netrpělivý. “Máme projít?”

“Máme projít?” opíčil se Marvin. “Ano. Tohle je vchod na velitelský můstek. Řekli mi, že vás mám přivést na můstek. Nedivil bych se, kdyby to byl za dnešek nejvyšší požadavek na moje intelektuální schopnosti.”

Zvolna a s očividnou ošklivostí vykročil ke dveřím jako lovec plížíící se za kořistí. Dveře se náhle otevřely jako po másle.

“Díky, žes potěšil prostoduché dveře,” řekly.

Kdesi hluboko v Marvinově hrudníku skřípěly součástky.

“Legrační je,” řekl pohřebním tónem, “že jakmile si pomyslíte, že horší už to ani být nemůže, tak najednou to horší je.” Vrhel se do dveří a zanechal venku Forda s Arthurem, jak na sebe zírají a krčí rameny. Zevnitř zaslechli Marvinův hlas.

“Nejspíš chcete ty cizince rovnou vidět. Mám sedět v koutě a rezavět, anebo se mám rozpadnout na místě?”

“Prostě je uveď, ano, Marvine?” řekl dívčí hlas.

Arthur pohlédl na Forda. Překvapilo ho, že se směje.

“Co je...”

“Pššš. Pojďme tam.”

Vstoupil do prostoru velitelského můstku.

Arthur šel trochu nervózně za ním. Ke svému úžasu spatřil muže houpajícího se na židli s nohama na kontrolním panelu, jak se levou rukou šťourá v zubech své pravé hlavy. Zdálo se, že pravá

hlava je do této činnosti úplně zabraná, zato levá hlava se široce usmívala uvolněným, ležérním úsměvem. Množství věcí, o nichž Arthur nemohl uvěřit, že je vidí, bylo poměrně značné. Dolní čelist se mu na chvíli volně bimbala.

Podivný muž lenivě zamával na Forda a příšerně afektovaně a nonšalantně řekl: "Nazdar, Forde, jak se máš? Jsem rád, žes zaskočil."

Ford se ovšem nedal zahanbit, co do nonšalance.

"Zafodé," protáhl. "Rád tě vidím. Vypadáš bezvadně. Ta ruka navíc ti sluší. Tos čajznuł pěknou lod'."

Arthur na něj vyvalil oči.

"Chceš říct, že toho chlápka znáš?" Zpitoměle ukázal na Zafoda.

"Jestli ho znám! Je to..." Ford se odmlčel. Zřejmě se rozhodl začít představování opačně.

"Ehm, Zafode, tohle je můj kamarád Arthur Dent. Zachránil jsem ho, když jeho planeta vylétěla do povětří."

"Jasně. Ahoj, Arthure, to je prima, že se ti to podařilo." Pravá hlava jen zběžně vzhledla, řekla "ahoj" a dál si nechala šťourat v zubech.

Ford pokračoval. "Arthure, tohle je můj bratranec z druhého kolene Zafod Bíb..."

"My se známe," odsekl Arthur.

Když člověk jede po silnici v rychlém pruhu a lenivě propluje kolem hezké řádky lopotících se aut a cítí se náramně spokojený sám se sebou, a pak omylem přeřadí ze čtyřky na jedničku místo na trojku, takže motor málem vyskočí zpod kapoty v podobě ošklivé rozplácliny, vyvede ho to z míry asi stejně, jako tahle poznámka vyvedla z míry Forda.

"Ehm...cože?"

"Říkám, že se známe."

Zafod nadskočil rozpaký a překvapením se šťouchl do dásně.

"Ale... ehm, jo? Ale... ehm..."

Ford se pustil do Arthura. Očima metal blesky. Teď, když se zase cítil pevný v kramflecích, měl na sebe vztek, že se vůbec tahá s takovým ignorantem a primitivem, který toho o dění v Galaxii ví asi tolik, co mravenec z Ilfordu ví o životě v Pekingu.

"Co tím chceš říct, že se znáte?" obořil se na něj. "Tohle je Zafod Bíblbrox z Betelgeuze pět, abys věděl, a ne žádný zatracený Martin Smith z Croydonu."

"To je mi fuk," odpověděl Arthur chladně. "My se přece známe, vid' Zafode Bíblbroxi - nebo ti mám snad říkat... Phile?"

"Cože!" zařval Ford.

"Budeš mi to muset trochu připomenout," řekl Zafod. "Mám strašně špatnou paměť na biologické druhy."

"Bylo to na večírku," Arthur byl neodbytný.

"Hm, no, pochybuju."

"Tak pomalu, Arthure," rozkazoval Ford.

Ale Arthur se nedal zastrašit. "Večírek před půl rokem. Na Zemi... Anglie..."

Zafod potřásl hlavou a nuceně se usmál.

"Londýn," trval Arthur na svém, "Islington."

"Jo tak." V Zafodovi provinile hrklo. "Tenhle večírek."

Fordovi připadalo, že to vůči němu není fér. Díval se střídavě z Arthura na Zafoda. "Cože?" řekl Zafodovi. "Znamená to snad, žes byl taky na tý pitomý mrňavý planetě?"

"Jasněže ne," řekl Zafod z vysoka. "Možná jsem tak prostě jenom zaskočil na cestě někam..."

"Ale já tam trčel patnáct let!"

"To jsem ovšem nemohl vědět, že?"

"Tak cos tam dělal?"

"To víš, tak jsem se rozhlížel."

"Vnutil se na večírek." Arthur se třásl zlostí. "Večírek s převleky..."

"Jinak by to asi ani nešlo, co?" poznamenal Ford.

"Na tom večírku byla jedna dívka," pokračoval Arthur. "No dobře, teď už je to stejně jedno. Stejně to všechno vylétlo do povětří..."

"Byl bych rád, kdybys přestal už jednou skuhrat kvůli tý zatracený planetě. Kdo byla ta dáma?"

"Prostě jedna dívka... Tak dobře... Už to začínalo vypadat docela slibně. Zkoušel jsem to na ni celý večer. Krucinál, ale byla fakticky kus. Krásná, okouzlující, děsivě inteligentní. Konečně jsem ji měl chvíli pro sebe a trochu do ní hučel, když vtom se přihrne tady ten tvůj kámoš a povídá 'Ahoj holčičko, nudí tě ten moula? Pojd' se radši bavit se mnou. Jsem z jiné planety.' Už jsem ji nikdy neviděl."

"Zafod?" žasl Ford.

"Ano," zaškaredil se na něj Arthur a snažil se nepřipadat si jako blázen. "Akorát, že měl jen dvě ruce a jednu hlavu a říkal si Phil, ale jinak..."

"Ale musíš uznat, že z jiné planety skutečně byl." Trillian vešla do jejich zorného pole na druhém konci můstku. Příjemný úsměv, který Arthurovi věnovala, mu připadal, jako by na něj žuchla

tuna cihel. Hned se zase vrátila k řízení lodi.

Několik vteřin bylo ticho. Pak najednou z katastrofálního zmatku v Arthurově mozku vyplula slova:

“Tricie McMillanová, co tu děláš?”

“Totéž, co ty. Chytla jsem stop. Koneckonců, co může člověk, který vystudoval matematiku a astrofyziku, dělat jiného? Buď tohle, anebo mě zase čekala pondělní fronta na podporu v nezaměstnanosti.”

“Nekonečno minus jedna,” šveholil počítač. “Součet naprawdopodobnosti je úplný.”

Zafod se podíval na počítač, na Forda, na Arthura a pak na Trillian.

“Trillian, budou se takovéhle věci dít pokaždé, když poletíme na nekonečnou nepravděpodobnost?”

“Bohužel je to dost pravděpodobné.”

=====

14. kapitola

Srdce ze zlata neslyšně uhánělo vesmírnou nocí, teď už na konvenční pohon. Čtyři členové jeho posádky byli značně nesví. Věděli, že je nespojila vlastní volba, ani je nesehnala pouhá náhoda, nýbrž jakási podivná zvrácenost fyziky - jako by vztahy mezi lidmi podléhaly stejným zákonům jako vztahy mezi atomy a molekulami.

Když na lodi zavládla umělá noc, byli vděčni, že se mohou zavřít každý do své kabiny a pokusit se trochu uspořádat myšlenky.

Trillian nemohla spát. Seděla na gauči a upřeně se dívala na maličkou klíčku, jejíž obsah byl jejím posledním a jediným pojištěním se Zemí - dvě bílé myšky. Prosadila tehdy, že jí Zafod dovolil vzít je s sebou. Věděla, že už svou planetu nikdy neuvidí, ale její vlastní lhostejná reakce na zprávu o zničení Země ji znepokojila. Země byla tak vzdálená a tak neskutečná, že na ni prostě nedokázala myslet. Pozorovala myši, jak cupitají po kleci a zuřivě běhají v plastických kolech. Po chvíli ji plně zaujaly. Náhle se otřásla. Vrátila se na můstek, aby dál sledovala blikající světýlka a číslice, mapující dráhu lodi ve vzduchoprázdnu. Byla by ráda věděla, na co se vlastně pokouší nemyslet.

Zafod nemohl spát. Také by byl rád věděl, na co si to zakazuje myslet. Kam jeho paměť sahala, vždycky měl jakýsi neurčitý znepokojujivý pocit, že mu snad haraší. Většinou dokázal tuto myšlenku odsunout a prostě se jí nezabývat, teď však s náhlým nevysvětlitelným příchodem Forda Prefecta a Arthura Denta zase vystrčila hlavu. Připadalo mu, že zapadá do jakéhosi schématu, které mu unikalo.

Ford nemohl spát. Byl příliš vzrušen, že je zase na cestě. Patnáct let vězení skončilo, právě když se už vzdával naděje. Poflakovat se chvíli se Zafodem slibovalo spoustu srandy, i když na jeho bratranci z druhého kolena bylo cosi divného, co nedokázal přesně vyhmátnout. To, že se stal prezidentem Galaxie, bylo prostě omračující, stejně jako způsob, jímž se funkce zbavil. Mělo to nějaký důvod? Ptát se Zafoda nemělo nejmenší cenu. Tvářil se, že nikdy nemá důvod k ničemu, co dělá - povýšil nevyzpytatelnost na umělecký žánr. Útočil na všechno, co ho v životě potkávalo s pozoruhodnou směsí geniality a naivní neschopnosti. Často bylo těžké rozlišit, co je co.

Arthur spal. Byl strašlivě unavený.

Kdosi zaťukal na Zafodovy dveře. Klouzavě se otevřely.

“Zafode...?”

“Jo?”

Trillianina postava se rýsovala v oválu světla.

“Myslím, že jsme právě našli to, co jsi sem přišel hledat.”

“Fakt?”

Ford se vzdal pomyšlení na spánek. V koutě své kabiny objevil malou obrazovku počítače s klávesnicí. Na chvíli se k ní posadil a pokoušel se sestavit nové znění hesla *Vogoni pro Průvodce*, ale nenapadlo ho nic dostatečně jedovatého, a tak toho také nechal, zahlíhl se do jakéhosi kusu oděvu a šel se trochu projít na můstek.

Když vstoupil, uviděl ke svému překvapení dvě postavy vzrušeně se sklánějící nad přístroji.

“Vidíš? Loď se chystá vstoupit na oběžnou dráhu,” říkala právě Trillian. “Je tam planeta. Je přesně na těch souřadnicích, jak jsi předpověděl.”

Zafod zaslechl šramot, a vzhlédl.

“Forde!” zasyčel. “Pojď se na něco podívat.”

Ford se tedy šel podívat. Na obrazovce blikala řada čísel.

“Poznáváš tyhle galaktické souřadnice?”

“Ne.”

“Napovím ti. Počítač!”
 “Ahoj, bando!” Počítač překypoval nadšením. “Začínáme tu mít docela živo, co?”
 “Drž hubu a ukaž nám obrazovky,” řekl Zafod.
 Světla potemněla. Světélkující body poskakovaly po přístrojových deskách a odrážely se ve čtyřech párech očí, zírajících upřeně na obrazovky vnějších monitorů.
 Nebylo na nich absolutně nic.
 “Poznáváš to?” zašeptal Zafod.
 Ford se zamračil:
 “Ne.”
 “Co vidíš?”
 “Nic.”
 “Poznáváš to?”
 “O čem to mluvíš?”
 “Jsme v mlhovině Koňské hlavy. Obrovský souvislý temný mrak.”
 “A to jsem měl poznat z prázdné obrazovky?”
 “Jediné místo v Galaxii, odkud můžeš vidět prázdnou obrazovku, je vnitřek temné mlhoviny.”
 “Správně.”
 Zafod se zasmál. Zjevně byl čímsi až trochu dětinsky vzrušen.
 “To je senzace!”
 “Co je na tom senzačního, trčet v mračnu prachu?” otázal se Ford.
 “Co bys čekal, že tam najdeš?” naléhal Zafod.
 “Nic.”
 “Žádné hvězdy? Žádné planety?”
 “Žádné.”
 “Počítač!” křikl Zafod. “Nastav úhel pohledu na jedenaosmdesát stupňů a nemluv o tom!”
 Chvilí se zdálo, že se nic neděje, pak se však na okraji obrazovky objevila záře. Červená hvězda velká asi jako dezertní talíř se plížila po obrazovce a hned za ní druhá: dvojhvězda. Pak se do rohu obrazu zakousl obrovský půlměsíc - rudá záře vytrácející se do temné černi. Noční strana planety.
 “Našel jsem ji!” Zafod bušil do přístrojové desky. “Našel jsem ji!”
 Ford užasle zíral na obrazovku.
 “Co je to?”
 “To je... ta nejnepravděpodobnější planeta, jaká kdy existovala.”

15. kapitola

(Výňatek ze Stopařova průvodce po Galaxii, str. 634 784, oddíl 52, heslo Magrathea)

Kdesi v hlubinách šerého dávnověku, za časů slávy a velikosti někdejšího Galaktického impéria, byl život bouřlivý, plný a převážně nezdaněný.

Mohutné kosmické lodi putovaly mezi exotickými slunci a vydávaly se za dobrodružstvím a ziskem až na nejzazší výspy galaktického prostoru. V těch dobách byli duchové odvážní, rizika vysoká, muži byli pravi muži, ženy pravé ženy a malá chlupatá stvoření z Alfy Centauri byla pravá malá chlupatá stvoření z Alfy Centauri. Kdekdo si troufal čelit neznámým hrůzám, konat bohatýrské skutky a ohýbat slova, která předtím ještě nikdo neohnul. Tak bylo vybudováno Impérium.

Spousta lidí samozřejmě neuvěřitelně zbohatla, ale tehdy to bylo naprosto v pořádku a nebylo třeba se za to stydět, protože nikdo nebyl doopravdy chudý - alespoň nikdo, kdo by stál za řeč. Těm nejbohatším a nejúspěšnějším kupcům začal život připadat nudný a nanicovatý, a tak se počali domýšlet, že je to chyba světů, na nichž se usadili - ani jeden je neuspokojil docela. Buď jim nevyhovovalo klima za pozdního odpoledne, nebo byl den asi tak o půl hodiny delší, než se jim zamlouvalo, anebo mělo moře přesně ten odstín růžové, který se jim nelíbil.

A tak uzrály podmínky pro vznik nového, omračujícího, specializovaného průmyslového odvětví: stavba luxusních planet na zakázku. Domovskou planetou tohoto průmyslového odvětví byla Magrathea. Hyperprostoroví inženýři tu nasávali hmotu bílými dírami ve vesmíru a z ní vyráběli snové planety - zlaté, platinové, planety celé z měkké gumy se spoustou zemětřesení - všechny vyrobené s láskou a péčí, aby odpovídaly náročným standardům, jak to také nejbohatší muži Galaxie samozřejmě očekávali.

Tento podnik byl však natolik úspěšný, že se Magrathea sama brzy stala nejbohatší planetou všech dob a zbytek Galaxie upadl do ponižující bídy. A tak se systém zhroutil, Impérium se rozpadlo a na miliardy hladových světů se sneslo zlověstné ticho, přerušované jen škrabotem per učenců do noci smolících namyšlené traktáty o významu plánované politické ekonomie.

Magrathea sama zmizela a vzpomínky na ni se zakrátko staly jen mlhavou legendou.

V naší osvícené době ovšem nikdo nevěří ani jedinému slovu z toho všeho.

16. kapitola

Arthura probudily hádavé hlasy. Vstal a šel na velitelský můstek. Ford tam divoce mával rukama.

“Jsi blázen, Zafode,” říkal právě. “Magrathea je mýtus, pohádka, kterou vyprávějí rodiče před spaním svým dětem, když chtějí, aby z nich vyrostli ekonomové, to je prostě...”

“A my teď kolem ní obíháme,” nedal se Zafod.

“Koukni, ty si obíhej, kolem čeho chceš, s tím nemůžu nic dělat, ale tahle loď...”

“Počítač!” zavolal Zafod.

“Jen to ne...”

“Ahoj, lidi! Hovoří k vám Eddie, váš palubní počítač. Jsem v senzační formě, pánové, a bude mi národním svátkem a prasečími hody zpracovat jakýkoliv program, který uznáte za vhodné mi zadat.”

Arthur pohlédl tázavě na Trillian. Posunkem ho vyzvala, aby vstoupil a byl zticha.

“Počítači,” řekl Zafod, “jaká je naše současná dráha?”

“Je mi skutečným potěšením, kámo,” klokotal stroj. “V této chvíli obíháme ve výši pět set kilometrů kolem legendární planety Magrathey.”

“To nic nedokazuje,” odporoval Ford. “Ostatně tomu počítači bych nedůvěřoval, jestli chcete slyšet můj názor.”

“V tomhle ti taky můžu pomoci,” nadšeně chrлил počítač a horlivě dírkoval pásku. “Klidně dokážu vypočítat tvoje psychologické problémy s přesností na deset desetinných míst, jestli ti to nějak pomůže.”

“Zafode,” vložila se Trillian do hovoru, “každou chvíli se vyhoupneme na denní stranu planety, ať už je to ona nebo ne.”

“No tohle, co tím chceš říct? Planeta je tam, kde jsem předpověděl, nebo snad ne?”

“To ano, planeta tu je, o to se taky nehádám. Chci jen říct, že zatím bych nerozeznala Magratheu od obyčejného úlomku studené skály. Úsvit přichází, jestli tě to zajímá.”

“Nojo, nojo,” mumlal Zafod. “Aspoň si dopřejeme trochu podívané. Počítači!”

“Ahoj, lidi! Co pro vás můžu...”

“Prostě drž hubu a ukaž nám znova planetu.”

Obrazovky opět vyplnila temná, beztvářá masa rotující v hloubce pod nimi.

Chvíli se mlčky dívali, ale Zafod byl příliš vzrušený a neposedný.

“Letíme nad noční stranou...” promluvil tlumeně. Planeta se otáčela dál.

“Povrch je teď pět set kilometrů pod námi...” pokračoval. Pokoušel se znovu vytvořit atmosféru toho, co podle jeho názoru měla být slavnostní chvíle. Magrathea! Fordova skeptická reakce se ho dotkla. Magrathea!

“Za několik vteřin bychom měli spatřit...,” pokračoval. “Tady je to!”

Byl to skutečně působivý okamžik. I ten nejotrlejší hvězdný tramp pocítí zamrazení při pohledu na drama východu slunce v kosmickém prostoru. Východ dvojhvězdy je však jedním z divů Galaxie.

Bezbréhou temnotu náhle probodl oslepující paprsek. Zvolna šplhal vzhůru, rozšířil se v tenký srpek a za několik vteřin už to byla dvě slunce, dvě světelné výhně, sežehující černý okraj horizontu bílým ohněm. Žhavé jazyky barev prosakovaly řídkou atmosférou.

“Ohně úsvitu...!” vydechl Zafod. “Sesterská slunce Soulianis a Rahm...!”

“Nebo jak se jmenují,” dodal tiše Ford.

“Soulianis a Rahm!” trval na svém Zafod.

Dvě slunce žhnula v kosmické propasti a velitelským můstkem se nesla tichá, strašidelná hudba: to si Marvin ironicky pobzukoval, že tak děsně nesnáší lidi.

Ford zíral na světelnou podívanou odehrávající se před jejich očima, a v duši mu žhnulo vzrušení. Vzrušoval ho pohled na neznámou planetu. Stačilo mu vidět ji takovou, jaká je, trochu ho popuzovalo, že si Zafod musí inscenovat takovou směšnou fantasmagorii, aby z toho něco měl. Celý ten nesmysl s Magratheou mu připadal lehce pubertální. Což nestačí, že nějaká zahrada je krásná, copak je nutné věřit, že v ní bydlí rusalky?

Arthurovi byla celá záležitost s Magratheou úplně nesrozumitelná. Přišoural se k Trillian a zeptal se jí, co že se to děje.

“Vím jen, co mi řekl Zafod,” pošeptala mu. “Magrathea je zřejmě nějaká legenda z dávné minulosti, které nikdo doopravdy nevěří. Něco jako pozemská Atlantida, až na to, že podle legendy Magratheané vyráběli planety.”

Arthur zamrkal na obrazovky s pocitem, že mu chybí něco důležitého. Najednou mu došlo:

“Dá se na téhle lodi sehnat čaj?”

Planeta pod nimi postupně odhalovala svou tvář, jak *Srdce ze zlata* uhánělo po oběžné dráze.

Obě slunce stála teď vysoko na černém nebi, bylo dávno po pyrotechnických kouzlech úsvitu, a povrch planety v obyčejném denním světle vypadal ponurý a odstrašující, šedivý, prašný, s nevýraznými obrysy. Planeta se zdála mrtvá a studená jako hrobka. Občas se v dálce na obzoru zjevily slibné tvary - údolí, snad i hory, možná dokonce města - ale když se přiblížili, linie se rozplizly do neurčitosti, a nic. Povrch planety setřel čas a pomalé proudění řídkého stojatého vzduchu, který se nad ní ploužil po dlouhá staletí.

Planeta byla očividně velmi stará.

Ford pozoroval ubíhající šedivou krajinu a na chvílku zaváhal. Znepokojila ho nesmírnost času. Cítil jeho přítomnost. Odkášlal si.

"I kdyby to dejme tomu byla..."

"Taky že je," řekl Zafod.

"... což samozřejmě není," pokračoval Ford, "co tu vlastně chceš dělat? Není tu vůbec nic."

"Na povrchu."

"Dobře, ale v případě, že tu něco je, řekl bych, že tu nejsi jen proto, aby ses věnoval průmyslové archeologii. Oč ti jde?"

Jedna Zafodova hlava se odvrátila. Druhá se začala rozhlížet, aby zjistila, na co se dívá ta první, ale zřejmě se nedívala na nic moc zvláštního.

"No... je v tom zčásti zvědavost, částečně smysl pro dobrodružství, ale hlavně asi sláva a peníze...", řekl Zafod povzneseně.

Ford na něj pronikavě pohlédl. Podezíval Zafoda, že vůbec netuší, co tu dělá.

"Ta planeta se mi trochu nelíbí," otřásla se Trillian.

"Ále, toho si nevsímej," uklidňoval ji Zafod. "S polovinou bohatství bývalého Galaktického impéria uloženou někde tady si může dovolit vypadat ošuntěle."

Hovnajs, pomyslel si Ford. I za předpokladu, že je to domov nějaké prastaré civilizace, která se už dávno obrátila v prach, i když budeme předpokládat řadu dalších krajně nepravděpodobných okolností, stejně neexistuje způsob, jak uložit tak obrovské bohatství a poklady v podobě, která by i v dnešní době měla smysl. Pokrčil rameny:

"Myslím, že je to prostě jenom mrtvá planeta."

"Já už to napětí nevydržím," řekl Arthur rozmrzele.

Stres a nervové napětí jsou dnes vážným sociálním problémem ve všech částech Galaxie, a proto, aby se tato situace ještě nezhoršila, budou jistá fakta odhalena předem.

Planeta, o kterou zde jde, skutečně je legendární Magrathea.

Útok smrtonosných střel, které mají být zakrátko vypáleny starobylým automatickým obranným systémem, budou mít za následek pouze rozbití tří kávových šáleků a jedné myší klíčky, několik modřin na nadloktí jednoho z hrdinů a nevčasně stvoření a náhlý odchod z tohoto světa jednoho květináče petúnií a jednoho nevinného vorvaně obrovského.

Aby však byla přece jen poněkud zachována atmosféra tajemství, nedozvíte se v této chvíli, či nadloktí bude zhmožděno. Tato skutečnost se může bez nebezpečí stát předmětem dramatického napětí, protože je naprosto bezvýznamná.

17. kapitola

Po značně rozřeseném startu do dne se Arthurova mysl začínala znovu skládat z úlolek rozmetaných včerejším výbuchem. Objevil na lodi nutrimitický syntetizér nápojů, z něhož vydobyl plastický šálek tekutiny téměř úplně ale ne zcela naprosto nepodobné čaji. Automat fungoval velmi zajímavě: po stisknutí knoflíku *Pítí* přístroj provedl okamžitý, zato však velmi podrobný průzkum chuťových buněk subjektu, spektroskopickou analýzu jeho metabolismu, načez vyslal velmi slabé experimentální signály po nervových drahách až do chuťových center mozku, aby zjistil, co by mu tak mohlo dělat dobře. Nikdo však neměl nejmenší tušení, proč to všechno dělá, protože nakonec vždycky bez rozdílu vyprodukoval šálek tekutiny téměř úplně ale ne zcela naprosto nepodobné čaji. Syntetizér zkonstruovala a vyrobila společnost Sirius Cybernetics, o níž je známo, že její reklamační oddělení zabírá plochu všech hlavních pevnin na prvních třech planetách ve sluneční soustavě Siria Tau.

Arthur vypil tekutinu a zjistil, že je osvěžující. Letmo pohlédl na obrazovky a uviděl dalších několik set kilometrů neplodné šedi ubíhající pod lodí. Tu ho napadlo vyslovit otázku, která ho už chvíli trápila.

"Je to bezpečné?"

"Magrathea je mrtvá už pět miliónů let," řekl Zafod. "Jasně že je to bezpečné. I duchové se už dávno usadili a mají rodiny."

V tu chvíli rozechvěl můstek podivný, nevysvětlitelný zvuk. Znělo to jako vzdálená fanfára - dutý, pištivý, jakoby nehmotný zvuk. Následoval ho stejně dutý, pištivý a jakoby nehmotný hlas. Řekl: "Buďte pozdraveni..."

Z mrtvé planety k nim někdo promlouval.
 "Počítač!"
 "Ahoj, lidi!"
 "Co zas u všech fotonů je tohle?"
 "Ále, jenom nějaká pět miliard let stará páska, kterou nám tu přehrávají."
 "Cože? Nahrávka?"
 "Pššt!" okřikl ho Ford. "Pokračuje to."
 Hlas byl starý, zdvořilý, téměř okouzlující, ale nesl neomylný výhružný podtón.
 "To, co slyšíte, je pouhá nahrávka, protože momentálně není bohužel nikdo z nás přítomen,"
 říkal neznámý hlas. "Obchodní rada Magrathey vám děkuje za vaši ctěnou návštěvu..."
 "Hlas dávné Magrathey!" vykřikl nadšeně Zafod.
 "Nojo, nojo," odvětil Ford.
 "... ale lituje, protože planeta je obchodním partnerům dočasně uzavřena. Děkujeme vám.
 Pokud chcete nechat své jméno a adresu planety, kde je vás možno zastihnout, řekněte je laskavě, až uslyšíte signál."
 Ozvalo se zabzučení a po něm následovalo ticho.
 "Chtějí se nás zbavit," pronesla Trillian nervózně. "Co uděláme?"
 "Je to jenom nahrávka," ujišťoval Zafod. "Letíme dál. Počítač! Slyšels?"
 "Jo," řekl počítač a kopl tam vyšší rychlost.
 Čekali.
 Asi za vteřinu se znovu ozvala fanfára a hlas.
 "Rádi bychom vás ujistili, že jakmile obnovíme obchodní činnost, otiskneme inzeráty ve všech módních časopisech a jejich barevných přílohách, a naši klienti si budou moct vybrat to nejlepší, co lze v současné geografii najít." Výhružný podtón se přiosřil. "Prozatím děkujeme našim klientům za jejich laskavý zájem a jsme nuceni požádat je, aby opustili planetu. A to okamžitě."
 Arthur se rozhlédl po nervózních výrazech svých společníků.
 "Snad bychom měli radši jít, co říkáte?" navrhl.
 "Css! Není se absolutně čeho bát," řekl Zafod.
 "Tak proč jste všichni tak napnuti?"
 "Prostě proto, že je to zajímavá!" osopil se na něj Zafod. "Počítači! Začni sestupovat do atmosféry a připrav se k přistání."
 Fanfára byla tentokrát dost odbytá a hlas zněl zřetelně chladně.
 "Je nesmírně potěšující, že vaše nadšení pro naši planetu pokračuje v neztenčené míře. Proto bychom vás rádi ujistili, že naše řízené střely, které se právě blíží k vaší lodi, jsou součástí speciálních služeb, jež poskytujeme všem našim horlivějším klientům, a jako drobnou pozornost přidáváme nukleární hlavice. Těšíme se na vaše zakázky ve vašich příštích životech... Děkujeme vám."
 Hlas zmlkl.
 "Ach," řekla Trillian.
 "Ehm...", řekl Arthur.
 "Tak co?" řekl Ford.
 "Helejte," řekl Zafod, "vtluču vám to už jednou do hlavy? Je to jen nahrávka pár miliard let stará. Netýká se nás, chápete?"
 "A ty střely?" namítla tiše Trillian.
 "Střely? Chceš mě rozesmát?"
 Ford poklepal Zafodovi na rameno a ukázal na zadní obrazovku. Daleko pod nimi se jasně rýsovaly dvě stříbrné šipky šplhající atmosférou vzhůru k lodi. Střih na detail je ukázal ostře a jasně - dvě nepříjemně skutečné rakety hřmící oblohou. Náhlost, s níž se objevily, byla šokující.
 "Řekl bych, že se nás velmi brzy týkat budou," poznamenal Ford.
 Zafod užasle zíral na rakety.
 "No to je báječný! Někdo zezdola se nás pokouší zabít!"
 "Báječný...", řekl Arthur.
 "Nechápete, co to znamená?"
 "Jistě. Znamená to, že umřeme."
 "To jo, ale kromě toho?"
 "Kromě toho?"
 "... to znamená, že tu o něco jde."
 Střely na obrazovce se každou vteřinou zvětšovaly. Mířily teď přímo na loď, takže bylo vidět pouze špičky nukleárních hlavíc.
 "Jen tak mimochodem," ozvala se Trillian, "co uděláme?"
 "Zachováme prostě klid," odpověděl Zafod.
 "To je všechno?" zařval Arthur.
 "Ne, uděláme samozřejmě taky... éé... úhybný manévr!" vyhrkl Zafod, jehož náhle zachvátila panika. "Počítači! Jaký úhybný manévr je na skladě?"

“Ehm, bohužel žádný, mládenci,” řekl počítač.
“... nebo něco jako... éé...,” vyblekotal Zafod.
“Cosí totiž blokuje můj řídicí systém,” vysvětloval vesele počítač. “Zásah za čtyřicet pět vteřin. Říkejte mi Eddie, jestli vás to uklidní.”
Zafod se pokusil rozběhnout několika stejně důležitými směry současně.
“Správně!” řekl rozhodně. “Éé... musíme přejít na ruční ovládání lodí.”
“Umíš ji řídit?” zeptal se Ford vlídně.
“Ty snad jo?”
“Ne.”
“Co ty, Trillian?”
“Taky ne.”
“Fajn,” uklidnil se Zafod. “Společně to dokážeme.”
“Já to taky neumím,” řekl Arthur, který ucítil, že je načase, aby se i on začal prosazovat.
“Myslel jsem si to,” řekl Zafod a dodal: “Počítači! Slyšíš? Chci plné ruční ovládání.”
“Máš ho mít,” odpověděl počítač.
Několik velkých kontrolních panelů se odklopilo a vysunuly se klávesnice s ovládacími tlačítky, přičemž posádku zasypaly kousky polystyrénu a kuličky zmuchlaného celofánu: kontrolky ještě nikdo nepoužil.

Zafod na ně zděšeně zíral.
“Tak, Forde, plný zpětný chod, pravobok o deset stupňů. Nebo tak něco...”
“Hodně štěstí, mládenci,” šveholil počítač. “Zásah za třicet vteřin...”
Ford skočil k tlačítkům. Jen několik z nich mu něco říkalo, tak je stiskl. Loď se otřásla a zaječela - to se směrovací raketové trysky pokusily postrčit ji všemi směry současně. Ford pustil polovinu tlačítek, loď se obrátila jako na obrotku a směřovala teď zpátky, odkud přiletěla, přímo proti střelám. Ze stěny se vyfoukly vzduchové polštáře, právě v okamžiku, kdy na ně cestující dopadli. Rozplácnutí silami setrvačnosti zápasili několik vteřin o dech a možnost pohybu. Zafod se zmítal v maniakálním zoufalství, až se mu nakonec podařilo brutálně nakopnout jakousi páčku, která tvořila součást ovládacího systému. Páčka s cvaknutím vyskočila. Loď se prudce stočila a vyrazila vzhůru. Prudký pohyb mrštil posádkou přes celou kabinu. Fordův výtisk *Stopařova průvodce po Galaxii* narazil do jiné části řídicího panelu, což současně způsobilo, že průvodce začal vysvětlovat každému, kdo měl náladu poslouchat, jaké jsou nejlepší způsoby pašování antarských papoušcích žláz z Antaru (antarské papouščí žlázy napíchnuté na špejli jsou odpuzující, avšak velmi vyhledávaná koktejlová pochoutka, za niž jsou někteří zazobaní pitomci ochotni zaplatit obrovské sumy, jen aby udělali dojem na jiné zazobané pitomce), a že loď začala padat jako kámen.

Bylo to samozřejmě víceméně v této chvíli, kdy nadloktí jednoho z členů posádky utrpělo ošklivou pohmožděninu. Tuto skutečnost je třeba náležitě zdůraznit, neboť, jak už bylo řečeno, jinak všichni uniknou bez nejmenšího zranění a smrtelné nukleární střely loď nakonec nezasáhnou. Naprostě bezpečí posádky je zajištěno.

“Zásah za dvacet vteřin, mládenci...,” informoval počítač.
“Tak ksakru zapni ty zatracený motory!” vyštěkl Zafod.
“Jasná páka, hoši,” řekl počítač. Motory s tichým hukotem naskočily, loď hladce vyrovnala pád a obrátila se opět řídicí proti střelám.
Počítač začal zpívat.
“Když bouří kráčíš..., hlavu svou zpřímá drž...,” kňoural huhňavě.
Zafod na něj zařval, ať proboha drží hubu, ale jeho hlas zanikl v řinkotu toho, co přirozeně považovali za blížící se zkázu.
“A nic se neobávej temnoty...!” kvílel Eddie.
Při vyrovnávání pádu se loď obrátila nohama vzhůru a všichni teď leželi na stropě, takže bylo technicky nemožné, aby někdo dosáhl na řízení.
“Až bouře pomine...,” sentimentálně kňučel Eddie.
Obrazovky ukazovaly dvě hrozivě velké střely neodvratně hřmící přímo na loď.
“... a nebe zezlátne...”
Neuvěřitelně šťastnou shodou okolností však střely nestačily korigovat svou letovou dráhu podle chaoticky se potácející lodí, a proletěly těsně pod ní.
“A stříbrná skřivánčí píseň se roznese po kraji... Zásah po korekci letové dráhy za patnáct vteřin, mládenci... Proti větru kráčeji...”
Ječící střely se obloukem otočily a pustily se opět do pronásledování lodí.
“Tak tohle je konec.” Arthur nemohl odtrhnout oči od střel. “Teď už je to docela jisté, že umřeme, co?”
“Přestaň s tím pořád otravovat,” houkl na něj Ford.
“Vždyť je to pravda, nebo ne?”

“Je.”

“Dál kráčeš deštěm...,” pěl Eddie.

Arthur náhle dostal nápad. Vyškrábal se na nohy.

“Proč vlastně někdo nezapne ten nepravděpodobnostní krám?” otázal se. “Na ten snad dosáhneme.”

“Šlíš?” obořil se na něj Zafod. “Bez patřičného naprogramování se může stát naprosto cokoliv.”

“Vadí to tolik v téhle situaci?” odsekl Arthur.

“Ač tvé sny jsou rozváty a pošlapány...,” zpíval Eddie.

Arthur se vydrápal na jednu z úžasně elegantně tvarovaných proláklín v místě, kdy se stěna spojovala se stropem.

“Dál kráčeš, kráčeš dál, s nadějí v srdci hořící...”

“Můžete mi někdo říct, proč by neměl zapínat nepravděpodobnostní pohon?” vyhrkla Trillian.

“A nikdy nepůjdeš sám... zásah za pět vteřin, jsem rád, že jsem vás poznal, hoši, spánembohem... A ni-kdy ne-pů-jdeš sám!”

“Povídám,” zaječela Trillian, “může mi někdo...”

Pak následovala omračující exploze rámusu a světla.

18. kapitola

A další, co se přihodilo hned po ní, bylo, že *Srdce ze zlata* pokračovalo naprosto normálně ve své pouti a mělo teď rozkošně zařízený interiér. Byl trochu prostornější, vyvedený v pastelových odstínech zelené a modré. Uprostřed, v trsu kapradin vkusně doplněném žlutými kvítky, se zdvíhalo točité schodiště, vedoucí kamsi do neurčita, a vedle něj kamenný podstavec se slunečními hodinami ukrýval hlavní počítačový výstup. Vtipně instalované osvětlení a zrcadla vyvolávaly dojem zimní zahrady s výhledem na rozlehlou a skvěle udržovanou zahradu. Po obvodu zimní zahrady stály mramorové stolky na půvabných nožkách z tepaného železa. Když se člověk zahleděl do leštěného povrchu mramorových desek, uviděl v nich nejasně rýsující se tvary přístrojů, které se mu při doteku materializovaly pod rukama. Při pohledu ze správného úhlu do vypadalo, že se v zrcadlech odráží obrazovky se všemi potřebnými údaji, ačkoli nebylo ani zdaleka jasné, odkud se vlastně odrážejí. V podstatě to bylo všechno úchvatně krásné.

Zafod Bíblbrox, rozvalený v proutěném křesílku, pronesl: “Co se to ksakru stalo?”

“Říkal jsem zrovna, že vypínač nepravděpodobnostního pohonu je tamhle...,” vložil se do hovoru Arthur, povalující se u malého jezírka s rybičkami. Mávl rukou směrem k místu, kde kdysi býval vypínač. Teď tam byl květináč s azalkou.

“Ale kde to jsme?” divil se Ford, sedící na točitém schodišti s příjemně vychlazeným Pangalaktickým megacloumákem v ruce.

“Řekla bych, že přesně tam, kde jsme byli předtím...,” ozvala se Trillian, když jim všudypřítomná zrcadla náhle ukázala zvětšelou tvář Magrathey, stále uhánějící pod nimi.

Zafod vyskočil ze sedadla.

“Jenže co se stalo se střelami?”

V zrcadlech uviděli úplně nový šokující obraz.

“Vypadá to, jako by se proměnily v květináč petúnií a velmi překvapeně se tvářícího vorvaně...,” řekl Ford pochybovačně.

“Nepravděpodobnostní faktor jedna ku osmi miliónům sedmi stům šedesáti sedmi tisícům sto dvaceti osmi,” skočil jim do řeči Eddie, který se ovšem ani trochu nezměnil.

Zafod upřeně hleděl na Arthura.

“Uvážíš to, pozemšťane?” tážal se naléhavě.

“Ale... vždyť já jenom...,” koktal Arthur.

“Tak to jsi uvažoval správně. Zapnout nepravděpodobnostní pohon bez předchozího aktivování zkušebních obrazovek... Zachránils nám život, chlapče, víš to?”

“To nestojí za řeč...,” bránil se Arthur.

“Vážně?” podivil se Zafod. “V tom případě už o tom nemluvmé. Hej, počítači! Naveď nás na přistání.”

“Ale...”

“Už jsem řekl, že o tom nebudeme mluvit.”

Další, co posléze upadlo v zapomnění, bylo, že proti vší pravděpodobnosti byl několik kilometrů nad povrchem neznámé planety vyvolán v existenci vorvaň obrovský.

A protože taková pozice je pro vorvaně pochopitelně neudržitelná, mělo ubohé nevinné stvoření jen málo času, aby se smířilo se svou vorvaní identitou, protože hned vzápětí se zase muselo

smířít s tím, že už vorvaněm není.

Následující pasáž je úplným záznamem jeho myšlenek od okamžiku, kdy začalo žít, až do chvíle, kdy svůj krátký život skončilo.

“Aha...! Co se to děje? myslelo si.

Ehm, pardon, kdo vlastně jsem?

Dobrý den?

Proč jsem tady? Co je smyslem mého života?

A co tím myslím, když říkám, kdo jsem?

A jéje! Hele! Co se to ke mně najednou tak strašně rychle blíží? Tak strašně moc rychle. Je to veliké, placaté a kulaté... to chce nějaké důkladné jméno jako třeba... mmm... em... zem!

To je ono! Zem!

Jestlipak budeme kamarádi?”

A potom, po náhlém mlaskavém žuchnutí, následovalo už jen ticho.

Zvláštní, že jediná myšlenka, která se honila hlavou květináči petúnií, když padal, byla: “To snad ne, už zase!”

Spousta lidí došla k závěru, že kdybychom věděli, proč si onen květináč petúnií myslel právě tohle, věděli bychom toho o podstatě vesmíru mnohem více, než víme teď.

19. kapitola

“Toho robota bereme s sebou?” Ford znechuceně pohlédl na Marvinu, hrbícího se v koutě pod palmou.

Zafod vzhlédl od zrcadlových obrazovek, v nichž viděli panoráma zvetšelé krajiny, kde *Srdce ze zlata* před chvílí přistálo.

“Á, Paranoidního androida! Jo, toho bereme.”

“Co budeš dělat s maniodepresivním robotem?”

“Si myslíte, že máte problémy,” ozval se Marvin, jako by hovořil k čerstvě zabydlené rakvi. “Co byste teprv dělali, kdybyste byli maniodepresivní roboti? Ne, nemusíte odpovídat, jsem padesát tisíckrát inteligentnější než vy, a taky na to neumím odpovědět. Dostávám bolení hlavy, když se pokouším dostat na vaši mentální úroveň.”

Dveřmi ze své kabiny vrazila dovnitř Trillian.

“Moje bílé myšky utekly!” hlásila rozčileně.

Výraz zájmu a hluboké účasti nepřeběhl ani po jedné ze Zafodových tváří.

“Kašlu na tvoje bílé myšky,” vyjádřil se.

Trillian po něm loupla očima a znovu zmizela.

Její poznámka by patrně vyvolala větší pozornost, kdyby se obecně vědělo, že lidé jsou až třetí v žebříčku inteligentních forem života na Zemi, a nikoli (jak se domnívala většina nezávislých pozorovatelů) druzí.

“Dobré odpoledne, hoši.”

Hlas byl podivně povědomý a zároveň podivně cizí. Měl výrazné mateřsky panovačné zbarvení. Posádku oslovil právě v okamžiku, kdy dorazila k příklopův přetlakové komory, ústící na povrch planety.

Udiveně pohlédli jeden na druhého.

“Počítač,” vysvětlil Zafod. “Přišel jsem na to, že má rezervní osobnost pro případ nouze, tak mě napadlo, že by mohla být snesitelnější.”

“Máte před sebou první den na cizí planetě,” pokračoval Eddie svým novým hlasem, “tak doufám, že jste všichni pěkně teple oblečení. A ne abyste si hráli s nějakými ošklivými vyvalenými příšerami!”

Zafod netrpělivě zabubnoval prsty na příklop.

“To se mi nepovedlo,” přiznával zkroušeně. “Logaritmické pravítko by asi bylo užitečnější.”

“Tak vy takhle!” vyštěkl počítač. “Kdo to řekl?”

“Byl bys tak laskav a otevřel ten příklop, počítači?” Zafod se usilovně snažil zachovat klid.

“Až se přizná ten, kdo to řekl,” odsekl počítač a zabouchl pár synapsí.

“Áchbóže,” zamumlal Ford, opřel se o přetlakovou přepážku a začal počítat do deseti. Hrozně se bál, že rozumné formy života jednoho dne zapomenou, jak se to dělá. Jedině schopností počítat mohou totiž lidé prokázat svou nezávislost na počítačích.

“No tak,” řekl Eddie přísně.

“Počítači...,” začal Zafod.

“Čekám,” přerušil ho Eddie. “Můžu klidně čekat celý den, když na to přijde...”

“Počítači...,” řekl znovu Zafod, který se pokoušel přijít na nějakou rafinovanou logickou klíčku, jíž by mohl počítač usadit, pak se však rozhodl, že mu nebude konkurovat v jeho vlastním oboru. “Jestli okamžitě neotevřeš ten výstup, tak poběžím rovnou k tvým hlavním databankám a přeprogramuju tě sekýrou, jasný?”

Eddie šokovaně zmlkl a zadumal se.

Ford dál tiše počítal. Počítání je totiž to nejagresivnější, co můžete počítači provést. Asi jako byste přišli k nějakému člověku a začali říkat: krev... krev... krev... krev...

Nakonec Eddie řekl tiše: “Vidím, že na našem vztahu budeme muset všichni ještě hodně pracovat,” a výstup se otevřel.

Ledový vítr pronikal do morku kostí. Zachumlali se a sestoupili z rampy do neplodného prachu Magrathey.

“Však vy se vrátíte s brekem, já to vím,” pokřikoval za nimi Eddie, když zavíral příklop.

O několik minut později ho zase otevřel a znovu zavřel na příkaz, který ho zaskočil nepřipraveného.

=====

20. kapitola

Pět postav se zvolna ploužilo zpustlou krajinou. Neurčitá šed' se střídala s nijakou hnědí, a některé partie byly dokonce ještě nezajímavější. Jako vyschlý močál, zbavený někdejší vegetace a pokrytý tlustou vrstvou prachu. Navíc tu bylo dost zima.

Zafoda scenérie zjevně deprimovala. Chmurně rázoval stranou od ostatních a po chvíli se jim ztratil z očí za mírnou vyvýšeninou.

Vítr bodal Arthura do očí i uší, řídký zatuchlý vzduch mu svíral hrdlo. Nejvíce však trpěla jeho mysl.

“Fantastický...,” řekl a vlastní hlas mu zněl hluše. Řídká atmosféra špatně nesla zvuk.

“Já tvrdím, že je to opuštěná díra,” ozval se Ford. “V psí boudě bych se bavil líp.” Narůstalo v něm podráždění. Copak se ze všech planet ve slunečních soustavách Galaxie - z nichž spousta je vzrušující, exotická a kypící životem - musel po patnácti letech vyhnanství vyskytnout v téhle díře, kde není ani stopy po čemkoliv, třeba jen po stánku s buřty! Sehnul se a sebral ze země hromadu studeného bláta, ale neobjevil pod ní nic, co by stálo za překonání vzdálenosti tisíců světelných let.

“Ty mi nerozumíš,” vedl Arthur svou. “Tohle je skutečně poprvé, kdy stojím na povrchu jiné planety... celý neznámý svět...! Akorát škoda, že je to taková díra.”

Trillian se schoulila, otřásla a zamračila. Byla by přísahala, že koutkem oka zahlédla sotva postřehnutelný nečekaný pohyb. Když však tím směrem pohlédla, spatřila jen jejich loď, tiše a nehybně stojící o nějakých sto metrů dál.

Ulevilo se jí, když o vteřinu později uviděli Zafoda, jak na ně mává z vrcholu terénní vlny, aby šli blíž.

Zdálo se, že ho něco vzrušilo, ale co říká, neslyšeli. Atmosféra byla příliš řídká a vítr příliš silný.

Když se přiblížili k vyvýšenině, zjistili, že tvoří kruhový kráter o průměru asi sto metrů. Svah v okolí vnějšího valu byl poset černými a červenými hroudami. Začali jednu z nich zkoumat. Byla vlhká a jakoby gumová.

Vtom s hrůzou pochopili, že je to čerstvé vorvaní maso.

Na vrcholku valu čekal Zafod.

“Podívejte,” ukázal dovnitř kráteru.

Uprostřed ležela rozpláclá mršina onoho osamělého vorvaně, jenž nežil ani tak dlouho, aby mohl být zklamán svým osudem. Ticho přerušovaly jen slabé bezděčné stahy Trillianina hrdla.

“Pohřbívat ho asi nemá cenu, co?” zamumlal Arthur a hned si přál, aby to neřekl.

“Jdeme,” řekl Zafod a vykročil do kráteru.

“Cože, tam?” Trillian neskrývala znechucení.

“Jo,” řekl Zafod. “Musím vám něco ukázat.”

“Vidíme,” řekla příkře Trillian.

“Ale tohle ne. Něco jiného. Pojd'te.”

Všichni tři trochu váhali.

“Tak, pojd'te,” naléhal Zafod. “Našel jsem cestu dovnitř.”

“Dovnitř?” zhroutil se Arthur.

“Do nitra planety. Je tu podzemní chodba. Pod nárazem vorvaně pukla... a my do ní tudy vlezeme. Tam, kam lidská noha nevkročila pět miliónů let, přímo do hlubin času...”

Marvin si začal ironicky prozpěvovat.

Otrásající se hnusem sestupovali za Zafodem do kráteru a usilovně se snažili nevidět jeho nebohého původce.

“Život,” pronesl chmurně Marvin, “si můžeš hnusit nebo ho ignorovat. Ale líbit se nemůže nikomu.”

V místě vorvaního pádu se půda probořila a odhalila rozsáhlou síť chodeb a galerií, teď ovšem z větší části zavalených zborceným zdí a vorvanými vnitřnostmi. Zafod začal čistit vchod do jedné z nich, ale Marvinovi to šlo podstatně rychleji. Z temných hlubin zavanul zatuchlý vzduch, a když Zafod posvítíl baterkou dovnitř, nebylo v prašném přítmí vidět téměř nic.

“Podle legendy trávil Magratheané větší část života v podzemí,” řekl s nadějí.

“Proč,” užasl Arthur. “To byl povrch tak znečištěný? Nebo snad přelidněný?”

“To asi ne. Spíš se jim venku moc nelíbilo.”

“Víš určitě, že víš, co děláš?” Trillian nervózně nakukovala do temnot. “Už jednou na nás zaútočili...”

“Koukni, holčičko, ručím za to, že veškerá žijící populace téhle planety se rovná nule, s výjimkou nás čtyř. Tak se uklidni a jde se. Ehm... hele pozemšťane...”

“Arthure,” napověděl Arthur.

“Jo. Hele, buď tak laskav a vem si tady toho robota a hlídej u východu, jasný?”

“Hlídat? Před čím? Říkals přece, že tu nikdo není.”

“Nó, čistě jen kvůli bezpečnosti, chápeš?”

“Tvé nebo můj?”

“Jen klid. Tak jdeme,” dodal Zafod a následován Trillian a Fordem, tápavě sestupoval do podzemí.

“Doufám, že vás potká něco hodně nepříjemného,” řekl kysele Arthur.

“Neboj. Taky že jo,” ujistil ho Marvin.

V několika vteřinách jim výprava zmizela z očí.

Arthur se chvíli uraženě poflakoval kolem, pak ale usoudil, že vorvaní hřbitov není koneckonců nejvhodnější místo k poflakování. Marvin ho chvíli zlobně pozoroval, načež se vypnul.

Zafod rychle postupoval chodbou a snažil se rostoucí nervozitu maskovat rázným vykračováním. Svítil kolem sebe baterkou. Stěny pokrývaly tmavé, na dotek studené kachlíky. Těžký vzduch zatuchle páchl.

“Vidíte, co jsem říkal?” povzbuzoval své společníky. “Neobydlená planeta. Magrathea...,” a rázoval dál špínou a odrovným zdí, pod níž se ztrácela kachlíková podlaha.

Trillian to připomnělo londýnskou podzemku, přestože nebývala zaneřáděná tak systematicky.

Místy se kachlíky na zdi střídaly s mozaikami - jednoduchými hranatými pestrobarevnými obrázky.

Trillian se zastavila a začala jeden z nich studovat, ale nepodařilo se jí v něm najít žádný smysl.

“Hej, Zafode,” zavolala, “máš tušení, co tyhle zvláštní symboly znamenají?”

“Asi to budou prostě jenom nějaké zvláštní symboly,” utrousil Zafod. Ani se neohlédl.

Trillian pokrčila rameny a vykročila za ním.

V jedné či druhé stěně občas objevili dveře vedoucí do malých komůrek. Jak Ford zjistil, byly napěchovány rozbitými součástkami k počítačům. Zatahl Zafoda dovnitř a Trillian vešla za nimi.

“Koukni,” začal, “ty myslíš, že tohle je Magrathea...”

“Jo,” opáčil Zafod. “Slyšeli jsme ten hlas, ne?”

“Prima. Beru tedy jako fakt, že to je Magrathea - aspoň prozatím. Cos nám ale nevysvětlil, je, jak jsi ji u všech černých děr objevil. Nenašels ji přece v hvězdném atlasu.”

“Bádáním. Ve vládních archívech. Detektivní práce. Pár dobrých odhadů. Úplně prosté.”

“A pak jsi čajznul *Srdce ze zlata*, abys ji mohl hledat?”

“Čajznul, abych mohl hledat spoustu věcí.”

“Spoustu věcí?” žasl Ford upřímně. “Co třeba?”

“Nevím!”

“Cože?”

“Nevím, co hledám.”

“Jak to?”

“Protože... protože... možná proto, že kdybych to věděl, tak bych to zase nebyl schopen hledat.”

“Ty seš fakt blázen.”

“Ani tuhle možnost zatím nemůžu vyloučit,” řekl Zafod tiše. “Vím o sobě jen tolik, kolik je moje mysl schopna zjistit ve svém momentálním stavu. A ten rozhodně není dobrý.”

Dlouho mlčeli. Ford pozoroval Zafoda s rostoucími obavami.

“Poslyš, kamaráde,” začal konečně, “jestli chceš...”

“Ne, počkej...,” přerušil ho Zafod. “Něco ti povím. Já prostě většinou na všechno kašlu.”

Napadne mě něco udělat, řeknu si proč ne, a udělám to. Úplně jednoduchý. Rozhodnu se ukrást tuhle loď. Rozhodnu se najít Magratheu, a zas se mi to povede. Vždycky vymyslím, jak to udělat co nejlíp, to jo, ale vždycky to funguje. Je to asi jako mít galaktické sporožiro, ze kterého pořád vybíráš, přestože nic neukládáš. No a když se pak zastavím a zamyslím se - proč jsem to jen chtěl udělat? Jak jsem vlastně přišel na to, jak to mám udělat? - vždycky se mi strašně chce přestat na to myslet. Jako například teď. Stojí mě dost přemáhání o tom mluvit."

Zafod se na chvíli odmlčel. Zavládlho krátké ticho. Pak se zamračil a pokračoval: "Zrovna dneska v noci jsem o tom zase přemýšlel. O tom, že jistá část mého mozku prostě nepracuje, jak by měla. Pak mě napadlo, že to vypadá, jako by někdo bez mého vědomí používal mého mozku, aby si jím vymýšlel dobré nápady. Když jsem dal tohle dohromady, došel jsem k závěru, že si někdo pro tenhle účel část mého mozku zablokoval, což je důvod, proč ji nemůžu používat. Zajímalo mě, jestli se to dá nějak ověřit. Udělal jsem si encefalogram. Všechny základní testy na obou hlavách - všechny testy, které jsem musel podstoupit pod kontrolou vládních zdravotníků, aby mohla být schválena moje nominace na prezidenta. Testy neukázaly nic. Alespoň nic neočekávaného. Prokázaly, že jsem chytrý, mám značnou představitost, dále že jsem nezodpovědný, nedůvěryhodný a extrovertní. Nic, co bys neuhodl. Žádné anomálie. A tak jsem začal vymýšlet další testy. Čistě náhodně. Nic. Pak jsem dokonce zkusil přiložit výsledky z jedné hlavy na výsledky z druhé hlavy a pozorovat je proti světlu. Pořád nic. Nakonec jsem z toho zblbnul, protože jsem se rozhodl, nechat to plavat prostě jako záchvat paranoie. Poslední, co jsem ještě udělal, než jsem to definitivně zabalil, bylo, že jsem vzal výsledky položené přes sebe a podíval se na ně přes zelený filtr. Vzpomínáš, že jsem byl už jako malý kluk pověřčivý na zelenou barvu? Toužil jsem stát se pilotem u průzkumníků trhu."

Ford přikývl.

"A taky, že to tam bylo. Jasný jakacka. Sekce uprostřed obou mozků, které měly spojení jen mezi sebou a ničím jiným okolo. Nějaký hajzl mi vypálil všechny synapse a elektronicky traumatizoval obě izolované části malého mozku."

Ford zděšeně zíral. Trillian zbledla.

"To ti někdo udělal?" šeptl Ford.

"Jo."

"Máš tušení kdo a proč?"

"Proč můžu jen hádat. Ale zato vím, kdo byl ten hajzl."

"Ty to víš? A jaks na to přišel?"

"Protože vypálil své iniciály do zničených synapsí. Schválně, abych je viděl."

Ford s hrůzou zíral na Zafoda a mráz mu běhal po zádech.

"Iniciály? Vypálené do tvého mozku?"

"Jo."

"A jaké iniciály, proboha?"

Zafod na něho mlčky pohlédl, pak odvrátil zrak.

"Z. B.," řekl tiše.

V tom okamžiku se za nimi s rachotem zabouchly ocelové padací dveře a do komory začal vnikat plyn.

"Někdy ti o tom budu povídat," rozkuckal se Zafod a pak všichni tři ztratili vědomí.

=====

21. kapitola

Venku, na povrchu Magrathey, se mrzutě poflakoval Arthur.

Ford mu předvídavě zanechal svůj výtisk *Stopařova průvodce po Galaxii*, aby si měl čím krátit dlouhou chvíli. Stiskl namátkou několik knoflíků.

Stopařův průvodce po Galaxii je kniha velmi nevyrovnané kvality. Obsahuje řadu hluchých míst, jež ovšem autorům kdysi připadala jako skvělé nápady.

Na jedno z nich teď Arthur narazil. Je to vylíčení údajných zážitků jakéhosi Víta Vújagiga, mladičkému nenápadnému studentíkovi Maximegalonské university. Studoval s výborným prospěchem starodávnou filologii, transformační etiku a vlnovou harmonickou teorii koncepce dějin. Jednou, po noci strávené pitím Pangalaktických megacloumáků se Zafodem Bíblbroxem, ho náhle začalo trápit pomyšlení, co se stalo se všemi těmi propisovačkami, které si v posledních letech koupil.

Bádání bylo náročné a trvalo dlouho. Během té doby Vít Vújagig navštívil všechny hlavní oblasti úniku propisovaček po celé Galaxii. Nakonec přišel s kuriózní teorií, která svého času nadchla veřejnost. Podle ní existuje kdesi v kosmu, vedle planet obydlených humanoidy, reptiloidy, ryboidy, chodícími stromoidy a superinteligentními odstíny modré barvy, také planeta patřící výhradně propisovačkovitým formám života. A právě na tuto planetu putují všechny ztracené propisovačky. Nepozorovaně proklouznou červími dírami ve vesmíru do světa, kde, jak dobře vědí, si budou moct

užívat nádherně propisovačkovitého životního stylu, odpovídajícího vysoce propisovačkovitým stimulům, a vůbec mít to, co propisovačky považují za zlaté časy.

To všecko bylo moc prima a náramná legrace, ovšem jen do té doby, než Vít Vújagig z ničeho nic prohlásil, že tu planetu našel a že tam dokonce pracoval jako šofér v rodině laciných zelených zacvakávacích propisek. Načež ho pochopitelně sbalili a dali pod zámek, kde se mu podařilo napsat knihu, a skončil v daňovém exilu, což je osud, který obvykle potká ty, kdo si nedají říct a dělají ze sebe pitomce na veřejnosti.

Když na souřadnice, jaké údajně měla mít Vújagigova planeta, přiletěla jednoho dne výprava, objevila jen malý asteroid obývaný samotářským dědkem, který neustále prohlašoval, že nic není pravda, což se posléze ukázalo jako lživé tvrzení.

Jediné nejasnosti, které nicméně ještě zůstávají, se týkají oněch záhadných šedesáti tisíc altairských dolarů, vyplácených každoročně na Vújagigovo bankovní konto v Brantisvoganu, a potom také Zafodova kvetoucího kšeftu s ojetými propisovačkami.

Arthur dočetl pasáž a odložil knihu.

Úplně netečný robot dál seděl tam, kam ho posadili.

Arthur vstal a vydal se k vrcholku kráteru. Potom jej obešel kolem dokola. Sledoval majestátní západ dvou sluncí za Magratheou. Pak se vrátil a vzbudil robota, protože pořád lepší bavit se maniodepresivním robotem než vůbec s nikým.

“Přichází noc,” řekl mu. “Podívej, robote, hvězdy vycházejí.”

Uvnitř temného mračna je vidět jen málo hvězd a jen slabě, ale k vidění přece byly.

Robot na ně poslušně pohlédl a odvrátil se.

“Já vím. Děsný, co?”

“Ale ten západ slunce! Ani v nejdivočejších snech jsem neviděl nic takového... dvě slunce! Jako ohnivé hory vypařující se do vesmíru.”

“Viděl jsem to,” řekl chmurně Marvin. “Je to všechno na draka.”

“Doma jsme mívali jen jediné slunce,” posteskl si Arthur. “Pocházím totiž z planety zvané Země.”

“Vím,” odbyl ho Marvin. “Pořád o tom mluvíš. Zní to hrozně.”

“Kdepak, bylo tam krásně.”

“Nějaké oceány?”

“Ano... Ohromné vlnící se modré oceány...,” vzdychl Arthur.

“Nesnáším oceány.”

“Pověz mi..., vycházíš dobře s roboty?” zajímal se Arthur.

“Nenávidím je,” odsekl Marvin a dodal: “Někam jdeš?”

Arthur už to nemohl vydržet. Znovu se zvedl.

“Půjdu se asi ještě trochu projít,” řekl.

“Nevyčítám ti to,” řekl s povzdechem Marvin a napočítal pět set devadesát sedm miliard ovcí než o vteřinu později usnul.

Arthur se poplácával dlaněmi ve snaze zvýšit pracovní morálku krevního oběhu. Plahočil se zpět přes val kráteru.

Řídká atmosféra a nepřítomnost měsíce způsobovaly, že noc padala rychle. Bylo už hodně tma, a zřejmě proto narazil Arthur do kmeta, dřív než ho uviděl.

22. kapitola

Stál zády k Arthurovi a pozoroval, jak poslední odlesky světla mizí v temnotách za obzorem. Byl vysoký, na sobě prosté, šedé roucho. Když se otočil, ukazoval pohublou, distingovanou tvář, ustaranou, ale nikoli nelaskavou. Tvář bankéře, jemuž byste s radostí svěřili své konto. Zatím se však neotočil, dokonce ani nereagoval na Arthurovo překvapené kviknutí.

Konečně zmizely i poslední sluneční paprsky. Muž se otočil. Jeho tvář byla stále odkudsi osvětlená, a když Arthur zapátral po zdroji světla, spatřil o několik kroků dál malé plavidlo - nejspíš vznášedlo, jak odhadl. Kolem něj se rozlévala kaluž bledého svitu.

Muž pohlédl na Arthura. Smutně, zdálo se.

“Vybrali jste si k návštěvě naší mrtvé planety studenou noc,” řekl.

“Kdo... kdo jste?” vyblekotal Arthur.

Muž odvrátil oči. Zdálo se, že po jeho tváři opět přeběhl výraz smutku.

“Jméno není důležité,” řekl.

O něčem přemýšlel. Aspoň to tak vypadalo. Domníval se zřejmě, že konverzace se nesmí uspěchat. Arthura to uvádělo do rozpaků.

“Já... ehm... vy jste mě ale vylekal...,” začal nešikovně. Muž na něj pohlédl a mírně zdvihl

obočí.

“Hmm?” otázal se.

“Že jste mě vylekal.”

“Neznepokojte se. Neublížím vám.”

Arthur se na něj zamračil. “Ale stříleli jste na nás! Ty rakety přece...”

Muž zíral do hlubin kráteru. Slabá záře z Marvinových očí vrhala sotva patrné rudé stíny na ohromnou vorvaní mršinu.

Muž se ironicky pousmál.

“Automatický systém,” vysvětloval s mírným povzdechem. “Archaické počítače v útrobách planety odtikávají temná tisíciletí... Čas doléhá na jejich zaprášené databanky... Zřejmě jim občas přeskočí, a tak vystřelí, jen aby porušily tu zoufalou monotónnost.”

Vážně pohlédl na Arthura a dodal: “Jsem totiž velký přívrženec vědy.”

“Aha... ehm... fakt?” koktal Arthur. Mužovo podivné, ač laskavé chování ho vyvádělo z míry.

“Jistě,” potvrdil muž a klidně zmlkl.

“Aha... ehm...,” zajíkal se Arthur. Připadal si jako člověk páchající cizoložství, náhle překvapený příchodem mlčícího manžela, který se však jenom převlékne kalhoty, prohodí několik nezávažných poznámek o počasí a zase odejde.

“Vypadáte nesvůj,” vyjádřil muž zdvořilou účast.

“Ehm, ani ne... totiž vlastně ano. My jsme jaksí nečekali, že tu vůbec někoho najdeme. Domnívali jsme se, že jste všichni mrtví, nebo co...”

“Mrtví?” podivil se muž. “Probůh, jen to ne! Jenom jsme spali.”

“Spali?” opakoval Arthur nevěřicně.

“Ano, po dobu hospodářské krize.” Kmeta zjevně nezajímalo, jestli pozemšťan rozumí jedinému slovu z toho všeho, a tak ho Arthur musel znovu pobídnout k řeči:

“Ehm... hospodářská krize?”

“Před pěti milióny let se galaktická ekonomika zhroutila, a vzhledem k tomu, že planety stavěné na zakázku jsou něco jako luxusní zboží, tak...”

Odmlčel se a pohlédl na Arthura.

“Víte o tom, že stavíme planety?” zeptal se vážně.

“Ehm... ano,” koktal Arthur, “domníval jsem se jaksí...”

“Fascinující práce,” pokračoval stařec a do výrazu se mu vkradla nostalgie. “Nejradši jsem dělal pobřeží. Jak já si užil, když jsem dělával fjordy..., ale k věci,” snažil se znovu navázat nit. “Přišla hospodářská krize, a tak jsme si řekli, že nám ušetří spoustu nepříjemností, když ji jednoduše prospíme, a naprogramovali jsme počítače, aby nás oživily, až bude po krizi.”

Kmet potlačil slabé zívnutí a pokračoval:

“Počítače jsme napojili na ukazatele cen na galaktické burze, aby nás oživily, až všichni přebudují ekonomiku natolik, aby si naše poměrně drahé služby mohli dovolit.”

Arthur, stálý čtenář burzovních zpráv v Guardianu, byl do hloubi duše otřesen.

“To bylo od vás ale hodně ošklivé, nemyslíte?”

“Vážně?” podivil se muž mírumilovně. “Nedivte se, jsem trochu mimo obraz.”

Ukázal směrem do kráteru.

“To je váš robot?”

“Ne,” ozval se od kráteru slabý kovový hlásek, “jsem svůj vlastní.”

“Pokud se mu vůbec dá říkat robot,” brblal Arthur. “Je to spíš automat na špatnou náladu.”

“Zavolejte ho.” Arthur překvapeně zaznamenal náhlý rozhodný tón v mužově hlasu. Zavolal na Marvina, který se začal škrábat do svahu a přitom předváděl, jak pajdá, což samozřejmě nebylo pravda.

“Vlastně ho radši nechte tady,” řekl kmet. “Musíte jít se mnou. Budou se dít velké věci.” Obrátil se ke svému plavidlu, jež se k nim tiše blížilo tmou, přestože nedostalo žádný viditelný pokyn.

Arthur shlížel na Marvina, který teď dělal stejné divadlo, když se namáhavě otočil a plahočil se zpátky do kráteru, a bručel si po cestě zakyslé bezvýznamnosti.

“Tak pojdte,” volal kmet. “Pojďte, nebo vám to přijde draho.”

“Draho?” divil se Arthur. “A co?”

“Jak se jmenujete, člověče?”

“Dent. Arthur Dent.”

“Draho jako drahý zesnulý Dentarthurdent,” řekl kmet přísně. “To má být něco jako výhrůžka, aby bylo jasno.” V jeho starých unavených očích se znovu objevil nostalgický výraz. “Nikdy jsem moc neuměl vyhrožovat, ale tvrdili mi, že to občas ohromně účinkuje.”

Arthur na něj jen mrkal.

“To je ale zvláštní člověk,” mumlal si pro sebe.

“Pardon, co jste říkal?” optal se kmet.

“Nic, nic, promiňte,” topil se Arthur v rozpacích. “Tak dobře, kam máme namířeno?”

“Do mého aeroauta,” odpověděl muž a pokynul Arthurovi, aby nastoupil do plavidla, které

neslyšně přistálo vedle nich. "Poletíme hluboko do útrob planety, kde právě procítá náš národ po pěti miliónech let spánku. Magrathea se probouzí."

Když Arthur usedal vedle starého muže, proti své vůli se zachvěl. Podivné události, stejně jako nehučný pohyb plavidla plujícího noční oblohou, ho hluboce znepokojily.

Pohlédl na kmeta, jehož tvář osvětlovala slabá záře světýlek na přístrojové desce.

"Promiňte," oslovil ho, "jen tak mimochodem, jak se jmenujete?"

"Jak se jmenuju?" opakoval stařec a do tváře se mu vrátil odtažitý smutek. Na chvíli se odmlčel. Pak řekl: "Jmenuju se... Slartibartfast."

Arthur se málem zadusil.

"Prosím?" vyprskl.

"Slartibartfast," opakoval muž tiše.

"Slartibartfast?"

Kmet na něj vážně pohlédl.

"Říkal jsem přece, že jméno není důležité."

Aeroauto tiše plulo nocí.

=====

23. kapitola

Všichni dávno víme jednu důležitou věc: skoro nic není takové, jak se to jeví. Tak například na planetě Zemi se člověk vždycky domníval, že je inteligentnější než delfín, protože toho tolik dokázal (kolo, New York, války atd.), kdežto delfíni odjakživa nedělali nic jiného, než se mrskali ve vodě a žili si jako prasata v žitě. A naopak - delfíni byli odevždy přesvědčeni, že jsou daleko inteligentnější než člověk, a to z přesně stejných důvodů.

Zvláštní je, že delfíni už delší dobu věděli o zkáze hrozící planetě Zemi. Podnikli řadu pokusů, aby upozornili lidstvo na nebezpečí, většina jejich pokusů o komunikaci byla však mylně vykládána jako legrační snaha žduchat do fotbalových míčů nebo pištěním vymáhat pamlsky. A tak to delfíni nakonec vzdali a krátce před příchodem Vogonů opustili vlastními silami Zemi.

Poslední sdělení delfínů lidem bylo mylně chápáno jako mimořádně dokonalý pokus o dvojité salto vzad skrz kruh, doprovázené pískáním *Praporce s hvězdami a pruhy*. Ve skutečnosti však zpráva zněla: "*Sbohem a dík za všechny ryby.*"

Na planetě existoval vlastně jen jeden biologický druh inteligentnější než delfíni. Jeho příslušníci trávilí spousty času v laboratořích běháním v kolech a prováděním neuvěřitelně elegantních a vtipných pokusů na člověku. Skutečnost, že člověk tyto vztahy chápal zase naprosto chybně, přesně zapadala do plánů těchto bytostí.

=====

24. kapitola

Aeroauto se tiše vznášelo chladnou tmou, jedině zoufale osamělé chabé světýlko v hluboké magrathejské noci. Uhánělo svižně. Zdálo se, že Arthurův společník je zcela pohroužen do svých myšlenek, a když se Arthur několikrát pokoušel navázat konverzaci, kmet se jen zeptal, zda něco nepotřebuje, a víc se nebavil.

Arthur se snažil odhadnout rychlost letu, ale tma venku byla neproniknutelná, takže neměl žádné záchytné body. Pohyb byl tak plynulý a neznatelný, až mu připadalo, že se vlastně ani nepohybují.

Pak se v dálce objevilo jiné světýlko. Během pouhých několika vteřin vzrostlo do takové velikosti, že si Arthur uvědomil, jak obrovskou rychlostí se blíží. Snažil se zahlédnout, jaké plavidlo by to mohlo být, ale ať namáhal oči sebevíc, nedokázal rozeznat žádný určitý tvar. Náhle vyjel zděšením, protože aeroauto se prudce propadlo a začalo klesat, takže katastrofa byla nevyhnutelná. Relativní rychlost byla přímo neuvěřitelná. Arthur měl sotva čas nabrat dech, a už bylo po všem. Další dojem byl jen neskutečný matně stříbrný přísvit, jenž ho zdánlivě obklopoval. Ohlédl se a spatřil temný bod rychle mizející v dálce. Trvalo několik vteřin, než pochopil: vlétli do tunelu v podzemí. Obrovská rychlost byla jen jejich vlastní relativní rychlost vzhledem ke světlu, jímž zářil nehybný otvor v zemi - ústí do tunelu. Nadskutečný stříbrný přísvit vydávala kruhová zeď tunelu, kterým se teď řítily rychlostí několika set kilometrů v hodině.

V hrůze zavřel oči.

Po jisté době, jejíž délku se ani nepokoušel odhadnout, ucítil mírné zpomalení a o chvíli později zaznamenal, že zvolna a klouzavě zastavují.

Otevřel oči. Byli stále ještě obklopeni stříbrným přísvitem a proplétali se čímsi, co vypadalo jako bludiště křížujících se tunelů. Nakonec zastavili v menší komoře se zakřivenými ocelovými

stěnami. Ústilo tu ještě několik dalších tunelů a na vzdáleném konci komory Arthur uviděl ohromný kruh matného, ale dráždivého světla. Dráždivé na něm bylo, jak si zahrávalo s očima. Nedaly se na ně zaostřit a nedalo se ani rozeznat, jak je daleko. Arthur zcela nesprávně odhadl, že by mohlo být ultrafialové.

Slartibartfast teď hleděl na Arthura vážnými starými očima.

“Pozemšťane,” oslovil ho, “jsme hluboko v srdci Magrathey.”

“Jak víte, že jsem pozemšťan?” vyjevil se Arthur.

“To ti bude brzy jasné,” ujistil ho stařec mírně a s jistou pochybností v hlase dodal: “Nebo aspoň jasnější než v tuto chvíli.”

Po chvíli pokračoval: “Musím tě upozornit, že prostor, do kterého teď vstoupíme, v pravém slova smyslu neexistuje uvnitř naší planety. Je trochu moc... velký. Vstoupíme branou do rozsáhlého traktu hyperprostoru. Mohlo by tě to znepokojit.”

Arthur nervózně pokašlával.

Slartibartfast stiskl jakýsi knoflík. Arthura příliš neuklidnilo, když poznamenal: “Vždycky mě to k smrti vyděsí. Drž se pevně.”

Plavidlo vyrazilo přímo do světelného kruhu. Arthur si náhle živě představil, jak asi vypadá nekonečno.

Jenomže to nekonečno nebylo. Nekonečno je samo o sobě fádni a nezajímavé. Když se díváte do nočního nebe, díváte se přímo do nekonečna - vzdálenosti jsou nezměřitelné, a tudíž pozbývají smyslu. Prostor, do nějž teď aeroauto vplulo, byl všechno možné, jen ne nekonečný. Byl prostě jenom tak strašlivě obrovský, že poskytoval mnohem lepší představu nekonečna než nekonečno samo.

Když se v závratné rychlosti, kterou, jak věděl, teď aeroauto získalo, zvolna šplhali volným prostorem, Arthurovi se všechno pohupovalo a vířilo před očima. Vstupní bránu nechali daleko za sebou - bodnutí špendlíku v třípytivé stěně.

Stěna.

Vzdorovala jakékoliv představivosti - sváděla ji a porážela na celé čáře.

Byla tak drtivě obrovitá a strmá, že její vrchol, dno a strany zmizely v dohledu. Šok ze závratí mohl snadno být smrtelný.

Stěna se zdála dokonale rovná. Jen nejdokonalejší laserové měřicí zařízení by mohlo zaznamenat, že nejen stoupala, zdánlivě do nekonečna, závratně padala zpět a vydouvala se do stran, ale také se zakřivovala. Setkávala se sama se sebou o třináct světelných vteřin dál. Jinými slovy, letěli vnitřkem duté koule o průměru přes pět miliónů kilometrů, zaplavené nepředstavitelným jasmem.

“Tak tohle,” řekl Slartibartfast, když se nepatrná tečka aeroauta, letícího teď trojnásobnou rychlostí zvuku, sotva zřetelně sunula rozum paralyzujícím prostorem, “je naše továrna.”

Arthur zíral kolem sebe v nadšené hrůze.

Ve vzdálenostech, jež nebyl schopen ani odhadnout, viděl řadu podivných konstrukcí, půvabné ornamenty z kovu a světla, zavěšené kolem stínů kulových tvarů, vznášejících se v prostoru.

“Tady vyrábíme většinu planet,” vysvětloval Slartibartfast.

“To jako...,” Arthur pracně hledal slova, “chcete říct, že to rozjízdíte nanovo?”

“Proboha jen to ne!” zděsil se stařec. “Kdepak, Galaxie není ještě ani zdaleka dost bohatá, aby nás mohla uživit. Byli jsme vyrušeni ze spánku, jen abychom vyhotovili jednu mimořádnou zakázku pro jisté... velmi dobré zákazníky z jiné dimenze. Možná že vás to bude zajímat... tamhle, v dálce před námi.”

Arthur sledoval kmetův ukazováček, až konečně rozeznal vznášející se konstrukci. A skutečně - jediná ze všech prozrazovala stopy nějaké činnosti. Byl to ovšem spíše podprahový vjem, nedokázal by přesně říct, co se tu vlastně děje.

Konstrukci právě prozářil záblesk jasného světla a ukázal obrazce ostře se rýsující na temné kouli uvnitř. Obrazce, které Arthur znal, zhruba načrtnuté strakaté útvary, stejně povědomé jako tvary slov, součást výbavy jeho mysli. Pár vteřin omráčeně, beze slova seděl, zatímco se obrazce míhaly jeho mysli a hledaly, kde by se usadily, aby mohly dávat smysl.

Část mozku mu říkala, že moc dobře ví, nač se dívá, a co ty obrazce znamenají, kdežto jiná část docela rozumně odmítala schvalovat podobné nápady a vzdávala se odpovědnosti, pokud jde o jakékoliv další přemýšlení v tomto směru.

Další záblesk světla. Tentokrát nemohlo být pochyb.

“Země...,” zašeptal Arthur.

“Země číslo dvě,” opravil ho vesele Slartibartfast. “Děláme kopii podle původních výkresů.”

Pauza.

“Chcete snad říct...,” Arthur mluvil pomalu a snažil se ovládat, “... že jste kdysi... vyrobili Zemi?”

“Ano,” přisvědčil Slartibartfast. “Byl jste někdy v... myslím, že se to jmenuje Norsko?”

“Ne, nikdy.”

“Škoda,” zasnul se Slartibartfast. “Byl to můj návrh. Dostal jsem za něj cenu. Nádherně

zvrásněné okraje. Vzalo mě, když jsem slyšel, že to všechno zničili.”

“Vás to vzalo!”

“Ano. Chybělo pět minut, a už by to tolik nevadilo. Otřesný přehmat.”

“Hm?” užasl Arthur.

“Myši byly bez sebe vzteky.”

“Myši byly bez sebe vzteky?”

“Ano,” přisvědčil kmet pokojně.

“Jo, a zřejmě to dost namíchlo i kočky a psy a ptakopysky, ale...”

“Jistě, ale nešlo to přece z jejich kapsy, ne?”

“Helejte,” uzavřel Arthur, “jestli vám to nějak pomůže, tak já se na to vykašlu a zblázním se rovnou, co vy na to?”

Na palubě aeroauta zavládlo na chvíli rozpačité ticho. Pak se kmet trpělivě pustil do vysvětlování:

“Milý pozemšťane, planetu, na níž jste žili, objednali, zaplatily a provozovaly myši. Byla zničena pět minut před tím, než mohl být dokončen projekt, kvůli němuž byla vybudována, a proto teď musíme postavit novou.”

Arthurovi z toho všeho došlo jediné slovo.

“Myši?” Nemohl věřit svým uším.

“Právě tak, pozemšťane.”

“Pardon - mluvíme oba o těch malých chlupatých zvířátkách se sýrovou mánií, co před nimi ženské v situačních komediích z šedesátých let vyskakují na stůl?”

Slartibartfast si zdvořile odkašlal.

“Víš, pozemšťane, někdy je dost obtížné pochopit tvůj způsob vyjadřování. Nezapomínej, že jsem pět miliard let spal v této planetě, a o těch situačních komediích, o nichž hovoříš, nevím zhora nic. Tvorové, kterým ty říkáš myši, nejsou tak docela tím, čím se jeví. Jsou to pouhé výčnělky hyperinteligentních pandimenzionálních bytostí do naší dimenze. A pokud jde o sýr a pištění, to je jen zástěrka.”

Kmet se odmlčel, pak se účastně zamračil a pokračoval:

“Bohužel na vás dělaly pokusy.”

Arthur se na vteřinu zamyslel, potom však vyjasnil tvář.

“Kdepak,” řekl. “Teď už chápu, jak k tomu nedorozumění asi došlo. Ve skutečnosti to bylo naopak - my jsme dělali pokusy na nich. Používalo se jich při výzkumu chování. Pavlov a spol. Dávaly se jim všemožné testy, učily se zvonit na zvonek, probíhat bludištěm a tak. Studovala se na nich povaha procesu učení. Pozorováním jejich chování jsme se dozvídali spoustu věcí o svém vlastním chování...” Arthur rozpačitě umlkl.

“Úžasná rafinovanost...,” povzdychl Slartibartfast. “Člověk to musí obdivovat.”

“Cože?” nechápal Arthur.

“Lépe už svou skutečnou podstatu nemohly zamaskovat. Ani vaše myšlení nemohly lépe nasměrovat. Náhle vběhnout do slepé uličky v bludišti, sníst nesprávný kousek sýra, nečekaně chcípnout na myxomatózu - když se to pečlivě promyslí, je výsledný efekt obrovský.”

Odmlčel se, aby dodal dalším slovům většího důrazu.

“Jsou to totiž, pozemšťane, skutečně mimořádně chytré hyperinteligentní pandimenzionální bytosti. Tvá planeta a lidi na ní tvořili matici organického počítače, jemuž zadali program trvající deset miliard let... Povím ti celou historii, ale zabere to dost času.”

“V poslední době nejsem zrovna v časové tísní,” řekl Arthur chabě.

25. kapitola

Život přináší spousty problémů. Mezi nejpopulárnější patří otázky: *Proč se lidé rodí? Proč umírají? A proč touží trávit většinu času mezi tím s digitálními hodinkami na ruce?*

Před mnoha a mnoha milióny let jistou rasu hyperinteligentních pandimenzionálních bytostí (jejichž fyzická podoba v jejich vlastním pandimenzionálním vesmíru se příliš neliší od naší) začalo natolik otravovat neustálé handrkování o smysl života, které je zdržovalo od jejich oblíbené zábavy, Krobiánského ultrakriketu (zvláštní hra, v jejímž průběhu je nutno mimo jiné nečekaně bez jakéhokoliv zjevného důvodu někoho praštit a pak vzít do zaječích), až se rozhodli, že se pustí do základních problémů života, vesmíru a vůbec a vyřeší je jednou provždy.

Sestrojili tedy superpočítač tak úžasně inteligentní, že ještě před zapojením databank začal tezí *Myslím, tedy jsem*, a než ho stačili vypnout, vydedukoval ještě existenci rýžového nákypu a daně ze mzdy.

Byl velký asi jako menší město.

Hlavní ovládací panel umístili do úřadovny navržené zvlášť pro tento účel, na mohutný psací

stůl z nejkvalitnějšího ultramahagonu, potažený luxusní ultračervenou kůží. Zařízení doplňovaly nákladné, leč diskrétní tmavé koberce, exotické rostliny v květináčích a vkusné rytiny předních programátorů a jejich rodin, vše v hojné míře. Prostorná okna poskytovala vyhlídku na hlavní náměstí lemované stromořadím.

V den uvedení do chodu, zvaný Den Velkého Cvaku přijeli dva střízlivě oblečení programátoři s diplomatkami. Do úřadovny je uvedli velmi diskrétně. Uvědomovali si, že dnes budou reprezentovat celou svou rasu v okamžiku jejího největšího triumfu. Počínali si však klidně a tiše, pokorně usedli k psacímu stolu, otevřeli kufříky a vyňali díře vázané v kůži.

Jmenovali se Lankvil a Fuk.

Chvilí seděli a uctivě mlčeli. Pak si vyměnili významný pohled, načež se Lankvil naklonil a dotkl se malého černého tlačítka.

Sotva slyšitelný bzukot ohlásil, že obří počítač běží na plně aktivní režim. Po krátké pauze k nim promluvil zvučným, hlubokým hlasem:

“Jak zní onen velký úkol, pro nějž jsem já, Hlubina myšlení, druhý největší počítač Všemohíra času a prostoru byl povolán v existenci?”

Lankvil a Fuk na sebe překvapeně pohlédli.

“Tvým úkolem, ó počítači...,” začal Fuk.

“Ne, počkat, tady něco nehraje,” vpadl mu ustaraně do řeči Lankvil. “Navrhli jsme ho přece jako největší počítač všech dob, a rozhodně se nemíníme spokojit s druhým největším. Hlubino myšlení,” obrátil se k počítači, “copak nejsi tím, co jsme navrhli, totiž největším a nejdokonalejším počítačem všech dob?”

“Už jsem řekl, že jsem druhý největší, a taky že jsem,” pronesl zvučně Hlubina myšlení.

Programátoři si vyměnili ustaraný pohled. Lankvil si odkašlal.

“To bude asi nějaká mýlka,” řekl. “Což nejsi větší počítač než Gargantuovská gigamozkovna z Maximegalonu, která dokáže spočítat atomy kterékoliv hvězdy za pouhou milisekundu?”

“Gargantuovská gigamozkovna?” opáčil Hlubina myšlení s neskrývavým pohrdáním. “O tom počítačle mi nehovoř!”

“A což nejsi lepší analyzátor,” naléhal zase Fuk, “než Guglplexská hvězdná myslivna ze Sedmé galaxie světla a geniality, která dokáže spočítat dráhu každé jednotlivé částičky prachu v průběhu pětitydenní písečné bouře na Dangrabádu Beta?”

“Pětitydenní písečná bouře?” řekl Hlubina myšlení z vysoka. “A to se ptáš mě, který meditoval o vektorech atomů při samotném Velkém třesku? Jdiž mi s takovými úkoly pro kapesní kalkulačku!”

Programátoři chvilí rozpačitě mlčeli. Pak se Lankvil znovu předklonil a oslovil počítač:

“Ale což nejsi ďábelštější diskutér než Obří hyperlaločný neutronový vševěd z Ciceroniku 12, zvaný Magický a neúnavný?”

“Obří hyperlaločný neutronový vševěd by vymluvil i tele z arkturské megajalovice,” zaduněl Hlubina myšlení, “ale já bych z toho telete potom vymámil řízky.”

“V čem tedy spočívá problém?” otázal se Fuk.

“Žádný problém tu není,” zahlaholil Hlubina myšlení majestátně. “Prostě jsem druhý největší počítač Veškerenstva času a prostoru.”

“Ale proč druhý?” dorážel Lankvil. “Proč pořád říkáš, že jsi druhý? Nemyslíš přece Multikorový fintotronní Miller-Titán? Nebo snad Dumamatik? Nebo...”

Na ovládacím panelu zazářila pohrdavá světýlka.

“Těmhle kybernetickým blbečkům nehodlám věnovat ani zlomek kapacitní jednotky!” zaburácel. “Nemluvíím o nikom jiném než o počítači, který přijde po mě!”

Fuk už ztrácel trpělivost. Pošoupl svůj díář stranou a zabručel: “Snad by to šlo bez toho mesiášství.”

“Vy nevíte nic o tom, co přijde,” hovořil Hlubina myšlení. “Ale já ve svém plodném obvodu dokážu usměrnit nekonečné deltaproudy budoucí pravděpodobnosti, a proto vím, že jednoho dne musí přijít počítač, jehož pouhé základní parametry nejsem hoden spočítat, přece však bude nakonec mým osudem ho navrhnout.”

Fuk ztěžka povzdechl a pohlédl na Lankvila.

“Nemohli bychom toho nechat a přejít k naší otázce?”

Lankvil mu naznačil, aby byl zticha.

“O jakém počítači to mluvíš?” zeptal se.

“Pro tuto chvíli vám víc nefeknu,” pravil Hlubina myšlení. “Raději se mě ptejte na to, co mohu zvládnout. Mluvte.”

Programátoři svorně pokrčili rameny. Fuk už se uklidnil.

“Hlubino myšlení, ó velký počítači,” začal znovu. “Úkol, pro nějž jsme tě zkonstruovali, je tento: Chceme, abys nám sdělil...,” udělal efektní pauzu, “... odpověď!”

“Odpověď?” podivil se mírně Hlubina myšlení. “A co vás zajímá?”

“Život!” řekl důrazně Fuk.

“Vesmír!” dodal Lankvil.

“A vůbec!” zvolali dvojhlasně.
Hlubina myšlení chvíli uvažoval.
“Pěkná makačka,” řekl nakonec.
“Dokážeš to?”
Další odmlka.
“Ano,” ozvalo se konečně. “Dokážu.”
“Takže odpověď existuje?” Fuk vzrušením sotva dýchal.
“Jednoduchá odpověď?” doplnil Lankvil.
“Ano,” pravil Hlubina myšlení. “Život, vesmír a vůbec. Odpověď na to je. Ale... budu si to muset trochu promyslet.”

Vážnost chvíle však narušil náhlý kravál - dveře se rozlétly a dovnitř vtrhli dva rozzuření muži v hrubých, vybledle modrých tunikách přepásaných opasky v barvách Cruxwanské univerzity. Intelektuální posluhovače, kteří se jim snažili zabránit ve vstupu, prostě odhodili stranou.
“Žádáme přípuštění!” zařval mladší z nich a uštědřil hezké mladinké sekretářce ránu na ohryzek.
“Přece nás z toho nemůžete vyšoupnout!” hulákal starší a vystrčil mladšího programátora za dveře.
“Žádáme, abyste nás nemohli vyšoupnout!” vykřikoval opět mladší, přestože byl bezpečně uvnitř a nikdo se ho už vyhodit nepokoušel.
“Kdo jste?” povstal rozzlobeně Lankvil. “Co chcete?”
“Já jsem Majikthise!” oznámil starší muž.
“A já žádám, abych byl Vrúmfondl!” halasil mladší.
Majikthise se obrátil na Vrúmfondla. “To je v pořádku,” vysvětloval zlostně, “o to žádat nemusíš.”
“Správně,” houkl Vrúmfondl a praštil do nejbližšího stolu. “Já jsem Vrúmfondl, a to není požadavek, ale prostě fakt. Chceme jasná fakta!”
“Ale ne,” zaječel Majikthise podrážděně. “To je přesně to, co nechceme!”
Vrúmfondl jedním dechem zahulákal: “Nechceme jasná fakta! Chceme naprostý nedostatek jasných fakt! A já žádám, že jsem anebo třeba nejsem Vrúmfondl!”
“Ale kdo ksakru vůbec jste?” rozzlobený Fuk rovněž zvýšil hlas.
“Filozofové,” oznámil Majikthise.
“Anebo taky nemusíme být,” zahrozil Vrúmfondl na programátory.
“Ale jo,” ujišťoval Majikthise. “Jsme tu docela určitě za Spojené odborové svazy filozofů, mudrců, osvícenců a jiných myslících osob a žádáme, abyste tuhle mašinu vypli, a to hned!”
“V čem je problém?” zeptal se Lankvil.
“Hned ti povím, v čem je problém, kámo,” opáčil Majikthise. “Vymezení, v tom je problém!”
“Žádáme, aby vymezení problém být mohlo, nebo taky nemuselo,” zavřeštěl Vrúmfondl.
“Jen pěkně nechte ty svoje mašiny sčítat a násobit,” durdil se Majikthise, “a o věčné pravdy se postaráme my! Jen se podívej do zákoníku, kámo. Podle zákona je *hledání Konečné pravdy* nezczitelnou výsadou pracujících v oboru myšlení. A teď ji najednou řádká pitomá mašina jednoduše najde, a my budeme na dlažbě, co? Má pak vůbec smysl vysedávat po nocích a handrkovat se, zda Bůh je anebo třeba taky není, když tahle zatracená mašina ti hned ráno dá jeho telefonní číslo?”
“Správně,” hulákal Vrúmfondl. “Žádáme přesné vymezení oblastí pochyb a nejistot!”
Tu místností zaduněl hromový hlas:
“Mohu k tomu taky něco poznamenat?” otázal se Hlubina myšlení.
“Budeme stávkovat!” vřeštěl Vrúmfondl.
“Správně!” souhlasil Majikthise. “Budete mít na krku generální stávku filozofů!”
Hladina šumu v místnosti se prudce zvýšila, neboť několik pomocných basových reproduktorů zabudovaných ve vkusně vyřezávaných a mořených lakovaných skříních, se zapnulo, aby dodaly Hlubinovu hlasu větší průraznosti.
“Chci říct jen tohle,” zahřměl počítač. “Mé obvody jsou už neodvolatelně nastaveny, aby vypočítaly odpověď na základní otázku Života, vesmíru a vůbec...,” odmlčel se, spokojen, že ho teď všichni napjatě poslouchají, načež pokračoval o něco tišeji: “Ale bude mi to chvíli trvat, než tenhle program sjedu.”
Fuk netrpělivě pohlédl na hodinky.
“Jak dlouho?” zeptal se.
“Sedm a půl miliónu let,” odpověděl Hlubina myšlení.
Lankvil a Fuk na sebe zamžikali.
“Sedm a půl miliónu let...!” zvolali dvojhlasně.
“Ano,” pronesl Hlubina myšlení. “Říkal jsem přece, že si to budu muset promyslet. A řekl bych, že takovýhle program získá ohromnou publicitu, takže filozofie jako obor bude rázem značně populární. Všichni teď budou spekulovat, jakou odpověď asi nakonec dám, a kdo jiný by si měl monopolizovat trh v téhle sféře, než právě vy? Pokud dokážete dostatečně vášnivě nesouhlasit jedni s

druhými a vzájemně na sebe kydat špinu v tisku a pokud budete mít chytré manažery, můžete z toho těžit až do smrti. Co vy na to?”

Oba filozofové na něj zůstali civět.

“Do prkený vohrady,” vypadlo konečně z Majikthise. “Tomu říkám myšlení. Hele, Vrúmfondle, proč nás tyhle věci nikdy nenapadnou?”

“Vim já,” špil ustrašeně Vrúmfondl. “Asi máme přetrénovaný mozky, Majikthise.”

Tak pravivše, udělali čelem vzad a vypochoďovali ze dveří vstříc životnímu stylu, o jakém se jim nikdy nesnilo.

26. kapitola

“Nesmírně poučné, to ano,” řekl Arthur, když se Slartibartfast dostal v líčení až sem. “Ale pořád ještě nechápu, co s tím má co dělat Země, myši atakdál.”

“To byla jenom polovina celé historie, pozemšťane,” pravil stařec. “Pokud tě zajímá, co se stalo o sedm a půl miliónu let později, v den *Velké odpovědi*, rád bych tě pozval do své pracovny, abys mohl ony události zažít na našich senzofilmových záznamech. Pokud se ovšem nerozhodneš pro krátkou procházku po povrchu Nové Země. Bohužel není zdaleka hotový - ještě jsme ani nezapustili do zemské kůry umělé dinosauří kostry, a to nám ještě chybí Třetihory a Čtvrtohory, a potom...”

“Ne, díky,” bránil se Arthur, “jaksi by to nebylo ono.”

“To asi ne,” uznal Slartibartfast a obrátil aeroauto zpět k duchamorné stěně.

27. kapitola

V Slartibartfastově pracovně vládl chaos. Vypadalo to tam asi jako v městské knihovně těsně po výbuchu. Když vcházeli, kmet se zamračil.

“Strašně mě to mrzí,” omlouval se, “ale v jednom z našich počítačů udržujících životní funkce vybuchla dioda. Když jsme se pokoušeli oživit uklízečky, zjistili jsme, že jsou už skoro třicet tisíc let mrtvé. Jenom bych rád věděl, kdo odklidí jejich mrtvolky. Jestli chceš, sedni si třeba tamhle, a já tě zapnu.”

Nabídl Arthurovi židli, která vypadala jako vyrobená z hrudního koše stegosaura.

“Je vyrobena z hrudního koše stegosaura,” vysvětloval kmet, přičemž štrachal po místnosti a lovil cosi pod hrozivě vratkými hromadami papírů a rýsovacího náčiní.

“Tady,” řekl konečně. “Tohle si podrž.” Podal Arthurovi dva dráty s odizolovanými konci.

Ve chvíli, kdy se jich dotkl, nějaký pták prolétl přímo skrz něj.

Visel ve vzduchu a byl sám sobě naprosto neviditelný. Pod sebou viděl půvabné náměstí lemované stromořadím. Všude kolem stály bílé betonové domy vzosné konstrukce, ale o něco horší trvanlivosti, neboť mnohé z nich byly popraskané a flekaté od deště. Naštěstí zrovna svítilo slunce a čerstvý větřík zlehka tančil stromořadím. Podivný pocit, že všechny budovy tiše bzučí, byl způsoben snad jen tím, že náměstí i přilehlé ulice byly přecpány radostně vzrušenými lidmi. Někde hrála kapela, pestré vlajky se třepetaly ve větru a ve vzduchu se vznášela karnevalová nálada.

Arthur pocítil zvláštní osamělost - visel tu nad tím vším, a neměl nic, dokonce ani tělo. Než však o tom mohl začít uvažovat, zazněl náměstím hlas, který upoutal všeobecnou pozornost.

Před budovou, jež na první pohled dominovala náměstím, na pódiu potaženém látkou jásavé barvy, stál jakýsi muž a hovořil do mikrofonu k zástupu:

“Ó lide, vyčkávající ve stínu Hlubiny myšlení!” zvolal. “Ctní potomci Vrúmfondla a Majikthise, největších a skutečně doopravdy nejzajímavějších Punditů, jaké kdy vesmír znal..., čas čekání je u konce!”

Dav propukl v bouřlivý jásot. Ve vzduchu se vznášely vlajky, třepetalky a konfety a všude se ozýval pískot. Užší ulice vypadaly spíš jako stonožky ležící na zádech a zuřivě mávající nožkami ve vzduchu.

“Sedm a půl miliónu let čekala naše rasa na tento Velký den, od něž si slibujeme to správné Osvícení!” vyvolával jásavě řečník. “Den Odpovědi!”

Vzrušený dav odpověděl neméně jásavým hurá.

“Už nikdy,” vykřikoval muž, “už nikdy se ráno neprobudíme, abychom si kladli otázku *Kdo vlastně jsem? Jaký smysl má můj život? A bude z kosmického hlediska skutečně vadit, když nevstanu a nepůjdu do práce?* Neboť dnes jednou provždy zvíme prostou a jednoduchou odpověď na všechny tyto palčivé problémy Života, vesmíru a vůbec!”

Dav opět propukl v nadšení a Arthur zjistil, že se zvolna snáší k jednomu z velkých majestátních oken v budově za pódiem, z něhož muž řečnil k davu.

Na okamžik se ho zmocnila panika, protože letěl přímo proti oknu. O vteřinu později se však uklidnil - proletěl sklem, aniž se ho dotkl.

Nikdo z přítomných se však nepozastavil nad jeho podivným příchodem, což vzhledem k tomu, že tam nebyl, nijak nepřekvapuje. Začínal chápat, že celý zážitek není nic než přehrávka záznamu, proti němuž je ovšem šestistopá sedmdesátka pouhou hračkou.

Místnost do značné míry odpovídala Slartibartfastovu popisu. Celých sedm a půl miliónu let ji dobře udržovali a skoro každých sto let se tu i pravidelně uklízelo. Ultramahagonový stůl měl ohlazené rohy i koberec trochu vybledl, mohutný terminál počítače však trůnil v celé své světélkující nádheře na desce potažené kůží a vypadal jako čerstvě zkonstruovaný.

Dva stroze odění muži před ním uctivě seděli a čekali.

“Čas téměř vypršel,” řekl jeden z nich. Arthura překvapilo, když těsně vedle mužovy hlavy se náhle z ničeho nic materializovalo jakési slovo. To slovo znělo: LÚNKVÓL. Několikrát zazářilo a zmizelo. Než to Arthur stačil zpracovat, promluvil druhý muž, a vedle jeho hlavy se objevilo slovo FOUK.

“Před sedmdesáti pěti tisíci generací uvedli naši předkové tento program v chod,” říkal druhý muž. “A my budeme první, kdo po tak dlouhé době uslyší počítač promluvit.”

“Hrozná zodpovědnost, Fouku,” souhlasil první muž. Arthur si uvědomil, že sleduje záznam s titulky.

“Jsme ti,” řekl zase Fouk, “kdo uslyší odpověď na Velkou otázku Života...?”

“Vesmíru...!” doplnil Lúnkvól.

“A vůbec...!”

“Pššt!” umlčel Lúnkvól gestem kolegu. “Myslím, že Hlubina myšlení se chystá promluvit!”

Následovala krátká pauza, plná očekávání, během níž ovládací panel zvolna přicházel k životu. Světla se zkusmo rozsvěcovala a zhasínala, až se nakonec ustálila do obrazce, vyjadřujícího aktivitu. Z komunikačního kanálu se ozval jemný bzukot.

“Dobrý den,” řekl konečně Hlubina myšlení.

“Ehm... dobrý den, ó Hlubino myšlení,” vypravil ze sebe Lúnkvól trochu nervózně. “Máš... ehm, totiž...”

“Odpověď pro vás?” přerušil ho Hlubina myšlení majestátně. “Ano. Mám.”

Oba muži se zachvěli nedočkavostí. Čekání tedy nebylo marné.

“Ona skutečně existuje?” vydechl Fouk.

“Ona skutečně existuje,” potvrdil Hlubina myšlení.

“Na všechno? Na velkou otázku Života, Vesmíru a vůbec?”

“Ano.”

Oba muži byli speciálně vyškoleni pro tuto chvíli. Celý jejich život byl jen přípravou na ni. Byli vybráni hned při narození, aby vyslechli Odpověď. A přece se přistihli, že vzrušeně dýchají a vrtí se jako nedočkavé děti.

“A ty nám ji dáš?” loudil Lúnkvól.

“Dám.”

“Teď hned?”

“Teď hned.”

Oba muži si olízli vyprahlé rty.

“Ačkoli si myslím, že se vám nebude zrovna moc líbit.”

“To nevadí!” naléhal Fouk. “Musíš nám ji říct! Teď hned!”

“Teď hned?” zeptal se Hlubina myšlení.

“Ano! Teď hned!”

“Dobře,” řekl počítač a opět umlkl. Oba muži se neklidně vrtěli. Napětí bylo nesnesitelné.

“Ale opravdu se vám nebude líbit,” poznamenal Hlubina myšlení.

“Mluv!”

“No dobře,” řekl klidně Hlubina myšlení. “Odpověď na Velkou otázku...”

“Ano...!”

“Života, vesmíru a vůbec...,” promluvil Hlubina myšlení.

“Ano...!”

“Je...” Hlubina myšlení se opět odmlčel.

“Ano...!”

“Je...”

“Ano... !!!...?”

“Čtyřicet dva,” oznámil Hlubina myšlení s nedostižnou důstojností a klidem.

=====

28. kapitola

Trvalo dlouho, než někdo promluvil.

Koutkem oka viděl Fouk moře nedočkavých tváří dole na náměstí.

“Lynčování nás asi nemine, co?” zašeptal.

“Byl to tvrdý oříšek,” poznamenal Hlubina myšlení mírně.

“Čtyřicet dva?!” zaječel Lúnkvól. “To je všechno, co nám můžeš předložit za sedm a půl miliónu let práce?”

“Pečlivě jsem si to ověřil,” odporoval vlídně počítač. “Zcela určitě je to správná odpověď. Ale abych byl upřímný, myslím si, že problém spočívá v tom, že jste nikdy pořádně nevěděli, jak zní otázka.”

“Vždyť to byla Velká otázka! Základní otázka Života, vesmíru a vůbec!” hulákal Lúnkvól.

“Ano,” souhlasil Hlubina myšlení šetrným tónem někoho, kdo ví, že má co činit s bláznem. “Ale jak vlastně zní?”

Oba muže zvolna zahalilo šokované ticho. Zírali nejprve na počítač, potom jeden na druhého.

“No prostě... zkrátka... všechno... a vůbec...,” pokusil se chabě Fouk.

“Právě!” řekl Hlubina myšlení. “Až budete znát přesné znění otázky, pochopíte, co znamená odpověď.”

“Báječný,” zadrmolil Fouk. Odhodil diář a setřel drobnou slzu.

“Hele, podívej, tak fajn,” ozval se Lúnkvól. “Můžeš nám tedy říct tu otázku, prosím tě?”

“Základní otázku?”

“Ano!”

“Života, vesmíru a vůbec?”

“Ano!”

Hlubina myšlení chvíli uvažoval.

“To je právě ta potíž,” řekl pak.

“Ale dokážeš to?” Lúnkvól vzrušením zvýšil hlas.

Hlubina myšlení se znovu dlouze zamyslel.

“Ne,” řekl nakonec pevně.

Oba muži se zoufale zhroutili do křesel.

“Ale povím vám, kdo to dokáže,” dodal Hlubina myšlení.

Prudce vzhledli.

“Kdo? Pověz!” zvolali současně.

Arthur náhle ucítil, jak mu běhá mráz po neexistujících zádech, neboť se zvolna, ale neodvratně blížil k ovládacímu panelu. Byl to však pouze dramatický nájezd kamery, alespoň to tak připadalo tomu, kdo záznam pořizoval.

“Nemluvím o nikom jiném než o počítači, jenž má přijít po mně,” zahovořil Hlubina myšlení svým obvyklým deklamačním stylem. “Počítač, jehož pouhé základní parametry nejsem hoden spočítat - a přece ho pro vás navrhnu. Počítač, který může najít *Otázku ke Konečné odpovědi*, počítač tak nekonečně dokonalý a složitý, že součástí jeho operační matice bude i organický život. A vy vezmete na sebe novou podobu a sestoupíte do tohoto počítače, abyste řídili jeho program po deset miliónů let! Ano! Navrhnu pro vás tento počítač. A také pro něj zvolím jméno. Bude se jmenovat... Země.”

Fouk civěl na Hlubinu myšlení.

“To je ale blbě jméno,” řekl a po celé délce jeho těla se objevily dlouhé zářezy. I Lúnkvól náhle utrpěl hrůzné zásahy odnikud. Kontrolní panel počítače zflekatěl a pukl. Zdi se zakymácely a rozdrobily se a celá místnost se zřítíla vzhůru směrem do stropu...

Před Arthurem, svírajícím dráty, stál Slartibartfast.

“Konec pásky,” vysvětlil.

29. kapitola

“Zafode! Probud' se!”

“Hmmmffvrrr?”

“Povídám, probud' se!”

“Radši se budu věnovat tomu, co mi jakž takž jde,” zamumlal Zafod a unikal hlasu zpět do spánku.

“Mám tě nakopnout?” nabízel Ford.

“Potěší tě to?” zahuhlal Zafod nezřetelně.

“Ne.”

“Mě taky ne. Tak vidíš, nemá to cenu. Přestaň mě buzerovat.” A Zafod se stočil do klubička.

“Dostal toho plynu dvojnásobnou dávku,” spekovala Trillian sklánějící se nad ním. “Vždyť má dvě průdušnice...”

“A nemlouve,” obořil se na ně Zafod. “Tady se prostě nedá spát. Co se stalo se zemí, že je tak

tvrdá a studená?”

“Je ze zlata,” vysvětlil Ford.

Neuvěřitelně svižným, až baletním pohybem se Zafod postavil na nohy a začal zkoumat obzor - až tam se totiž všemi směry táhla zlatá zem, dokonale hladká a jednodílná. Třpytila se jako... těžko říct, jako co se třpytila, protože ve vesmíru se nic netřpytí úplně přesně jako planeta vyrobená z jednoho kusu zlata.

“Kdo to tam dal?” zachraptěl Zafod s očima navrch hlavy.

“Jen klid,” mírnil ho Ford. “To je jenom katalog.”

“Kdo?”

“Katalog,” zopakovala mu Trillian. “Iluze.”

“Jak to víte?” křičel Zafod. Padl na všechny čtyři a zíral na zem. Štouchal a dlouhal do ní. Byla velmi těžká a celkem měkká - dalo se do ní rýpat nehtem. Byla výrazně žlutá a velmi lesklá, a když na ni dýchl, dech se z ní vypařoval oním zvláštním způsobem, jímž se dech vypařuje jen z pravého zlata.

“Probrali jsme se s Trillian už před chvílí,” vykládal Ford. “Začali jsme řvát a hulákat, až někdo přišel, tak jsme řvali a hulákali dál, až je to nakonec přestalo bavit a zavřeli nás do katalogu planet, abychom se zabavili než budou mít čas se s námi vypořádat. Tohle všechno je jenom senzofilm.”

Zafod na něj vyčítavě pohlédl.

“Kurva fix, to mě musíš probudit z mého vlastního naprosto uspokojujivého snu, jen abys mi ukázal cizí?” Znechuceně si dřepel na zem.

“Co je to tamhle za údolí?” zeptal se.

“Punc,” vysvětlil Ford. “Už jsme se byli podívat.”

“Nechtěli jsme tě dřív budit,” ozvala se Trillian. “Na té minulé planetě bylo po kolena ryb.”

“Ryb?”

“Lidé mají rádi divné věci.”

“A předtím byla platina,” vložil se Ford opět do hovoru. “Celkem nuda. Ale mysleli jsme si, že tohle bys přece jen chtěl vidět.”

Všude, kam pohlédli, je oslepovala planoucí výheň zlatavého světla.

“Moc hezké,” vybublal Zafod podrážděně.

Na obloze se objevilo obrovské zelené katalogové číslo. Zablikalo a změnilo se v jiné, a když se rozhlédli, zjistili, že i krajina se proměnila.

Jednohlasně zvolali: “Juch!”

Moře bylo purpurové. Pláž, na níž seděli, pokrývaly nepatrné žluté a zelené oblázky - patrně strašlivě vzácné drahokamy. Na obzoru se měkce rýsovaly rudé vrcholky vzdálených hor. Opodál stál masivní stříbrný plážový stolek s fialovým slunečníkem lemovaným volány a stříbrnými šňapci.

Na obloze se namísto katalogového čísla objevil obrovský slogan: “*Ať máte jakýkoli vkus, Magrathea vám vyhoví. Nechlubíme se.*”

Načež se z nebe na padácích sneslo pět set úplně nahých žen.

Scéna však v mžiku zmizela a rázem se octli na jarní louce plné krav.

“Ááá!” zanařikal Zafod. “Moje mozky!”

“Chceš si o tom promluvit?”

“Fajn,” souhlasil Zafod. Posadili se a ignorovali scénérie, střídající se kolem nich.

“Myslím si, že je to asi tak,” začal Zafod. “Ať už se s mými mozky stalo cokoli, byl jsem to já, kdo to udělal. A udělal jsem to tak šikovně, že na to nepřišli ani při vládních prověřovacích testech. Dokonce já sám jsem o tom neměl vědět. Dost šílený, co?”

Jeho společníci souhlasně přikýkli.

“A tak jsem si říkal, co může být tak tajného, že nikdo nesmí vědět, že o tom vím, ani galaktická vláda, dokonce ani já sám? A odpověď zní: nevím. Což je nasnadě. Ale dal jsem si pár věcí dohromady, takže si začínám něco domýšlet. Kdy jsem se rozhodl kandidovat na prezidenta? Krátce po smrti prezidenta Judena Vranxe. Pamatuješ na Judena, Forde?”

“Jo,” přisvědčil Ford. “Ten chlápek, co jsme ho potkali jako kluci, ten arkturský kapitán. To byl teda řízek. Pamatuješ, jak nám dal buráky, tehdy, jak ses mu naboural do toho jeho meganáklaďáku? Říkal, že takovýho aplégra, jako jsi ty, ještě neviděl.”

“Co to má znamenat?” žasla Trillian.

“Stará historie,” vysvětloval Ford, “to jsme ještě byli malí kluci na Betelgeuze. Arkturské meganáklaďáky tehdy obstarávaly dopravu většiny zboží mezi centrem a okrajovými oblastmi Galaxie. Betelgeuzští průzkumníci trhu vyhledávali nové trhy a Arkturané je pak zásobovali. Tehdy ještě bylo dost problémů s piráty, než byli vyhlazeni v dordellijských válkách, takže meganáklaďáky byly vyzbrojeny nejfantastičtějšími ochrannými štíty, jaké galaktická věda znala. Děsný potvory, tyhle lodí, a strašně velký. Na oběžné dráze kolem planety pravidelně působily zatmění slunce.

Jednoho krásného dne se tady mladý Zafod rozhodl, že se do jednoho z nich vloupá. Na třítryskovém skútru, konstruovaném pro stratosféru - a to byl ještě malý kluk! Zkrátka byla to bláznivina, co ti mám povídat. Letěl jsem s ním, protože jsem se vsadil o slušné peníze, že to nedokáže, a chtěl jsem mít jistotu, že nezfalšuje důkazy. Co bylo dál? Nasedli jsme do té jeho třítkolky,

kterou seštěloval, že z ní bylo něco úplně jiného. Během pár týdnů jsme urazili tři parseky, nabourali se do meganákladáku - dodneška nevím jak - a připochoďovali jsme na velitelský můstek. Mávali jsme dětskými pistolkami a dožadovali se buráků. Nic šílenějšího jsem ještě neslyšel. Stálo mě to roční kapesné. A proč? Kvůli burákům.”

“Kapitánem byl právě tenhle bezva chlap, Juden Vranx,” pokračoval Zafod. “Dal nám jídlo i chlast - lahůdky z nejpodivnějších částí Galaxie - a samozřejmě spousty buráků. Měli jsme se jak Pánbů ve Frankrajchu. A pak nás teleportoval zpátky. Do nejpečlivěji hlídaného křídla Betelgeuzské státní věznice. Ten se s ničím nepáral. Nakonec se stal prezidentem Galaxie.”

Zafod se odmlčel.

Scenérie, v níž se právě nacházeli, tonula v přítomí. Temné mlhy se valily kolem nich a ve stínu se nezřetelně rýsovaly obrovité postavy. Občas prořízly vzduch výkřiky fiktivních bytostí vražděných jinými fiktivními bytostmi. Tenhle model se určitě musel zamlouvat spoustě lidí, jinak by se Magratheanům sotva vyplatil.

“Forde,” řekl Zafod tiše.

“Hmm?”

“Než Juden umřel, přišel za mnou.”

“Cože? Tos mi nikdy neřekl.

“Ne.”

“A co říkal? Proč za tebou přišel?”

“Řekl mi o *Srdci ze zlata*. To byl jeho nápad, abych loď ukradl.”

“Jeho nápad?”

“Jo,” přisvědčil Zafod. “A jediná šance se naskytla při slavnostním odpálení.”

Ford na něj chvíli nechápavě zíral, a pak se bouřlivě rozchechtal.

“Chceš říct, že ses rozhodl stát prezidentem Galaxie, jen abys mohl tu loď ukrást?”

“Přesně,” potvrdil Zafod se svitem v oku, jenž by většinu lidí bezpečně dostal do vypočítaného cely.

“Jenže proč?” divil se Ford. “Proč je tak důležité ji mít?”

“Co já vím,” zvald Zafod. “Myslím, že kdybych si byl vědom, proč je to tak důležité a na co ji budu potřebovat, asi by se to projevilo při testech, a nikdy bych neprošel. Juden mi nejspíš řekl spoustu věcí, jenže ty jsou zatím blokováné.”

“A ty si myslíš, že sis rejpal v mozku jen kvůli tomu, co ti Juden napovídal?”

“Uměl to člověku vysvětlit.”

“Nojo, ale, Zafode, kámo, nesmíš se hned nechat zblbnout.”

Zafod pokrčil rameny.

“A máš vůbec tušení, co by za tím vším mohlo být?”

Zafod se hluboce zamyslel. Chvillemi vypadal, že se potýká s pochybnostmi.

“Ne,” řekl nakonec. “Zřejmě jsem si neprozradil žádné ze svých tajemství... Což docela chápu,” dodal po chvíli. “Nevěřil bych si, ani co se vejde do elektronový slupky.”

Poslední planeta katalogu jim zmizela pod nohama a znovu je obklopil hmatatelný svět. Seděli v čekárně zamořené plyšovými potahy, stolky se skleněnými deskami a spoustou diplomů ze soutěží v krajinářské architektuře.

Náhle se před nimi zjevil vysoký Magrathean.

“Myši vás očekávají,” oznámil.

30. kapitola

“A tak se také stalo,” uzavřel Slartibartfast své vyprávění a současně učinil chabý a nepřesvědčivý pokus alespoň zčásti uklidit příšerný binec ve své pracovně. Z vrchu jedné hromady sebral jakýsi kus papíru, ale nepodařilo se mu vymyslet pro něj lepší umístění, a tak ho odložil zpět na původní místo na vršku hromady, která se okamžitě sesypala. “Hlubina myšlení navrhl Zemi, my jsme ji postavili a vy jste na ní žili.”

“A pak přišli Vogoni a zničili ji pět minut před dokončením programu,” dodal Arthur, ne bez trpkosti.

“Ano,” přisvědčil kmet a rozhlédl se beznadějně po místnosti. “Deset miliónů let plánování a práce obráceno vniveč – pro nic za nic. Deset miliónů let, pozemšťane... Dovedeš si vůbec představit takovou rozlohu času? Za tu dobu by se z nepatrného zárodku stačila pětkrát vyvinout civilizace v celé Galaxii. A všechno je pryč.” Na chvíli se odmlčel a pak dodal: “Vy tomu říkáte byrokracie.”

“To by ovšem vysvětlovalo spoustu věcí,” řekl Arthur zamyšleně. “Celý život jsem měl takový divný, nevysvětlitelný pocit, že se na světě děje něco velkého a zlověstného, a nikdo mi to nedokázal vysvětlit.”

“Kdepak,” chlácholil ho stařec. “To je normální paranoia. To má ve vesmíru úplně každý.”

“Každý?” podivil se Arthur. “Jestli to má každý, tak to třeba přece jen něco znamená! Možná že někde za vesmírem, který známe...”

“Možná. Co na tom záleží?” přerušil kmet Arthura, než se stačil rozohnit. “Možná, že už jsem starý a unavený, ale vždycky si říkám, že pravděpodobnost zjistit, jak všechno doopravdy je, bude tak mizivá, že nezbyvá, než vykašlat se na smysl toho všeho a jen se prostě udržovat v pohybu. Tak třeba já. Navrhuju pobřeží. Za Norsko jsem dokonce dostal cenu.” Chvilí hrabal v hromadě krámů, načež vytáhl velký hranol plexiskla, na němž se skvělo jeho jméno. Uvnitř hranolu byl zatavený model Norska.

“Má to vůbec nějaký smysl?” zauvažoval nahlas. “Alespoň já jsem v tom žádný najít nedokázal. Celý život sekám fjordy. Pak najednou přijdou do módy a já dostanu velkou cenu.”

Chvilí zamyšleně převracel hranol v rukou, pak pokrčil rameny a nedbale ho odhodil stranou - ale zase ne tak, aby nepřistál na měkkém.

“Na té náhradní Zemi, kterou právě vyrábíme, mi zadali Afriku. Samozřejmě, že ji udělám zase samý fjord, protože mám prostě fjordy rád. A jsem navíc staromódní, a připadá mi, že dělají kontinentu nádhernou barokní atmosféru. Jenže všichni mi říkají, že to není ten správný rovníkový styl. Rovníkový styl!” zasmál se dutě. “Co na tom záleží? Věda jistě dokázala spoustu úžasných věcí. Ale já bych vždycky dal mnohem raději přednost štěstí před věcnou správností.”

“Takže jste šťastný?”

“Ne. V tom je právě chyba.”

“To je škoda,” řekl Arthur s účastí. “Ale jinak mi to připadá jako ohromně zajímavý životní styl.”

Na stěně zazářilo bílé světýlko.

“Půjdem,” oznámil Slartibartfast. “Myši se s tebou chtějí seznámit. Tvůj příjezd způsobil značný rozruch. Je všeobecně považován, tuším, za třetí nejnepravděpodobnější událost v dějinách vesmíru.”

“A co byly ty první dvě?”

“Nejspíš nějaké náhody,” řekl Slartibartfast lhostejně. Stál v otevřených dveřích a čekal na Arthura.

Arthur se naposledy rozhlédl po pracovně. Pak pohlédl na sebe, na své propocené a uválené šaty, v nichž ve čtvrtek ráno ležel v blátě.

“Zato můj životní styl je dost namáhavý,” zamumlal pro sebe.

“Prosím?” zeptal se stařec zdvořile.

“Nic, nic,” ujišťoval Arthur, “jenom takový vtip.”

31. kapitola

Neopatrné výroky mohou přijít draho, a dokonce způsobit i ztráty na životech. To je známá věc. Málokdy je však závažnost problému chápána v plném rozsahu.

Například právě v okamžiku, kdy Arthur vyslovil: “Zato můj životní styl je dost namáhavý”, vyskytla se v předivu časoprostorového kontinua porucha v podobě nepatrné dírky, kterou jeho slova pronikla daleko zpátky v čase, přes téměř nekonečné rozlohy prostoru, až do daleké galaxie, jejíž obyvatelé, podivné boječtivé bytosti, právě balancovali na pokraji mezihvězdné bitvy.

Vůdci znepřátelených stran naposledy vyjednávali.

Konferenční stůl halilo děsivé ticho. Velitel Vl'hurgů v nádherném bitevním úboru - červených trenýrkách pošítych drahokamy, zíral kamenným pohledem na vůdce G'Gugvintů, dřepícího naproti v oblaku zelených sladce páchnoucích výparů. Milión lesklých, po zuby ozbrojených hvězdných křižníků čekalo na jediné slovo, aby začaly chrlit elektrickou smrt. Velitel Vl'hurgů právě vyzval podlou stvůru naproti sobě, aby odvolala, co řekla o jeho mamince.

Stvůra se zavrtěla v oblaku svého hnusného, žhoucího oděru, když vtom nad konferenčním stolem proplula slova *Zato můj životní styl je dost namáhavý*.

Naneštěstí je to ve vl'hurgském jazyce nejhorší urážka, jaké se kdo může dopustit, na niž není jiná odpověď, než strašlivá, staletí trvající válka.

Až po několika tisících let, během nichž stačily zcela zdecimovat svou vlastní galaxii, pochopily obě strany, že celá záležitost byla jen tragický omyl. A tak vyřešily zbývající drobné názorové rozdíly, aby mohly spojit síly v útoku na naši Galaxii, v které teď neomylně rozpoznaly viníka - původce oné urážlivé poznámky.

A po další tisíce let se mocné lodi řítily kosmickou pustinou, až se nakonec s jekotem vrhly na první planetu, která jim padla do cesty - shodou okolností to byla právě Země -, kde však v důsledku chybného odhadu měřítka došlo k tragické nehodě. Celé bitevní loďstvo sežral malý psík.

Badatelé, zabývající se dopodrobna složitým působením příčiny a následku v dějinách vesmíru, tvrdí, že takovéhle věci se dějí v jednom kuse, jenomže jsme proti nim bezmocní. Nejsou s to říct k tomu víc než: “To je prostě život”.

Po krátkém letu se Arthur a staříčky Magrathean octli přede dveřmi. Vystoupili z aeroauta a vešli do čekárny přečpané stolky se skleněnými deskami a plexisklovými diplomy. Vzápětí zazářilo nad vchodem v protější stěně světlo. Vstoupili.

“Arthure! Zaplaťpánbů, že jsi v pořádku!”

“Jo?” podivil se Arthur. “Tak fajn.”

Místnost byla spoře osvětlena, takže mu chvíli trvalo, než rozpoznal Forda, Trillian a Zafoda. Seděli u kulatého stolu obloženého krásně naaranžovanými exotickými pokrmy, zvláštními pamlsky a nevidaným ovocem a pilně zaměstnávali žvýkačací svaly.

“Co s vámi bylo?” zajímal se Arthur.

“Hostitelé nás nejdřív zaplynovali, pak se nám snažili vygumovat mozky a vůbec se chovali poněkud zvláště, tak teď připravili tohle báječné jídlo, aby nám to vynahradili,” vysvětloval Zafod a útočil přitom na grilovanou kost s přilehlou svalovinou. “Vem si,” pobízel Arthura a vylovil z jedné masky špalek ďábelsky páchnoucího masa. “Nosorožčí kotlety z Vegy. Úžasná pochoutka, pokud máš rád tyhle věci.”

“Hostitelé?” nevěřil Arthur svým uším. “O jakých hostitelích to mluvíš? Žádné tu nevidím...”

“Nech si chutnat pozemský tvore,” přerušil ho tenký hlásek.

Arthur se rozhlížel kolem a najednou nadskočil.

“Brr!” oťřásl se. “Co ty myši na stole?”

Zavládlo rozpačité ticho, v němž všichni upírali na Arthura pohledy. Ten je však nevnímal, protože upřeně zíral na dvě bílé myši, trůnící na stole v něčem, co vypadalo jako sklenice na whisky. Vtom zaslechl významné ticho a podíval se po přítomných.

“Aha!” pochopil náhle. “Hrozně mě to mrzí. Nebyl jsem prostě připraven na...”

“Představím vás,” vložila se do věci Trillian. “Tohle je myšák Běda.”

“Ahoj,” řekla jedna z myší. Zřejmě se dotkla vousy nějakého senzoru uvnitř svého sklenicoidního vozítka, takže zvolna popojelo vpřed.

“A tady myšák Fanouš.”

“Těší mě,” řekla druhá myš a udělala stejný manévr.

Arthur bezmocně civěl.

“Ale vždyť to jsou přece...”

“Správně,” potvrdila Trillian. “Myšky, které jsem dovezla za Země.” Pohlédla mu do očí a Arthurovi se zdálo, že přítom sotva znatelně pokrčila rameny.

“Mohl bys mi podat tu misku s gratinovaným arkturským megaoslem?” dodala.

Slartibartfast si zdvořile odkašlal:

“Promiňte, ale...”

“Díky, Slartibartfaste,” řekl ostře myšák Běda. “Můžeš jít.”

“Cože? Aha... ehm, jistě,” vypravil ze sebe kmet poněkud zaraženě. “Nejspíš se půjdu trochu šťourat ve svých fjordech.”

“Vlastně to ani nebude třeba,” řekl myšák Fanouš. “Vypadá to, že už nebudeme novou Zemi potřebovat...,” zakoulel růžovými očkami a dodal: “... teď, když jsme našli obyvatele, který byl na planetě ještě pár vteřin před jejím zánikem.”

“Cože?” zvolal Slartibartfast šokovaně. “To nemůžete myslet vážně! Mám připravených tisíc ledovců! Jen je nahnout na Afriku!”

“Aspoň si můžeš zalyžovat, než je rozmontuješ,” prskl Fanouš jedovatě.

“Zalyžovat!” zděsil se stařec. “Ty ledovce jsou umělecká díla! Elegantně modelované linie, vznosné ledové fiály, hluboká majestátní údolí! Vždyť by to byla svatokrádež, lyžovat na vysokém umění!”

“Děkujeme ti, Slartibartfaste,” řekl Běda pevně. “To je všechno.”

“Ano, pane,” odpověděl chladně stařec. “Děkuji mnohokrát. Sbohem, pozemšťane,” obrátil se k Arthurovi. “Doufám, že se tvůj životní styl trochu vylepší.”

Pokývl ostatním přítomným, otočil se a smutně odkráčel z místnosti.

Arthur se za ním díval a marně hledal slova.

“Jde o zdar věci,” zamumlal myšák Běda s pohledem upřeným do neurčita.

Ford a Zafod cinkli skleničkami o sebe.

“Tak nazdar vědci!” řekli jednohlasně.

“Prosím?” řekl přísně Běda.

Ford se rozhlédl.

“Promiňte, myslel jsem, že navrhujete přípitek.”

Myši rozčileně ťapkali ve svých pojízdných sklenicích. Po chvíli se uklidnily, Běda předjel a promluvil k Arthurovi:

“Tak poslouchej, pozemský tvore,” začal. “Situace vypadá asi takhle. Posledních deset miliónů let jsme, jak ses už jistě doslechl, plusmínus řídili vaši planetu, jen abychom našli tu zatracenou Základní otázku.”

“Proč?” přerušil ho Arthur ostře.

“Kdepak, takhle nezni, to jsme už zkoušeli,” vysvětloval Fanouš. “Nehodí se k odpovědi. *Proč?* - *Čtyřicet dva...*, to přece nedává smysl.”

“Ale já se ptal, proč jste to všechno dělali?”

“Aha,” zvald Fanouš. “Nejspíš už jen ze zvyku, když to mám říct bez obalu. A tady se právě dostáváme k věci - máme toho právě tak po krk, a když si představím, že bychom to měli kvůli těm vygumovaným vogonským mozkům podniknout všechno znova, dostávám z toho tanec svatého Víta kombinovaný psotníkem. Byla to jen šťastná náhoda, že jsme s Bédou dokončili svůj úkol a včas odjeli z vaší planety na krátkou dovolenou. Přispěním vašich přátel jsme se promanipulovali zpět na Magratheu.”

“Magrathea je totiž branou do naší vesmírné dimenze,” doplnil Béda.

“Krátce nato jsme dostali úžasně výhodnou nabídku na turné pětidimenzionálních přednáškových show a neformálních pohovorů u nás doma, v naší dimenzi. Musím říct, že jsme v pokušení nabídku přijmout,” vykládal opět druhý myšák.

“Já bych to rozhodně bral, co říkáš, Forde?” řekl Zafod sugestivně.

“Jasně,” přisvědčil Ford. “Skočil bych po tom všema deseti.”

Arthur se díval z jednoho na druhého a uvažoval, co se z toho nakonec asi vyklube.

“Jenomže nějaký výsledek předložit musíme,” převzal teď zase slovo Fanouš. “V ideálním případě by to měla být *Základní otázka*, ať už v jakékoliv verzi.”

Zafod se naklonil k Arthurovi:

“Teda jestli se budou takhle povalovat ze katedrou, tvářit se ležerně a nadhazovat, že znají *Odpověď na Život, vesmír a vůbec*, a pak jim nakonec nezbude, než přiznat, že zní ‘čtyřicet dva’, tak ta show asi nebude moc dlouhá. A těžko bude mít pokračování.”

“Potřebujeme něco, co dobře vypadá,” vysvětloval Béda.

“Něco, co dobře vypadá,” rozčlil se Arthur. “Základní otázka, která dobře vypadá? Od dvou mrňavých myší?”

Myši se naštěily.

“Ale ano, jistě, idealismus, vědecká etika, hledání pravdy ve všech podobách - to všechno je moc pěkné. Ale nakonec člověk zákonitě dojde k podezření, že - pokud vůbec nějaká skutečná pravda existuje - celý ten multidimenzionální nekonečný vesmír téměř skoro určitě řídí banda maniaků. Takže když je potom na vybranou - buď strávit dalších deset miliónů let zjišťováním, jestli to tak skutečně je, anebo vyinkasovat peníze a vzít nohy na ramena, tak potom, aspoň pokud jde o mě, rozhodně bych dal přednost zdravému pohybu,” pronesl Fanouš.

“Ale...,” snažil se Arthur nešťastně.

“Poslouchej, pozemšťane,” skočil mu do řeči Zafod. “Copak nechápeš? Jsi součástí poslední generace produktů operační matice toho počítače! A dál: byls tam až do poslední chvíle, než vaše planeta vylítla do povětří, jasný?”

“Éé...”

“Takže tvůj mozek je organickou součástí jedné z posledních konfigurací programu tohoto počítače,” doplnil Ford důvtipně, jak se alespoň domníval.

“Jasný?” kontroloval Zafod.

“Já nevím,” pípl Arthur pochybovačně. Kam jeho paměť sahala, necítil se nikdy organickou součástí ničeho. Dokonce to považoval za jeden ze svých hlavních problémů.

“Jinými slovy,” převzal Béda opět slovo a sunul se ve svém kuriózním vozítku přímo k Arthurovi: “... se značnou pravděpodobností lze předpokládat, že struktura otázky je zakódována ve tvém mozku. Proto od tebe chceme odkoupit...”

“Tu otázku?” zeptal se Arthur.

“Ano,” volali Ford a Trillian.

“Za pořádněj balík,” dodal Zafod.

“Ale ne,” odporoval Fanouš. “Chceme koupit tvůj mozek.”

“Cože?!”

“Co s mozkem?” usoudil Béda.

“Říkali jste přece, že dokážete v jeho mozku číst elektronicky,” protestoval Ford.

“Jasně,” potvrdil Fanouš. “Jenže se nejdřív musí vyndat a vypreparovat.”

“Zpracovat,” doplnil Béda. “Nakrájet na kostičky.”

“Pěkně děkuju!” křičel Arthur a zděšeně vyskočil od stolu, až převrhl židli.

“Vždyť se dá přece nahradit,” domlouval mu Béda. “... pokud ti na tom tak záleží.”

“Ovšem, elektronickým mozkem,” ujišťoval Fanouš. “Stačil by úplně jednoduchý.”

“Úplně jednoduchý!” bědoval Arthur.

“Ale jo,” připojil se náhle Zafod se zlým úšklebkem. “Stačilo by ho naprogramovat, aby uměl říkat ‘Cože?’ a ‘To nechápu’ nebo ‘Kde je čaj?’ - a nikdo by nic nepoznal.”

“Cože?” křičel Arthur a zděšeně couval.

“Tak vidíte,” řekl Zafod a zařval bolestí, protože ho Trillian pod stolem kopla do kotníku.

“Ale já bych to poznal,” bránil se Arthur.

“Nepoznal,” tvrdil Fanouš, “protože bys byl naprogramovaný, abys to nepoznal.”

Ford vyrazil ke dveřím.

“Bohužel, kamarádi myšáci, asi se nedohodneme,” loučil se zdvořile.

“Asi se budeme muset dohodnout,” řekly myši sborem. Všechna roztomilost z jejich pištivých hlásků rázem vyprchala. Ječivě vypískly, načež se jejich skleněné transportéry vznesly ze stolu a pluly vzduchem k Arthurovi, který se pozpátku dopotácel až do kouta, naprosto neschopný činu ani myšlenky.

Trillian ho popadla za ruku a pokoušela se vléct ho ke dveřím, které se Ford se Zafodem snažili otevřít. Ale Arthur byl zoufale těžký - vypadal jako hypnotizovaný hlodavci, snášejiícími se vzduchem k němu. Ani když Trillian zařvala, Arthur se nepohnul, jen dál civěl.

Ford a Zafod konečně dveře rozrazili. Za nimi stála parta značně škaredých chlapů, zřejmě magrathejských goril. Nejenže byli oškliví, ale ani nástroje v jejich rukou nebyly zrovna hezké.

Zaútočili.

Když to tedy shrneme: Arthurovi chtěli otevřít lebku, aniž mu Trillian byla schopna pomoci, zatímco na Forda se Zafodem se chystalo skočit pár mohutných po zuby ozbrojených hromotluků.

Takže celkem vzato bylo ohromné štěstí, že právě v tu chvíli se rozeřvaly uši drásající zvonky všech poplašných zařízení na celé planetě.

32. kapitola

“Poplach! Poplach!” troubily klaksony po celé Magrathei. “Na planetě přistála nepřátelská loď. Ozbrojení útočníci v sektoru 8A. Voláme střediska civilní obrany!”

Oba myšáci znechuceně očichávali střepy skleněných transportérů, ležící porůznu na zemi.

“Do pekla horoucího!” drtil Fanouš mezi zuby. “Takovýho povyku kvůli slabému kilu pozemšťanského mozku.” Chaoticky pobíhal sem tam. Růžová očka mu svítila a hebký bílý kožíšek jiskřil statickou elektřinou.

“Jediný, co teď můžeme dělat,” promluvil konečně Béda, zamyšleně si hladící vousy, “je pokusit se vymyslet nějakou otázku, která by zněla přijatelně, a vydávat ji za Základní.”

“To bude těžký,” namítl Fanouš. Na chvíli se zamyslel. “Co třeba ‘Co je žluté a nebezpečné?’”

Béda chvíli uvažoval, pak zavrtěl hlavou.

“To je na houby. Nehodí se k odpovědi.”

Na vteřinu oba zmlkli.

“Tak dobře,” vypálil Béda. “Co dostanete, když vynásobíte šest sedmi?”

“Kdepak, to zní moc doslovně, moc prvoplánově,” odporoval Fanouš. “To by těžko uspokojilo naše křížovkáře.”

Znovu se zamysleli.

Najednou Fanouš zajásal: “Mám nápad!”

“*V kolik cest musí člověk se brát, dříve než mužem smí se zvat...?*”

“No ne!” pískl Béda obdivně. “To zní docela slibně!” Chvíli převaloval otázku v tlamičce. “Jo,” zněl nakonec výrok, “je to skvělé! Zní to ohromně důležitě, a přitom to vlastně nic neznamená. *V kolik cest musí člověk se brát? - Čtyřicet dva.* Skvělé, skvělé! To jim vypálíme rybník. Fanouši, kamaráde, máme to v kabeli!”

A obě bílé myšky se v radostném vzrušení pustily do cupitavého tanečku.

Poblíž na podlaze leželo několik značně škaredých chlapů, jejichž hlavy se před chvílí seznámily s architektonickými diplomy těžších kalibrů.

O necelý kilometr dál se hnaly chodbou čtyři postavy. Hledaly východ z podzemí. Vběhly do rozlehlé počítačové haly.

“Kudy, Zafode, co myslíš?” supěl Ford.

“Zkusme to namátkou třeba tudy!” mávl Zafod a rozběhl se doprava mezerou mezi počítačem a zdi. Ostatní vyrazili za ním, když vtom úprk zarazila rána z vraždomatického bleskochriče. Minula Zafoda jen o pár centimetrů a seškvařila kus zdi.

Jakýsi hlas hulákal do tlampače: “Hej, Bíblbroxi, ani hnout! Máme tě v hrsti.”

“Fízlové!” zasyčel Zafod. Přikrčil se a v mírném podřepu udělal čelem vzad. “Chceš si zkusit tipnout směr, Forde?”

“Třeba tudy,” odpověděl Ford a všichni čtyři se rozběhli uličkou mezi počítačovými terminály. Na jejím konci se objevila po zuby ozbrojená oskafandrovaná postava mávající zlověstně vyhlížející vraždomatickou pistolí.

“Nechceme tě zastřelit, Bíblbroxi!” povykoval skafandr.

“Fajn,” ocenil Zafod a vrhl se do mezery mezi přístroji na zpracování dat.

Ostatní se hnali za ním.

“Jsou dva,” vydechla Trillian. “Jsme v pasti.”
 Skrčili se do kouta za masívní banku dat a se zatajeným dechem čekali.
 Vzduch náhle vzplál elektrickými výboji - oba policajti zároveň začali pálit.
 “Jak to, že na nás střílejí?” divil se Arthur svinutý do klubíčka. “Říkali přece, že střílet nechtějí.”
 “Jo, říkali přece, že střílet nechtějí,” souhlasil Ford.
 Zafod na zlomek okamžiku vystrčil hlavu:
 “Hej, říkali jste přece, že nás nechcete odprásknout.”
 Čekali.
 Po chvíli se ozvalo otráveně: “Dneska to policajt nemá lehký!”
 “Co to povídal?” zašeptal Ford užasle.
 “Že to policajti dneska nemaj lehký.”
 “To je snad jeho problém, ne?”
 “Taky bych řekl.”
 “Hej, vy tam, poslouvejte!” zavolal Ford. “Máme dost vlastních problémů z toho, že po nás střílíte. Tak nám laskavě neházejte na hlavu ještě vaše problémy, pokud chcete, abychom to všichni zvládli!”
 Další odmlka. Pak se z megafonu ozvalo:
 “Helejte, hoši, uvědomte si, že nemáte co činit s nějakýma dvoubitovýma pistolnickýma blbečkama s nízkým čelem, prasečíma očkama a mizivou slovní zásobou! My jsme totiž docela inteligentní a slušní chlápci. Kdybyste nás poznali ve společnosti, určitě bysme vám byli sympatický! Tak třeba o mně nikdo nemůže říct, že bych jen tak nazdařbůh střílel lidi a pak se vyťahoval v zaplivanejch kosmickejch putikách! Já střílím lidi nazdařbůh a pak se celý hodiny svíjím výčitkama svědomí před svou dívkou!”
 “A já zas píšu romány!” vpadl mu do řeči jeho kolega. “Sice mi eště žádnéj nevydali, ale tím spíš si dejte bacha, jsem děěsně naštvanej!”
 Fordovi oči hrozily vypadnutím:
 “Co jsou tihle dva zač?”
 “Nevím,” odpověděl Zafod, “ale připadalo mi lepší, když stříleli.”
 “Tak vylezete po dobrým, nebo vás máme rozstřílet na cimprcamp?”
 “Co byste radši?” křikl Ford.
 V příští milisekundě se vzduch kolem nich začal znovu škvařit. Jeden vraždomatický blesk za druhým sjížděl do krytu počítače před nimi. Kanonáda trvala několik nesnesitelných vteřin. Potom zmlkla, jen její ozvěna doznívala v náhlém skorotichu.
 “Jste tam ještě?” houkl jeden z policajtů.
 “Jo,” zavolali.
 “Dělali jsme to hrozně neradi,” halasil druhý policajt.
 “Vypadalo to na to,” odpověděl Ford.
 “Tak poslouvej, Bíblbroxi, A koukej poslouchat dobře!”
 “Pročpak?” hulákal Zafod.
 “Protože pro tebe máme ohromně inteligentní a zajímavej nápad! A taky humánní!” řval policajt. “Buď se všichni vzdáte a necháte se trochu zmlátit - teda zase ne moc, protože zásadně vodmítáme nesmyslný násilí -, nebo vyhodíme do povětří celou tuhle planetu a nejspíš eště jednu nebo dvě další, kterejch jsme si všimli po cestě!”
 “To je šílenství!” vykřikla Trillian. “To nemůžete udělat!”
 “Ale můžem,” řval policajt. “Že jo?” obrátil se ke svému soudruhovi.
 “Se ví! Budem holt muset, to je bez debaty,” hulákal druhý.
 “Proč ale?” naléhala Trillian.
 “Protože sou jistý věci, který člověk prostě musí, i když je osvícenej liberální policajt a ví, co je senzitivita atakdál.”
 “Já jim prostě nevěřím,” brblal Ford a vrtěl hlavou.
 “Zastřílíme si zas trochu?” hulákal první policajt na druhého.
 “Proč ne?”
 Znovu spustili elektrickou palbu.
 Horko a rámus se vymykaly představám. Kryt počítače se začínal pomalu rozpouštět. Předek se roztavil už skoro celý a hutné stružky tekutého kovu se zvolna klikatily k místu, kde se uprchlíci krčili. V očekávání konce se schoulii ještě víc.

33. kapitola

Ale konec se nekonal, alespoň pro tu chvíli ne.

Palba náhle ustala a ticho, jež následovalo, protrhlo jen dvojité zachroptění a zuchnutí.

Čtyři přátelé se na sebe překvapeně podívali.

“Co se stalo?” vyhrkl Arthur.

“Přestali,” pokrčil rameny Zafod.

“Proč?”

“Vím já? Chceš se jít zeptat?”

“Ne.”

Vyčkávali.

“Haló!” zavolal Ford.

Žádná odpověď.

“To je divný.”

“Třeba je to léčka.”

“Na to jsou moc blbí.”

“Co to bylo za žuchnutí?”

“Nevím.”

Opět několik vteřin čekali.

“Jdu se tam podívat,” ozval se Ford.

Podíval se po ostatních.

“Copak nikdo z vás neřekne: ‘Ne, to přece nemůžeš, půjdu já?’”

Všichni zavrtěli hlavou.

“Dobře,” rezignoval Ford a vstal.

Chvilí se nedělo nic.

Potom, asi o vteřinu později, se zase nic nedělo.

Ford se snažil něco zahlédnout hustým kouřem, valícím se z hořícího počítače.

Opatrně vykročil z úkrytu.

Nic se nedělo.

Asi o dvacet metrů dál zahlédl v hustém dýmu nezřetelnou postavu ve skafandru. Ležela na zemi jako beztvářá hromada. O dvacet metrů dál druhá. Nikoho jiného nebylo vidět.

Fordovi to připadalo hodně zvláštní.

Zvolna a nervózně postupoval k prvnímu policajtovi. Tělo setrvalo v uklidňující nehybnosti a setrvalo v ní, i když k němu došel a přišlápl vraždomatickou pistolí, visící dosud z bezvládných prstů.

Sehnul se a zvedl ji, aniž narazil na odpor.

Policajt byl zřetelně mrtvý.

Bleskový průzkum ukázal, že pochází z Blagulonu Kappa. Forma života dýchající metan, v řídké kyslíkové atmosféře Magrathey ovšem závislá na skafandru. Maličký počítač udržující životní funkce, zavěšený na zádech, kupodivu selhal. Ford v něm užasle zašťoural. Miniaturní počítače zabudované do skafandrů byly obvykle napojené na hlavní počítač na mateřské lodi prostřednictvím sub-eta vln. Naprosto spolehlivý systém mohl selhat, jen kdyby přestalo fungovat spojení s hlavním počítačem, ale takový případ se snad ještě nestal.

Spěšně přešel ke druhému zhroucenému tělu a zjistil, že se mu přihodilo přesně totéž, nejspíš i ve stejnou chvíli.

Zavolal ostatní, aby se také šli podívat. Žasli stejně jako Ford, ale jeho zvědavost nesdíleli.

“Radši z téhle díry vypadneme,” navrhl Zafod. “I kdyby tu nakrásně bylo, co hledám, ať je to, co je to, už to nechci.” Sebral druhou vraždomatickou pistolí, odpráskl zcela neškodný účetní počítač a vyřtil se chodbou ven. V patách za ním ostatní. Zafod málem omylem odpráskl i aeroauto, čekající na ně opodál. Bylo prázdné, ale Arthur poznal, že patří Slartibartfastovi.

Na jednoduchém ovládacím panelu viděli přišpendlenou ceduli. Na ní byla nakreslená šipka ukazující na jedno tlačítko. Pod šipkou stálo: *Asi bude nejlepší zmáčknout tenhle knoflík.*

=====

34. kapitola

Aeroauto je katapultovalo rychlostí přesahující R 17 do ocelových tunelů vedoucích na neradostný povrch planety, zkrúšený právě dalším chmurným úsvitem. Krajinu zalévalo nadpřirozeně šedavé světlo.

R je míra rychlosti, definovaná jako rozumná cestovní rychlost, slučitelná s fyzickým i duševním zdravím a s požadavkem nepřijít pozdě dejme tomu o víc než pět minut. Z čehož vyplývá, že jde o téměř nekonečně variabilní číslo, měnící se s okolnostmi, neboť první dva faktory jsou proměnlivé nejen vzhledem k absolutně chápané rychlosti, ale i s přihlédnutím k faktoru třetímu. Pokud tuto rovnici neberete s úplným klidem, může jejím výsledkem být stres, žaludeční vředy, nebo dokonce smrt.

R 17 není pevně stanovená veličina, ale na první pohled je jasné, že jde o rychlost značně přehnanou.

o

leží

Aeroauto se řítilo rychlostí R 17, chvílemi i vyšší, a vyklopilo je poblíž *Srdce ze zlata*, strnule stojícího na zmrzlé půdě jako vybělená kostra, načež se překotně vrhlo zpět, odkud přiletělo, nejspíš za nějakým veledůležitým posláním.

Třesoucí se čtveřice stála a zírala na své plavidlo. Vedle něho stála ještě jedna loď. Policejní loď z Blagulonou Kappa, břidlicově zelená, žraloku podobná příšera, posetá černými nápisy různých velikostí a různého stupně nepřátelskosti. Nápisy informovaly každého, kdo by snad to stál, odkud loď pochází, kterému policejnímu okrsku patří a kde je přívod energie. Vypadala jaksi nepřírozeně temná a tichá, dokonce i na loď, jejíž dvoučlenná posádka zrovna zadušená v místnosti plné kouře deset kilometrů pod zemí. Je to jedna z oněch těžko vysvětlitelných či definovatelných věcí, ale když je nějaká loď úplně mrtvá,

člověk to okamžitě intuitivně vycítí.

Ford to právě takhle cítil a připadalo mu jako naprostá záhada, že by loď i oba policajti najednou jen tak z ničeho nic sami od sebe odumřeli. Ve vesmíru to takhle jednoduše nechodí, alespoň podle jeho zkušeností.

Jeho tři přátelé to cítili také tak, ale víc pociťovali lezavou zimu, a tak v záchvatu náhlého nedostatku zvědavosti raději pospíchali na palubu *Srdce ze zlata*.

Ford zůstal venku a pustil se do zkoumání Blagulonské lodi. Jak ji obcházel, málem zakopl o nehybnou kovovou postavu ležící tváří k zemi ve studeném prachu.

“Marvine!” vykřikl, “co to děláš?”

“Jestli máš pocit, že si mě musíš všimnout, tak to pusť z hlavy,” hučel Marvin přidruženě.

“Co zas, ty chlape kovová?” zajímal se Ford.

“Jsem hluboce depresivní.”

“Co se děje?”

“Nevím.”

“Proč ležíš obličejem v prachu?” Třesoucí se Ford přičapal na zem k Marvinovi.

“Je to velmi účinný způsob, jak vyjádřit mizérii, v níž se nacházíme,” hučel Marvin. “A nemusíš předstírat, že se se mnou chceš bavit, vím, že se ti hnusím.”

“Nehnušíš.”

“Ale ano, hnusím se každému. Je to součást pořádku ve vesmíru. Jen se dám s někým do řeči, už se mu začnu hnusit. I robotům se hnusím. Radši mě ignoruj a já se nejspíš někam odklidím.”

Namáhavě se postavil na nohy a odhodlaně se obrátil opačným směrem.

“I tahle loď si mě hnusila,” ukázal zkormouceně na policejní plavidlo.

“Tahle loď?” vyptával se Ford s náhlým zájmem. “Co se jí stalo? Nevíš náhodou?”

“Hnusila si mě, protože jsem se s ní dal do řeči.”

“Do řeči?” Ford byl zvědavostí bez sebe. “Jak to myslíš, že ses s ní dal do řeči?”

“Jednoduše. Nudil jsem se, byl jsem depresivní, a tak jsem se napojil na její počítač. Dlouze jsme hovořili a já mu vyložil svůj názor na vesmír,” stěžoval si Marvin.

“A co se stalo potom?” nedal se odbýt Ford.

“Spáchal sebevraždu,” odpověděl Marvin a odpajdal k *Srdci ze zlata*.

35. kapitola

Toho večera *Srdce ze zlata* dělalo, co mohlo, aby vzdálenost mezi ním a mračnem Koňské hlavy vzrostla na několik světelných let. Zafod se povaloval pod palmou v prostoru velitelského můstku a snažil se vylepšit si intelektuální kondici proplachováním obou hlav mohutnými Pangalaktickými megacloumáky. Ford a Trillian seděli v koutě a debatovali o životě a vůbec. Arthur se odebral na lože, aby si listoval Fordovým výtiskem *Stopařova průvodce po Galaxii*. Když už je nucen tam žít, měl by se o ní nejspíš něco dozvědět.

Narazil na zajímavé heslo:

“V dějinách všech významných galaktických civilizací rozeznáváme tři jasně rozlišitelné fáze, totiž Přežívání, Zkoumání a Tříbení, známé rovněž jako fáze JAK, PROČ a KDE.

Pro první fázi je například charakteristická otázka JAK si obstaráme jídlo?, pro druhou PROČ jíme? kdežto pro třetí KDE poobědváme?”

Právě, když došel k této otázce, lodní interkom zabzučel a ožil.

“Hej ty tam,” ozval se Zafodův hlas, “máš hlad, ty kluku pozemská?”

“Ehm, ano, něco bych jistě sezobl,” odpověděl decentně Arthur.

“Prima. Tak se drž, chlapče, skočíme si něco zhltnout do *Restaurantu na konci vesmíru*.”

=====

RESTAURANT NA KONCI VESMÍRU

=====

Jane a Jamesovi

děkuji mnohokrát
Geoffrey Perkinsovi za to,
že dokázal nemožné
Paddy Kingslandovi, Lise Braunové
a Alickovi Hale Munroovi za to,
že mu pomáhali
Johnu Lloydovi za pomoc s původním
textem scénáře Restaurace Milliways
Simonu Brettovi za to,
že uvedl věci do chodu

albu Paula Simona *One Trick Pony*,
které jsem si neustále hrál, když jsem
tuto knihu psal. Pět let je přece jenom
trochu dlouho

a zvláště děkuji Jacqui Grahamovi
za nekonečnou trpělivost, laskavost
a stravu v dobách protiventství

=====

Existuje teorie, která tvrdí,
že kdyby jednou někdo
přišel na to, k čemu vesmír je
a proč tu je, vesmír by
okamžitě zmizel a jeho místo by
zaujalo něco ještě mnohem
bizarnějšího a nevysvětlitelnějšího.

=====

Existuje jiná teorie, která tvrdí,
že už se stalo.

=====

1. kapitola

Bylo to asi takhle:

Na počátku byl stvořen vesmír.

Spoustu lidí to naštvalo a většinou se to považovalo za chybný krok.

Mnohé rasy věří, že vesmír byl stvořen nějakým bohem. Jen Džatravartidové z Viltvodlu VI věří, že vesmír vysmrkla z nosu bytost zvaná Velký zelený Křečopažout.

Džatravartidové, kteří žijí v neustálém strachu, že jednou nastane to, co nazývají Příchodem velkého bílého kapesníku, jsou malí modří tvorové s více než padesáti rukama. Díky tomu jsou jedineční v dějinách vesmíru, protože vynalezli dřív intimspray než kolo.

Kromě obyvatel Viltvodlu VI však teorii Velkého zeleného Křečopažouta téměř nikdo nepřikládá valnou míru, a tak vesmír zůstává hádankou, pro niž všichni neustále hledají vysvětlení.

Tak například jistá rasa hyperinteligentních pandimenzionálních bytostí si kdysi postavila obří superpočítač zvaný Hlubina myšlení, aby jim jednou provždy vypočítal Definitivní odpověď na Základní otázku života, vesmíru a vůbec.

Po sedm a půl miliónů let Hlubina myšlení počítal a počítal, až nakonec oznámil odpověď: čtyřicet dva - a tak musel být postaven ještě větší počítač, aby zjistil, jak vlastně zní otázka.

Tento počítač nazvaný Země byl tak obrovský, že si ho často pletli s planetou - tohoto omylu se dopouštěli hlavně opicím podobní tvorové, kteří se potulovali po jeho povrchu a vůbec netušili, že jsou jen součástí programu obrovského počítače.

Je to dost zvláštní, protože bez tohoto jednoduchého a samozřejmého poznatku nemohlo nic, co se kdy na Zemi událo, dávat sebemenší smysl.

Naneštěstí však těsně před kritickým okamžikem odečtení výsledku však byla Země nečekaně demolována Vogony, aby na jejím místě vznikla nová hyperprostorová dálnice - alespoň to Vogoni tvrdili. A tak naděje, že bude konečně nalezen smysl života, byla opět nenávratně ztracena.

Nebo to tak alespoň vypadalo.

Dva z oněch podivných, opicím podobných tvorů přežili.

Arthur Dent a Tricia McMillan neboli Trillian.

Dva trosečníci.

Představují všechno, co zbylo z největšího pokusu, jaký kdy kdo podnikl - najít Základní otázku a Definitivní odpověď na život, vesmír a vůbec.

A zatím, asi tři čtvrtě miliónu kilometrů od jejich kosmického plavidla, lenivě plujícího inkoustovou černí kosmu, se k nim zvolna blíží vogonská loď.

=====

2. kapitola

Jako všechny vogonské lodi i tahle vypadala spíš jako hrouda než produkt technického důvtipu. Ošklivé žluté pahýly a výčnělky, které z ní v neladných úhlech trčely na všechny strany, by jistě pokazily vzhled každé lodi. V tomto případě to bohužel však bylo zhola nemožné. Tvrdí se sice, že na obloze už byly pozorovány i ošklivější objekty, nejsou však spolehliví svědci.

Pokud byste chtěli vidět něco ošklivějšího než vogonská loď, museli byste vlézt dovnitř a podívat se na některého Vogona. Jestli ale máte všech pět pohromadě, tak právě tohle neuděláte. Průměrný Vogon se totiž nebude dvakrát rozmýšlet a provede vám něco tak nesmyslně hnusného, že si budete přát, abyste se byli nenarodili, nebo, pokud vám to pálí, aby se nikdy nenarodil dotýčný Vogon.

Průměrný Vogon se nejspíš nebude rozmýšlet ani jednou. Vogoni jsou tvorové primitivní, zarputilí a tupohlaví. Nejsou zrovna stvoření k přemýšlení. Zkoumání vogonské anatomie ukázalo, že jejich mozek vznikl z těžce deformovaných, nesprávně umístěných dyspeptických jater. Přinejlepším lze o Vogonech říct, že vědí, co mají rádi, a to, co mají rádi, obvykle znamená, že přítom někomu ublíží a příšerně se rozvzteklí.

Ze všeho nejvíc neradi mají, když něco nedokončí. A právě tenhle Vogon byl z nejrůznějších důvodů moc nerad, že nedokončil svůj úkol.

Byl to kapitán Prostetnik Vogon Jelc z Galaktické rady pro plánování hyperprostorové dopravy. To on měl za úkol demolovat takzvanou planetu Zemi.

Zavrtěl monumentálně odporným tělem v nepohodlném, slizkém křesle a zadíval se na obrazovku monitoru, systematicky sledující kosmickou loď *Srdce se zlata*.

Ani trochu ho nezajímalo, že *Srdce ze zlata*, poháněné nekonečnou nepravděpodobností, byla nejkrásnější a nejpřevratnější loď, jakou kdo kdy postavil. Estetika a technika mu byly španělskou vesnicí, kterou by - být po jeho - rád srovnal se zemí.

Ještě miň ho zajímalo, že na palubě byl Zafod Bíblbrox. Exprezidenta teď honili všichni policajti

celé Galaxie i s lodí, kterou ukradl, ale to Vogona nezajímalo.

Měl v ohni jiné želízko.

Říká se, že stačí trocha korupce a Vogoni jsou nad věcí asi jako mořská hladina nad mraky. V případě Prostetnika Vogona Jelce to platilo dvojnásob. Když slyšel slova jako *charakter* nebo *mrvní čistota*, sháněl se po slovníku, a když zaslechl cinkání hotových peněz, hledal zákoník, aby ho mohl zahodit.

Urputnou snahou zničit Zemi se vším, co na ní bylo, poněkud překračoval svou kompetenci. Vyskytly se totiž jisté pochybnosti, jestli se dálnice vůbec bude stavět, ale věc zůstávala značně nejasná.

Odporně chrochtli spokojeností.

“Počítač!” zaskřehotal. “Zavolej mi mého soukromého mozkového specialistu.”

Za několik vteřin se na obrazovce objevil Gag Halfrunt, na tváři úsměv člověka, který dobře ví, že ho od Vogona, na něhož se právě dívá, dělí deset světelných let. Do úsměvu se mísila i nepatrná stopa ironie. Přestože o něm Vogon zásadně hovořil jako o svém “soukromém mozkovém specialistovi”, nebylo vcelku oč pečovat. Ve skutečnosti to byl naopak Halfrunt, kdo zaměstnával Vogona. Platil mu závratné sumy za jistou hodně špinavou práci. Jako jeden z nejvýznamnějších a nejúspěšnějších psychiatrů Galaxie byl Halfrunt, a s ním i konsorcium jeho kolegů, ochoten vydat obrovské částky, kdykoli se zdálo, že budoucnost psychiatrie jako oboru by mohla být ohrožena.

“Zdravíčko, můj kapitáne Vogonů Prostetniku,” zahlaholil. “Jakpak se dnes cítíme?”

Vogonský kapitán ho informoval, že během několika posledních hodin málem vyhladil polovinu posádky při disciplinárním řízení.

Halfruntův úsměv ani na vteřinu nepohasl:

“Ale to je přece u Vogona naprosto normální chování, ne? Přirozené a zdraví prospěšné ventilování agresivních pudů prostřednictvím nesmyslného násilí.”

“To říkáte vždycky,” zavrčel Vogon.

“To je zase ovšem naprosto normální chování psychiatra,” opáčil hbitě Halfrunt. “Výborně. Jsme tedy oba velmi dobře psychicky komponovaní, tak teď mi povězte, co nového v naší věci?”

“Loď jsme zaměřili.”

“Skvělé,” jásal Halfrunt. “skvělé! A co pasažéři?”

“Je tam Pozemšťan.”

“Vynikající! A...?”

“Jedna žena z téže planety. Ti dva jsou poslední.”

“Výborně, výborně!” zářil Halfrunt. “A kdo ještě?”

“Jakýsi Prefect.”

“Ano?”

“A Zafod Bíblbrox.”

Halfruntův úsměv na zlomek vteřiny pohasl:

“Hm, ano. To se dalo čekat. To je politováníhodné.”

“Osobní přítel?” zkoušel Vogon výraz, který nedávno někde zaslechl.

“Ach ne,” odpověděl zlehka Halfrunt. “Příslušníci mé profese nenavazují osobní přátelství.”

“A tak,” chrochtl Vogon, “profesionální nezaujatost.”

“Kdepak,” ujišťoval ho Halfrunt vesele. “Prostě jenom nevíme, jak na to.”

Na chvíli se odmlčel. Dál se usmíval, ale oči se mračily.

“Bíblbrox je můj nejvýnosnější klient,” vysvětloval. “Má se svou osobností takové problémy, o jakých se žádnému analytikovi nesní.”

Chvilí si v duchu pohrával s tématem, pak je však, ač nerad, pustil z hlavy.

“Tak co?” zeptal se. “Jste připraven splnit úkol?”

“Ano.”

“Výborně. Okamžitě zničte loď.”

“A Bíblbrox?”

“Ále,” odbyl ho psychiatr zvesela. “Bude z něj číslo ve statistice.” A zmizel z obrazovky.

Vogon stiskl tlačítko komunikátoru, jenž ho spojoval s chabými zbytky posádky.

“Zaútočte,” přikázal.

Právě v tu chvíli Zafod Bíblbrox ve své kabině pustě nadával. Před dvěma hodinami rozhodl, že si dají rychlý oběd v Restaurantu na konci vesmíru, načež se divoce pohádal s palubním počítačem a uraženě odpochoval do kabiny. Cestou vykřikoval cosi o tom, že vezme tužku a faktory nepravděpodobnosti si spočítá sám.

Díky nepravděpodobnostnímu pohonu bylo *Srdce ze zlata* nejrychlejší, ale také nejnepředvídatelnější lodí, jaká kdy existovala. Dokázala úplně všechno, stačilo jen přesně vědět, jak nepravděpodobné je to, co právě chcete.

Zafod ukradl loď v okamžiku, kdy ji měl jakožto prezident Galaxie slavnostně vypustit. Nevěděl přesně, proč ji ukradl, až na to, že se mu líbila.

Nevěděl, proč se stal prezidentem, až na to, že to byla náramná junda.

Tušil, že pro to všechno má vážné důvody, ty však zůstávaly pohřbeny v temných, zablokovaných sférách obou jeho mozků. Zafod by si byl přál, aby ony temné, zablokované části šly do háje, protože se z nich občas vynořovaly divné myšlenky, jež se snažily zahánět ve slunných, veselých oblastech jeho mysli a bránit mu v tom, co považoval za své životní poslání, totiž mít se prima.

V tu chvíli se zrovna moc prima neměl. Docházela mu trpělivost a tužky a navíc měl strašný hlad.

“Himl kráter!” zařval.

Přesně v tomtéž okamžiku byl Ford Prefect ve vzduchu. Ne že by se snad něco stalo s umělým gravitačním polem lodi. Právě totiž skočil ze schodů, vedoucích k obytným kabinám. Na jeden skok to byla pořádná výška. Přistál dost nejistě, zakolísal, vyrovnal pád a už se řítit schodbou - až pár maličkých obsluhovacích robotů odlétlo stranou. Vrazil do Zafodovy kabiny a vysvětlil mu, co ho trápí.

“Vogoni!” vyhrkl bez dechu.

Chvíli předtím se Arthur Dent vypravil pátrat po troše čaje. Vydal se za svým cílem bez valného optimismu. Dobře věděl, že jediným zdrojem teplých nápojů na lodi je přitroublý kus náradí z dílen společnosti Sirius Cybernetics. Stroj nesl hrdý název nutrimatecký syntetizér tekutých nápojů. Arthur se s ním už střetl.

Údajně měl produkovat nejširší myslitelnou škálu pitiva, přesně odpovídajícímu vkusu a metabolismu uživatele. Když však přišlo k věci, přístroj pokaždé bez výjimky vydal plastický šálek tekutiny, jež se téměř úplně, ale ne zcela naprosto nepodobala čaji.

Pokusil se s přístrojem rozumně dohodnout.

“Čaj,” vysvětlil mu.

“Berte a vychutnávejte,” odpálil stroj a poskytl mu další šálek nechutné tekutiny.

Arthur ho odhodil.

“Berte a vychutnávejte,” opakoval automat a vycedil další šálek.

“Berte a vychutnávejte” je firemní heslo obrovsky úspěšného Oddělení stížností společnosti Sirius Cybernetics. Toto oddělení zabírá v současné době větší část plochy hlavních kontinentů tří planet průměrné velikosti a je momentálně jedinou sekcí společnosti, která soustavně vykazuje zisk.

Firemní heslo je - či spíš bylo - vyvedeno pět kilometrů vysokými svítícími písmeny poblíž kosmodromu Oddělení stížností na planetě Eadrax. Písmena však naneštěstí vážila tolik, že krátce po jejich instalaci se půda pod nimi propadla a nápis se téměř polovinou své výšky probořil do kanceláří mnoha nadaných mladých úředníků, nyní zesnulých.

Vyčnívající horní polovina nápisu dává teď v místním jazyce slogan “strč makovici do prasete” a bývá osvětlena jen o zvlášť významných svátcích.

Arthur zahodil šestý šálek ohavné tekutiny.

“Poslouchej, ty mašino zatracená,” oslovil přístroj, “tvrdíš, že dokážeš syntetizovat jakýkoliv nápoj, tak co mi pořád strkáš tu břečku?”

“Vysoce výživný nápoj vyznačující se příjemnými chuťovými vlastnostmi,” zabublal přístroj a dodal: “Berte a vychutnávejte.”

“Chutná to hnusně!”

“Pokud vám nápoj poskytl příjemný zážitek,” bublal stroj dál, “proč ho nenabídnout i svým přátelům?”

“Protože je nechci ztratit,” odpověděl Arthur briskně. “Tak budeš už konečně poslouchat, co říkám? Ten nápoj...”

“Ten nápoj,” přerušil ho přístroj sladce, “byl vyroben na míru, aby vyhovoval vašim individuálním nárokům na výživnost a požitek.”

“Aha, takže podle tebe jsem masochista s přísnou dietou, co?” zavrčel Arthur.

“Berte a vychutnávejte.”

“Drž hubu.”

“Bude to všechno?”

Arthur se rozhodl, že to vzdá:

“Ano.”

Vzápětí se rozhodl, že to by se na to podíval, aby se dal odradit.

“Vlastně ne. Podívej, je to úplně jednoduché... všechno, co chci..., je šálek čaje. A ty mi ho uděláš. Teď buď chvíli zticha a poslouchej.”

Posadil se a začal přístroji vyprávět o Indii, o Číně, o Cejlonu. Vyprávěl mu o širokých listech schnoucích ve slunci. Vyprávěl o stříbrných konvicích, o letních odpoledních na svěže zelených trávnících. Vykládal, jak se nejdřív nalévá mléko a potom čaj, aby se mléko nepřehřálo. Dokonce stručně vylíčil historii Východoindické společnosti.

“Tak takhle je to tedy,” konstatoval syntetizér, když Arthur skončil.

“Jo, tohle chci.”

“Chceš chuť sušených listů uvařených ve vodě?”

“Ehm, ano. S mlékem.”
“Vyždímaným z krávy?”
“Ehm, pokud jde o vyjadřování, řekl bych, že...”
“S tímhle budu potřebovat trochu pomoci,” řekl stroj suše. Veselé bublání z jeho hlasu načisto zmizelo a vystřídal ho věcný tón.
“Udělám cokoli, co bude v mých silách,” ujistil Arthur.
“Už jsi udělal dost,” informoval ho stroj a povolal na pomoc palubní počítač.
“Nazdárek!” ozvalo se.
Syntetizér nápojů palubnímu počítači vysvětlil, co je čaj. Počítač se zděsil, připojil své logické obvody na syntetizér a oba stroje upadly v chmurné mlčení.
Arthur chvíli vyčkával a přihlížel, ale nic se nedělo. Bouchl do přístroje, ale ani pak se nic nedělo.
Nakonec toho nechal a odloudal se na velitelský můstek.

V pustých rozlohách kosmického prostoru nehybně viselo *Srdce ze zlata*. Kolem něj žhnuly miliardy špendlíkových hrotů Galaxie. A směrem k lodi se zvolna kradla ošklivá žlutá hrouda - Vogoni.

=====

3. kapitola

“Nemáte někdo konvici?” zeptal se Arthur, když vkročil na můstek a současně se podivil, proč asi Trillian křičí na počítač, proč do něj Ford buší pěstí a Zafod kope a proč je na obrazovce ta ošklivá žlutá hrouda.

Odložil prázdný šálek a přistoupil k nim.

“Ahoj,” oslovil je.

V tu chvíli se Zafod vrhl k leštěným mramorovým deskám, v nichž se skrývaly přístroje ovládající konvenční fotonový pohon. Materializovaly se mu pod rukama a Zafod přepnul na ruční řízení. Cvakal, tahal, mačkal a hlavně nadával. Fotonový pohon zaškubal lodí jak v posledním tažení a zhasl.

“Děje se něco?” zajímal se Arthur.

“Hele, slyšeli jste?” utrousil Zafod a skočil k tlačítkům ručního ovládání nepravděpodobnostního pohonu. “Lidoop promluvil.”

Systém dvakrát tiše zakňučel a rovněž vyplivl.

“Historická událost, lidi,” komentoval Zafod a nakopl ovládací panel. “Mluvicí opice!”

“Jestli vás něco rozrušilo...,” začal Arthur.

“Vogoni!” utrl se Ford. “Útočí na nás!”

Arthur zablekotal:

“Tak co tu děláte? Pojdte honem zmizet!”

“To právě nemůžeme. Je zablokovaný počítač.”

“Zablokovaný?”

“Tvrdí, že všechny jeho obvody jedou na plné obrátky. Žere tím všechnu energii a jiný zdroj nemáme.”

Ford ustoupil od terminálu, utřel si rukávem zpoceně čelo a ztěžka se opřel o zeď.

“Nemůžem nic dělat,” oznámil. Zíral do neurčita a hryzl si rty.

Ještě jako školák, dávno před zničením Země, hrával Arthur fotbal. Rozhodně v něm nevynikal, zvláště se specializoval na vlastní góly v důležitých zápasech. Kdykoli se mu to poštěstilo, zaznamenal zvláštní, lechtivý pocit na šíji, jenž se mu zvolna přeléval do tváří a rozpaloval čelo. S náhlou živostí se mu vybavila představa bláta a trávy a houfu malých kluků, kteří se mu posmívají a házejí po něm hroudami.

Zvláštní lechtivý pocit na šíji se mu vléval do tváří a rozpaloval čelo.

Začal něco říkat, ale zarazil se.

Znovu začal něco říkat a zase se zarazil.

Konečně se mu podařilo promluvit.

“Ehm.”

“Odkášlal si.”

“Povězte mi...,” spustil tak nervózně, že se všichni překvapeně otočili. Pohlédl na blížící se žlutou hroudu na obrazovce.

“Povězte mi..., co říkal počítač, že ho tolik zaměstnává? Jen tak pro zajímavost...”

Oči jeho společníků na něm visely jak přikované.

“Ehm, ano... čistě jen pro zajímavost.”

Zafod vztáhl ruku a popadl Arthura za krk.

“Cos to s ním provedl, ty opičáku?” sykl.

“Ale nic...,” koktal Arthur. “Vůbec nic. Akorát, že se před chvilkou snažil přijít na to, jak...”

“Co?”

“Jak mi uvařit čaj.”

“Správně, hoši,” ozval se zpěvně počítač. “Právě se snažím vyřešit tenhle problém. Páni, to je teda kláda! Hned se vám budu věnovat,” dodal a upadl opět v mlčení, jehož intenzitě se mohlo vyrovnat jen mlčení tří lidí, zírajících na Arthura.

Jako by chtěli prolomit napětí, právě v tento okamžik zahájili Vogoni palbu.

Loď zahřměla a otřásla se. Její vnější dvouupůlcentimetrový silový štít pukal, vzdouval se a syčel pod palbou tuctu třiceti megapráskových fotrazonových děl značky Tutáč-zabijáč. Vypadalo to, že štít dlouho nevydrží. Ford mu dával čtyři minuty.

“Ještě tři minuty padesát vteřin,” oznámil po chvíli.

Namátkou zkusil něco zbytečných vypínačů a nepřátelsky pohlédl na Arthura:

“Dal bys život za šálek čaje? Tři minuty čtyřicet.”

“Přestaneš už sakra počítat?” zavrčel Zafod.

“Ovšem. Za tři minuty a třicet pět vteřin,” uklidnil ho Ford.

Prostetnik Vagon Jelc byl zmaten.

Očekával honičku, hákování tažnými paprsky, čekal, že bude muset použít speciálně instalovaný subcyklický normalitní sichrotron, aby vyrušil působení nekonečné nepravděpodobnosti, pohánějící *Srdce ze zlata*. Ale subcyklický normalitní sichrotron zahálel a *Srdce ze zlata* jen tak dřepělo a schytávalo to.

Tucet třiceti megapráskových fotrazonových děl značky Tutáč-zabijáč páliho o sto šest, ale *Srdce ze zlata* dál dřepělo a schytávalo to.

Vogonský kapitán vyzkoušel kdejaký senzor na lodi, aby zjistil, jestli za tím není nějaká rafinovaná finta. Žádnou rafinovanou fintu nevypátral.

Nevěděl ovšem nic o čaji.

Nevěděl ani, jak tráví posádka *Srdce ze zlata* poslední tři minuty a třicet vteřin života, které jí zbývaly.

Jak v tuto chvíli Zafod Bíblbrox přišel na nápad uspořádat seanci, už nikdy přesně nevysvětlil.

Téma smrti sice zřetelně viselo ve vzduchu, ale spíš jako něco nežádoucího, než jako námět k přetřásání.

Možná že hrůza, kterou v Zafodovi vyvolávala představa shledání se zesnulými předky, mu vnukla myšlenku, že i oni sdílejí jeho nechut, takže by případně mohli zařídit, aby se rodinná schůzka odložila.

Anebo to byl jeden z oněch zvláštních popudů, jež se občas vynořovaly z temné oblasti jeho mysli, již tak nevysvětlitelně zablokoval, než se stal prezidentem Galaxie.

“Ty chceš mluvit s pradědečkem?” Fordovi mohly vypadnout oči z hlavy.

“Jo.”

“Zrovna teď?”

Loď se otřásla a hřměla. Teplota stoupala. Světlo sláblo - veškerou energii, kterou počítač nespotřeboval k přemýšlení o čaji, teď odčerpávalo rychle mizející silové pole.

“Jo,” nedal se zvíkat Zafod. “Myslím, že by nám mohl pomoci.”

“Určitě si to myslíš?” ptal se Ford skepticky. “Dej si trochu práce s výběrem slov.”

“Vymysli něco lepšího.”

“Ehm... no...”

“Tak pojdte k hlavnímu panelu. Honem! Trillian, Opičáku, pohyb!”

Jeden přes druhého se nahrnuli k hlavnímu panelu. Usedli, a přestože si připadali jako blázní, spojili ruce. Zafod vypnul třetí rukou světlo.

Tma zaplavila loď.

Venku se Tutáče-zabijáče snažily s hromovým řevem rozervat na cucky silové pole.

“Soustředme se na jeho jméno,” zasyčel Zafod.

“Jakže se jmenuje?” zajímal se Arthur.

“Zafod Bíblbrox Čtvrtý.”

“Cože?”

“Zafod Bíblbrox Čtvrtý. Soustředme se!”

“Čtvrtý?”

“Jo. Já jsem Zafod Bíblbrox, můj otec byl Zafod Bíblbrox Druhý, můj dědeček Zafod Bíblbrox Třetí...”

“Cože?”

“Došlo k nehodě s antikoncepčními pilulkami a strojem času. A teď už se soustředme!”

“Tři minuty,” oznámil Ford.

“Proč to vlastně děláme?” zeptal se Arthur.
 “Drž hubu,” navrhl Zafod.
 Trillian neřekla nic. Dá se k tomu něco říct? myslala si.
 Jediné světlo na můstku byla slabounká rudá záře trojúhelníkovitých očí paranoidního androida Marvinu. Hroutil se v koutě, všemi ignorován, ignorující všechny a obíral se svým soukromým, bezútešným světem.
 Kolem centrálního panelu se krčily čtyři postavy v usilovné snaze nevěnovat pozornost strašlivým otřesům lodí a hrůznému rachotu, jež jí pronikal.
 Soustředili se.
 Soustřeďovali se dál.
 Soustřeďovali se pořád pryč.
 Vteřiny odkapávaly.
 Zafodovi vyvstávaly na čele krůpěje potu - nejprve soustředěním, potom zklamáním a posléze trapnými rozpaky.
 Nakonec vztekle zařval, vyškubl ruce Trillian a Fordovi a cvakl vypínačem.
 “Už jsem si začínal myslet, že nikdy nerozsvítíš,” ozval se hlas. “Ne, ne, tolik světla zas ne, moje oči už nejsou, co bývaly.”
 Nadskočili na sedadlech a zvolna otočili hlavy, ačkoliv jejich vlasy projevily snahu zůstat na místě.
 “Kdo mě to ruší zrovna v tuhle chvíli?” pronesla shrbená, vyzáblá postavička zpoza trsu kapradí na opačném konci místnosti. Dvě scvrklé, ochmyřené hlavy vypadaly tak starobyle, že by snad mohly pamatovat zrod galaxií. Jedna klímala, druhá na ně zkoumavě pošilhávala. Pokud jeho oči nejsou, co bývaly, musely to kdysi být řezací diamanty.
 Zafod chvíli nervózně koktal. Dvakrát zvláštním způsobem pokývl, což je tradiční betelgeuzské gesto, vyjadřující úctu k rodinnému příslušníku.
 “Aha... ehm... ahoj pradědečku...,” vydechl.
 Starobylá postavička pokročila blíž. Mžourala v kalném světle. Pak píchla kostnatým ukazovákem směrem k pravňukovi:
 “Á, Zafod Bíblbrox,” ňaf. “Poslední z našeho velkého rodu. Zafod Bíblbrox Nultý.”
 “První.”
 “Nultý,” štěkla postava. Zafod jeho hlas nenáviděl. Vždycky mu zněl jako skřípání nehtů po tabuli jeho duše, či spíš toho, co tak s oblibou nazýval.
 Rozpačitě se zavrtil na sedadle.
 “Ehm, jo,” zadrmlil. “Hele, moc mě to s těma kytkama mrzí, fakticky jsem je chtěl poslat, ale v tom obchodě jim zrovna došly věnce a...”
 “Zapomněls!” utrl se Zafod Bíblbrox Čtvrtý.
 “Víš...”
 “Nemáš čas, co? Nikdy nemyslíš na ostatní. Živí jsou pořád stejní.”
 “Dvě minuty, Zafode,” informoval Ford zděšeným šepotem.
 Zafod nervózně poposedával.
 “Nojo, ale chtěl jsem je poslat,” bránil se. “A taky napíšu prababičce, hned jak se dostaneme z téhle...”
 “Tvoje prababička...,” zadumal se duch.
 “Jak se jí daří?” optal se Zafod. “Víš co, zaskočím za ni. Ale nejdřív se musíme...”
 “*Nebožka* prababička i já se máme dobře,” řekl suše Zafod Bíblbrox Čtvrtý.
 “Aha. Ach tak.”
 “Ale v tobě jsme se zklamali, mladíku.”
 “Nojo, jenže...” Zafod bezmocně zjišťoval, že nedokáže udržet směr konverzace. Fordovo těžké oddychování mu připomínalo, že vteřiny prchají do nenávratna. Hluk a otřesy dosáhly strašné intenzity. Bledé tváře Trillian a Arthura v přítmí ani nemrkly.
 “Ehm, pradědečku...”
 “Pozorujeme tě už dlouho a je nám z toho smutno...”
 “Nojo, ale momentálně jaksi...”
 “Zlobíme se na tebe!”
 “Mohl bys mě chvíli poslouchat...”
 “Jak to nakládáš se životem?”
 “Zrovna ho ohrožuje vogonská flotila!” křičel Zafod. Je pravda, že přeháněl, ale musel přece využít jediné příležitosti, která se mu zatím naskytla, aby vysvětlil, oč jde.
 “Vůbec mě to nepřekvapuje,” pokrčil stařík rameny.
 “Jenomže se to děje právě teď!” naléhal Zafod horečně.
 Astrální předek přikývl, sebral šálek, který sem přinesl Arthur, a začal si ho se zájmem prohlížet.
 “Ehm... pradědečku...”

“Víš ty vůbec, že Betelgeuze Pět se v poslední době mírně vychyluje ze své dráhy?”
Zafod to sice nevěděl, ale bylo mu zatěžko soustředit se na zajímavou informaci vzhledem k rámusu, hrozící smrti, a tak dál.

“Ehm... ne..., ale podívej...”

“Vždyť já v hrobě přímo rotuju!” vřískl pradědeček. Práskl šálkem na stůl a napřáhl na Zafoda třaslavý, tyčkovitý prst jasnovidce: “A to je tvoje vina!”

“Minuta třicet,” zamumlal Ford s hlavou v dlaních.

“Hele, pradědečku, mohl bys nám, prosím tě, pomoci, protože...”

“Pomoci?” zeptal se stařík, jako by po něm někdo chtěl krysu.

“Jo, pomoci, a pokud možno hned, protože jinak...”

“Pomoci!” opakoval stařec, jako by po něm chtěli mírně grilovanou krysu v housce a s brambůrkami. Stál a žasl.

“Tak ty se poflakuješ po Galaxii s těma...,” předek mávl znechuceně rukou: “s těma svejma vypečenejma kamarádama, ani nemáš čas dát mi kytky na hrob - stačily by plastický, od tebe by to docela sedlo - ale kdepak. Pán nemá čas. Na to je moc moderní, moc skeptickéj. Ale stačí nepatrněj průšvih, a najednou z ničeho nic začne bejt astrálně založenej!”

Zavrtěl hlavou - opatrně, aby nevyrušil z dřímoty druhou hlavu, která už ho moc neposlouchala.

“Nevim, nevim, mladej,” zdráhal se pradědeček, “tohle si budu muset moc rozmyslet.”

“Minuta deset,” ohlásil Ford dutě.

Zafod Bíblbrox Čtvrtý na něj zvědavě zamžoural:

“Proč ten člověk pořád mluví v číslech?”

“Ty čísla znamenají, kolik nám zbývá života,” vysvětlil Zafod suše.

“Hmm. To se na mě ovšem nevztahuje,” zabručel pradědeček pro sebe a vydal se prošťourat vzdálený kout.

Zafod cítil, že se tetelí na pokraji šílenství, a uvažoval, jestli nemá prostě vyskočit a se vším skoncovat.

“Pradědečku,” oslovil předka, “nás se to ale týká! My jsme ještě naživu, a teď bychom měli život ztratit?”

“Patří vám to!”

“Cože?”

“Jsou snad vaše životy k něčemu? Když tak pozoruju, co jste s nimi udělali, napadá mě slovo ‘budižkničemu’!”

“Ale já byl prezidentem Galaxie!”

“Chm,” odfrkl posměšně pradědeček. “To je nějaký zaměstnání pro Bíblbroxe?”

“Copak nerozumíš? Opravdickej prezident! Celý Galaxie!”

“Ty namyšlený megaštěně!”

Zafod nechápavě zamžikal.

“Co tím chceš říct, člověče? Totiž pradědečku.”

Shrbená postavička připadala k pravukovi a přísně mu poklepala na koleno. Zafodovi tím připomněla, že mluví s duchem, protože neucítil vůbec nic.

“Oba dobře víme, co znamená být prezidentem, mladej. Ty to víš, protože jím byl. Já to vím, protože jsem mrtvý, a to dává člověku úžasně nezkalenou perspektivu. Máme tady nahoře přísloví: pro živé je života škoda.”

“Moc dobrý. Děsně hlubokomyslný,” komentoval Zafod trpce. “Teď zrovna potřebuju aforismy asi tak jako díry do hlav.”

“Padesát vteřin,” zasténal Ford.

“Kde jsem to skončil?” zeptal se Zafod Bíblbrox Čtvrtý.

“Zrovna jsi mě poučoval,” odpověděl Zafod Bíblbrox.

“Aha, ano, správně.”

“Může nám tenhle chlápek opravdu pomoci?” zeptal se Ford přidušeně Zafoda.

“Nikdo jiný nám nepomůže.”

Ford sklíčeně přikývl.

“Zafode!” rozohnil se duch. “Stal ses prezidentem z jistého důvodu. Copak jsi zapomněl?”

“Nemohli bychom to nechat na později?”

“Copak jsi zapomněl?!” naléhal duch.

“Jo! Jasně, že jsem zapomněl! Musel jsem zapomenout. Když nastupuješ do funkce, prosvítěj ti hlavu, a kdyby zjistili, že ji mám plnou vachrlatejch myšlenek, byl bych v tu ránu zpátky na ulici, a neměl bych nic než slušnou penzi, hejno sekretářek, flotilu lodí a pár hrdlořezů.”

“Aha, tak přece se pamatuješ,” přikývl pradědeček spokojeně.

“Výborně,” řekl po chvíli. Rámus ustal.

“Čtyřicet osm vteřin,” oznámil Ford. Pohlédl znovu na hodinky a zaťukal na ně. Překvapeně vzhlédl:

“Slyšíte? Ten rámus přestal.”

Duchova tvrdá očka zlomyslně blýskla.

“Na chvíli jsem zpomalil čas,” vysvětlil. “Ale jenom na chvíli. Nerad bych, abyste přišli o to, co vám chci říct.”

“Ne ne, teď poslouchej ty, ty starej jasnovidnej netopýre,” vychrlil Zafod a vyskočil ze židle. “Tak za prvé díky za zpomalení času, to je bezva, děsně fajn, ale za druhý - kázání si laskavě strč za klobouk, jasný? Nevim, co to může bejt tak kolosálního, co mám udělat, ale připadá mi, jako bych ani vědět neměl. A pěkně mě to štve.

Moje starý já vědělo. A záleželo mu na tom. Potud dobrý. Až na to, že tomu starýmu já na tom záleželo tak moc, že se vloupalo do vlastního mozku - do mýho mozku - a zablokovalo ty kousky, co věděly a záleželo jim na tom. Protože kdybych věděl a záleželo mi na tom, nikdy bych to nedokázal. Nedokázal bych stát se prezidentem a nedokázal bych ukrást tuhle loď, a to je určitě hodně důležitý.

Jenomže moje starý já se zabilo tím, že mi předělalo mozek. Dobře, jeho věc. Moje nový já chce ale rozhodovat za sebe, a čirou náhodou nechce nic vědět o tý převratný záležitosti a nezáleží mu na ní, ať je to cokoliv. Moje starý já má, co chtělo.

Až na to, že se mě dál snaží ovládat. Nechalo mi rozkazy v tom kousku mozku, co zablokovalo. Ale já nechci vědět, nechci je slyšet. To je zase moje věc. Nechci se stát ničí loutkou, svou vlastní už vůbec ne!”

Zafod zuřivě bouchal pěstí do hlavního panelu. Ohromené pohledy ostatních ani nevnímal.

“Moje starý já je po smrti!” vykřikoval. “Zabílo se! Mrtví nemají co kecat živým do jejich věcí!”

“No vidíš, a přitom mě voláš, abych tě tahal z bryndy,” ušklíbl se duch.

“Aha,” Zafod se uklidnil a znovu se posadil. “To je ovšem něco úplně jiného, ne?”

Chabě se usmál na Trillian.

“Zafode,” zakrákoralo zjevení, “jediný důvod, proč na tebe plýtvám dechem, je nejspíš ten, že jsem po smrti a nemám pro něj lepší použití.”

“Dobře,” kapituloval Zafod. “Řekni mi to tajemství. Zkus to.”

“Zafode, když jsi byl prezidentem, věděls, stejně jako Juden Vranx před tebou, že prezident není nic. Naprostá nula. A někde vskrytu za ním je někdo nebo něco, kdo má absolutní moc. Toho člověka nebo tu bytost, či co to je, musíš najít. Člověka, který ovládá naši Galaxii a nejspíš i jiné. Možná celý vesmír.”

“Proč?”

“Proč?” zvolal užasle duch. “Proč? Jen se rozhlédni kolem sebe, chlapče. Připadá ti, že je vesmír v dobrých rukou?”

“Ujde to.”

Stařík se zaškaredil:

“Nebudu se s tebou dohadovat. Vezmeš prostě tuhle loď poháněnou nepravděpodobností a půjdeš tam, kde je tě třeba. Teď hned! Nemysli si, že svému poslání unikneš. Ovládá tě pole nepravděpodobnosti, a drží tě pevně. Co je tohle?”

Při řeči poklepal na jeden z terminálů palubního počítače Eddieho. Zafod mu vysvětlil, oč jde.

“A co to dělá?”

“Snaží se uvařit čaj,” informoval ho Zafod s obdivuhodným sebeovládáním.

“Správně. Tak se mi to líbí,” pochválil pradědeček stroj. “A pokud jde o tebe, Zafode, nevím, nevím, jestli dokážeš úkol splnit. Myslím, že se z toho nebudeš moct vykrotit. Jenomže já jsem už moc dlouho mrtvý a moc unavený, abych se do toho míchal. Hlavní důvod, proč ti teď pomáhám, je, že jsem nemohl snést pomyšlení, jak se tady ty a tví modernističtí přátelé poflakujete. Jasný?”

“Jo, díky mockrát.”

“A... Zafode?”

“Copak?”

“Kdybys někdy zase potřeboval pomoc..., kdybys byl v nesnázích..., a potřeboval pomocnou ruku...”

“Ano?”

“Tak neváhej a jdi do háje.”

Během následující vteřiny z duchových sraštělých rukou vyšlehl blesk a sjel do počítače, duch zmizel, velitelský můstek se naplnil hustým kouřem a *Srdce ze zlata* odskočilo neznámo jak daleko rozlohami prostoru a času.

=====

4. kapitola

O deset světelných let dál vyheveroval Gag Halfrunt úsměv ještě o několik stupňů. Na obrazovce, v přímém přenosu z velitelského můstku vogonské lodi sledoval, jak poslední cáry ochranného štítu *Srdce ze zlata* berou zsvé. Pak loď zmizela v oblaku čmoudu.

Výborně, pomlaskl si v duchu. Konec posledních trosečnicků z planety Země, jejíž demolici zařídil.

A šmytec s oním nebezpečným (z hlediska psychiatrie jako oboru) a podvrtným (rovněž z hlediska psychiatrie jako oboru) pokusem najít Základní otázku k Definitivní odpovědi na život, vesmír a vůbec, pomyslel si.

Dnes večer bude s kolegy oslavovat. Ráno se pak rozejdou za svými nebohými, nic nechápajícími a velmi výnosnými pacienty. Teď konečně mají jistotu, že smysl života už nikdy nikdo nerozluští.

“S příbuzným je to vždycky trapas, co?” obrátil se Ford k Zafodovi, když se kouř začal rozplývat.

Odmlčel se a rozhlédl se:

“Kde je Zafod?”

Arthur a Trillian nechápavě zírali. Oba byli bledí, trochu v šoku. Kam Zafod zmizel, nevěděli.

“Marvine?” zavolal Ford. “Kde je Zafod?”

A o chvíli později:

“Kde je Marvin?”

Kout, v němž robot sedával, byl prázdný.

V kabinách vládlo naprosté ticho. Loď spočívala v husté černi kosmu. Jen občas se zhoupla a zakolébala. Všechny přístroje oněměly, obrazovky zůstávaly temné. Obrátili se na počítač.

“Je mi velmi líto, ale momentálně nemám kapacity pro komunikaci,” oznámil. “Poslechněte si mezitím něco lehké hudby.”

Vypnuli lehkou hudbu a prohledali každý kout lodi. Znepokojení a zmatek v nich narůstaly. Všude ticho a mrtvo. Po Zafodovi a Marvinovi ani stopa.

Jedna z posledních místností, kde hledali, byla malá komůrka, v níž sídlil syntetizér nápojů.

Na servírovací plošince nutriomatického syntetizéru nápojů stál malý tácek, na němž se na podšálkách skvěly tři šálky z krémového porcelánu a stejný džbán s mlékem, stříbrná konvice nejlepšího čaje, jaký kdy Arthur ochutnal a cedulka s nápisem Čekejte.

=====

5. kapitola

Beta Malého medvěda, alespoň jak tvrdí spousta lidí, je jedno z nejpříšernějších míst ve známém vesmíru.

Zoufale luxusní letovisko s nechutně slunečným počasím a zástupy úžasně zajímavých lidí, kterých je tu natřískáno víc než jader v granátovém jablku. O čemsi však vypovídá skutečnost, že když v jednom z posledních čísel *Playtvora* vyšel článek nadepsaný *Když vás začne unavovat Beta Malého medvěda, znamená to, že jste unaveni životem*, počet sebevražd se přes noc zčtyřnásobil.

Ne, že by snad na Betě Malého medvěda byly noci.

Je to planeta typu západní zóny, kterou jakýmsi nevysvětlitelným a trochu podezřelým rozmarem přírody tvoří téměř výhradně subtropické pobřeží. Působením stejně podezřelého rozmaru časové relativity je tu skoro pořád sobota odpoledne, chvíli před zavírací hodinou plážových barů.

Hlavní formy života na Betě Malého medvěda dosud nebyly schopny poskytnout uspokojivé vysvětlení tohoto jevu. Většinu času jim totiž zaberou pokusy dosáhnout duchovního osvětlení během plovárních a pobízení vyšetřujících úředníků z Galaktického úřadu pro kontrolu zeměpisných a časových poměrů, aby si “pěkně užili anomálie denního cyklu”.

Na Betě Malého medvěda je jen jedno město a tomu se říká jen proto, že hustota plováren je zde o něco větší než jinde.

Když přilétáte do Města letadlem, jinak se tam totiž nedostanete - nejsou tam žádné silnice ani přístavy, a když neletíte letadlem, radši vás tam nechťejí vidět -, pochopíte původ jeho jména. Tady září slunce nejjasněji. Třpytí se na hladinách bazénů, chvěje se na bílých bulvárech lemovaných palmami, pozlazuje zdravě opálené postavičky, korzující po širokých ulicích, odráží se od vilek, mlžných aerodromů, plážových barů a tak dále.

Nejvíce se však leskne ve slunci vysoká, nádherná stavba, sestávající ze dvou bílých třicetiposchodových věží, spojených asi v polovině můstkem.

Tato budova je domovem jedné knihy. Byla postavena v důsledku neobyčejného soudního procesu o autorská práva, vedeného vydavateli proti jakési společnosti vyrábějící ovesné vločky k snídani.

Knihy je průvodcem cestovatelů.

Patří k nejpobulárnějším a nejúspěšnějším knihám, jaké kdy vydalo mamutí nakladatelství Malého medvěda - je populárnější než *Život začíná v pěti stech padesáti*, jde na odbyt lépe než *Můj pohled na teorii Velkého třesku* od Excentriky Galumbits, tříprse dívky z Eroticonu 6, a je mnohem

diskutovanější než poslední trhák Úloha Kolufida Vše, co jste kdy o sexu vědět nechtěli, ale museli jste zjistit.

V mnoha ležernějších civilizacích na Východním okraji naší Galaxie nahradila dokonce velkou *Galaktickou encyklopedii* jakožto zdroj veškerého vědění a moudrosti, neboť - ač má mnoho mezer a spousta informací je pochybných nebo přinejmenším hodně nepřesných - má proti starší a prozaičtější příručce dvě nesporné výhody. Jednak je o něco levnější, především však má na obálce velký vlídný nápis: NEPROPADEJTE PANICE.

Uhodli jste - je to onen nedocenitelný společník všech, kdo chtějí zhlédnout divy Vesmíru za méně než třicet altairských dolarů denně - *Stopařův průvodce po Galaxii*.

Pokud stojíte zády ke vchodu do ústředí Průvodce (za předpokladu, že už jste přistáli a osvěžili se sprchou a jedním či dvěma bazény) a dáte se na východ, projdete stinným Bulvárem života, zavzdycháte nad bledým zlatem pláží po levé straně, užasnete nad mistry myšlenkového surfingu, bezstarostně se vznášejícími metr nad hladinou, jako by to nebylo nic zvláštního, a nakonec vás překvapí a po chvíli rozčilí obří palmy, které si za denního světla - tedy neustále - nemelodicky pobrukují.

Když pak projdete na konec Bulváru života, vstoupíte do Lalamatinské čtvrti obchodu, bolosových palem a malých kavárniček na chodnících, kam MM-Beťané přicházejí odpočívat po tvrdém odpoledním odpočinku na plážích. Lalamatinská čtvrť je z těch mála oblastí, kde nevládne věčné sobotní odpoledne, - místo toho se těší příjemnému chladu věčného sobotního večera. Za Lalamatinskou leží čtvrť nočních podniků.

Kdybyste právě toho dne, odpoledne či části večera, říkejte si tomu, jak chcete, náhodou dorazili ke druhé kavárně zprava, viděli byste tu obvyklý houf MM-Beťanů, jak povídají, popíjejí, vypadají úžasně odpočinutě, a jen občas mrknou na hodinky spolustolovníků, aby zjistili, jakou mají cenu.

Spatřili byste také dvojici značně odrbaných stopařů z Algolu, kteří právě přijeli s arkutským meganákladákem. Ne zrovna pohodlná jízda trvala několik dní, a není proto divu, že je zmátlo a rozzuřilo, když zrovna tady, na dohled od budovy *Stopařova průvodce*, je přišla jediná sklenka džusu v přepočtu na víc než šedesát altairských dolarů.

"Prodali nás," zahučel jeden z nich trpce.

Kdybyste právě v tu chvíli pohlédli o stůl dál, uviděli byste Zafoda Bíblbroxe, jak tam sedí a tváří se zaraženě a zmateně.

Měl k tomu dobrý důvod, protože ještě před pěti vteřinami seděl na velitelském můstku kosmické lodi *Srdce ze zlaťá*.

"Sprostá zrada," pokračoval hlas.

Zafod nervózně mrkl na odrbané stopaře u vedlejšího stolu. Kde to ksakru je? Jak se sem dostal? A kde je loď? Zkusil rukou židli, na níž seděl, a pak i stůl před sebou. Zdály se dostatečně hmatatelné. Nicméně se raději příliš nenahýbal.

"Jak můžou dřepět a psát průvodce pro stopaře na takovémhle místě?" rozčiloval se stopař. "No koukni na to. Jen se na to koukni."

Zafod se koukal. Hezké místo, pomyslel si. Jenže kde? A proč?

Zalovil v kapse a vytáhl dva páry slunečních brýlí. Kromě toho nahmátl v kapse kus hladkého, tvrdého a velmi těžkého kovu. Vyndal ho z kapsy a překvapeně na něj zamrkal. Kde tohle sebral? Nasadil si brýle. Trochu ho rozladilo, že mu kovový předmět poškrábal jedno sklo. Ale stejně si s brýlemi připadal mnohem líp. Byly to dvoje superchromatické nebezpečnosti sluneční brýle značky Čučanta 200. Podporovaly příznivý návyk zaujímat ledabylý postoj k nebezpečí. Při sebestěší známce nějakých nepříjemností skla zčernala, takže jste neviděli nic, co by vás mohlo znepokojit.

Až na čerstvý škrábanec byla teď skla zcela průhledná. Zafod se trochu, ale opravdu jen trochu uklidnil.

Rozhořčený stopař se dál mračil na svůj obludně drahý džus.

"To nejhorší, co se vůbec mohlo *Průvodci* přihodit, je, že se přestěhovali na Betu Malého medvěda," kveruloval. "Všechno jsou to paďouři. V jedné kanceláři prej dokonce zařídili elektronicky syntetizovanou vesmír, aby ho v pracovní době mohly prozkoumávat a přitom jim večer neutekly mejdany. Ne že by tu večer nebo ráno něco znamenaly."

Tak tedy Beta Malého medvěda, pomyslel si Zafod. Aspoň teď ví, kde je. Dospěl k závěru, že v tom musí být pradědečkův záměr. Ale proč?

K jeho značné nelibosti mu do mysli pronikla myšlenka. Úplně jasná a zřetelná. Teď už se myšlenky tohoto druhu naučil rozeznávat. Instinktivně se jim bránil. Věděl, že to jsou naprogramované popudy z temných, uzamčených částí jeho mysli.

Nehnutě seděl a zuřivě myšlenku ignoroval. Pokoušela se vnutit. Ignoroval ji. Pokoušela se vnutit. Ignoroval ji. Znovu se pokusila vnutit. Vzdal to.

Dopravnývohrady, zaklel v duchu, radši plout po proudu. Byl příliš unavený, zmatený a hladový, než aby se dokázal bránit. Dokonce ani nevěděl, co tahle myšlenka znamená.

6. kapitola

“Haló? Ano? Tady Megadodo, ústřední nakladatelství *Stopařova průvodce po Galaxii*, absolutně nejpozoruhodnější knihy v celém známém vesmíru, co si přejete?” zapištěl obrovitý hmyz s růžovými křídly do jednoho ze sedmdesáti telefonů, vyrovnaných na rozlehlém chromovaném recepčním pultu ve foyeru ústředí *Stopařova průvodce po Galaxii*. Hmyzí slečna třepetala křídly a obracela oči v sloup. Škaredila se na všechny ty chtivé lidi, překážející v hale. Hamtali po kobercích a špinavýma rukama ohmatávali polštářování křesel. Hmyzice prostě zbožňovala práci ve *Stopařově průvodci*, jen kdyby sem pořád nelezli ti stopaři. Mají přece prolézat špinavé kosmodromy nebo tak něco. Věděla určitě, že se někde v knize píše, jak je důležité prolézat špinavé kosmodromy. Jenže většina stopařů bohužel hned potom, co prolezla kdejaký špinavý kosmodrom, přišla okounět sem, do jejího hezkého, čistého, lesklého pracoviště. A věčně si stěžovali. Hmyzice zatřepetala křídly.

“Cože?” pískla do telefonu. “Jistě, vyřídila jsem váš vzkaz panu Zarniwúpovi, ale bohužel momentálně nemá náladu vás přijmout. Je na intergalaktické cestě.”

Podrážděně mávla tykadlem na jednoho z těch chtivých lidí, který se rozhořčeně domáhal pozornosti. Tykadlem mu ukázala vyhlášku na zdi a naznačila, aby nerušil při důležitém telefonním hovoru.

“Ale ano,” pištěla, “je ve své kanceláři, ale na intergalaktické cestě. Na shledanou.” A práskla telefonem.

“Tady to máte černé na bílém,” ukázala štítivě rozzlobenému muži, který si přišel stěžovat na nějakou nesmyslnou a nebezpečně zavádějící informaci, otištěnou v knize.

Stopařův průvodce po Galaxii je nepostradatelný společník každého, kdo chce v tomto nekonečně složitém a matoucím vesmíru najít smysl života. I když nemůže poskytnout užitečné informace úplně o všem, přinejmenším uklidňuje tvrzením, že tam, kde je nepřesný, je alespoň autoritativně nepřesný. Tam, kde nacházíme vážnější rozpory, je to vždy skutečnost, kdo nemá pravdu.

Tot' přibližný smysl vyhlášky, jež pravila, že: *Průvodce je kniha autoritativní. Skutečnost je často nepřesná.*

Toto prohlášení vedlo k jistým zajímavým důsledkům - například když vydavatele *Průvodce* žalovaly rodiny stopařů, kteří přišli o život jen proto, že vzali doslova heslo o planetě Traal. Stálo v něm, že “žravé Blátotlačky často slouží turistům za chutnou krmi”, namísto “turisté často slouží žravým Blátotlačkám za chutnou krmi”. Vydavatelé tvrdili, že první verze je esteticky mnohem přijatelnější, a dali si od soudního znalce poezie odpřisáhnout, že co je krásné, je pravdivé, a naopak, co je pravdivé, je krásné. Snažili se tak dokázat, že vinen je sám život, protože není ani krásný, ani pravdivý. Soudci se k tomuto názoru přiklonili a v dojemné závěrečné řeči odsoudili život za pohrdání soudem, a tudíž ho všem přítomným odňali, načež se odebrali na obvyklou příjemnou večerní partii ultragolfu.

Zafod Bíblbrox vešel do foyeru a rázně přistoupil k hmyzí recepci:

“Sežeňte mi Zarniwúpa.”

“Říkal jste něco, pane?” pronesla slečna ledově. Nemínila dopustit, aby s ní někdo takhle mluvil.

“Zarniwúpa. Sežeňte ho, jo? A hned.”

“Zachovejte laskavě chladnou hlavu, pane...,” odseklo křehké stvořeníčko.

“Těchhle manýrů mám až po krk, jasný?” houkl Zafod. “Mám tak úžasně chladnou hlavu, že byste v ní mohla měsíc skladovat půlku prasete. Jsem tak vyrovnanější, že byste mě mohla používat místo libely. Tak sebou laskavě hněte, než vám tady z toho udělám kůlničku na dříví.”

“Nechte si to přece vysvětlit, pane,” pištěla hmyzice štítivě a podrážděně poklepávala tykadlem. “S panem Zarniwúpem bohužel mluvit nemůžete, protože je na intergalaktické služební cestě.”

Doprdele, pomyslel si Zafod.

“Kdy se vrátí?” řekl nahlas.

“Vrátí? Je ve své kanceláři.”

Zafod neříkal nic, jen si snažil všechno srovnat v hlavě. Nepodařilo se.

“Tak ten číman je na intergalaktické služební cestě... ve své kanceláři?”

Nahnul se a sevřel poklepávající tykadlo:

“Tak poslouchej, tříčko, nesnaž se mě přechytračit. Já už jsem totiž viděl v panoptiku divnější věci, než jsi ty.”

“No tohle, kdo si myslíš, že seš, drahouši?” zatřepetala se hmyzice. Křídla se jí chvěla zlosti.

“Zafod Bíblbrox, nebo kdo?”

“Spočítej hlavy,” ucedil Zafod.

Hmyzice na něho mrkla. Vytřeštila oči.

“Vy jste Zafod Bíblbrox?” vřískla.

“Jo,” potvrdil Zafod. “Ale moc to tu nevytrubuj, nebo se po mně začnou všichni shánět.”
“Snad ne *ten* Zafod Bíblbrox?”
“Ne, prostě jeden ze Zafodů Bíblbroxů. Neslyšelas, že se vyskytují v šesti vydáních?”
Hmyzice rozčileně vibrovala tykadly.
“Ale pane,” pištěla, “vždyť před chvílí říkali ve zprávách, že jste po smrti...”
“Taky že jsem,” ujistil ji Zafod, “jen jsem se ještě nepřestal hejbat. Tak co, kde najdu Zarniwúpa?”
“Má kancelář v patnáctém poschodí, ale...”
“Ale je na intergalaktický služební cestě. Už jsem slyšel. Jak se k němu dostanu?”
“Nově instalované vertikální stěhovače lidí firmy Sirius Cybernetics Corporation jsou tamhle vzadu, ale...”
Zafod už byl na odchodu, ale otočil se zpět k recepční:
“Co?”
“Můžu vědět, proč chcete s panem Zarniwúpem mluvit?”
“Jo,” přisvědčil Zafod, který zdaleka neměl v tomto bodě jasno. “Tak jsem si říkal, že bych za ním měl zaskočit.”
“Přijdete zase?”
Zafod se spiklenecky naklonil ke hmyzí dívce.
“Právě jsem se z čista jasna materializoval v nedaleké kavárně v důsledku hádky s pradědečkem. Sotva jsem se tam octl, moje bývalé já, to, co mi operovalo mozek, ovládlo mou vůli a nařídilo mi, abych šel navštívit Zarniwúpa. Nikdy jsem o tom chlápku neslyšel. To je všechno, co vím. Kromě toho, že mám najít člověka, který vládne vesmíru,” vychrlil a mrkl na ni.
“Pane Bíblbroxi,” vydechla hmyzice v posvátném úžasu, “když vy jste tak hrozně zvláštní, že byste měl hrát ve filmu.”
“Nojo, děvenko,” poklepal Zafod stvoření po blyštivém růžovém křídle. “Vy byste zase měla vyzkoušet skutečný život.”
Hmyzí dívka chvíli nečinně seděla a snažila se vzpamatovat z rozrušení. Pak, vyburcována zvoněním, natáhla tykadlo po telefonním sluchátku.
Zabránila jí v tom kovová ruka.
“Promiňte,” řekl majitel kovové ruky hlasem, z jakého by se jen trochu sentimentální hmyz zhroutil v slzách.
Hmyzice však nebyla zrovna sentimentální, a navíc neměla ráda roboty.
“Co je, pane,” štěkla. “Můžu pro vás něco udělat?”
“Pochybuju,” řekl Marvin.
“V tom případě ovšem dovolíte...” Teď už zvonilo šest telefonů. Milión věcí si vyžadovalo naléhavé pozornosti recepční.
“Mně nemůže pomoci nikdo,” pokračoval truchlivě Marvin.
“No ano, ale...”
“Ne že by se snad o to někdo pokoušel.” Marvin stáhl kovovou ruku a nechal ji zplihle viset. Hlavu měl mírně svěšenou.
“Vážně, jo?” odsekla posměšně hmyzice.
“Sotva komu stojí za námahu pomáhat podřadnému robotovi...”
“Kdybyste laskavě...”
“To se totiž těžko vyplatí, chovat se laskavě k robotovi, když nemá žádné obvody pro vděčnost...”
“A vy opravdu žádné nemáte?” zeptala se recepční, neschopná vymanit se z nepohodlné konverzace.
“Nikdy jsem neměl příležitost to zjistit,” informoval Marvin.
“Poslyš, ty jedna mizerná hromada mentálně narušeného plechu...”
“To se mě ani nezeptáte, co chci?”
Hmyzí slečna se znechuceně odmlčela. Vymrštila dlouhý úzký jazyk, olízla si oči a opět jej zatáhla.
“Má to cenu?” zeptala se otráveně.
“Má vůbec něco cenu?” namítl Marvin.
“Tak co chcete?”
“Někoho hledám.”
“Koho?” zasyčela hmyzice.
“Zafoda Bíblbroxe,” řekl teskně Marvin. “Tamhle zrovna jde.”
Hmyzice se klepala vzteky.
“Tak co se mě ptáte?” vřískla.
“Chtěl jsem prostě s něčím mluvit.”
“Cože!”
“Dojemné, že?”

A Marvin se skřipěním součástek udělal čelem vzad a vlekl se pryč. Zafoda dohonil u výtahů.

"Marvine! Kde se tu bereš?"

Marvin byl nucen pronést něco, co se mu hodně zajídalo:

"Nevím."

"Ale..."

"V jednu chvíli jsem seděl na palubě tvé lodi a propadal se do deprese a v příští chvíli jsem tu stál a připadal si nesmírně uboze. Nejspíš nepravděpodobnostní pole."

"Hm. Pradědeček tě zřejmě poslal, abys mi dělal společnost... Tak teda díky, dědo," dodal pro sebe.

"A co jinak?" zeptal se nahlas.

"Docela fajn," poděkoval Marvin. "Ovšem za předpokladu, že je někdo rád mnou, což já osobně nejsem."

"Nojonojo," udělal Zafod a raději nastoupil do výtahu.

"Zdravíčko," přivítal je výtah sladce. "Budu vám výtahem na cestě do podlaží, které jste si zvolili. Byl jsem zkonstruován firmou Sirius Cybernetics Corporation, abych vás, návštěvníky *Stopařova průvodce po Galaxii*, dopravil do kanceláří. Pokud se vám jízda zalíbí - bude samozřejmě svižná a příjemná -, možná rádi vyzkoušíte i další výtahy, instalované nedávno v kancelářích Galaktického daňového úřadu, v budově firmy Bubilu, vyrábějící kojeneckou stravu, a ve Státní psychiatrické léčebně na Siriu, kde můžete mnohé bývalé úředníky firmy Sirius Cybernetics Corporation potěšit návštěvou, projevy sympatií a veselým vyprávěním o světě venku."

"Umíš kromě žvanění ještě něco?" zeptal se Zafod výtahu.

"Jezdím nahoru, nebo dolů."

"Fajn. Zavez nás nahoru."

"Nebo dolů," připomněl výtah.

"Jo. Fajn. Nahoru, prosím tě."

Výtah se na chvíli odmlčel. Pak s nadějí navrhl:

"Dolů je to ale moc hezký."

"Jo?"

"Senza."

"Prima," pochválil Zafod. "Tak nás rychle zavez nahoru."

"Dovolíte otázku," vtíral se výtah nasládlým tónem. "Zvážili jste všechny možnosti, jež vám může poskytnout směr dolů?"

Zafod se jal mlátit jednou ze svých hlav o stěnu kabiny. Tohle přece nemá zapotřebí, zoufal si v duchu. Všechno, jen tohle ne. Nikoho se neprosil, aby byl zrovna tady. Kdyby se ho někdo zeptal, kde by v tuto chvíli být chtěl, patrně by odpověděl jako obvykle, že by si přál ležet na pláži obklopen nejméně padesáti kráskami a týmem expertů, horečně vymýšlejících nové způsoby, jak by na něho mohly být ještě milejší. Na závěr by nejspíš pronesl nadšenou eulogii na téma dobré jídlo.

Jednu věc však zaručeně nechtěl - honit se za chlapem, který vládne vesmíru. Podle Zafodova názoru mohl ten člověk klidně zůstat ve funkci - když ne on, bude to někdo jiný. Ale vůbec ze všeho nejmíň chtěl stát v třicetiposchodovém věžáku a handrkovat se s výtahem.

"Jaké možnosti, například?" zeptal se unaveně.

"Například přízemí," ukapával hlas jako med do perníku. "Je tam mikroarchív, ústřední topení... a... éé..."

Rozpačitě zmlkl.

"Nic převratného," připustil, "ale jsou i jiné alternativy."

"Svatej Zarquone," drtil Zafod mezi zuby. "Copak jsem se prosil o existencialisticky založenéj výtah?" Zabušil pěstí do stěny. "Co mu je?" zeptal se Marvina.

"Nechce jet nahoru," odpověděl robot výstižně. "Asi se bojí."

"Bojí?" opakoval Zafod nevěřičně. "Čeho? Snad ne výšek? Výtah, který se bojí výšek?"

"Výšek ne," pronesl výtah zlomeným hlasem. "Budoucnosti."

"Budoucnosti?" zuřil Zafod. "Co ten zatracenej krám chce? Sociální pojištění?"

Právě v tu chvíli vypukl za jejich zády ve foyeru rozruch. Z okolních zdí se ozývaly zvuky náhle ožvlých strojů.

"Vidíme totiž do budoucnosti," zašeptal výtah. Znělo to vystrašeně. "Jsme tak naprogramovány."

Zafod vykoukl ven. Směrem k výtahům postupoval vzrušený zástup pokřikujících lidí.

Všechny výtahy rychle sjížděly dolů.

Zafod bleskově zapadl zpět.

"Marvine," oslovil kovového depresanta. "Přinuť ten výtah, ať nás zaveze nahoru, buď tak hodný. Musíme mluvit se Zarniwúpem."

"Proč?" otázal se Marvin truchlivě.

"Nevím," odpověděl po pravdě Zafod. "Ale až ho najdu, radil bych mu, aby měl hodně dobrý důvod, abych ho navštívil."

Moderní výtahy jsou podivuhodné a složité entity. Starobylé a elektrické navijáky a zdviže s maximální kapacitou osm lidí se podobají veselým vertikálním stěhovačům lidí firmy Sirius Cybernetics Corporation asi jako se krabička cvočků podobá západnímu křídlu Státní psychiatrické léčebny na Siriu.

Je tomu tak proto, že tyto moderní výtahy jsou založeny na principu rozostřeného vnímání času. Jinými slovy mají schopnost nahlížet, byť nejasně, do bezprostřední budoucnosti. To umožňuje výtahu, aby na vás čekal ve správném poschodí, dřív než si uvědomíte, že jím chcete jet. Tím také odpadá únavné konverzování, postávání a navazování známostí, k němuž jsme při čekání na výtah byli doposud nuceni.

Není divu, že mnohé výtahy nadané inteligencí a předvídavostí začaly být strašlivě frustrované bezmyšlenkovitým ježděním nahoru a dolů, sem a tam. Krátce si zaexperimentovaly s možností pohybu do strany, aby tak vyjádřily existenciální protest, pak se dožadovaly účasti na rozhodovacím procesu, a nakonec se daly do mrzoutského vasedávání v suterénu.

Nemajetný stopař, který dnes zavítá na kteroukoliv planetu v hvězdné soustavě Siria, si snadno může vydělat pěkné peníze, jako konzultant pro neurotické výtahy.

V patnáctém poschodí výtah bleskově otevřel dveře.

“Patnácté,” oznámil a dodal: “Ale pamatujte si, že to dělám jen ze sympatií k vašemu robotovi.”

Zafod a Marvin se vykulili ven. Výtah za nimi okamžitě zabouchl dveře a propadl se tak rychle, jak jen to jeho mechanismus dovolil.

Zafod se unaveně rozhlédl. Tichá a opuštěná chodba nenabízela žádnou odpověď na otázku, kde hledat Zarniwúpa. Všechny dveře byly zavřené a neoznačené.

Stáli poblíž můstku, spojujícího obě věže. Zářivé slunce Bety Malého medvěda sem velkými okny vsunovalo kvádry světla, v nichž tancovaly drobné částičky prachu. Za oknem se mihl stín.

“Ponechání výtahem na holičkách,” mumlal trpce Zafod. Necítil se zrovna ve své kůži.

Stáli a rozhlíželi se.

“Víš co?” obrátil se Zafod k Marvinovi.

“Vím víc, než si umíš představit.”

“Já zase vím určitě, že by se tahle budova neměla třást.”

Bylo to jen slabé zachvění. Ucítil je v nohou. A pak znovu. Částičky prachu ve slunečním světle tančily o poznání horlivěji. Za oknem se mihl další stín.

Zafod zkoumal podlahu.

“Buď tu mají nějaké vibrační zařízení pro tonizaci svalů při práci...,” řekl nepřesvědčivě, “nebo...”

Pokročil k oknu a bezmála přitom upadl, protože skla jeho superchromatických nebezpečnostních slunečních brýlí značky Čučanta 200 se zbarvila temnou černí. Za oknem s pronikavým rykem přelétl obrovitý stín.

Zafod strhl brýle. Budova se s hromovým rachotem otřásala. Skočil k oknu.

“Nebo tenhle barák někdo bombarduje!”

Budovou otřásl další zaburácení.

“Koho v Galaxie může napadnout bombardovat nakladatelství?” podivil se Zafod, ale Marvinovu odpověď už nezaslechl, protože v tu chvíli zaduněl další výbuch. Snažili se postupovat k výtahu - nesmysl, napadlo Zafoda, ale na nic lepšího nepřišel.

Na konci chodby zahlédl nezřetelnou postavu. Muž ho také uviděl.

“Tady, Bíblbrox!” zavolal.

Zafod to vyslechl s nedůvěrou. Výškovou budovou zahoupala další exploze.

“Houby,” křikl v odpověď. “Bíblbrox je tady! A vy jste kdo?”

“Přítel!” volal muž a rozběhl se k němu.

“Jo?” divil se Zafod. “Něčí přítel, anebo máte prostě kladný vztah k lidem?”

Muž se k němu řítí a podlaha mu nadsakovala pod nohama jako splašená peřina. Byl malý, podsaditý a ošlehaný a jeho šaty vypadaly, jako by v nich nejmíň dvakrát projel celou Galaxii.

Když doběhl, Zafod mu zařval do ucha:

“Víte, že vám bombardují barák?”

Muž dal na srozuměnou, že si je tohoto faktu vědom.

Náhle přestalo být vidět. Zafod pohlédl k oknu a zjistil, že zírá na obrovský, plžovitý, kovově zelený létající talíř. Plížil se vzduchem těsně kolem budovy. Za ním dva další.

“Vláda, z níž jsi dezertoval, jde po tobě, Zafode!” sykl muž. “Poslali eskadru válečných strojů ze Žabí hvězdy.”

“Válečné stroje ze Žabí hvězdy! Zarquone!” zadrmlil Zafod.

“Chápěš, co to znamená?”

“Co jsou válečné stroje ze Žabí hvězdy?” zeptal se Zafod. Vzpomínal si, že o nich určitě slyšel někoho mluvit, když byl ještě prezidentem, jenže úřední záležitosti ho nikdy moc nezajímaly.

Muž ho vtáhl do jedné dveří. S nervy drásajícím jekotem prolétl vzduchem malý černý pavoukovitý předmět a zmizel v dálce.

“Co to bylo?” sykl Zafod.

“Žabí robot-průzkumník třídy A pátrající po tobě.”

“Fakt?”

“K zemi!”

Z opačného směru se přiřítíl o něco větší černý pavoukovitý předmět a profičel kolem.

“A tohle...?”

“Žabí robot-průzkumník třídy B pátrající po tobě.”

“A tenhle?” zeptal se Zafod, když kolem s jekotem prolétl třetí.

“Žabí robot-průzkumník třídy C pátrající po tobě.”

“Pěkně blbí roboti,” ušklíbl se pro sebe Zafod.

Ze spojovacího můstku to hlasitě zarachotilo. Od protější věže přijížděl velký černý stroj. Tvarem i velikostí připomínal tank.

“Svatej fotone, co je zase tohle?” vydechl Zafod.

“Tank,” informoval muž. “Žabí robot-průzkumník třídy D, a jde tě sejmout.”

“Nepůjdeme?”

“Asi jo.”

“Marvine!” zavolal Zafod.

O kus dál se Marvin vyhrabal z hromady rozbitého zdiva.

“Co chceš?”

“Vidíš toho robota, co jede k nám?”

Marvin pohlédl na obrovský černý objekt, sunoucí se k nim po můstku. Pak se zadíval na své malé kovové tělo.

“Nejspíš chceš, abych ho zastavil, že?”

“Jo.”

“Abyste si zachránili kůži.”

“Jo.” potvrdil Zafod, “nandej mu to.”

“Jenom jestli to nenandá on mně.”

Muž zatahal Zafoda za rukáv. Zafod se rozběhl chodbou za ním. Náhle ho napadlo:

“Kam vlastně jdeme?”

“K Zarniwúpovi.”

“Má v téhle situaci ještě smysl chodit na schůzky?”

“Pojď.”

=====

7. kapitola

Marvin stál na kraji můstku. Na robota zas nebyl tak malý. Jeho stříbřité tělo se blyštělo v prašných paprscích slunce a vibrovalo spolu s budovou vystavenou palbě.

Proti obrovskému stroji však vypadal žalostně maličký. Tank ho začal zkoumat sondou. Pak sondu zatahl.

“Z cesty, maličký robote!” zavrčel tank.

“Bohužel,” odporoval Marvin. “Nechali mě tu, abych tě zastavil.”

Znovu se objevila sonda, aby zkontrolovala údaje. Opět se stáhla.

“Cože? Ty a zastavit mě?” zařval tank.

“Vážně, budu muset,” řekl prostě Marvin.

“Čím jsi vyzbrojen?” zahřměl tank nevěřičně.

“Hádej.”

Motory řvaly, součástky skřípěly. Relé molekulární velikosti v mikromozku tanku se konsternovaně zmítala.

“Hádat?” opakoval užasle.

Zafod a neznámý muž se vrhli do jedné z chodeb, pak zahnuli do další a ještě do další. Budova se stále pohupovala a otfásala. Zafodovi to přišlo divné. Pokud chtějí vyhodit dům do povětří, proč se s tím tak párají?

S obtížemi se dopotáceli k jednomu z mnoha neoznačených anonymních dveří a opřeli se do nich. Veřeje náhle povolily, takže oba vpadli dovnitř.

Toho trmácení, těch malérů, myslel si Zafod, všechno to neležení na pláži a nelenošeni - kvůli čemu vlastně? Jediná židle, psací stůl a špinavý popelník ve stroze zařízené kanceláři. Až na trochu tančícího prachu a nového, převratného typu sponky na papíry byl stůl prázdný.

“Kde je Zarniwúp?” zeptal se Zafod. Cítil, že smysl celé téhle divočárny, od počátku dost

nejasný, mu začíná definitivně unikat.

“Je na intergalaktické cestě,” informoval ho muž.

Zafod se ho snažil odhadnout. Seriózní typ, říkal si v duchu, žádný vtipálek. Nejspíš věnuje hodně času pobíhání sem tam houpajícími se chodbami, vyrážení dveří a pronášení záhadných poznámek v prázdných kancelářích.

“Dovol, abych se představil,” promluvil znovu muž. “Já jsem Rústa, a tohle je můj ručník.”

“Ahoj, Rústo,” řekl Zafod.

“Ahoj ručníku,” dodal, když mu Rústa předložil ohavný starý květovaný ručník. Zafod nevěděl, co s ním, potřásl mu tedy jedním cípem.

Za oknem s řevem přelétl obrovský plžovitý kovově zelený létající talíř.

“Jen pokračuj,” pobízel Marvin obří bitevní stroj. “Stejně neuhodneš.”

“Chrrr...,” vydal ze sebe tank. Celý se chvěl nezvyklou námahou zvanou přemýšlení. “Laser?”

Marvin důstojně zavrtěl hlavou.

“Nojo, to by bylo moc jednoduchý,” mružel tank. “Antihmotové paprsky?” odvážil se.

“Příliš primitivní,” pokáral ho Marvin.

“Ach jo,” rachotil tank zkroušeně. “Chrmm... co takhle elektronový beranidlo?”

Tohle Marvin neznal:

“Co je to?”

“Vypadá takhle,” zahučel radostně stroj. Z věže se mu vysunula ostrá špice a bleskově vyplivla oblak smrtonosného světla. Za Marvinovými zády se s rachotem zřídila zeď, proměněná v hromadu prachu. Trochu se zakouřilo a prach se usadil.

“Tohle teda ne.”

“Ale nápad to není špatnej, co?”

“Moc dobrej,” pochválil Marvin.

“Už vím,” zachrochtal tank po delší úvaze. “Určitě máš ten nový xantický restrukturačně-destabilizační zenonový emitor!”

“Pěkná věčička, že jo?” prohodil Marvin ledabyle.

“Fakt ji máš?” zhrozil se tank.

“Ne.”

“Aha,” chrochtl kolos zklamaně. “To potom musíš mít...”

“Jdeš na to zgruntu špatně,” vysvětloval Marvin. “Zapomněls na jednu základní věc ve vztahu lidí k robotům.”

“Chrmm, já vím,” vpadl mu do řeči tank, “je to...,” a znovu se těžce zahloabal.

“Uvažuj,” pobízel Marvin. “Nechají mě tady, obyčejného robotího sluhu, abych zastavil tebe, obrovský těžký bitevní stroj, a sami utečou, aby si zachránili kůži. Co myslíš, že mi tu nechají?”

“Éé... chrmm...,” mružel tank zděšeně. “Řekl bych, že nějakou strašně ničivou zbraň.”

“Jo, to bys řekl ty,” rozhořčil se Marvin. “Víš, co mi tu nechali, abych se mohl bránit?”

“Co?”

“Nic.”

Následovala nebezpečná pomlka.

“Nic!” zařval tank.

“Vůbec nic,” potvrdil Marvin chmurně. “Ani elektronickou plácačku na mouchy.”

Těžký stroj nadsakoval zuřivostí.

“To teda přestává všechno!” řval. “Nic? Copak vůbec nemyslej?”

“A mě přitom tak strašně bolí všechny diódy a na levý straně,” nařikal tiše Marvin.

“To by si jeden upliv, co?”

“To jo,” souhlasil Marvin upřímně.

“Já můžu puknout vzteky,” burácel tank. “Asi vodprásknu tady tu zeď!”

Elektronové beranidlo zablesklo další dávkou smrtonosného světla a zrušilo přilehlou zeď.

“Víš, jak mi je?” šeptl Marvin trpce.

“Prostě vzali roha a tebe tu nechali, co?” hřměl tank.

“Přesně tak.”

“Asi jim vodprásknu i ten jejich pitomej strop,” zařval tank a odpráskl strop můstku.

“To je ovšem výkon,” zamumlal Marvin.

“To ještě nic není,” chvástal se tank, “klidně dokážu vodprásknout i podlahu, to budeš mrkat!” řekl a odpráskl podlahu.

“Sakramejdlol!” řval stroj, když se řítíl z patnáctého poschodí. Dopadl na zem a rozbil se na cucky.

“Tak zoufale pitomý stroj jsem už dlouho neviděl,” povzdechl si Marvin a odploužil se pryč.

=====

“To tu budeme jen tak sedět nebo co?” vztekal se Zafod. “Co vůbec ti chlápci chtějí?”

“Tebe, Bíblbroxi,” vysvětlil klidně Rústa. “Chtějí tě odvézt na Žabí hvězdu - nejrůznější svět Galaxie.”

“Jo?” podivil se Zafod. “Jenže nejdřív mě musej dostat.”

“Už tě dostali. Podívej se z okna.”

Zafod vyhlédl a zůstal zírat.

“Zem mizí!” vydechl zděšeně. “Kam ji odvázejí?”

“Odvázejí jen tuhle budovu. Letíme...”

Oknem viděl Zafod formaci temně zelených Žabích válečných strojů, svírajících kruh kolem vyvrácené věže. Z plavidel tryskaly svazky silových paprsků, které držely budovu v pevném sevření.

Zafod nechápavě potřásl hlavou.

“Co jsem udělal, že jsem si tohle vykoledoval? Vejdu do domu a oni ho odmontují.”

“Nezajímá je, co jsi udělal. Spíš to, co se chystáš udělat.”

“To se k tomu ani nemůžu vyjádřit?”

“Už se stalo - kdysi před lety. Radši se drž, bude to v té rychlosti malinko drncat.”

“Jestli si někdy přijdu do cesty,” mumlal Zafod, “tak si vrazím takovou, že nebudu ani vědět, odkud přilítla.”

Do místnosti se vploužil Marvin, vyčítavě na Zafoda pohlédl, zhroutil se do kouta a vypnul se.

Na velitelském můstku *Srdce ze zlata* vládlo mrtvé ticho. Arthur zíral na polici před sebou a přemýšlel. Zaznamenal Trillianin tázavý pohled. Podíval se znovu na polici.

Konečně uviděl.

Vybral pět malých plastických čtverečků a rozložil je na pultu před sebou. Nesly písmena V, Y, N, I, K, A. Arthur je položil vedle písmen J, Í, C, Í.

“Vynikající,” přečetl nahlas. “Za to bych dostal spoustu bodů,” ohodnotil svůj výkon.

Loď nadskočila a nejspíš už po n-té rozházela některá z písmen. Trillian povzdechla a začala je znovu rovnat.

Po chodbách zněly Fordovy kroky. Potuloval se po lodi a občas bušil do němých přístrojů.

Proč se ta loď pořád třese?

Proč se pohupuje?

Proč nemůže přijít na to, kde jsou?

A kde vlastně jsou?

Levá věž budovy *Stopařova průvodce po Galaxii* se řítila mezihvězdným prostorem rychlostí, jaké nikdy předtím ani potom nedosáhla žádná výšková budova ve vesmíru.

V jedné místnosti asi v polovině věže hněvivě přecházel Zafod Bíblbrox.

Rústa seděl na psacím stole a zabýval se rutinní údržbou ručníku.

“Kam že tenhle barák letí?” otázal se Zafod.

“Na Žabí hvězdu, nejrůznější místo ve vesmíru.”

“Bude tam něco k jídlu?”

“K jídlu? Letíš na Žabí hvězdu a zajímáš se, jestli tam bude něco k jídlu?”

“Bez jídla možná umřu dřív, než tam doletíme.”

Venku nebylo vidět nic než mihotavé světlo silových paprsků a nezřetelné nazelenalé šmouhy - zdeformované podoby Žabích válečných strojů. V tak vysoké rychlosti je kosmický prostor neviditelný a prakticky neskutečný.

“Zkus cucat tohle,” vyzval Rústa Zafoda a nabídl mu svůj ručník.

Zafod se na něj zadíval, jako by čekal, že se mu na čele otevřou dvířka a vyletí z nich kukačka na drátku.

“Je nasáklý živinami,” vysvětloval Rústa.

“Ty mlsáš špinu nebo co?”

“Žluté proužky mají vysoký obsah bílkovin, zelené obsahují komplexy vitamínů B a C, a ty malé růžové kytičky výtazek z obilných klíčků.”

Zafod přijal ručník a užasle si ho prohlížel.

“A co ty hnědé skvrny?” zeptal se.

“Sojová omáčka. Dávám si ji, když už mám obilných klíčků pokrč.”

Zafod k ručníku pochybovačně přičichl.

S ještě o něco většími pochybnostmi zkusil cucat cíp. Okamžitě ho zase vyplivl.

“Brrr,” prohlásil.

“Nojo,” řekl chápavě Rústa. “Vždycky, když jsem musel cucat tenhle konec, musel jsem si dát trochu i z protějšího rohu.”

“Proč? Co je v něm?” ptal se Zafod podezíravě.

“Antidepressiva,” poučil ho Rústa.
 “Nechutná mi to,” ošklíbl se Zafod a vrátil Rústovi ručník.
 Rústa vzal ručník, seskočil ze stolu, obešel ho, sedl si na židli a umístil na stole pro změnu nohy.
 Založil ruce za hlavou a obrátil se k Zafodovi.
 “Máš vůbec představu, Bíblbroxi, co s tebou udělají na Žabí hvězdě?”
 “Nacpou do mě něco k jídlu?” fantazíroval Zafod.
 “Nacpou tě do Víru totální perspektivy!”
 O něčem takovém Zafod ještě neslyšel. Jelikož si byl jist, že slyšel o všech zábavných podnicích v Galaxii, usoudil, že tohle žádný zábavní podnik nebude. Zeptal se tedy, oč jde.
 “Nejkrutější psychické mučení, jaké si může myslící bytost představit.”
 Zafod jen rezignovaně přikývl:
 “Takže k jídlu nic...”
 “Poslouchej!” řekl Rústa důrazně. “Člověka můžeš zabít, zničit jeho tělo a zlomit ducha. Ale jen Vír totální perspektivy dokáže anihilovat duši! Mučení trvá pár vteřin, následky celý život!”
 “Už jsi někdy pil Pangalaktický megacloumák?” zeptal se Zafod ostře.
 “Vír je horší.”
 “Fjúúú!” konstatoval Zafod. Tohle na něj udělalo dojem.
 “Nemáš tušení, proč ti hoši se mnou chtějí provádět takové věci?” dodal po chvíli.
 “Domnívají se, že je to nejlepší způsob, jak tě navždy vyfídit. Vědí, k čemu se chystáš.”
 “Nemohli by poslat korespondák a taky mi dát vědět?”
 “Však víš,” mírnil ho Rústa. “Ty dobře víš, Bíblbroxi, že chceš najít bytost, která vládne vesmíru.”
 “Umí vařit?” zeptal se dychtivě Zafod. Po úvaze dodal: “Asi ne. Kdyby uměl vařit dobrou baštu, určitě by ho zbytek vesmíru nezajímal. Rád bych se vydal hledat nějakého kuchaře.”
 Rústa si zhluboka povzdechl.
 “A co ty tu vlastně děláš?” obořil se na něho Zafod. “Co s tím máš společného?”
 “Jsem prostě jeden z lidí, kteří to naplánovali - spolu se Zarniwúpem, Judenem Vranxem a s tvým pradědečkem. A spolu s tebou.”
 “Se mnou?”
 “Ano, s tebou. Říkali mi, že ses změnil, ale netušil jsem, jak moc.”
 “Jenže...”
 “Jsem tu, abych splnil určitý úkol. Splním ho, než se s tebou rozloučím.”
 “O čem to mluvíš, člověče?”
 “Splním ho.”
 Rústa se zahalil neproniknutelným tichem.
 Větší radost nemohl Zafodovi udělat.

9. kapitola

Vzduch obklopující druhou planetu sluneční soustavy Žabí hvězdy byl zatuchlý a nezdravý.
 Na jejím povrchu neustále vál vlhký vítr. Fičel přes solné pláně, vyschlé močály, změtenou, zahnívajících vegetaci a chátrajících trosky dávných měst. Nic živého se tu nepohnulo. Planeta, jako mnoho jiných v této části Galaxie, byla opuštěná.
 Vítr teskně skučel ve starých práchnivějících rozvalinách. Ještě teskněji nařikal, když bičoval paty vysokých černých věží, nejspíše se pohupujících nad povrchem tohoto světa. Na vrcholu věží sídlila hejna velkých, vychrtlých, smrdutých opeřenců - kteří jako jediní přežili kvetoucí civilizaci.
 Zdaleka nejteskněji však vítr skučel, když vál kolem jistého místa uprostřed širé šedavé pláně na předměstí největšího z opuštěných měst.
 Ono místo, vřed na tváři planety, jí vysloužilo pověst nejhrůznějšího světa v Galaxii. Zvenčí jen ocelová kupole o průměru asi deset metrů. Zvnitřku něco mnohem obludnějšího než si lidská mysl dokáže představit.
 O nějakých třicet metrů dál se rozkládalo něco, co je zřejmě nutno popsat jako improvizovanou přístavací plochu. Znamená to, že na poměrně velké rozloze tu leželo asi dvacet či třicet vraků budov, shozených z výšky.
 Kolem nich se potulovala bezprizorná mysl. Na něco čekala.
 Její pozornost byla zaměřena do nebe. A skutečně, zanedlouho se v povětří objevila drobná skvrna, obklopená kruhem menších skvrn.
 Větší skvrna byla samozřejmě levá věž budovy *Stopařova průvodce po Galaxii*, snášející se stratosférou Žabího světa B.
 Během sestupu Rústa konečně prolomil nepřijemné ticho, jež mezi oběma muži postupně

narostlo.

Zvedl se, zapakoval ručník do brašny a pronesl k Zafodovi:

“Teď splním svůj úkol, Bíblbroxi.”

Zafod k němu vzhledl z kouta, kde sdílel Marvinovy nevyslovené myšlenky:

“Jo?”

“Zkrátka přistaneme. Až budeš odcházet, jdi oknem, ne dveřmi. Hodně štěstí,” dodal a vystoupil dveřmi, aby ze Zafodova života zmizel stejně záhadně, jako se v něm objevil.

Zafod vyskočil a pokusil se otevřít, ale Růsta dveře už zamkl. Pokrčil tedy rameny a vrátil se do kouta.

Dvě minuty nato budova tvrdě přistála mezi ostatními vraky. Doprovodná plavidla deaktivovala silové paprsky a odplula vzduchem. Směřovala na Žabí svět A, místo daleko přijatelnější než Žabí svět B, kde flotila nikdy nepřistávala. Nepřistával tam vůbec nikdo. Dosud nikdo nekráčel po povrchu této planety - nikdo kromě obětí určených pro Vír totální perspektivy.

Náraz přistávacího manévru Zafodem tvrdě otřásl. Chvilí tiše ležel v troskách, v něž se teď místnost změnila. Bylo mu jasné, že dospěl do nejnižšího bodu své životní dráhy. Připadal si zmatený, opuštěný a nemilovaný. Nakonec však dospěl k závěru, že ať ho čeká cokoli, bude nejlepší mít to za sebou.

Rozhlížel se po zbořené místnosti. Zeď vedle dveřního rámu pukla a dveře zely dokořán. Zato okno se jako zázrakem nerozbilo, a dokonce zůstalo zavřené. Chvilí váhal, ale pak usoudil, že pokud jeho nedávný podivný společník podstoupil všechno, jen aby mu sdělil, co mu sdělil, musel k tomu mít vážný důvod. S Marvinovou pomocí se mu podařilo okno otevřít. Oblaka prachu zvířená dopadem a okolní vraky bránila Zafodovi ve výhledu.

Ne, že by mu to kdovíjak vadilo. Co mu však nedělalo moc dobře, byl pohled z okna. Zarniwúpova kancelář byla v patnáctém patře. Budova se po přistání naklonila v úhlu téměř pětáctičet stupňů, přesto mu však pomyšlení na sestup stahovalo žaludek.

Nakonec ho Marvinovy pohrdavé pohledy vyprovokovaly. Zhluboka nabral dech a vyškřábal se na příkrou stěnu. Marvin se vyšplhal za ním a pak začali pomalu a pracně sestupovat patnácti poschodími.

Vlhký vzduch se tlačil Zafodovi do plic, oči ho pálily a z té strašlivé výšky se mu točily obě hlavy.

Občasné Marvinovy poznámky jako: “Takovéhle věci zřejmě vás živé tvory ohromně baví, co? Ptám se jen pro informaci”, mu náladu příliš nepozvedly.

Asi v půli cesty se zastavili, aby si odpočinuli. Zafod ležel, strachem a námahou těžce oddechoval a připadalo mu, že Marvin je přece jen drobátko veselejší než obvykle. Pak si však uvědomil, že robot se mu zdá veselý jen ve srovnání s vlastním rozpoložením.

Z mraků zvolna usedajícího prachu se s hlasitým pleskáním křídel vynořil ohromný vychrtlý černý pták a s nataženými vyhublými pařáty přistál na šikmé okenní římsě jen několik metrů od Zafoda. Složil ošklivá křídla a neobratně zašmačchal.

Rozpětí křídel dobré dva metry, také hlava a krk se zdály na ptáka nepřiměřeně velké. Tvář měl plochou, zobák vypadal nedostatečně vyvinutý, a na spodní straně křídel bylo jasné vidět zbytky čehosi, co značně připomínalo ruce.

Vypadal vlastně téměř lidsky.

Pohlédl krhavýma očima na Zafoda a bezradně zaklapal zobákem.

“Mazej pryč,” vyhrkl Zafod bezděky.

“No dobře,” zažbrblal nevrle pták a plácavě odletěl zpět do prachu.

Zafod se za ním nechápavě díval.

“Opravdu se mnou ten pták mluvil?” zeptal se nervózně Marvin. Ochotně by byl uvěřil, že měl halucinaci.

“Mluvil,” potvrdil však Marvin.

“Ubožáci,” řekl hluboký, netělesný hlas Zafodovi přímo do ucha. Ve snaze najít původce hlasu se otočil tak prudce, že málem sletěl dolů. Zoufale hmátl po vyčnívajícím okenním těsnění a pořezal si přítom ruku. Visel a těžce oddechoval.

Žádný viditelný zdroj hlasu však neobjevil - žádný tu totiž nebyl. A přece se ozvalo znova:

“Tragický příběh. Strašné neštěstí.”

Zafod se divoce rozhlížel. Hlas byl hluboký a tichý. V jiné situaci by dokonce mohl být považován za konejšivý. Jenomže když k vám odnikud promlouvá netělesný hlas, zvlášť když zrovna nejste ve své kůži a visíte přitom z osmého patra zbořeného domu, není na tom konejšivého vůbec nic.

“Haló... éé...,” vykoktal Zafod.

“Zajímá vás jejich příběh?” ptal se hlas tiše.

“Kdo jste?” vypravil ze sebe Zafod. “A kde jste?”

“O tom snad později,” zamumlal hlas. “Jsem Gargravarr, strážce Víru totální perspektivy.”

“Ale proč nevidím...”

“Bude se vám sestupovat daleko snadněji, přesunete-li se asi dva metry doleva...”
 Zafod pohlédl udaným směrem a uviděl řadu krátkých vodorovných zářezů, které se táhly po celé výšce budovy. Vděčně se k nim přešplhal.
 “Setkáme se zase až dole.” Hlas postupně slábl, až se vytratil docela.
 “Haló!” křičel Zafod. “Kde jste?”
 “Bude to trvat jen několik minut,” ujišťoval hlas, tentokrát velmi slabý.
 “Marvine,” obrátil se Zafod naléhavě k robotovi, dřepícímu ponuře vedle. “Mluvil se mnou teď zrovna nějaký...”
 “Ano,” odpověděl tázaný lakonicky.
 Zafod přikývl. Vylovil znovu své sluneční nebezpečnostní brýle. Byly teď úplně černé a skla měly silně poškrábaná kovovým předmětem, který se mu tak nepochopitelně octl v kapse. Nasadil si podivnou optiku. Určitě se mu bude sestupovat lépe, když nebude vidět, co dělá.
 O několik minut později klopytl o pobožené základy budovy. Sejmul brýle a skácel se na zem.
 Vzápětí se k němu připojil i Marvin. Zůstal ležet v rozbitém zdivu tváří k zemi a nevypadal, že by byl ochoten vstát.
 “Á, tady jste,” ozval se náhle hlas. “Promiňte, že jsem vás tam tak nechal, ale mám špatnou hlavu na výšky. Nebo jsem aspoň měl,” dodal tesklivě.
 Zafod se zvolna a pečlivě rozhlížel, aby se ujistil, že nepřehlédl něco, co by mohlo být zdrojem hlasu. Viděl však jen prach, zborcené zdivo a tyčící se vraky okolních budov.
 “Ale... ehm, proč vás nevidím?” zeptal se. “Proč tu nejste?”
 “Já tu jsem,” řekl hlas pomalu. “I moje tělo chtělo přijít, ale zrovna nemá čas, Spousta práce, jednání s lidmi.” Potom vydal cosi jako nadpozemský povzdech a dodal: “Však znáte těla.”
 Zafod si tím nebyl zcela jist:
 “Myslel jsem, že jo.”
 “Doufám jen, že teď bude nějaký čas odpočívat,” staral se hlas. “Když pomyslím na jeho životní styl v poslední době, řekl bych, že se sotva drží na rukou.”
 “Na rukou?” užasl Zafod. “Snad na nohou, ne?”
 Hlas se na chvíli odmlčel. Zafod se nejistě rozhlížel. Nevěděl, jestli hlas zmizel, nebo zůstal, nebo co vlastně dělá. Vtom se ozvalo znovu:
 “Tak vás čeká Vír, že?”
 “Ehm, no...,” řekl Zafod nepřesvědčivě ledabylým tónem. “To klidně počká. Můžu se tu zatím trochu poflakovat a prohlížet si okolí.”
 “Už jste viděl zdejší krajinu?”
 “Ehm, ne.”
 Zafod přešplhal hromadu sutin a zašel za roh rozbořené budovy, která mu bránila ve výhledu. Rozhlédl se po krajině Žabího světa B.
 “Aha, nojo. Tak se budu prostě jen trochu poflakovat.”
 “To nejde,” řekl Gargavarr. “Vír čeká. Musíme jít. Pojdte za mnou.”
 “Ehm,” zrozpačitěl Zafod, “ale jak to mám udělat?”
 “Budu vám zpívat. Běžte za melodií.”
 Tichý naříkavý tón se rozlétl po větru. Slabý, smutný zvuk, zdánlivě bez určitého ohnisku. Zafod musel naslouchat velmi pozorně, aby dokázal určit směr, odkud přicházel. Pomalu, omráčeně se potácel za ním. Co jiného se ostatně dalo dělat?

10. kapitola

Vesmír, jak už bylo řečeno, je znepokojivě velké místo. Většina lidí tuto skutečnost ignoruje, protože chtějí mít v životě pokoj.

Hodně by se jich rádo přestěhovalo někam, kde je to mnohem menší a víc podle jejich představ. A mnoho bytostí to také skutečně dělá.

Například v jednom koutě východního galaktického ramene leží velká lesnatá planeta Oglaroon. Celá její “inteligentní” populace žije na jednom docela malém, přelidněném ořešáku. Na tomto stromě se rodí, žijí, prožívají své lásky, vyřezávají do jeho kůry spekulativní články o smyslu života, nicotnosti smrti a významu kontroly porodnosti, občas vedou drobné války a nakonec umírají připoutání zesoda k některé obtížněji dostupné větvi.

Jediní Oglarooňané, kteří kdy opustí větev tohoto stromu, jsou z něj shozeni pro odporný zločin spočívající v uvažování, zda může existovat život i na jiných stromech, případně jsou-li okolní stromy víc než pouhá iluze vyvolaná nadměrným požíváním oglaořechů.

Ač nám takové chování může připadat zvláštní, neexistuje v Galaxii žádná forma života, která by neprováděla totéž, ať už v jakékoli podobě. Proto je Vír totální perspektivy tak hrozný.

Když totiž jste odsouzeni do Víru totální perspektivy, je vám dáno na nepatrný zlomek

okamžiku nahlédnout onu nepředstavitelnou nekonečnost stvoření. A kdesi uprostřed toho všeho je drobné znaménko, mikroskopická tečka na mikroskopické tečce, která znamená : to jsi ty.

Před Zafodem se prostírala šedá pláň. Zpustošená, vyprahlá pláň, divoce bičovaná větrem. Uprostřed se zvedal ocelový vřed kupole. Tam tedy, pochopil Zafod. Vír totální perspektivy. Stál a neradostně kupoli pozoroval, když vtom odtud vytryskl nelidský hrůzyplný skřek, jako když člověku vypalují duši z těla.

Zafod strachy nadskočil a krev se mu proměnila v tekuté hélium, nebo mu to tak alespoň připadalo.

“Hele, co to bylo?” zamumlal bezhlesně.

“Záznam reakce posledního odsouzence, který prošel Vírem,” vysvětloval Gargravarr. “Vždycky se přehrává další oběti. Něco jako předehra.”

“To ale zní dost ošklivě,” vykotal Zafod. “Nemůžeme si třeba odskočit na nějaký večírek nebo tak něco a trochu si to promyslet?”

“Co já vím, možná že právě na nějakém večírku jsem,” odpověděl nadpozemský hlas. “Totiž moje tělo. Chodí na spousty večírků beze mě. Tvrdí, že mu jen překážím.”

“A co je vlastně s vaším tělem?” zajímal se Zafod v zoufalé snaze oddálit, co ho čeká, ať už je to cokoliv.

“Jaksi nemá čas,” odpověděl Gargravarr váhavě.

“Chcete říci, že má vlastní hlavu?”

Následovala dlouhá a poněkud chladná odmlka, než Gargravarr znovu promluvil.

“Musím přiznat,” ozval se konečně, “že mi tato poznámka připadá poněkud nevkusná.”

Zafod zamumlal rozpačitou a zmatenou omluvu.

“Nevadí, nemohl jste přece tušit...”

Hlas nešťastně zakolísal. Bylo znát, že se zoufale snaží ovládnout.

“Věci se mají tak, že v současné době jsme právně odloučeni na zkušební období. Obávám se, že to skončí rozvodem.”

Hlas opět umkl a Zafoda nenapadlo nic, co by měl říct. Nejistě cosi zablekotal.

“Asi se k sobě nehodíme,” pokračoval Gargravarr po dlouhé odmlce. “Nikdy nás nebavily stejné věci. Nejvíc jsme se hádali kvůli sexu a rybaření. Nakonec jsme to zkusili kombinovat, jenže to skončilo katastrofou, jak si jistě umíte představit. Moje tělo mě teď nechce pustit dovnitř. Nechce mě dokonce ani vidět...”

Udělal tragickou pauzu. Vítr dál bičoval šedou pláň.

“Tvrdí, že ho jen odbývám. Poznamenal jsem, že je přece mou povinností ho obývat, a ono řeklo, že to je přesně ten typ chytráckých fórů, co mu už dávno lezou levou nosní dírkou, a tak jsme toho nechali. Asi mu svěří do péče mé křestní jméno.”

“Ano...?” řekl Zafod chabě. “A jak zní?”

“Srágomír,” pravil hlas. “Jmenuji se Srágomír Gargravarr. To mluví samo za sebe, že?”

“Éé...,” pronesl Zafod soucitně.

“A proto právě mně, myslí bez těla, svěřili úkol strážce Víru totální perspektivy. Ničí noha se nesmí dotknout povrchu této planety. S výjimkou obětí - ale ty se bohužel nepočítají.”

“Aha...”

“Povím vám ten příběh, chcete?”

“Hmm...”

“Před mnoha lety byla tohle šťastná a kvetoucí planeta. Lidé, obchody, normální svět. Až na to, že na hlavních ulicích bylo o maličko víc obchodů obuví, než by člověk považoval za nutné. A zvolna, kradí, jejich počet vzrůstal. Známy ekonomický jev, ale když ho pozorujete ve skutečnosti, úplně vás to sebere. Čím víc obchodů obuví, tím víc bot bylo nutno produkovat, a kvalita se zhoršovala a zhoršovala, až nakonec nebyly k nošení. A čím víc k nenošení, tím víc jich lidé museli kupovat, a tím víc obchody obuví vzkvétaly, až celá ekonomika dospěla k *obzoru obuvních událostí* - tak se tomu tuším říká. V tom stadiu už není možné zakládat nic jiného než obchody obuví. A výsledek? Krach, zkáza, hladomor. Většina obyvatel vymřela. Ti, kteří byli nadáni tím správným duchem genetické nestability, se proměnili v ptáky - jednoho z nich jste viděl -, kteří prokleli své nohy a zdejší půdu a zapřísáhli se, že po ní už nikdo chodit nebude. Nešťastníci! Pojďte, musím vás zavést do Víru.”

Zafod zamyšleně potřásl hlavou a začal znovu klopýtat plání.

“Vy také pocházíte z téhle řiti vesmíru?”

“Kdepak,” ujišťoval Gargravarr poněkud zaraženě. “Já jsem ze Žabího světa C. Nádherné místo. Skvěle se tam rybaří. Vždycky si tam večer odskočím, i když se teď můžu už jen dívat. Vír totální perspektivy je jediné, co na téhle planetě funguje. Postavili ho tady, protože nikdo jiný ho na své půdě nechtěl.”

V té chvíli prořízl vzduch další příšerný výkřik. Zafod se otrásl:

“Co to může člověku udělat?”

“Vesmír,” odpověděl Gargravarr stručně. “Celý nekonečný vesmír. Nekonečné záplavy sluncí,

nekonečné vzdálenosti mezi nimi, a vy - neviditelná tečka na neviditelné tečce, nekonečně malé.”

“Ohó! Jenomže já jsem Zafod Bíblbrox, jestli to náhodou nevíte,” snažil se zflikovat poslední zbytky svého ega.

Gargravarr neodpověděl, zato však spustil znovu svůj pohřební popěvek. Konečně dorazili k omšelé ocelové kupoli uprostřed pláně.

Ve stěně se s bzukotem otevřely dveře. Uvnitř bylo vidět malou ztemnělou komůrku.

“Vstupte,” vybídl Zafoda Gargravarr.

Zafod sebou polekaně škubl.

“Cože, teď hned?”

“Teď hned.”

Zafod nervózně nakukoval dovnitř. Komora s ocelovým obložením byla hodně malá. Víc než jeden člověk se do ní určitě nevešel.

“Ehm... nepřípadá mi to moc jako vír,” vykoktal Zafod.

“Taky že to není,” vysvětlil Gargravarr. “To je výtah. Nastupte.”

Zafod roztřeseně poslechl. Věděl, že muž zapuzený svým tělem je ve výtahu s ním, přestože zrovna nic neříkal.

Výtah začal zvolna klesat.

“Musím se na to duševně připravit,” mumlal Zafod, spíš pro sebe.

“Na to se nelze duševně připravit,” řekl Gargravarr přísně.

“Vy ale umíte odkázat člověka do patřičných mezí.”

“Já ne. To Vír.”

Výtah dorazil na dno šachty, jeho zadní dveře se otevřely a Zafod se vpotácel do nevelké, funkčně zařízené komory, rovněž obložené ocelí.

Na konci místnosti se tyčila ocelová bedna, právě tak velká, aby v ní mohl člověk stát.

Nic víc.

Jediný tlustý kabel spojoval bednu s nepříliš četnými přístroji.

“To je ono?” Podivil se Zafod.

“To je ono.”

Tak zle to zas nevypadá, pomyslel si Zafod.

“Asi mám vlézt dovnitř, že?”

“Máte vlézt dovnitř, a to bohužel hned.”

“Nojo, nojo,” řekl Zafod.

Otevřel dveře a vstoupil.

A čekal.

O pět vteřin později se ozvalo cvaknutí. Už nebyl v bedně sám. Byl tu s ním celý vesmír.

=====

11. kapitola

Ve víru totální perspektivy vzniká obraz celého vesmíru extrapolační analýzou hmoty.

Jinak řečeno, jelikož každá částice hmoty ve vesmíru je nějak ovlivňována veškerými ostatními částicemi hmoty, lze teoreticky extrapolovat celý zázrak stvoření - všechna slunce, každou planetu, jejich dráhy, složení i jejich ekonomickou a sociální historii - dejme tomu z kousku piškotového dortu.

Člověk, který vynalezl Vír totální perspektivy, to udělal v podstatě jen proto, aby našťval svou ženu.

Trin Tragula, jak se vynálezce jmenoval, byl totiž snílek, myslitel, spekulativní filozof, neboli, jak říkávala jeho žena, idiot.

Neustále se do něj navážela kvůli naprosto nepřiměřené spoustě času tráveného zíráním do prázdna, přemítáním o principu zavíracích špendlíků, případně prováděním spektrografické analýzy kousků piškotových dortů. “Musíš všechno vidět v patřičném měřítku!” nabádala průměrně třicetosmkrát denně.

A tak postavil Vír totální perspektivy, aby jí ukázal.

Na jeden konec připojil veškerou realitu, extrapolovanou z kousku piškotového dortu, na druhý svou ženu. Když přístroj zapnul, uviděla v jediném okamžiku nekonečnost stvoření a sebe samu v poměru k němu.

Následný šok jí k Tragulově hrůze úplně vygumoval mozek. Vynálezce si však s uspokojením uvědomil, že tím mimochodem nezvratně dokázal, že pokud má život v tak velkém vesmíru vůbec pokračovat, naprosto si nemůže dovolit jednu věc - vidět věci v patřičném měřítku.

Dveře Víru se rozlétly.

Gargavarrova bezprizorná mysl sklíčeně přihlížela.

Strážce Víru si zvláštním způsobem Zafoda Bíblbroxe oblíbil. Cítil, že je to nepopiratelně člověk výrazných kvalit, i když většinou ne zrovna pozitivních. Čekal, že Zafod prostě vypadne jako všichni ostatní. Odsouzenec místo toho svižně vykročil ven.

“Čau!” pozdravil strážce.

“Bíblbroxi...,” zalapala Gargravarrova mysl po dechu.

“Mohl bych dostat panáka?” zajímal se Zafod.

“Vy... jste... byl ve Víru?” vypravil ze sebe Gargravar.

“Všaks viděl, kámo.”

“A fungovalo to?”

“Jasně.”

“Viděl jste nekonečnost stvoření?”

“Samo. Fakt pěkný, co říkáš?”

Gargravarrova mysl se motala úžasem. Kdyby tu bylo i jeho tělo, bylo by si muselo ztěžka dřepnout na zadek a civět s otevřenými ústy.

“A viděl jste sebe v poměru k tomu všemu?”

“Jó, viděl.”

“A co jste přitom cítil?”

Zafod spokojeně pokrčil rameny:

“Dozvěděl jsem se jen to, co už vím dávno. Jsem prostě děsnej frajer. Neříkal jsem, že jsem Zafod Bíblbrox?”

Přelétl pohledem po přístrojích pohánějících Vír. Náhle se zarazil. Zhluboka nabral dech:

“No ne! Je to skutečně kus piškotového dortu?”

Odtrhl pamlsék od senzorů, k nimž byl připojen.

“Kdybych chtěl vykládat, jak strašně jsem tohle potřeboval,” řekl hltavě, “oddaloval bych chvíli, kdy to sním.”

A dort spráskl.

12. kapitola

O chvíli později už uháněl pláni k rozvalinám města.

Vlhký vzduch mu ztěžka hvízdal v plicích. Klopýtal únavou, kterou dosud cítil. Začínala noc a nerovný terén mohl být zrádný. Přesto ho stále hřál nedávný povznášející zážitek. Celý vesmír. Viděl celý vesmír, prostírající se do nekonečna kolem něj - všechno. A spolu s tím jasné a nezaměnitelné vědomí, že je tím nejdůležitějším bodem v něm. Nabubřelé ego je jedna věc - ale jiná věc je, když vám něco takového sdělí objektivní stroj.

Neměl však čas o tom uvažovat.

Gargravar mu vysvětlil, že bude muset uvědomit své nadřízené, co se stalo, ale ujistil ho, že s tím nějakou chvíli počká. Zafod bude mít dost času, aby se vzpamatoval a našel úkryt.

Nevěděl přesně, co udělá, ale vzhledem k tomu, že je nejdůležitější osobou ve vesmíru, jistě se to nějak vyvine.

Nic jiného na této proklaté planetě nemohlo být zdrojem optimismu.

Běžel a běžel. Brzy dorazil na okraj opuštěného města.

Rázoval po rozpukaných, zborcených silnicích, jimiž prorůstal neuduživý plevel, přeskakoval jámy plné hniijících bot. Domy, které míjel, byly tak rozpadlé a zchátralé, že mu nepřípadalo bezpečné do nich vcházet. Kde se schovat? Spěchal dál.

Po chvíli narazil na širokou silnici odbočující z cesty, po níž přišel. Na jejím konci uviděl velkou nízkou stavbu, obklopenou houfem menších stavení. Celý areál chránily zbytky plotu. Centrální budova se dosud zdála celkem bytelná. Odbočil, aby prozkoumal, jestli by se tam nenašlo... prostě něco.

V jedné stěně - zřejmě čelní, protože k ní přiléhala prostorná rampa - byly troje obrovské, snad dvacet metrů vysoké dveře. Jedny zely dokořán, a právě k nim se Zafod rozběhl.

Uvnitř vládlo šero, prach a nepořádek. Obří pavučiny obalily, co mohly. Část budovy se už rozpadla, zadní stěna se zčásti provalila dovnitř. Podlahu pokrývala tlustá vrstva dusivého prachu. V temnotách se rýsovaly jakési ohromné útvary, zavalené sutí. Některé kuželovité, jiné vypouklé, další měly vejčitý tvar či se spíš podobaly rozkrápnutému vejci. Většinou byly puklé, mnohé se rozpadaly, z některých zbyly už jen kostry. Zchátralé kosmické lodi.

Zafod zklamaně obcházel vraky. Žádný nevzbuzoval ani zdání, že by mohl fungovat. I pouhé otřesy, vyvolané jeho kroky, způsobily, že se jeden vrak úplně zhroutil do sebe.

Vzadu našel starou loď poněkud větší než ostatní. Pokrývala ji dokonce ještě tlustší vrstva prachu a pavučin, ale její trup se zdál neporušený. Zafod ji se zájmem prohlížel, a zakopl přitom o zvětšlou palivovou šňůru.

Chtěl ji odhodit, ale překvapeně zjistil, že je stále zapojena do lodi a jemně bzučí. Zíral střídavě na loď a na šňůru ve svých rukou a nemohl věřit vlastním očím. Strhl sako a odhodil ho. Po čtyřech se plazil podél šňůry až k místu, kde byla připojena k lodi. Konektor byl v pořádku, slabé bzučení a vibrace byly teď zřetelnější. Srdce se mu rozbušilo. Zběžně otřel špínu a přiložil ucho k boku lodi. Zaslechl slabý, těžko určitelný zvuk. Horečně zašťáral v sutinách na podlaze a vylovil kus hadice a plastický šálek. Vyrobil tak improvizovaný stetoskop, a přiložil ho ke stěně. Z toho, co zaslechl, mu začal mozek metat kotrmelce: “Mezihvězdná letecká společnost se omlouvá cestujícím za další zdržení. Čekáme na dodávku osvěžujících citrónových ubrousků, občerstvení a hygienických potřeb pro příjemný průběh vaší cesty. Prozatím vám děkujeme za trpělivost. Letušky budou opět podávat kávu a sušenky.” Zafod se zapotácel. Vytřeštěně zíral na loď. Chvilí chodil kolem a připadal si jako ve snu. Náhle si všiml napůl utržené obří tabule odletů visící ze stropu. Pokrývala ji letitá špína, ale číslice ještě bylo možné rozeznat. Srovnal všechny údaje a v duchu bystře počítal. Údivem vykulil oči. “Devět set let...,” vydechl. Tahle loď měla skutečně jistě zpoždění. Chvilí nato byl už na palubě. Když vystoupil z přetlakové komory, uvítal ho chladný, čerstvý vzduch - klimatizace dosud fungovala. Světlo svítilo. Ze vstupní komory se dostal do úzké chodbičky. Nervózně se pustil dál. Vtom se otevřely jedny dveře a vyšla z nich jakási postava. “Vraťte se na své místo, pane,” vyzvala ho androidní letuška. Obrátila se a odcházela. Když mu srdce zase začalo pracovat, vyrazil za ní. Na konci chodby otevřela další dveře a prošla jimi. Následoval ji. Octli se v kabině pro cestující a Zafodovi se znovu zastavilo srdce. Na sedadlech seděli připoutaní cestující. Dlouhé neupravené vlasy, přerostlé nehty, muži s plnovousy. Byli očividně živí - leč v hlubokém spánku. Zafodovi naskočila husí kůže. Jako ve snu procházel uličkou mezi sedadly. Když dospěl asi do poloviny, letuška už došla na konec. Obrátila se a sladce zahovořila: “Dobré odpoledne, dámy a pánové, děkujeme vám, že s námi snášíte toto drobné zdržení. Odstartujeme, hned jak budeme moct. Laskavě se probudte, podám vám kávu a sušenky.” Ozvalo se tiché zabzučení. Cestující se naráz probudili. Začali vřeštět a rvát za popruhy záchranných pásů, jimiž byli pevně připoutáni k sedadlům. Hulákali, řvali a ječeli, až měl Zafod dojem, že se mu rozskočí hlava. Svíjeli se a zápasili s pouty, zatímco letuška klidně postupovala uličkou a servírovala každému malý šálek kávy a balíček sušenek. Jeden z cestujících se náhle zvedl. Otočil se a pohlédl na Zafoda. Zafodovi naskočila na celém těle husí kůže, že měl obavy, aby mu neprodřela prádlo. Udělal čelem vzad a prchal z vřavy. Muž za ním. V šílené hrůze proběhl chodbou, vstupní komorou a prchal dál. Vběhl do pilotní kabiny, zabouchl a zamkl za sebou. Opřel se o dveře a prudce oddychoval. Vzápětí se ozvalo bušení a odkudsi z přístrojové desky zazněl kovový hlas: “Přístup do pilotní kabiny není cestujícím dovolen. Vraťte se, prosím, na své místo a vyčkejte startu lodi. Právě se podává káva a sušenky. Hovoří k vám váš autopilot. Vraťte se, prosím, na místo.” Zafod jen zrychleně dýchal. Bušení za zády neustávalo. “Vraťte se, prosím, na místo,” opakoval autopilot. “Přístup do pilotní kabiny není cestujícím dovolen.” “Nejsem cestující,” vypravil ze sebe Zafod. “Vraťte se, prosím, na místo.” “Nejsem cestující!” zařval Zafod. “Vraťte se, prosím, na místo.” “Ale já nejsem... haló, slyšíte mě?” “Vraťte se, prosím, na místo.” “Ty jsi autopilot?” “Ano,” ozvalo se z přístrojové desky.

“Řídíš tuhle loď?”

“Ano,” přisvědčil znovu kovový hlas. “Máme bohužel zpoždění. Cestující jsme museli v jejich vlastním zájmu dočasně hibernovat. Každý rok podáváme kávu a sušenky a poté jsou cestující opět uvedeni do stavu hibernace - i nadále v jejich vlastním zájmu. Odstartujeme, jakmile budou doplněny zásoby. Omlouváme se za zpoždění.”

Zafod se odlepil ode dveří. Bušení utichlo. Přešel k přístrojové desce.

“Zpoždění?” zakřičel. “Copak nevíš, kde jsi? Jenom pustina, učiněná poušť! Civilizace dávno zanikla, člověče. Osvěžující citrónové ubrousky nebudou!”

“Je statisticky pravděpodobné,” odříkával stroze autopilot, “že vzniknou nové civilizace. Jednoho dne se citrónové ubrousky znovu objeví. Zatím máme malé zpoždění. Vraťte se, prosím, na místo.”

“Ale...”

V tom okamžiku se však otevřely dveře. Zafod se bleskově otočil a spatřil muže, který ho pronásledoval. V ruce držel kufřík. Byl elegantně oblečený, vlasy krátce střižené. Žádný plnovous či dlouhé nehty.

“Zafode Bíblbroxi,” oslovil ho, “jsem Zarniwúp. Chtěl jsi se mnou mluvit.”

Zafod se zhroutil jak domek z karet. Brebentil nesmysly a nevěděl o tom. Nakonec žuchl do židle a zanaříkal:

“Achjo, achjo, člověče, kde ses tu vzal?”

“Čekal jsem na tebe,” vysvětlil muž nevzrušeným obchodním tónem.

Odložil kufřík a také se posadil.

“Jsem rád, že ses držel instrukcí,” pokračoval klidně. “Byl jsem trochu nervózní, jestli náhodou nevyjdeš z mé kanceláře dveřmi. To by byl malér.”

Zafod odmítavě potřásl hlavou a cosi brblal.

“Když jsi vstoupil do mé kanceláře, octl ses v mém elektronicky syntetizovaném vesmíru. Kdybys vyšel dveřmi, byl bys zase zpátky ve vesmíru skutečném. Ten umělý se řídí odtud.

Samolibě poklepal na svůj kufřík.

Zafod ho prošpikovával odmítavými, znechucenými pohledy.

“Jaký je v tom rozdíl?” zamumlal.

“Žádný,” vysvětloval ochotně Zarniwúp. “Jsou úplně stejné. Snad jen Žabí válečné stroje jsou ve skutečnosti šedé.”

“Oč jde?” zeptal se štitivě Zafod.

“Věc je prostá,” kasal se Zarniwúp. Jeho sebevědomí a samolibost přiváděly Zafoda do varu.

“Úplně prostá,” opakoval. “Zjistil jsem souřadnice, na nichž budeme hledat onu bytost - muže, který řídí vesmír. Jeho svět je chráněn polem mimopravděpodobnosti. Abych uchránil své tajemství - i sebe -, uchýlil jsem se do bezpečí tohoto umělého vesmíru a skryl se v zapomenutém plavidle. Tady jsem byl v bezpečí. A zatím ty a já...”

“Ty a já?” opakoval Zafod rozzuřeně. “Chceš říct, že jsem tě znal?”

“Ovšem. Znali jsme se dost dobře.”

“Neměl jsem vkus,” odfrkl Zafod znechuceně a znovu upadl do chmurného mlčení.

“Mezitím jsme spolu vymysleli plán, jak ukradneš loď na nepravděpodobnostní pohon - ta jediná může proniknout do vládcova světa - a přivezeš mi ji sem. Což jsi, doufám, udělal. Takže gratuluju.” Na tváři se mu objevil drobný tvrdý úsměv, který vyvolával v Zafodovi chuť bacit ho cihlou.

“Pro případ nějakých nejasností - tenhle vesmír byl stvořen jen proto, abys do něj vstoupil. Proto jsi v něm nejdůležitější osoba. Ve skutečném vesmíru bys Vír totální perspektivy nikdy nepřežil,” dodal s úsměvem zasluhujícím ještě větší cihlu. “Půjdem?”

“Kam?” otázal se Zafod chmurně. Připadal si jako splasklý balónek.

“Na tvou loď. Na *Srdce ze zlata*. Máš ji, doufám, s sebou?”

“Ne.”

“Kde máš sako?”

Zafod na něj nechápavě zíral:

“Sako? Nechal jsem ho venku.”

“Výborně. Jdeme ho najít.”

Zarniwúp se zvedl a pokynul Zafodovi, aby šel s ním.

V přetlakové komoře opět slyšeli vřeštění cestujících, krmených kávou a sušenkami.

“Nebylo nic příjemného, čekat tu na tebe,” poznamenal Zarniwúp.

“Tak tobě to nebylo příjemné!” zavrčel Zafod. “Co si ksakru...”

Zarniwúp zdvihl varovně prst. Dveře komory se otevřely. Kousek od nich ve špině leželo Zafodovo sako.

“Pozoruhodná loď. Úžasně silná,” pochvaloval si Zarniwúp. “Dávej pozor.”

Kapsa saka se náhle vzdula. Pukla a roztrhla se. Maličký kovový model *Srdce ze zlata*, který Zafod ke svému údivu nedávno objevil v kapse, se zvětšoval.

Rostl a rostl. Během dvou minut dosáhl skutečné velikosti.

“Hladina nepravděpodobnosti... éé...,” zamečel Zarniwúp, “hmm, nevím kolik přesně, ale bude to hodně velká cifra.”

Zafod se lehce zapotácel.

“Chceš říct, že jsem ji měl celou dobu v kapse?”

Zarniwúp se usmál. Zdvihl kuffík a otevřel ho.

Cvakl vypínačem.

“Sbohem, umělý vesmíre!” zvolal bujaře. “Hurá do reálu!”

Svět kolem se na okamžik rozostřil. Pak se ustálil a byl zase jako předtím.

“Vidíš?” chlubil se Zarniwúp. “Úplně stejný.”

“Chceš říct,” Zafod se ovládal jen s krajním úsilím, “že jsem ji měl celou dobu v kapse?”

“Ovšem,” odtušil Zarniwúp. “Samozřejmě. O to přece šlo.”

“Takhle je to. Tak se mnou už nepočítej. Klidně mě vynech. Už jsem si užil dost. Hraj si svoje hry sám.”

“Jenže ty odejít nemůžeš,” řekl Zarniwúp s převahou. “Jsi v zajetí pole nepravděpodobnosti. Není úniku.”

Znovu předvedl úsměv, který vyvolával v Zafodovi chuť ho praštit. Tentokrát ho skutečně praštil.

=====

13. kapitola

Ford Prefect vtrhl na velitelský můstek *Srdce ze zlata*.

“Trillian! Arthure!” zařval. “Fungujeme! Lod' ožila!”

Trillian a Arthur leželi na podlaze a spali.

“Kamarádi, jedem! Odrážíme!” pokřikoval a kopáním přiváděl spáče k životu.

“Nazdar, hoši!” zašveholil počítač. “Je to paráda, být zase s vámi pohromadě, to vám povím. Chtěl bych jen podotknout, že...”

“Drž hubu,” usadil ho Ford. “Radši nám řekni, kde to jsme!”

“Na Žabím světě B. Člověče, to ti je ale hnusná díra!” odpověděl Zafod, který právě tryskem dorazil na můstek.

“Ahoj, lidi! Vy musíte bejt tak úžasně rádi, že mě zase vidíte, že mi ani nejste schopni říct, jakej jsem fenomenální šaman.”

“Jakej co?” blekotal Arthur, sbírající se z podlahy a nechápající zhola nic.

“Vím, jak vám je,” pokračoval Zafod v tirádě. “Jsem takovej frajer, že i mně samotnému se o tom těžko mluví. Docela rád vás všechny vidím, Trillian, Forde, Opičáku. Hej, počítači...”

“Nazdárek, pane Bíblbroxi, to je ovšem ohromná pocta...”

“Sklapni a honem nás odsud dostaň, ale fořr!”

“Jasná páka. Kam to bude, kámo?”

“Kamkoliv, to je buřt,” houkl Zafod. “Vlastně není!” opravil se hned. “Chceme se někde najít.”

“Jasná věc,” ujistil šťastně počítač a velitelským můstkem otřásla mocná exploze.

O něco později vstoupil na můstek Zarniwúp, monokl na oku. Se zájmem pozoroval čtyři obláčky kouře.

=====

14. kapitola

Čtyři nehybná těla klesala vířící temnotou. Vědomí vyhaslo a ledové zapomnění je stahovalo hlouběji a hlouběji do propasti nebytí. Všude kolem se ozýval rachot ticha. Konečně se pohroužili do temného, trpkého oceánu vzdemuté červeni, jež je zvolna, zdánlivě navždy, pohltila.

Po chvíli, která se zdála věčností, moře ustoupilo. Zůstali ležet na studeném, tvrdém břehu - trosky unášené proudem života, vesmíru a vůbec.

Svíjeli se v chladných poryvech křečí. Kolem závratně tančily záblesky světél. Studený, tvrdý břeh se převrhl, roztočil a pak opět zastavil. Vydával temnou záři - byl to dokonale vyleštěný studený a tvrdý břeh.

Něco jako zelená šmouha je nesouhlasně pozorovalo.

Odkášlalo si:

“Dobrý večer, madam, pánové... máte rezervaci?”

Fordovo vědomí se smrštilo jako guma u spodního prádla, až ho mozek zabolet. Zpitoměle vzhlédl na zelenou šmouhu:

“Rezervaci?”

“Ano, pane.”

“Copak člověk musí mít rezervaci i na posmrtný život?”

Pokud vůbec zelená šmouha může opovržlivě zdvihnout obočí, pak to právě udělala:

“Posmrtný život?”

Arthur Dent tápavě hledal vědomí, asi jako když člověk šmátrá ve vaně po ztraceném mýdle.

“Tak tohle je posmrtný život?” vykřikl pracně.

“Řekl bych, že jo,” odpověděl Ford, který se právě snažil zjistit, kde je nahoře. Podle jeho pracovní hypotézy to musí být v opačném směru než studený tvrdý břeh, na němž leží. Vyškrábal se tedy na to, co jak doufal, jsou jeho nohy.

“Ten výbuch jsme přece v žádném případě nemohli přežít, že ne?” mudroval a lehce se přitom potácel.

“Ne,” zasténal Arthur. Zvedl se na lokty, ale připadalo mu, že to poměry nijak nezlepšilo, a tak se znovu zhroutil.

“Rozhodně ne,” přidala se vstávající Trillian.

Z podlahy se ozval nejasný, chroptivý zvuk. To se Zafod Bíblbrox pokoušel promluvit.

“Já jsem to tedy určitě nepřežil,” zachroptěl. “Kompletně jsem natáhl bačkory. Bum prásk, a už to bylo.”

“Díky tobě,” zavýčítal lehce Ford. “Neměli jsme nejmenší šanci. Muselo nás to rozmašírovat nacimprcampr. Ruce, nohy - všude.”

“Nojo,” odfoukl Zafod a s hekáním se snažil zvednout.

“Kdyby si dáma a pánové laskavě objednali aperitiv...” Zelená šmouha začínala být netrpělivá.

“Kerpow, atomizovaný,” objednal Zafod. “Prskněte nám to rovnou do molekul stavebních látek našich tkání. Hele, Forde,” obrátil se k jedné ze zvolna se ustalujících šmouh, již se mu podařilo identifikovat, “měls taky to, žes viděl celý svůj život?”

“Tys to taky viděl?” podivil se Ford. “Celý svůj život?”

“Jo,” přisvědčil Zafod. “Aspoň doufám, že byl můj. To víš, bývám dost často mimo sebe.”

Rozhlédl se po šmouhách, které teprve podoby řádných tvarů nabývaly a přestávaly být neurčitými, pohupujícími se beztvarymi stíny.

“Tak...,” promluvil neurčitě.

“Tak co?” žádal Ford upřesnění.

“Tak jsme tady,” začal Zafod váhavě. “Ležíme tu mrtvi...”

“Stojíme,” upozornila Trillian.

“Éé... stojíme tu mrtvi... v tomto bezútěšném...,” plácal Zafod.

“Restaurantu,” doplnil Arthur, jemuž se konečně podařilo postavit na nohy a vyrovnat s překvapením, že vidí. Víc ho však překvapovalo, co uviděl.

“Tady jsme,” pokračoval Zafod zarputile, “stojíme tu mrtvi v tomto bezútěšném...”

“Pětihvězdičkovém,” podotkla Trillian.

“Restaurantu,” uzavřel Zafod proslov.

“Divný, co?” poznamenal Ford.

“Ehm, jo.”

“Ale ty lustry nejsou špatné,” prohodila Trillian.

“Není to ani tak onen svět, jako spíš polosvět,” vyjádřil svůj dojem Arthur.

Ve skutečnosti byly lustry trochu příliš okázalé a také nízký, klenutý strop, z něhož visely, by v ideálním vesmíru nemohl být natřen tak křiklavým odstínem tyrkysové barvy, a pokud ano, alespoň by to patrně nebylo zvláště skrytými reflektory. Toto však nebyl ideální vesmír, což potvrzovala i další fakta. Vzory na vykládané mramorové podlaze vyvolávaly v člověku dojem, že šilhá, a při pohledu na přední stranu sedmdesát metrů dlouhého barového pultu s mramorovou vrchní deskou jste nemohli uvěřit vlastním očím. Byla totiž sestehována z přibližně dvaceti tisíc kůží antarských mozaikových ještěrek, přestože dotyčných dvacet tisíc ještěrek určitě své kůže naléhavě potřebovalo, aby měly v čem přechovávat vnitřnosti.

Několik elegantně oblečených bytostí se povalovalo u barového pultu nebo v obrovských, pestrobarevných a od pohledu úžasně pohodlných křeslech, rozsetých tu a tam po místnosti.

Na opačném konci baru právě prošli dveřmi z kouřového skla mladý l'hurgský důstojník a jeho mladičká dáma, z níž se zeleně kouřilo, a vnořili se do oslnivých světel hlavního sálu Restaurantu.

Arthur stál zády k velkému arkýřovému oknu, zakrytému závěsem. Odhrnul cíp závěsu a vyhlédl ven na ponuru, skličující krajinu - šedou, chmurnou a posetou krátery, krajinu, z jaké by mu za normálních okolností naskakovala husí kůže. O normálních okolnostech se však nedalo mluvit, protože to, z čeho mu stýdla krev a mráz běhal po zádech jak o závod, byla... obloha. Na obloze... Zdvořilý sluha v livreji však závěs opět zatáhl.

“Až přijde čas, pane,” vysvětlil.

Zafod blýskl očima:

“Počkat, milé mrtvolky, asi nám ušlo něco veledůležitého. Někdo něco říkal, a nám to uteklo.”

Arthur pocítil hlubokou úlevu, že může myslet na něco jiného, než na to, co právě zahlédl.

“Říkal jsem, že je to spíš polo...,” pokusil se.

“Nojo, to sis skoro mohl nechat pro sebe,” usadil ho Zafod. “Co ty, Forde?”
 “Já jsem říkal, že je to divný.”
 “Hmm, to je sice mazaný, ale nic to neříká. Možná že...”
 “Možná že by se vám lépe diskutovalo nad aperitivem...,” přerušila ho zelená šmouha, která se mezitím proměnila v malého vrásčitého číšníka v tmavém obleku.
 “Aperitiv! To je ono!” zajásal Zafod. “Vidíte, oč může člověk přijít, když nedává pozor.”
 “Zcela správně, pane,” přitakal trpělivě číšník. “Kdyby si dáma a pánové chtěli dát před večeří skleničku...”
 “Před večeří!” vykřikl Zafod extaticky. “Poslyš, zelený mužičku, za tenhle nápad by si tě můj žaludek nejradši vzal domů a celou noc tě choval.”
 “A pak, jen pro vaše potěšení, vesmír exploduje,” pokračoval číšník neochvějně. Byl ve svém živlu.
 Ford k němu zvolna natočil hlavu a promluvil s citem:
 “Ach, jaké nápoje podáváte na tomto smutném místě?”
 Číšník se zachichotal smíchem hodného a zdvořilého číšníka:
 “Ach tak, pán mi zřejmě špatně rozuměl.”
 “Snad ne,” vydechl Ford.
 Číšník si odkašlal jako hodný, zdvořilý číšník:
 “Naši hosté jsou obvykle poněkud dezorientováni cestou v čase, proto bych navrhoval...”
 “Cestou v čase?” zvolali trojhlasně Zafod, Ford a Trillian.
 “Chcete říct, že tohle není posmrtný život?” divil se Arthur.
 Číšník se usmál jako hodný, zdvořilý číšník. Téměř už vyčerpával repertoár hodného, zdvořilého číšníka a hrozilo, že sklouzne do role zarputilého sarkastického číšníka.
 “Posmrtný život? Nikoli, pane.”
 “Takže nejsme mrtví?” žasl dál Arthur.
 Číšník zarputile sevřel rty.
 “Haha, pán je velmi viditelně naživu, jinak bych se pána nesnažil obsluhovat.”
 Zafod udělal značně efektní a obtížně popsitelné gesto - dvěma ze svých rukou se plácl do obou čel, zatímco třetí pleskla do stehna:
 “Teda pánové, to je přča! Dokázali jsme to. Konečně jsme se dostali, kam jsme chtěli. Jsme u Milliwaye!”
 “U Milliwaye!” užasl Ford.
 “Ano, pane,” potvrdil číšník, “tohle je Milliwayův Restaurant na konci vesmíru.”
 “Na konci čeho?” zeptal se nevěřicně Arthur.
 “Vesmíru,” opakoval číšník s přehnaně zřetelnou výslovností.
 “Už skončil?” nepřestával se divit Arthur.
 “Za pár minut, pane,” informoval číšník a nabral zhluboka dech. Nemusel to dělat, protože zvláštní směs plynů, které jeho tělo potřebovalo k přežití, přijímal rovnou do žíly prostřednictvím nepatrného zařízení, připevněného k noze. Jsou však chvíle, kdy člověk musí nabrat zhluboka dech, ať má metabolismus jaký chce.
 “Tak kdybyste si laskavě už konečně objednali ten aperitiv, uvedl bych vás ke stolu,” řekl s povzdechem.
 Zafod předvedl dvojité maniakální škleb, přiloudal se k baru a skoupil většinu pití, co tam měli.

15. kapitola

Restaurant na konci vesmíru je jedna z nejpozoruhodnějších krkolomností v historii veřejného stravování. Je totiž vybudován na troskách... vlastně spíš bude vybudován na troskách... lépe řečeno jednou bude možno říci, že byl vybudován...

Jedním z hlavních problémů, které trápí cestovatele v čase, je dát si pozor, aby se člověk nestal svým vlastním otcem nebo matkou. Když se však nad tím zamyslíme, není to nic, s čím by se velkorysá a dobře adaptovaná rodina nedokázala vyrovnat. Není ani třeba dělat si starosti, aby se náhodou nezměnil běh dějin. Běh dějin se nezmění, protože všechno do sebe zapadá jako hlavolam. Všechny významné změny se odehrály před věcmi, které se měly změnit, a nakonec se všechno samo srovná.

Jediný skutečný problém představuje gramatika. Základní informací v tomto oboru vám poskytne dílo dr. Daniela Dryáčníka *1000+1 slovesný tvar - příručka pro cestovatele v čase*. Poradí vám například, jak vylíčit něco, co se vám v minulosti užuž mělo stát, jenže jste se tomu vyhnuli časovým skokem o dva dny dopředu. Událost je nutno popsat různě, podle toho, jestli o ní hovoříte z hlediska svého přirozeného času, z doby ve vzdálenější budoucnosti nebo naopak vzdálenější minulosti, a věc je dále komplikována možností vést takovou konverzaci v okamžiku, kdy právě cestujete z jednoho časového bodu do jiného s úmyslem stát se vlastní matkou či otcem.

Většina čtenářů se ovšem nedostane dál než k *budoucímu polokondicionálně modifikovanému subinvertovanému provokativpréteritnímu subjunktivnímu optativu*. Ve všech dalších vydáních také jsou následující stránky ponechány čisté, aby se ušetřilo na nákladech.

Stopařův průvodce po Galaxii tuto změt akademických abstrakcí velkoryse přeskakuje - poznamenává pouze, že termín *budoucí perfektní* byl zrušen, protože se přišlo na to, že nic takového jako perfektní budoucnost neexistuje.

Abychom se ale vrátili k původnímu tématu:

Restaurant na konci vesmíru je jedna z nejpozoruhodnějších krkolomností v historii veřejného stravování. Je vybudován na troskách zničené planety, která je (bude byta) uzavřena v obrovské časové bublině a katapultována v čase přesně do okamžiku konce vesmíru.

Spousta lidí by řekla, že je to nemožné.

V Restaurantu se hosté posadí (budoucně posedováváte) ke stolu a pojidají (budoucně požerováváte) vydatnou krmí a přitom hledí (bylouce vykukovach), jak kolem nich vybuchuje celý zázrak bytí.

I to by hodně lidí považovalo za nemožné.

Můžete tam přijít, kdy se vám zachce (mocníte přišedši venkoncem furtpryč) bez předchozí (potomní předsledné) rezervace, protože si stůl můžete objednat retrospektivně, to znamená po návratu do své vlastní časové roviny (mocníte stolík objednávatovi vturánujak čelemvzad k domovu příkráčedše).

O tomhle by většina lidí tvrdila, že je to už úplně vyloučené.

V Restaurantu se můžete setkat a povečeřet s (mocníte střetnouti též večerní krmí zároveň spolkovně pojedouce) fascinujícím průřezem veškerou populací času a prostoru.

Dalo by se trpělivě vysvětlovat, že tohle je rovněž nemožné.

Restaurant můžete navštívit kolikrát chcete (mocníte hojně bylouce navštívováváte - atd., další slovesné tvary si můžete sami vyhledat v knize dr. Dryáčníka) a můžete si být jisti, že nikdy nepotkáte sami sebe, protože vedení podniku se snaží zabránit trapným scénkám, k jakým v takových případech obvykle dochází.

Tak tohle, i kdyby všechno ostatní bylo pravda, jako že není, je stoprocentně nemožné, prskají pochybovači.

Stačí jen uložit ve své vlastní době na své konto jedinou drobnou minci, a když dospějete na konec času, nahromaděné úroky hravě zaplatí pohádkovou cenu večeře.

Tohle, jak mnozí tvrdí, je nejen nemožné, ale naprosto šílené - a zřejmě právě proto reklamní agentura hvězdné soustavy Bastablon přišla se sloganem: "Udělalí jste dnes ráno už šest nemožných věcí? Dejte tomu korunu snídaní v Millwayově Restaurantu na konci vesmíru!"

=====

16. kapitola

Zafod opřený o bar se rychle propadal do společenské únavy. Obě hlavy do sebe stále častěji vrážely a úsměvy ztrácely synchronizaci. Byl mrzutě šťastný.

"Hele, Zafode," zaútočil Ford, "nechtěl bys mi vysvětlit, co se to u všech fotonů dělo? Kdes byl? A kde jsme byli my? Maličkost, já vím, ale rád bych měl jasno."

Zafodova levá hlava se bděle napřímila, zatímco pravá se pohroužila do nevědomí alkoholu.

"Tak jsem se poflakoval. Chtějí po mně, abych jim našel chlapa, co vládne vesmíru. Ale já nemám zájem. Řek bych, že neumí vařit."

Jeho levá hlava souhlasně pozorovala pravou a přikyvovala.

"Správně," přitakala. "Dej si ještě panáka."

Ford si dal Pangalaktický megacloumák, nápoj často charakterizovaný jako alkoholický ekvivalent loupežného přepadení - drahý a zdraví škodlivý. Ať už se dělo cokoliv, Ford se rozhodl, že ho to zase tak moc nevzrušuje.

"Víš, Forde, všechno je eňo ňuňo."

"Chceš říct, že všechno je pod kontrolou."

"Ne, rozhodně nechci říct, že všechno je pod kontrolou. To by nebylo eňo ňuňo. Jestli chceš vědět, co se stalo, tak jsem dejme tomu měl celou situaci v kapse. Stačí?"

Ford pokrčil rameny.

Zafod se zasmál do svého drinku. Nápoj vybublal ze sklenice a začal propalovat mramorovou desku barového pultu.

Přitočil se k nim střapatý nebeský cikán divoce fidlající na elektrické housle, a teprve když ho Zafod zavalil penězi, uvolil se jít zase pryč.

Namířil si to rovnou k Trillian a Arthurovi, sedícím v odlehlé části baru.

"Nevím, co je to za podnik," říkal právě Arthur, "ale naskakuje mi z něj husí kůže."

"Dej si ještě skleničku," konejšila ho Trillian. "Zkus se trochu bavit."

“Tak to si musím rozmyslet,” zaškaredil se Arthur. “Tyhle dvě věci totiž nejdou dohromady.”

“Chudáčku Arthure, ty asi opravdu nejsi stavěný pro takovýhle život.”

“Ty tomu říkáš život?”

“Začínáš mluvit jako Marvin.”

“Neznám nikoho, komu by to páliło jako Marvinovi. Co myslíš, jak přinutíme toho houslistu, aby šel pryč?”

Zachránil je číšník:

“Váš stůl je připraven.”

Při pohledu zvenčí, který se ovšem nikdy nikomu nenaskytne, vypadá restaurant jako třpytivá obří mořská hvězdice, vyplavená na zapomenutou skálu. V jejich jednotlivých ramenech sídlí bar, kuchyně, generátory silového pole, chránící celou stavbu i zvetšelé trosky planety, na nichž restaurant stojí, a konečně časové turbíny, zvolna pohupující tím vším dopředu a zpět přes osudný okamžik.

Stavbě dominuje gigantický zlatý dóm, téměř úplná koule, umístěná přesně uprostřed. Do ní právě vkročili Zafod, Ford a Trillian s Arthurem.

Před nimi se tam ovšem dostalo asi tak pět tun pozlátka, které pokrývalo kdekjaký nechráněný povrch. Povrch zbývajících věcí nebyl nechráněný, protože byl posázený drahokamy, vzácnými mušlemi ze Santraginu, zlatými plátky, ozdobnými kachlíky, ještěřimi kůžemi a miliónem dalších neidentifikovatelných ozdob a okras. Sklo jiskřilo, stříbro se třpytilo, zlato zářilo a Arthur Dent valil oči.

“Žjova,” vyjádřil se Zafod. “Páni!”

“Neuvěřitelné!” vydechl Arthur. “Ti lidé...! Ty věci...!”

“Ty věci, to jsou taky lidi,” upozornil tiše Ford Prefect.

“Ti lidé...,” žasl opět Arthur, “a ti takylidi...!”

“Ta světla,” nadchla se Trillian.

“Ty stoly,” doplnil Arthur.

“Ty šaty...!” pokračovala Trillian.

Číšník si pomyslel, že halekají jako párek venkovanů.

“Konec vesmíru je hodně populární,” vysvětloval Zafod a nejistým krokem se prodíral shlukem stolů. Některé byly mramorové, jiné z luxusního ultramahagonu, nebo dokonce z platiny. U každého seděla společnost exotických bytostí, vesele švitořících a studujících jídelní lístek.

“Lidé se rádi voháknou, když sem jdou,” pokračoval Zafod, “připadá jim aspoň, že se něco děje.”

Stoly byly rozestaveny ve velkém kruhu kolem pódia, na němž malá kapela hrála lehkou hudbu. Arthur odhadoval počet stolů přinejmenším na tisíc. Mezi nimi byly porůznu rozhozeny pohupující se palmy, bublající fontány a groteskní sochy, zkrátka všechny ty zbytečnosti, společné restaurantům, jejichž provozovatelé nelitují žádných výdajů, aby vyvolali dojem, že nelitovali žádných výdajů. Arthur se rozhlížel, tak trochu v očekávání, kdy zahlédne někoho, jak dělá reklamu pro American Express.

Zafod žďuchl do Forda a ten zase na oplátku do Zafoda.

“Žjova,” řekl Zafod.

“Páni,” řekl Ford.

“Můj pradědeček musel tomu počítači pořádně zamotat palici,” uchichtl se Zafod. “Říkal jsem přece, ať nás zaveze do nejbližšího podniku, kde se můžeme najíst, a on nás pošle rovnou na konec vesmíru. Připomeň mi, abych na něj byl semtam hodný.”

Rozhlédl se a dodal:

“Je tu úplně každý. Každý, kdo byl někdo.”

“Byl?” podivil se Arthur.

“Na konci vesmíru musíš hodně užívat minulý čas, protože už je po všem. Ahoj, kluci,” zavolal na partu obřích leguánů sedících poblíž. “Jak to šlo?”

“Není to Zafod Bíblbrox?” zeptal se jeden leguán druhého.

“Myslím, že jo?” odpověděl druhý leguán.

“To je teda gól,” řekl zase první.

“Život je legrační,” poznamenal druhý.

“Život je to, co z něj uděláš,” upřesnil první leguán a oba se znovu odmlčeli. Čekali, až vypukne největší show ve vesmíru.

“Hele, Zafode,” ozval se Ford a pokusil se vzít jmenovaného pod paži, díky třetímu Pangalaktickému megacloumáku však minul. Ukázal nejistým prstem: “Je tu jeden můj starej kámo, Cikorka Desiato! Vidíš tamtoho chlapa v platinovém obleku u platinového stolu?”

Zafod se pokoušel očima sledovat Fordův ukazovák, ale zatočila se mu z toho hlava. Konečně uviděl.

“Ajó,” řekl. Pak si vzpomněl. “Že ale tenhle chlápek udělal megaďouru do světa! Větší než kdo jinej. Až na mě.”

“Kdože to má být?” zajímala se Trillian.

“Cikorka Desiato?” Zafod se málem skácel údivem. “Ty nevíš? Neslyšelas nikdy o Postižené oblasti?”

“Ne.”

“Největší, nejhlásitější...,” vypočítával Ford.

“Nejprachatější...,” připomněl Zafod.

“... Rocková kapela v historii...” Ford zapátral v paměti po vhodném výrazu.

“... historie samé,” uzavřel Zafod.

“Neznám.”

“Ouvej,” zakvílel Zafod. “Jsme na konci vesmíru, a tys ještě vůbec nežila. Tos teda o něco přišla.”

Odvedl ji stranou, kde u jejich stolu celou dobu čekal číšník. Arthur se loudal za nimi a připadal si osamělý a ztracený.

Ford se brodil davem, aby přihlál starou známost.

“Hej, Cikorko!” zavolal. “Jak se vede? Rád tě vidím, ty kluku obrovská! A co randál? Vypadáš skvěle, opravdu strašně tlustej a nezdravej. Úžasný.” poplácal muže po zádech, mírně překvapen, když se nedočkal žádné odezvy. Pangalaktické megacloumáky, které se v něm dokolečka honily, ho však ponoukaly, aby nicméně pokračoval.

“Pamatuješ na starý časy? Ty zapadáky, kde jsme se poflakovali? Bistro Illegalita, pamatuješ? Slimovo Tržiště kejháků? Chlastárna v Hangáru děsu, to byly časy, co?”

Cikorka Desiato se nevyjádřil, jestli to časy byly nebo ne. Fordovi to však vůbec nevadilo.

“Když jsme měli hlad, vydávali jsme se za zdravotní inspektory, pamatuješ? Kdekomu jsme zkonfiskovali jídlo a pití, ne? Až jsme dostali otravu. A ty noci, co jsme prodebatovali a prochlastali v těch smradlavých špeluňkách nad Café Lou v Gretchen Town, na Novém Betelu, a ty ses vždycky pokoušel ve vedlejším pokoji skládat písničky se svou pítarou, a nám děsně lezly krkem, a tys říkal, že ti to nevadí, a my jsme říkali, že nám to vadí, protože nám lezly krkem.” Fordovi se zamžil zrak.

“Říkal jsi, že nechceš být hvězda,” rochnil se Ford v nostalgii, “protože nenávidíš hvězdnou soustavu. A my jsme říkali - Hadra a Sulidžu a já -, že podle nás ti to ani nehrozí. A co děláš dneska? Ty hvězdný soustavy si kupuješ!”

Obrátil se a snažil se přilákat pozornost okolosedících.

“Tady sedí člověk, co si kupuje hvězdný soustavy!”

Cikorka se nepokusil toto tvrzení ani potvrdit, ani popřít, a pozornost diváků z donucení rychle polevila.

“Myslím, že někdo je tu opilý,” zažbrblala do své skleničky jakási bytost podobná fialovému křoví.

Ford se mírně zakymácel a ztěžka dosedl na židli naproti Cikorkovi Desiatovi.

“Jak je to tvoje číslo?” otázal se a nerozvážně se pokusil chytit láhve, takže ji převrhl - naštěstí přímo do skleničky, která stála vedle. Aby zúročil šťastnou náhodu, hned sklenku vyprázdnil.

“Fakticky parádní číslo,” mlel dál. “Jak je to? Pam! Pam! Padááá! nebo tak něco, jak to na koncertě končí tím, že ta loď to napálí přímo do slunce, a ty to fakt předvádíš živě!”

Ford udeřil pěstí do dlaně druhé ruky, aby názorně předvedl velikost uměleckého činu. Znovu převrhl láhev.

“Loď! Slunce! Bum prásk!” vykřikoval vzrušeně. “Vykašlat se na lasery a podobný krámy, když vy kluci to napálíte rovnou do slunce a fakticky shoříte! Ách, a ty písničky!”

Očima sledoval pramínek tekutiny klokotavě vytékající z láhve na stole. Měl pocit, že by se s tím mělo něco dělat.

“Nenapiješ se?” zeptal se. I jeho alkoholem prosáklé myslí už začínalo docházet, že přátelskému setkání cosi chybí, a že to patrně nějakým způsobem bude souviset s tím, že tlustých v platinovém obleku a stříbřitém širáku trůnící naproti ještě neřekl ani Ahoj, Forde, nebo To je bezva, zas tě vidět po takový době. Neřekl totiž vůbec nic. Ještě podstatnější zřejmě bylo, že se za celou dobu vůbec nepohnul.

“Cikorko?” zareagoval Ford znepokojeně.

Vtom mu na rameni přistála masitá tlapa a odhodila ho stranou. Ford nemotorně zuchl do židle. Pošilhával vzhůru ve snaze zahlédnout vlastníka nezdravé ruky. Těžko by ho ostatně mohl přehlédnout, protože majitel pracky měřil něco málo přes dva metry a na svou výšku nebyl zrovna hubený. Postavou poněkud připomínal masivní koženou pohovku - lesklou, hřmotnou a důkladně vyztuženou. Oblek, do něhož hromotluk vecpal své tělo, vypadal, jako by jediný smysl jeho existence spočíval v předvádění, jak těžké je vecpat takové tělo do obleku. Pleť obličejové měla barvu jablka a strukturou připomínala kůru pomeranče, tím však podobnost s čímkoliv sladkým končila.

“Chlapče...,” pronesl hlasem, který se mu dral z úst, jako by to tam dole v hrudníku neměl zrovna nejlhčí.

“Ehm, copak?” poptal se Ford konverzačním tónem. Vyškrábal se na nohy, ale ke svému zklamání nedosahoval temenem k vrcholovým partiím hromotlucského těla.

“Vodprejskni,” vyjádřil se obr.

“Jo?” podivil se Ford, vzápětí jat pochybností, zda to byla moudrá otázka. Nicméně podotkl: “A kdože vy jste?”

Muž chvíli uvažoval. Zjevně nebyl zvyklý odpovídat na podobné otázky. Po chvíli však odpověď nabídl:

“Jsem chlápek, co ti říká, abys vodprejsk.” A po malé odmlce dodal: “Než tě vodprejsknu já.”

“Poslyšte,” vykotal Ford nervózně. Přál si, aby se mu hlava přestala točit, usadila se a pokusila se zvládnout situaci. “Poslyšte,” mektal. “Jsem jeden z Cikorkových nejstarších kámošů a...”

Mrkl po Cikorkovi Desiatovi, který i nadále nehnul brvou, a uvažoval, jaké další slovo by se tak asi hodilo po “a”.

Masivní muž ho však předešel a po spojce doplnil hned celou větu:

“A já jsem tělesná stráž pana Desiata. Mám na starosti jeho tělo, ale tvoje na starosti nemám, tak si ho koukej někam vodklidit, než tady přijde k úhoně.”

“Počkejte chvíli,” snažil se Ford.

“Žádnou chvíli,” zahřměl tělesný strážce. “Žádný čekání! Pan Desiata se s nikým nebaví!”

“Možná že byste ho měl nechat, aby se k tomu vyjádřil sám,” navrhl Ford.

“Pan Desiata se s nikým nebaví!” zavrčel obr.

Ford vrhl znepokojený pohled na Cikorku a musel si přiznat, že fakta jsou očividně na straně hlídače těl. Slavný muž nejevil nejmenší známku pohybu, natožpak vřelý zájem o Fordovo blaho.

“Proč?” podivil se Ford. “Co je s ním?”

Strážce mu to tedy vysvětlil.

17. kapitola

Stopařův průvodce po Galaxii poznamenává, že Postižená oblast, plutoniová rocková kapela z gagrakackých myšlenkových zón, je všeobecně považována nejen za nejhlasitější rockovou kapelu v Galaxii, ale i za nejhlasitější randál vůbec. Stálí návštěvníci koncertů soudí, že nejkvalitnějšího poslechu je možno dosáhnout v mohutných betonových bunkrech asi padesát pět a půl kilometru od pódia. Hudebníci sami hrají na své nástroje prostřednictvím dálkového ovládání z dobře izolované kosmické lodi, která zůstává na oběžné dráze planety (velmi často úplně jiné).

Jejich písně jsou vcelku prosté. Většinou jsou to variace na známé téma: bytost - hoch se setkává s bytostí - dívkou pod stříbřitým měsícem, který však náhle, z důvodu, jenž není uspokojivě vysvětlen, vybuchuje.

Mnohé světy už skupině zakázaly činnost na své půdě, někdy z důvodů uměleckých, častěji však prostě proto, že zvuková technika kapely porušuje tamní smlouvy o omezení strategických zbraní.

To však nicméně nezabránilo jejich výdělům, aby nepřekračovaly hranice čiré hypermatematiky. Jejich vedoucí účetního výzkumu byl nedávno jmenován profesorem neomatematiky na univerzitě v Maximegalonu, jakožto projev ocenění jeho *Obecné i Speciální teorie daňových příznání Postižené oblasti*, jež dokazují, že předivo časoprostorového kontinua je nejen zakřivené, ale přímo uhnuté.

Ford se odpotácel ke stolu, kde seděli Zafod, Arthur a Trillian a čekali, až vypukne ta psina.

“Musím něco sníst,” vypravil ze sebe Ford.

“Čau, Forde,” zaradoval se Zafod. “Tak co, mluvil jsi s tím rámusníkem?”

Ford neurčitě zakymácel hlavou.

“S Cikorkou? Jo vlastně jsem s ním mluvil.”

“Co povídal?”

“Nic moc. On totiž...”

“Copak?”

“On je totiž na rok mrtvej, kvůli úlevám na daních. Musím si sednout,” dodal a posadil se.

Přistoupil k nim číšník.

“Přejete si jídelní lístek, nebo se chcete seznámit s naším dnešním hlavním chodem?”

“Hmm?”

“Hmm?”

“Hmm?” užasli postupně Ford, Arthur a Trillian.

“Tak jo,” rozhodl Zafod, “počkáme si na příchod chodu.”

V malém pokojíku v jednom z ramen komplexu restaurantu přistoupil hubený, vyčouhlý muž k oknu a odhrnul záclonu. Do tváře mu pohlédlo zapomnění.

Jeho tvář se nevyznačovala žádnou zvláštní krásou, snad proto, že zapomnění do ní hledělo už tolikrát. Byla to příliš dlouhá tvář, s očima zapadlýma, převislýma víčky, propadlýma tvářemi a

dlouhými tenkými rty, které při pootvření odhalily zuby podobné čerstvě natřenému arkýřovému oknu. I ruce svírající záclonu byly dlouhé a vyzáblé, navíc studené. Zlehka spočívaly na záhybech záclony a působily dojmem, že nebude-li je hlídat jako ostříž, odkradou se někam do kouta a provedou tam něco nepředstavitelného.

Spustil záclonu a příšerný svit, jenž si do té chvíle pohrával na jeho rysech, si odešel pohrávat na něčem zdravějším. Muž slídlil po maličkém pokojíku jako kudlanka, uvažující, má-li strávit večer na modlitbách. Nakonec se usadil na rozvrzané židli u stolku z prken položených na kozách a listoval několika archy papíru popsanými vtipy.

Ozvalo se zazvonění.

Odložil tenkou složku a zvedl se. Chabým gestem přejele několik z asi miliónu duhových flitrů, pokrývajících jeho sako, a vyšel ze dveří.

Světla v restaurantu potemněla. Kapela zrychlila tempo. Jediný bodový reflektor prořal temnotu schodiště vedoucího přímo doprostřed pódia.

Po schodišti vyhopsala vyčouhlá, duhově zářivá postava. Muž vtrhl na scénu, křepce přistoupil k mikrofonu a jediným máchnutím vyzáblé paže ho sejmul ze stojanu. Chvilí tak stál a ukláněl se vlevo i vpravo, děkoval za potlesk a předváděl divákům své arkýřové okno. Zamával známým v publiku, přestože tam žádné neměl, a čekal, až potlesk utichne.

Pozvedl ruku a usmál se. Usmíval se nejen od ucha k uchu - vypadalo to, že úsměv prostě přesahuje jeho tvář.

“Děkuji vám, dámy a pánové!” volal. “Děkuji mnohokrát. Opravdu vám děkuji!”

Zíral do publika a pomžikával.

“Dámy a pánové, vesmír, jak víme, existuje už nějakých sto sedmdesát tisíc miliónů miliard let, a skončí asi tak za půlhodinku. Takže vítejte v Miliwayově Restaurantu na konci vesmíru!”

Gestem vyčaroval další salvu spontánního potlesku a jiným pohybem ji utal.

“Dnes večer budu vaším společníkem,” oznámil. “Jmenuji se Max Quordlepleen...” (Tohle už všichni znali - proslavil se svým vystupem po celé Galaxii. Říkal to ovšem proto, že to vždycky vyvolalo novou vlnu potlesku, který pak se skromným úsměvem, máchnutím ruky, odmítal.) “... a přicházím přímo z opačného konce času, kde jsem konferoval show v Baru u velkého třesku, a mohu vám říct, že jsme tam prožili, dámy a pánové, velmi zajímavý večer. Vás dnes budu provázet oním historickým okamžikem, koncem historie samé!”

Další poryv potlesku rychle utichl. Světla ještě více potemněla. Na všech stolech se samy od sebe zapálily svíčky. Hosté, zahalení tisíci mihotavými světélky a miliónem intimních stínů, vydechli úžasem. Ztemnělým restaurantem proběhl závan vzrušení. Ohromný zlatý dóm se zvolna sešeřil, až docela potemněl a zmizel.

Max tlumeným hlasem pokračoval:

“Tak tedy, dámy a pánové, svíčky jsou rozsvíceny, kapela tiše hraje a dóm nad našimi hlavami, chráněný silovým polem, se ztrácí. Už je úplně průhledný a odhaluje nám temnou a pochmurnou oblohu, obtěžkanou pradávným svitem rudě naběhlých hvězd. Řekl bych, že dnes večer tady prožijeme senzační apokalypsu!”

Teď utichlo i jemné povrzávání kapely. Úžas a šok se zmocnil všech přítomných, kterým se podívaná naskytla poprvé.

Dovnitř dómu proudilo obludné, hrůzné světlo,

ohydné světlo,

žhnoucí vražedné světlo,

světlo, jež by zohavilo i peklo.

Vesmír spěl ke konci.

Po několik nekonečných vteřin se restaurant mlčky pohupoval běsnící prázdnotou. Konečně Max znovu promluvil:

“Ti z vás, kdo vždycky doufali, že jednou uvidí světlo na konci tunelu..., tady je!”

Kapela znovu ryčně spustila.

“Děkuji, dámy a pánové,” vykřikoval Max, “za okamžik se k vám opět vrátím. Zatím vás ponechám ve velmi schopných rukou Říši Vynulovaného a jeho Kataklyzmatického komba. Tak prosím, dámy a pánové, pěkný potlesk pro Říšu a jeho chlapce!”

Děsivá vřava na obloze pokračovala.

Publikum začalo váhavě tleskat a po chvíli se vrátilo k všední konverzaci. Max se vydal na obvyklou túru kolem stolů. Vykládal a poslouchal vtipy, řval smíchy - vydělával si na živobytí.

Ke stolu Zafoda Bíblbroxe přistoupil ohromný přežvýkavec - mohutný, masitý čtyřnožec z hovězího rodu s velkýma vodovatýma očima, malými rohy a výrazem, jenž by se dal nazvat vstřícným úsměvem.

“Dobrý večer,” zabučelo zvíře a ztěžka dosedlo na své kýty. “Jsem hlavní chod dnešního večera. Mohu vám nabídnout některé partie svého těla?” zafunělo a zavrtělo kýty, aby se mohlo pohodlněji usadit. Mírumilovně zíralo na Zafoda a jeho společníky.

Jeho pohled byl opětován výrazem zděšení a zmatku ze strany Arthura a Trillian, rezignace v

případě Forda Prefecta, zatímco Zafod Bíblbrox si dobytče prohlížel dravě hladovým pohledem.

“Třeba kousek ramínka?” navrhl zvíře. “Dušeného na víně, s bílou omáčkou?”

“Ehm, vašeho ramínka?” šeptl Arthur zděšeně.

“Jistěže mého, pane,” zabučelo zvíře pokojně. “Cizí bych přece nemohlo nabízet.”

Zafod vyskočil a začal zvířeti zkoumavě ohmatávat rameno.

“Taky roštěnka je moc dobrá,” brumlalo zvíře. “Dopřálo jsem jí dost pohybu a jedlo jsem hodně jádrového krmiva, takže je tam spousta výborného masa.” Mírně chrochtlo, zafunělo a začalo přežvykovat. Spolklo přežvýkanou pící a pokračovalo:

“Nebo byste si snad ze mě dali guláš?”

“Myslíš, že to zvíře opravdu chce, abychom ho snědli?” zašeptala Trillian Fordovi.

“Já?” podivil se Ford. Měl skelný pohled. “Nemyslím si nic.”

“To je naprosto příšerné!” rozčilil se Arthur. “Nic horšího jsem nikdy neslyšel.”

“Oč jde, pozemšťané?” optal se Zafod, jehož pozornost se teď přesunula k ohromné roštěnce.

“Prostě nemíníme jíst zvíře, které tady stojí a říká si o snědení. To je bezcitnost!”

“Pořád lepší, než jíst zvíře, které se nechce dát sníst,” poznamenal Zafod.

“O to přece nejde,” protestoval Arthur. Chvilí o Zafodově poznámce uvažoval. “No dobře, možná o to jde. Mně je to jedno, nebudu o tom teď přemýšlet. Prostě jenom... ehm...”

Vesmír běsnil ve smrtelných křečích.

“Nejspíš si dám jen salát,” zamumlal.

“Smělo bych vám doporučit, abyste zvažoval o mých játrech? Určitě budou úžasně šťavnatá a křehká - vykrmuju se už celé měsíce.”

“Hlávkový salát,” vyjádřil se Arthur důrazně.

“Hlávkový salát?” podivilo se zvíře a nesouhlasně na Arthura vyvalilo oči.

“Chcete snad říct, že bych si neměl dávat salát?”

“Spousta zeleniny má na tyhle věci dost vyhraněný názor. Proto se nakonec došlo k rozhodnutí rozetnout celou tuhle zamotanici a vypěstovat zvíře, které se chce dát sníst, a navíc to dovede jasně a zřetelně říct. Takže mě tu máte.”

Dobytče se decentně uklonilo.

“Tak tedy, sklenici vody, prosím,” nedal se Arthur.

“Koukni,” vložil se do věci Zafod, “chceme jíst, a ideálů se rozhodně nenajíme. Čtyři krvavé bifteky, prosím, ale rychle. Nejedli jsme už pět set sedmdesát šest tisíc miliónů let.”

Zvíře se s jistými obtížemi zvedlo. Vydalo mírné zabučení.

“Velmi rozumný výběr, pane, smím-li se k tomu vyjádřit. Tak fajn,” dodalo, “jen si odskočím a picnu se.”

Ještě se obrátilo a přátelsky mrklo na Arthura:

“Netrapte se, pane. Udělám to humánně,” ujistilo ho a beze spěchu se odkolébalo do kuchyně.

Za pár minut přiběhl číšník se čtyřmi obrovskými kouřícími bifteky. Zafod a Ford se na ně bez nejmenšího zaváhání hladově vrhli. Trillian chvíli váhala, načež pokrčila rameny a pustila se do své porce.

Arthur zíral do talíře a bylo mu lehce nevolno.

“Hele, pozemšťane,” obrátil se k němu Zafod se zlomyslným úšklebkem na tváři, která se zrovna necpala. “Co tě žere?”

A kapela vyhrávala.

Všude po celém restaurantu lidé a bytosti odpočívali a bavili se. Vzduch byl plný hovorů o všem možném, mísících se s vůněmi exotických bylin, výstředních pokrmů a záluďných vín. Nekonečný počet kilometrů všemi směry špěla katastrofa veškerenstva k fascinujícímu vyvrcholení.

Max mrkl na hodinky a za doprovodu fanfáry se vrátil na pódium.

“A teď, dámy a pánové,” hlaholil rozjásaně, “užíváte si všichni posledních okamžiků skvělé zábavy?”

“Ano,” volali lidé toho typu, který vždycky volá ano, když se jich komici ptají, jestli si užívají skvělé zábavy.

“Báječné!” vykřikoval Max. “Absolutně báječné! A zatímco kolem nás zuří fotonové bouře v děsivých smrštích a chystají se rozervat zbytky rudě žhnoucích slunců, vy se jistě pěkně usadíte a budete se mnou vychutnávat to, co určitě bude nám všem připadat jako nesmírně vzrušující, absolutní podívaná.”

Odmíchl se a jiskřícíma očima pozoroval publikum.

“Věřte, dámy a pánové - po tomhle už není nic.”

Znovu se odmlčel. Dnes večer mu načasování vycházelo s dokonalou přesností. Tuhle show dělal už nescísněkrát, večer co večer. Ne že by výraz večer v nejzazším bodě času něco znamenal. Bylo jen nekonečné opakování konečného okamžiku - restaurant se zvolna pohupoval za hranici nejkrajnější výspy času a zase zpátky. “Dnes večer” to přesto dobře klapalo, měl publikum v hrsti. Ztišil hlas, takže diváci museli napínat uši, aby slyšeli.

“Tohle je skutečně naprostý konec. Mrazivá pustina, v níž zanikne celý majestát stvoření.

Tohle, dámy a pánové, je to příslovečné 'ono'."

Ještě více ztišil hlas. V tichu, jež nastalo, by si neodvážila odkašlat ani moucha.

"Po tomhle," pokračoval tiše, "už není nic. Prázdnota. Neexistence. Zapomnění. Absolutní nic..."

Oči mu znovu zajiskřily - nebo snad zamrkal?

"Nic... samozřejmě až na bohatou nabídku dezertů a skvělý výběr likérů z Aldebaranu!"

Kapela podtrhla jeho zvolání břeskňou frází. Max si přál, aby to nedělali - nepotřeboval to. Umělec jeho formátu nic takového nepotřebuje. Dokázal si udělat hudební nástroj z publika. Teď se úlevou smálo. Max pokračoval.

"Alespoň pro jednou," volal vesele, "nemusíte mít strach z ranní kocoviny - prostě proto, že žádné ráno už nebude!"

Zářivě se usmíval na šťastné, rozesmáté publikum. Pohlédl vzhůru na oblohu, prodávající rutinní smrtelnou křeč jako pokaždé. Jeho pohled však utkvěl jen zlomek vteřiny. Spoléhal, že obloha nezklame, tak jako jeden profesionál spoléhá na druhého.

"A teď," dodal a rázoval hrdě po scéně, "možná že riskujeme oslabení oné báječné atmosféry zániku a nicoty, která zde dnes večer panuje, ale přesto bych rád mezi námi přivítal některé hosty."

Vytáhl z kapsy papír.

"Máme tu dnes večer..." Zdvihl ruku, aby ztišil jásot. "Máme tu skupinu ze zanzelkvazérského bridgeového klubu Flamarion zpoza Prustopádniny Qvarnu... Jsou tady?"

Ze zadu se ozval souhlasný jásot. Max předstíral, že neslyší, a rozhlížel se, jako by jmenované hosty hledal.

"Jsou tady?" zeptal se znovu, aby vyvolal hlasitější jásot. Jako vždy uspěl.

"Á, tady jsou. Tak hoši, poslední hlášky - a žádné švindlování! Nezapomínejte, že tohle je velice slavnostní okamžik."

Dychtivě hltal smích.

"A máme tu také, máme tu... skupinu nižších božstev ze síní Asgardu?"

Zprava se ozvalo zahřmění a nad scénou se zablesklo. Skupinka vlasatých mužů v helmicích, tvářících se velmi samolibě, pozvedla sklenice směrem k Maxovi.

Vyřízené veličiny, pomyslel si.

"Opatrně s tím kladivem, pane," zavtipkoval.

Božstva znovu předvedla svůj trik s bleskem. Max jim věnoval poněkud nucený úsměv.

"A za třetí... za třetí skupina ze Svazu mladých konzervativců Siria B... jsou tady?"

Skupina švihácky oblečených odrostlých štěňat si začala vzájemně házet klacíky, a pak je začala házet i na scénu. Nesrozumitelně ňafali a štěkali.

"Ano, je to ale jen a jen vaše chyba," pokáral je Max. "Uvědomujete si to?"

"A konečně...", opět zklidnil publikum a nasadil slavnostní výraz. "A konečně tu dnes večer máme skupinu věřících, a to velmi hluboce věřících, z Církve nového příchodu Velkého Proroka Zarquona."

Asi dvacet asketicky oděných věřících sedělo až u samého kraje. Nervózně usrkávali minerálku a nijak se hodokvasu neúčastnili. Rozladěně mžourali do světel reflektorů.

"Tady jsou," hlásil Max. "Sedí tu, trpělivost sama. Řekl vám, že přijde znovu, a nechal vás čekat hodně dlouho. Tak doufejme, že si pospíší, protože už mu zbývá jen osm minut!"

Skupina Zarquonových stoupenců seděla s přísným výrazem a nedala se zkrušit salvami zlomyslného smíchu.

Max publikum mírnil.

"Ale vážně, lidi, teď opravdu vážně - nic ve zlém. Neměli bychom si dělat legraci z tak hluboké víry. Prosím tedy potlesk pro Velkého Proroka Zarquona..."

Obecenstvo poslušně zatleskalo.

"... ať už je kdekoliv!"

Max poslal vzdušný polibek skupině s kamennými výrazy a vrátil se do středu pódia. Přitáhl si vysokou stoličku a usadil se na ní.

"Je to opravdu báječné," repetil neúnavně, "vidět vás tu dnes večer. Nebo snad ne? Ale ano, absolutně báječné. Zvláště proto, že mnozí z vás přicházejí znovu a znovu, což považuju za skutečně fantastické - sledovat tady neodvratný zánik všeho, a pak se vrátit domů, do své vlastní historické doby..., založit rodinu, usilovat o novou a lepší společnost, vést strašlivé války kvůli tomu, co vám připadá správné..., to člověku skutečně dodá víry v budoucnost všech forem života. Ovšem až na to," mávl rukou směrem k bitevní vřavě kolem dokola, "že žádnou budoucnost nemají..."

Arthur se obrátil k Fordovi - tohle mu jaksí nešlo do hlavy.

"Poslyš, jestli má vesmír skutečně skončit..., copak se nesvezeme s ním?"

Ford na něj upřel pohled třípangalakticko-megacloumákového typu, jinými slovy pohled značně rozkolísaný.

"Hele, když jednou vlezeš do týhlenctý knajpy, octneš se v neuvěřitelný časový smyčce, chráněný silovým polem. Aspoň myslím."

“Aha,” řekl Arthur. Znovu obrátil pozornost k talíři polévky, kterou se mu podařilo vymámit z číšníka namísto bifteku.

“Koukni,” vykládal Ford. “Předvedu ti to.”

Popadl ze stolu ubrousek a začal se s ním zoufale potýkat.

“Hele,” začal znovu. “Představ si, jo, že tohle je vesmír, odehrávající se v čase, jo? A tahle lžice je transdukční modus na křivce hmoty...” Poslední slova mu dala hodně zabrat. Arthura hrůzně mrzelo, že ho musí vyrušit.

“To je moje lžice,” upozornil.

“No dobrý,” nedal se vyrušit Ford. “Představ si, že teda třeba tahle lžice...” Našel na tácku s přísadami malou dřevěnou lžičku. “Tahle...,” snažil se úporně, ale nedařilo se mu vzít lžičku do ruky. “Ne, tak radši tahle vidlička...”

“Necháš mou vidličku!” obořil se na něj Zafod.

“Dobrý, dobrý,” konejšil ho Ford. “Tak dejme tomu, že... dejme tomu, že tahle sklenice je vesmír odehrávající se v čase...”

“Ta, cos ji shodil na zem?”

“To že jsem udělal?”

“Jo.”

“Tak dobře,” snažil se Ford dál. “Tohle nechme být. Totiž... totiž, hele, a víš ty vlastně... víš ty vlastně, jak vesmír začal, abysme to vzali popořádku?”

“Asi ne,” přiznal se Arthur a přál si, aby nebyl nikdy začal o ničem podobném.

“No dobrý,” vykládal Ford. “Představ si tohle, jo? Máš prostě vanu. Jo? Velkou kulatou vanu. Z ebenu.”

“Kde ji vezmu?” namítl Arthur. “Obchodní dům Harrods zničili Vogoni.”

“To je jedno.”

“Říkáš ty.”

“Poslouchej.”

“Tak dobře.”

“Máš tu vanu, chápeš? Představ si, že máš vanu. Ebenovou. A ta je kónická.”

“Kónická?” nevěřil Arthur. “Ale jaká...”

“Pšť!” okřikl ho Ford. “Prostě kónická. A co uděláš? Naplníš ji jemným bílým pískem, jo? Nebo cukrem. Jemnej bílej písek, respektive cukr. Cokoliv. To je jedno. Cukr je taky dobrej. A když je plná, vytáhneš špunt... posloucháš mě?”

“Poslouchám.”

“Vytáhneš špunt, takže ten písek začne vířit a vyteče. Vyteče tou dourou ven.”

“Chápu.”

“Nechápeš. Nechápeš vůbec nic. Ještě jsem nedošel k tý fintě. Chceš znát tu fintu?”

“Pověz mi ji.”

Ford se na chvíli zamyslel. Snažil se vzpomenout.

“Ta finta je v tom, že to nafilmuješ.”

“Dobrý,” pochválil Arthur.

“Vezmeš kameru a nafilmuješ to.”

“Dobrý.”

“Ale to eště není to. Už si vzpomínám. Finta je v tom, že pak přetočíš film v promítačce... zpátky!”

“Zpátky?”

“Jo. Přetočit zpátky. To je určitě vono. A pak sedíš a koukáš. A ono to začne spirálovitě proudit nahoru a ven z tý doury, až je vana plná.”

“Takhle začal vesmír?” zeptal se Arthur.

“Ne. Ale člověk si při tom bezvadně odpočine.”

Ford zašmátral po stole.

“Kde mám skleničku?”

“Na podlaze.”

“Aha.”

Ford začal pátrat po sklenici, přičemž převrhl židli a srazil se s maličkým zeleným číšníkem, který právě nesl k jejich stolu přenosný telefon.

Ford se číšníkovi omluvil a vysvětlil mu, že se to všechno stalo jen proto, že je tak strašně opilý.

Číšník pravil, že všechno je úplně v pořádku a že chápe.

Ford poděkoval číšníkovi za laskavé pochopení, pokusil se ho zatahat za ofinu, ale asi o deset centimetrů minul a spadl pod stůl.

“Pan Zafod Bíblbrox?” zjišťoval číšník.

“Jo, copak?” vzhlédl Zafod od třetího bifteku.

“Máte tu telefon.”

“Cože?”
 “Telefon, pane.”
 “Pro mě? Tady? Kdo může vědět, že tu jsem?”
 Jeden z jeho mozků pracoval na plné obrátky. Druhý se láskyplně obíral jídlem, které Zafod stále ládoval do druhé hlavy.
 “Promiňte, nebude vám vadit, když budu pokračovat?” řekla hlava zabývající se jídlem a pokračovala.
 Šlo po něm už tolik lidí, že ztratil přehled. Měl si odpustit ten okázalý příchod. Ale dopřic, proč? pomyslel si vzápětí. Jak má člověk poznat, že se baví, když ho přitom nikdo nevidí?
 “Možná že někdo z hostů upozornil Galaktickou policii,” spekovala Trillian. “Všichni viděli, jak jsi přišel.”
 “Myslíš, že mě chtějí zatknout po telefonu?” ušklíbl se Zafod. “Já totiž umím bejt pěkně nebezpečnej ptáček, když mě zaženou do kouta.”
 “To jo,” ozvalo se zpod stolu. “Ty se totiž rozsypeš tak rychle, že střepiny zasáhnou kdekoho.”
 “Tak moment, jsme tu snad u posledního soudu?” rozčilil se Zafod.
 “To dneska taky uvidíme?” zeptal se Arthur nervózně.
 “Já rozhodně nemám naspěch,” zamumlal Zafod. “Tak kdo je ten chytrák na telefonu?” Nakopl Forda pod stolem. “Hej chlapče, možná tě budu potřebovat.”
 “Osobně jsem nebyl tomu kovovému pánovi představen, pane...,” řekl upjatě číšník.
 “Kovovému?”
 “Ano, pane.”
 “Říkal jste kovovému?”
 “Ano, pane. Říkal jsem, že osobně jsem nebyl tomu kovovému pánovi představen...”
 “Aha, pokračujte.”
 “Byl jsem však informován, že čeká na váš návrat už značný počet tisíciletí. Zdá se, že jste odtud odešel jaksi příliš náhle.”
 “Odešel?” užasl Zafod. “Nepřeskočilo vám? Vždyť jsme právě přišli.”
 “Zajisté, pane,” pokračoval číšník zarputile. “Ale než jste sem přišel, pane, odešel jste odsud, jak jsem vyrozuměl.”
 Zafod zkusil jeden mozek, pak druhý.
 “Vy tvrdíte, že než jsme sem přišli, nejdřív jsme odešli?”
 To bude dneska dlouhý večer, pomyslel si číšník.
 “Přesně tak, pane.”
 “Dejte svému psychoanalytikovi rizikový příplatek,” poradil Zafod.
 “Počkej moment,” vložil se do věci Ford, vynořující se opět nad úroveň stolu. “A kde vlastně jsme?”
 “Mám-li být úplně přesný, pane, jsme na Žabím světě B.”
 “Ale vždyť jsme odtamtud právě odešli. Odešli jsme a šli jsme do Restaurantu na konci vesmíru.”
 “Jistě, pane,” číšník měl pocit, že se blíží k brance a konečně se mu podaří vsítit gól.
 “Ten druhý byl totiž vybudován na troskách prvního.”
 “Aha,” poznamenal Arthur bystře, “chcete říct, že jsme cestovali v čase, nikoli v prostoru.”
 “Poslouchej, ty nedovyvinutej lidoope,” obořil se na něho Zafod. “Běž a vyšplhej se někam na strom, buď tak hodnej.”
 Arthur se naštětil.
 “A ty běž a práskni hlavama o sebe,” poradil Zafodovi.
 “Ne, ne,” vykládal číšník Zafodovi. “Váš opičák pochopil správně.”
 Arthur koktal zuřivostí a nedokázal ze sebe vypravit souvislou větu, natožpak říct něco trefného.
 “Skočili jste v čase... tuším o pět set sedmdesát šest tisíc miliónů let dopředu, ale zůstali jste přitom na stejném místě...,” vysvětloval číšník a usmíval se. Měl báječný pocit, že konečně zvítězil v souboji s něčím, co vypadalo jako nepřekonatelná nepřízeň osudu.
 “No jasně!” zvolal Zafod. “Už chápu. Řekl jsem počítači, aby nás poslal do nejbližšího místa, kde se můžeme najíst, a přesně to taky udělal. Pět set sedmdesát šest tisíc miliónů sem nebo tam, ale z místa jsme se nehnu. Šikovný!”
 Všichni souhlasili, že to počítač udělal šikovně.
 “Ale kdo je ten chlápek na telefonu?” uvažoval Zafod.
 “Co se vlastně stalo s Marvinem?” připomněla Trillian.
 Zafod se pleskl dvěma dlaněmi do obou čel.
 “Paranoidní android! Nechal jsem ho placatit na Žabím světě B.”
 “Kdy to bylo?”
 “Asi tak před pěti sty sedmdesáti šesti tisíci miliónů let. Sem s tím výčtkometem, náčelníku večeřadla,” vybídl číšníka.

Číšníkovi se obočí chvíli zmateně potulovalo po čele.
 "Pardon?"
 "Telefon, číšníče," vysvětlil Zafod a hrábl po aparátu. "Teda vy jste tady tak nepružný, že se divím, že vám nerupnou i kšandy."
 "Zajisté, pane."
 "Haló, Marvine, jsi to ty?" zahlaholil Zafod do telefonu. "Jak to jde, chlapče?"
 Tenkému kovovému hlásku trvalo hodně dlouho, než se propracoval drátem.
 "Říkal jsem si, že bys měl vědět, že jsem hodně depresivní," ozvalo se konečně.
 Zafod zakryl mluvítko dlaní.
 "Marvin," oznámil.
 "Haló, Marvine," zahovořil opět do telefonu. "My se máme skvěle. Jídlo, pití, trocha osobní buzerace a vesmír na maděru. Kde tě najdeme?"
 Opět dlouhá pauza.
 "Nemusíš předstírat, že tě zajímám," zaskuhral nakonec Marvin. "Moc dobře vím, že jsem jen podřadný robot."
 "Nojo, nojo," uklidňoval ho Zafod, "ale kde jsi?"
 "Dej tam zpětný chod, Marvine' - takovéhle věci mi říkají. 'Otevři vzduchotěsnou komoru číslo tři, Marvine, Marvine, mohl bys sebrat tamhleten papír?' Sebrat papír! No prosím, mozek jak planeta, a oni po mně chtějí, abych..."
 "Jo, jo," přitakal Zafod poněkud otráveně.
 "Ale já jsem na ponižování zvyklý," hučel dál Marvin. "Klidně třeba půjdu a strčím hlavu do kýblu s vodou. Chceš, abych strčil hlavu do kýblu s vodou? Mám ho tu po ruce. Počkej chvíli."
 "Éé... haló, Marvine...", snažil se ho zastavit Zafod, ale bylo pozdě. Ze sluchátka se ozývalo smutné poklínkávání a šplouchání.
 "Co říká?" zajímala se Trillian.
 "Nic," odpověděl po pravdě Zafod. "Zavolał jen proto, aby nám předvedl, jak si myje hlavu."
 "Tak," ohlásil se znovu mírně bublající Marvin. "Doufám, že vás to uspokojilo..."
 "Nojo, nojo," klidnil ho Zafod. "Tak řekneš nám už konečně kde jsi?"
 "Na parkovišti."
 "Na parkovišti?" užasl Zafod. "Co tam děláš?"
 "Parkuju. Co se asi dá dělat na parkovišti?"
 "Fajn, tak počkej, za chvíli jsme u tebe."
 Vyskočil, odhodil telefon a připsal na účet "účtujte Cikorkovi Desiatovi".
 "Pojďte," vyzval ostatní. "Marvin čeká na parkovišti. Musíme za ním."
 "Co dělá na parkovišti?" podivil se Arthur.
 "Co by dělal? Parkuje. Tralala."
 "A konec vesmíru? Zmeškáme velký okamžik."
 "Už jsem to viděl. Úplný houby," odfoukl Zafod. "Nic než ýklev kseřt."
 "Cože?"
 "Opak velkého třesku. Tak jdem. Mrskněme sebou."
 Jen málo hostů si všimlo, jak se proplétají k východu. Oči všech přítomných jako přinýtované sledovaly horor na nebesích.
 "Zajímavý úkaz můžete pozorovat v levém kvadrantu oblohy," říkal právě Max. "Díváte-li se pozorně, můžete zahlédnout hvězdnou soustavu Hastromil, jak se vypařuje do ultrafialové. Je tu někdo z Hastromilu?"
 Kdesi vzadu se ozvalo asi dvojhlasné, poněkud váhavé zajásání.
 "Teď je pozdě dělat si starosti, jestli jste náhodou nezapomněli zavřít plyn," volal Max vesele.

=====

18. kapitola

Recepční hala zela prázdnotou. Ford nicméně dál kličkoval.
 Zafod ho popadl pod paži a dostrkal ho do krychlové kabinky po jedné straně vchodu.
 "Co mu to děláš?" zneklidněl Arthur.
 "Střízlivím ho," odpověděl Zafod a vhodil do otvoru minci. Zablikalo několik světýlek, ozval se sykot plynu.
 "Ahoj," pozdravil vesele Ford, když o chvíli později vykročil z kabinky. "Kam jdeme?"
 "Dolů na parkoviště, pojď honem."
 "A co časový teleport pro personál? Proč se nedáme poslat přímo na palubu *Srdce ze zlata*?"
 "To by sice šlo, ale já už o tu loď nestojím. Ať si ji Zarniwúp nechá. Nechci hrát vysoký hry. Pojďme se podívat, co se tu dá najít."
 Veselý vertikální stěhovač lidí vyrobený firmou Sirius Cybernetics Corporation je dopravil

hluboko do podzemních pater restaurantu. S uspokojením si ve výtahu všimli stop vandalismu. Byl tak zřízený, že se je během přepravy ani nepokoušel rozveselit.

Na dně šachty se dveře výtahu otevřely. Udeřil je závan studeného, zatuchlého vzduchu.

Když vystoupili, uviděli nejdřív dlouhou betonovou zeď a v ní asi padesátéry dveře. Ukrývaly toalety pro všech padesát hlavních forem života. Jako všechna parkoviště v Galaxii a v historii, i tohle však páchlo hlavně nedočkavostí.

Zahnuli za roh a octli se na pohyblivé lávce, klenoucí se nad rozlehlým, donezřetelna se táhnoucím prostorem.

Prostor byl rozdělen do nesčetných kukaní. V každé z nich hnízdila kosmická loď patřící někomu z hostů. Byla tu plavidla malá a čistě účelová - sériová výroby, našly se však i nablýskané limuzíny, hračky zazobanců.

Když je Zafod míjel, oči mu zajiskřily čímsi, co mohla, ale také nemusela být chtivost. Buďme však upřímní, zcela určitě to chtivost byla.

"Tady ho máme!" zvolala Trillian. "Tamhle!"

Podívali se tím směrem. V dálce zahlédli drobnou kovovou postavičku, sklesle cídicí kouskem hadříku jednu plutev obrovského slunečního křižníku.

Z pohyblivé lávky vedly v krátkých úsecích dolů na zem široké průhledné roury. Zafod sestoupil z lávky do jedné z nich a půvabně sjel dolů. Ostatní ho následovali. Když na to Arthur později vzpomínal, říkal si, že to byl jediný příjemný zážitek z cest po Galaxii.

"Ahoj, Marvine," volal a rázoval k robotovi. "Ahoj! To jsme rádi, že tě vidíme."

Marvin se otočil, a pokud může naprosto nehybná kovová tvář nasadit vyčítavý výraz, předvedl jim to.

"Ne, nejste," zaškaredil se. "Nikdo není rád, když mě vidí."

"Jak chceš," opáčil Zafod. Raději se jal očumovat lodi. Ford se k němu připojil.

Jen Trillian a Arthur skutečně došli až k Marvinovi.

"Opravdu jsme rádi," řekla dívka konejšivě a poklepala ho po kovovém hřbetě, což mu působilo výrazně nepříjemné pocity. "Chudáčku, čekat na nás celou tu dobu..."

"Pět set sedmdesát šest tisíc miliónů tři tisíce pět set sedmdesát devět let," upřesnil Marvin. "Počítal jsem to."

"Tak jsme tady," usmála se Trillian, ale měla pocit - podle Marvina zcela oprávněný -, že říká pěknou neapnost.

"Nejhorší bylo těch prvních deset miliónů," vyprávěl Marvin. "A dalších deset miliónů bylo taky nejhorších. Třetích deset miliónů let mě dost otrávil. Potom to se mnou začalo jít z kopce."

Odmlčel se na dostatečně dlouhou dobu, aby získal pocit, že by měli něco říct, načež pokračoval:

"Snad by to i šlo, nebýt těch lidí..." Znovu se odmlčel.

Trillian si odkašlala:

"Je to..."

"Naposledy jsem si s někým povídal před čtyřiceti milióny let," pokračoval Marvin.

Další odmlka.

"Ale co..."

"S automatem na espresso."

Čekal.

"To je ovšem..."

"Moc ráda se se mnou nebavíš, co?" zjišťoval Marvin truchlivě.

Trillian raději začala hovořit s Arthurem.

O kus dál našel Ford Prefect něco, co se mu na pohled náramně zamlouvalo. Vlastně bylo toho víc.

"Zafode," pronesl přidušeně, "jen se mrkni na některé ty hvězdné vozíky..."

Zafod se díval a oceňoval.

Plavidlo, které si prohlíželi, bylo hodně malé, ale ne zrovna obyčejné - nejspíš hračka bohatého hošíka. Vidět se na něm nic moc nedalo. Ze všeho nejvíc připomínalo papírovou šipku, dlouhou asi sedm metrů, vyrobenou z tenké, pevné kovové fólie. Vzadu mělo horizontální dvousedadlovou kabinu. Loď poháněl motůrek na osobní šarm, který jí ovšem nemohl dát žádnou závratnou rychlost. Vozítko však mělo něco jiného - lapač tepla.

Měl hmotnost dva tisíce miliard tun a skrýval se v černé díře namontované v elektromagnetickém poli asi v polovině trupu. Díky němu se plavidlo mohlo přiblížit až na vzdálenost několika kilometrů ke žlutému slunci, chytat sluneční erupce a vznášet se na nich.

Jízda na erupcích je jedním z nejexotičtějších a nejzábavnějších sportů vůbec. Ti, kteří mají dost odvahy a peněz, aby ho mohli provozovat, patří mezi nejzbožňovanější muže Galaxie. Je to ovšem také sport závratně nebezpečný - kdo neuhoří za jízdy, nevyhnutelně zemře sexuální vyčerpáním na některém z monděnních večírků klubu Daidalos, pořádaných po jízdě.

Ford se Zafodem se vynadávali a postoupili dál.

“Nebo tahle beruška...,” rozplýval se Ford. “Mandarinková hvězdná bugina s černými slunečními urychlovači...”

I hvězdná bugina byla hodně malá. Vlastně dostala jméno neprávem - mezihvězdné vzdálenosti by zvládnout rozhodně nedokázala. V podstatě sportovní planetární vozítko, vyparáděné, aby vypadalo jako něco lepšího, ale tvarově moc hezké. Šli dál.

V následující kóji parkovala mohutná, téměř třicetimetrová limuzína kočárové třídy, jejíž stavitelé zjevně sledovali jediný cíl - aby každý, kdo ji uvidí, omdlel závistí. Lesknoucí se lak i každý detail vybavení jasně říkaly: “Nejen že jsem dost bohatý, abych si mohl takovouhle loď dovolit, jsem ale dokonce tak bohatý, že si můžu dovolit nebrat ji vážně.” Byla to nádherně ohavná loď.

“Mrkej na to,” vzrušoval se Zafod. “Multiklastrový kvarkový pohon, perspulexová přístrojová deska. Určitě práce firmy Lazlar Lyricon.”

Pečlivě zkoumal každý centimetr.

“Nojo. Podívej na ten emblém - infrarůžová ještěrka na neutrinovém krytu. Značka firmy Lazlar. Že se ten chlap nestydí!”

“Kdysi kolem mě profrčela jedna z těchhle mašin,” vyprávěl Ford. “Bylo to u Axelovy mlhoviny. Ždímal jsem to, že jsem málem vypustil duši, a tahle potvora mě minula jen tak, jako by šla na procházku. Sotva přeřadila na další kosmickou rychlost. Prostě neuvěřitelný.”

Zafod uznale hvízdal.

“Deset vteřin nato vrazila rovnou do třetího měsíce Jaglanu Beta,” pokračoval Ford.

“Fakticky?”

“Jo. Ale stejně vypadá fantasticky. Vypadá jako ryba, pohybuje se jako ryba, a na řízení je jako kráva.”

Ford si šel prohlédnout loď z druhé strany.

“Hele, pojď se na něco podívat. Na téhle straně má malůvku. Vybuhující slunce - obchodní značka Postižené oblasti. To je určitě Cikorkova loď. Že má kliku, pacholek jeden! Jedna jeho šílená písnička končí tím, že reklamní loď to napálí přímo do slunce. Úžasná podívaná. Akorát že to přijde trochu draho.”

Zafod však neposlouchal. Jako očarovaný pozoroval loď parkující vedle Cikorkovy limuzíny. Oboje ústa měl pootevřená.

“Tohle je ale... opravdu moc špatný na oči...”

Ford sledoval jeho pohled a také překvapeně zazíral.

Stála tam loď prostého klasického tvaru. Podobala se slisovanému lososovi. Měřila asi dvacet metrů a povrch měla čistý a hladký. Jen jedno na ní bylo divné.

“Je tak... černá!” vyjádřil Ford i Zafodův úžas. “Sotva rozeznáš tvar... zdá se, jako by prostě pohlcovala světlo!”

Zafod neříkal nic. Zamiloval se.

Loď sálala tak temnou černí, že se těžko dalo odhadnout, jak daleko od ní člověk stojí.

“Oči po tom zrovna kloužou...,” vydechl Ford užasle. Byla to pohnutá chvíle. Hryzl se do rtů.

Zafod se pomalu blížil k lodi. Choval se jako posedlý - přesně řečeno jako posedlý touhou vlastnit. Natáhl ruku, aby se dotkl jejího boku. Stáhl ruku zpět. Znovu ji natáhl. Znovu ji stáhl zpět.

“Pojď si sáhnout,” vyzval Forda přidušeně.

Ford natáhl ruku, aby si sáhl. Stáhl ruku zpět.

“To... to nejde...”

“Vidíš?” zachraptěl Zafod. “Nulový tření. Ta musí být ďábelsky pohyblivá...”

Vážně na Forda pohlédl. Totiž jedna jeho hlava na něj vážně pohlédla, zatímco druhá dál s posvátnou bázňí zírala na loď.

“Co říkáš, Forde?”

“Myslíš... jako...” Ford se ohlédl přes rameno, “... pláchnout s ní? Myslíš, že bychom měli?”

“Ne.”

“Já taky myslím, že ne.”

“Ale stejně to uděláme, co?”

“To se totiž nedá vydržet.”

Ještě chvíli zírali, pak se však Zafod vzpamatoval.

“Měli bychom se radši odsunout,” řekl rázně. “Za chvíli bude po vesmíru a všichni ti kapitáni Slimejší se pohnou dolů do svých buržoustmobilů.”

“Zafode,” ozval se Ford.

“Copak?”

“Jenže jak to provést?”

“Jednoduše,” vysvětlil Zafod a otočil se. “Marvine!” zavolal.

Marvin se pomalu a pracně obrátil, aby Zafodovi vyhověl, přičemž vydal asi milión tichých klinkavých a vrzavých zvuků, které se naučil dokonale simulovat.

“Pojď sem,” vyzval ho Zafod. “Máme pro tebe úkol.”

Marvin se k nim zvolna ploužil.
 "Nepotěší mě to," zaskuhral.
 "Ale jo," přesvědčoval ho Zafod. "Otevře se před tebou celý nový život."
 "Snad ne!" zasténał Marvin.
 "Drž hubu a poslouvej!" sykl Zafod. "Tentokrát to bude vzrůšo a dobrodružství a jiný divočárny."
 "To zní příšerně," usoudil Marvin.
 "Marvine! Všechno, oč tě chci požádat..."
 "Nejspíš chceš, abych ti otevřel tuhle kosmickou loď."
 "Cože? Éé..., jo, správně," přítakal Zafod nervózně. Neustále hlídáł alespoň třema očima vchod. Neměli času nazbyt.
 "Možná že bylo lepší říct, oč jde, než snažit se vyvolat ve mně nadšení, protože to je ztráta času," podotkl Marvin.
 Přistoupil k lodi a dotkl se jí. Vzduchotěsná komora se otevřela.
 Ford a Zafod zírali na vstupní otvor.
 "Není zač děkovat," pronesl Marvin. "Vlastně tys to ani nezkusil," dodal a opět se odploužil.
 Arthur a Trillian se rovněž nahnuli ke vchodu do lodi.
 "Co se děje?" zajímal se Arthur.
 "Koukni se na to," vyzval ho Ford. "Koukni se na vnitřek tý lodi."
 "Je to čím dál divnější," vydechl Zafod.
 "Úplně černá," žasl Ford. "A vevnitř taky všechno úplně černý..."

Nahoře v restaurantu spěly události rychle k okamžiku, po němž už žádné okamžiky následovat nebudou.

Oči přítomných visely na klenbě dómu - s výjimkou tělesného strážce Cikorky Desiata, jehož oči visely na Cikorkovi Desiatovi a ovšem s výjimkou Cikorky Desiata samotného, jehož oči tělesný strážce pietně zatlačil.

Strážce se naklonil přes stůl. Kdyby byl Cikorka Desiata naživu, jistě by to považoval za vhodnou chvíli, aby si odsedl, nebo se dokonce vydal na menší procházku. Jeho tělesný strážce totiž nepatřil k lidem, kteří zblízka vypadají líp. Vzhledem ke svému politováníhodnému stavu se však Desiata ani nepohnul.

"Pane Desiato?" zašeptal strážce. Když promluvil, vypadalo to, jako by se svaly po stranách jeho úst hrnuly jeden přes druhý a klidily se z cesty.

"Pane Desiato? Slyšíte mě?"

Cikorka Desiata přirozeně neřekl nic.

"Cikorko?" sykl tělesný strážce.

Cikorka Desiata přirozeně zase neodpověděl. Odpověděl nadpřirozeně.

Sklenička na stole před ním začala poskakovat a vidlička se vznesla několik centimetrů nad stůl a ťukala do sklenky. Pak se vrátila na stůl.

Tělesný strážce spokojeně chrochl.

"Měli bychom jít, pane Desiato," zabručel. "Aby nás pak nechytil ten nával, zrovna když jste v tomhle stavu. Musíte bejt na další vystoupení pěkně vodpočinutej. Bylo tam náramný publikum. Jedno z nejlepších. Kakrafún. Před pěti stama šedesáti šesti tisícema a dvěma miliónama let. Už jste se na to budete bejt těšenej?"

Vidlička se opět vznesla, pak se zastavila, neurčitě se zavrtěla a opět klesla na stůl.

"Ale děte," zavrčel strážce. "Určitě to bude bejvávalo fantastický. Byli z vás úplně pať." Ze strážcových gramatických kreací by byl býval dr. Daniela Dryáčníka jistě trefil šlak.

"Jak ta černá loď letí rovnou do slunce, to je dycky dorazí. A že ta nová je krasavice. Bude mi jí fakticky líto. Tak pudeme dolů a já nařídím autopilota černý lodi a vodfrčíme v limuzíně, ne?"

Vidlička jednou ťukla na souhlas. Sklenice s vínem se tajupně sama od sebe vyprázdnila.

Tělesný strážce vystrkal kolečkovou židli s Cikorkou Desiatem z restaurantu.

"A teď přišla chvíle, na kterou jste všichni čekali!" volal na jevišti Max. Rozhodil rukama do vzduchu. Hudebníci v pozadí začali zuřivě bušit do bicích nástrojů a chrlit dunivé syntakordy. Max se s nimi kvůli tomu pohádal, ale oni tvrdili, že to mají ve smlouvě. Bude si to s nimi muset vyřídit jeho agent.

"Obloha začíná vřít!" vykřikoval. "Příroda se hroutí do ječící prázdnoty! Za dvacet vteřin bude s vesmírem konec! Pohleďte, jak nás zaplaví světlo nekonečna!"

Kolem řádil ohyzdný běs zkázy. A právě v tu chvíli se jakoby z nekonečné dálky ozval hlas trubky. Max sjel očima hudebníky. Ale nevypadalo to, že by někdo z nich hrál na trubku. Vedle něj na jevišti se náhle objevil chvějivý pramínek kouře. Ke vzdálené trubce se připojily další. Tuhle show dělal Max už víc než po pětistě a nikdy předtím se nic podobného nestalo. Poplašeně odskočil od vířícího oblaku kouře, z něhož se zvolna materializovala postava - důstojný muž s plnovousem a v dlouhém rouchu, halící se do světla. V očích měl hvězdy, na hlavě zlatou korunu.

“Co to je?” šeptl Max, v očích zděšení. “Co se to děje?”

Na konci sálu extaticky vyskočili doposud kamenně se tvářící členové Církve nového příchodu Zarquonova a začali vyvolávat a prozpěvovat.

Max mrkal úžasem. Máchl rukama k publiku.

“A teď prosím pěkný potlesk, dámy a pánové,” zajódlal, “potlesk pro Velkého Proroka Zarquona! Je tady! Zarquon znovu přišel!”

Za bouřlivého potlesku přešel Max scénu a podal mikrofon Prorokovi.

Ten si odkašlal. Pokukoval po shromáždění. Hvězdy v jeho očích nejistě blikaly. Rozpačitě si pohrával s mikrofonem.

“Ehm...,” pronesl. “Ahoj. Podívejte, hrozně mě mrzí, že jsem se trochu opozdil. Bylo to absolutně příšerný. Spousta nečekaných komplikací na poslední chvíli.”

Uctivé ticho nabitě očekáváním ho zřetelně znervózňovalo. Znovu si odkašlal.

“Ehm, jak jsme na tom s časem? Budu mít aspoň min...”

Tak skončil vesmír.

19. kapitola

Jednou z hlavních předností oné pozoruhodné knihy, *Stopařova průvodce po Galaxii*, vedle poměrně nízké ceny a velkého vřidného nápisu na obálce NEPROPADEJTE PANICE, je stručný a občas i přesný komentář. Tak například statistiky zachycující geosociální strukturu vesmíru jsou šikovně umístěny mezi stranami devět set třicet osm tisíc tři sta dvacet čtyři a devět set třicet osm tisíc tři sta dvacet šest. Za prostinký styl, jímž jsou psány, vděčí částečně skutečnosti, že vydavatelé tlačení odevzdávacími lhůtami opsali informace z krabice ovesných vloček a jen chvatně je přizdobili několika poznámkami pod čarou, aby nemohli být žalováni podle nepochopitelně zašmodrchaného galaktického zákona o autorských právech.

Stojí snad za zmínku, že později jeden mazaný vydavatel poslal knihu časovou smyčkou nazpátek, načež úspěšně zažaloval společnost vyrábějící ovesné vločky pro porušení práv tohoto zákona.

Ukázka pro ilustraci:

Vesmír - informace, které vám život v něm usnadní.

1 Rozloha: Nekonečná

Stopařův průvodce po Galaxii *definuje výraz nekonečný takto:*

Nekonečný: Větší než největší věci, co kdy byly, zvláště některé. Ve skutečnosti ale ještě mnohem větší, fakticky úžasně obrovský, naprosto šokující velikosti, dá se o něm říct jen “žjova, to je teda něco”. Nekonečno je prostě tak velké, že velikost sama ve srovnání s ním vypadá úplně nicotná. Gigantické násobeno kolosálním násobeno děsivě obrovitánským - tak by se dal stručně vystihnout pojem, který se vám snažíme přiblížit.

2 Dovoz: Žádný

Dovážet věci do nekonečně velkého prostoru je nemožné, protože neexistuje vnějšek, odkud by se daly dovážet.

3 Vývoz: Žádný

Viz Dovoz.

4 Obyvatelstvo: Žádné

Je známo, že existuje nekonečné množství světů, už proto, že prostor, v němž se mohou nacházet, je nekonečný. Zdaleka ne všechny jsou však obydlené. Musí proto existovat konečný počet obydlených světů. Jakékoliv konečné číslo děleno nekonečnem dává výsledek, jenž se natolik blíží pouhému nic, že je úplně zanedbatelný. Lze tedy říct, že populace všech planet ve vesmíru je nulová. Z toho vyplývá, že i populace celého vesmíru je nulová, a pokud se čas od času setkáte s nějakými lidmi, jsou pouhým výplodem chorobné představivosti.

5 Měnové jednotky: Žádné

V naší Galaxii existují tři volně směnitelné měny, ale žádná z nich nemá valný význam. Altairský dolar se nedávno zhroutil, flainijský prasourkový korálek je směnitelný jen za jiné flainijské prasourkové korálky a triganský pu má své vlastní specifické problémy. Jeho kurs je sice stabilní - osm ningi za jeden pu - protože však ningi je gumová mince tvaru rovnostranného trojúhelníku o straně deset tisíc kilometrů, nikomu se ještě nepodařilo

nashromáždít jich tolik, aby mohl vlastnit jeden pu. Ningi není směnitelná valuta, protože Galaktibanky se odmítají zabývat počítáním drobných. Z této premisy lze snadno odvodit, že i Galaktibanky jsou výplodem chorobné obrazotvornosti.

6 Umění: *Žádné*

Smyslem umění je nastavovat přírodě zrcadlo. Tak velké zrcadlo ale existovat nemůže - viz 1.

7 Sex: *Žádný*

Vlastně je ho spousta, hlavně proto, že nejsou žádné peníze, obchod, banky, umění nebo cokoliv, čím by se mohli zabývat všichni ti neexistující obyvatelé vesmíru.

Nemá však smysl zdlouhavě zde toto téma rozebírat, protože je to skutečně strašně složité. Další informace viz Průvodce, kapitoly sedm, devět, deset, jedenáct, čtrnáct, šestnáct, sedmnáct, devatenáct, dvacet jedna až čtyřicet osm včetně, a vlastně i skoro celý zbytek Průvodce.

=====

20. kapitola

Restaurant existoval dál, jen všechno ostatní ustalo. Časová relastatika ho udržovala a chránila v nicotě, jež nebyla jen pouhým vakuem. Bylo to prostě nic - i vakuum musí v něčem existovat.

Dóm chráněný silovým polem opět zneprůhledněl. Večírek skončil, hosté odcházeli. Zarquon zmizel spolu s vesmírem. Časové turbíny se chystaly přetáhnout restaurant zpět přes okraj času, aby byl připraven, až přijdou hosté na oběd. Max Quordlepleen se ve své malé šatně se zataženými záclonami snažil sehnat časofonem svého agenta.

Na parkovišti stála zavřená a tichá černá loď.

Od restaurantu přijížděl zesnulý pan Cikorka Desiato, postrkovaný tělesným strážcem po pohyblivé lávce.

Sestoupili jednou z průhledných rour. Když dorazili k limuzíně, dveře vzduchotěsné komory se otevřely a loď automaticky vtáhla kolečkovou židli dovnitř. Tělesný strážce nastoupil za ní, připojil svého šéfa na systém udržující smrtelné funkce a vsoukal se do malé pilotní kabiny. Tam nastartoval dálkovým ovládním autopilota černé lodi, spočívající po boku limuzíny. Zafodu Bíblbroxovi se značně ulevilo - už přes deset minut se pokoušel loď uvést do pohybu.

Černá raketa hladce vyklouzla z kóje, obrátila se a hbitě a tiše sjela po hlavní cestě. Na jejím konci prudce zrychlila, vřítla se do časové odpalovací komory a vyrazila na dlouhou cestu zpět do vzdálené minulosti.

Jídelní lístek restaurantu na konci vesmíru cituje samozřejmě se souhlasem vydavatelů úryvek ze *Stopařova průvodce po Galaxii*:

Historie všech významnějších galaktických civilizací obvykle prochází třemi stadii: přežití, zkoumání a tříbení, jinak známé jako fáze JAK, PROČ a KDE.

První fáze je například charakterizována otázkou "JAK si obstarat jídlo?", druhá "PROČ vlastně jíme?", kdežto třetí "KDE poobědváme?".

Jídelní lístek jde ovšem ještě dál a tvrdí, že Restaurant na konci vesmíru je příjemnou a kultivovanou odpovědí na poslední otázku.

Nedodává však, že ačkoliv velkým civilizacím trvá tisíce let, než projdou fázemi JAK, PROČ a KDE, malé sociální skupiny ve stresových podmínkách mohou projít tímto vývojem velmi rychle.

"Jak jsme na tom?" zeptal se Arthur.

"Bledě," odpověděl Ford.

"Kam máme namířeno?" pípala Trillian.

"Nevím," přiznal Zafod.

"Proč?" naléhal Arthur.

"Drž klapáčku," navrhli mu Zafod s Fordem.

"V podstatě tedy chcete říct," ignoroval Arthur jejich návrh, "že to nemáte v ruce."

Loď se otrásla a pohupovala, až se všem dělalo špatně - to se Ford a Zafod pokoušeli vyrvat řízení autopilotovi. Motory řvaly a kňučely jako unavené děti v samoobsluze.

"To praštěné vybarvení mě mate," stěžoval si Zafod. Jeho milostná pleťka s černou lodí trvala skoro celé první tři minuty letu. "Vždycky když chceš zmáčknout některé z těch divných černých tlačítek s černým nápisem na černém pozadí, rozsvítí se černé světýlko, abys měl kontrolu, co jsi udělal. Co to má být? Snad nějaký galaktický hyperpohřebák?"

Stěny houpající se kabiny byly rovněž černé, strop černý, sedadla - jen zpola dohotovená, neboť jediná významná cesta, již měla loď podniknout, se měla konat bez posádky - také černá, stejně jako šroubky, kterými byla ukotvena. I tenká podlahová krytina měla barvu noci, a když nadzdvihli cíp,

objevili pod ní černou pěnovou hmotu.

"Možná ji navrhoval někdo, jehož oči reagovaly na jiné vlnové délky," spekulovala Trillian.

"Nebo neměl moc velkou fantazii," zabručel Arthur.

"Možná že byl hodně depresivní," přisadil si Marvin.

Ve skutečnosti - to se však nikdy neměli dozvědět - zvolili návrháři černou, aby vzdali čest truchlivému, politováníhodnému a z daní odečtitelnému stavu majitele lodi.

Loď sebou trhla, až cestujícím nadskočil žaludek.

"Pomalů," nabádal Arthur samozvané piloty. "Dostávám z toho kosmickou nemoc."

"Časovou nemoc," upřesnil Ford. "Řítíme se časem nazpátek."

"To ti teda pěkně děkuju," zasténal Arthur. "Teď se mi teprve udělá doopravdy špatně."

"Jen si posluž," ušklíbl se Zafod. "Trocha barvy by tomuhle interiéru neuškodila."

"Tohle že má být vytríbená konverzace po obědě?" odsekl Arthur.

Zafod nechal řízení Fordovi a přičítal se k Arthurovi.

"Koukni, pozemšťane," obořil se na něho, "ty se starej o svou práci, jasný? Otázku k Definitivní odpovědi, jasný?"

"Cože, tenhle nesmysl?" durdil se Arthur. "To jsme snad už dávno pustili z hlavy."

"Já ne, chlapečku. Víš, co říkaly myši - v jistých kruzích má cenu ohromného balíku. A všechno je to v tvý tvůj hlavě, nebo co to máš."

"Nojo, ale..."

"Žádný ale! Přemýšlej o tom. Smysl života! Když budeme mít v rukou tohle, můžeme vydírat všechny psychiatry Galaxie - a to by hodilo pěkněj balík. Já dlužím svému hotovej zlatej důl."

Arthur zhluboka nabral dech, ale bez valného nadšení.

"Dejme tomu, ale kde začít? Jak to mám vědět? Tvrdili, že Konečná odpověď je čtyřicet dva. Jak mám vědět, jak zní otázka? Může to být cokoliv. Třeba kolik je šestkrát sedm?"

Zafod si ho chvíli přísně měřil. Pak mu oči zaplály vzrušením.

"Čtyřicet dva!" zajásal.

Arthur si otřel dlaní zpocené čelo.

"Jistě," řekl trpělivě. "Tohle vím."

Zafod udělal zklamané obličej.

"Chtěl jsem jen říct, že ta otázka může znít jakkoliv," vysvětloval Arthur. "Není mi jasné, proč bych to měl vědět."

"Protožeš tam byl, když ta tvoje planeta shořela jak prskavka."

"U nás na Zemi máme něco...", začal Arthur.

"Měli jste," opravil ho Zafod.

"... čemu se říká takt. Ale na tom nezáleží. Prostě to nevím."

Kabinou zazněl bezvýrazný, tichý hlas.

"Já to vím," pronesl Marvin.

Od řídicího panelu, s nímž stále ještě sváděl marný boj, se ozval Ford.

"Do toho se nepleť, Marvin. To je biologická záležitost."

"Je to zakódováno ve vlnách, vysílaných pozemšťanovým mozkiem," nedal se vyrušit Marvin, "ale myslím, že vás to moc nezajímá."

"Chceš říct, že mi dokážeš číst myšlenky?" žasl Arthur.

"Ano."

Arthur šokovaně zíral na Marvina.

"A...?"

"Nechápu, že můžeš žít v něčem tak omezeném."

"Aha, chceš mě urážet," urazil se Arthur.

"Ano," potvrdil Marvin.

"Kašli na něj," vmísil se do sporu Zafod. "Vymejšlí si."

"Vymejšlí?" Marvin komicky vykrucoval hlavu, aby naznačil přehnané překvapení. "Proč bych si měl něco vymýšlet? Život je sám o sobě dost hrozný, ani není třeba něco vymýšlet."

"Marvine," řekla Trillian jemným, laskavým tónem, jímž jediná ona byla dosud schopna hovořit s neblahým stvořením, "když jsi to celou dobu věděl, proč jsi nám to neřekl?"

Marvinova hlava se k ní trhaně otočila.

"Neptali jste se," odpověděl stručně.

"Ale teď se tě ptáme, ty chlape plechová!" houkl Ford od řízení.

V tu chvíli loď přestala poskakovat a houpat se. Motor tiše předl.

"Hej, Forde," volal Zafod. "To vypadá dobře. Už jsi zvládl řízení?"

"Ne," odpověděl Ford. "Jenom jsem se do toho přestal plést. Zřejmě bude nejlepší letět tam, kam má loď namířeno, a pak z ní rychle vypadnout."

"Asi máš pravdu," souhlasil Zafod.

"Věděl jsem, že vás to nezajímá," zažbrblal Marvin pro sebe a zhroutil se do kouta, kde se vypnul.

“Jedna věc mi ale dělá starosti,” pokračoval Ford. “Jen jediný přístroj na lodi vůbec něco ukazuje. Pokud je to to, co si myslím, že to je, a pokud ukazuje to, co si myslím, že ukazuje, pak jsme se dostali moc daleko zpátky do minulosti. Asi tak dva milióny let před naši dobu.”

Zafod pokrčil rameny.

“Čas je blbost.”

“Stejně by mě zajímalo, komu tahle loď patří,” ozval se Arthur.

“Mně,” odpověděl hbitě Zafod.

“Ne. Komu doopravdy patří.”

“Doopravdy mně,” opakoval tvrdošijně Zafod. “Hele, vlastnit znamená krást, chápeš? Tudíž krást znamená vlastnit, stačí?”

“Vysvětlí to téhle lodi,” ušklíbl se Arthur.

Zafod přistoupil k ovládacímu panelu.

“Lodi,” deklamoval a bušil do tlačítek. “Mluví k tobě tvůj nový majitel...”

Dál se nedostal, protože se současně přihodilo několik věcí.

Loď skončila cestu v čase a vynořila se v reálném prostoru.

Všechny dosud zablokované kontrolky na řídicím panelu se naráz rozsvítily.

Velká obrazovka nad řídicím panelem zamrkala a ožila. Objevila se širokouhlá hvězdná scénérie s jediným ohromným sluncem přímo před nimi.

Nebyla to však žádná z těchto událostí, co způsobilo, že Zafod a s ním ostatní členové posádky byli v téměř okamžiku hozeni na zadní stěnu kabiny.

Odhodil je náhlý poryv kraválu, který se rachotivě vyvalil z reproduktorů vedle obrazovek.

21. kapitola

Dole na vyprahlé rudé planetě Kakrafún, uprostřed rozlehlé Rudlitské pouště, zkoušeli zvukoví technici aparaturu.

To jest, na poušti se nacházela aparatura, nikoli však technici. Uchýlili se do bezpečí obrovské řídicí lodi skupiny Postižená oblast. Visela asi šest set kilometrů nad povrchem planety. Odtud technici aparaturu zkoušeli. V okruhu sedmi a půl kilometrů kolem reproduktorových sil by ladění nikdo nepřežil.

Kdyby se Arthur Dent octl tak blízko reproduktorů, jeho poslední myšlenka, než by vypustil duši, by jistě byla, že aparatura tvarem i rozměry značně připomíná Manhattan. Z bunkrů trčely k nebi monstrozní věže reproduktorů s neutronovou fází a zakrývaly plutoniové reaktory a seizmické zesilovače v pozadí.

Hluboko v betonových krytech pod reproduktorovým městem spočívaly nástroje, které hudebníci ovládali z lodi - mohutná fotonová pítrara, basový detonátor a megabouchací bicí souprava.

Měla to být hlučná show.

Na palubě řídicí lodi vládl horečný shon.

Limuzína Cikorky Desiata, pouhý pulec vedle řídicí lodi, už dorazila a zaparkovala v doku. Zesnulého umělce právě odnášeli klenutými chodbami do kabiny, kde čekalo médium, jež mělo přenášet jeho psychické impulsy na hmatník pítrary.

Jeden lékař, jeden logik a jeden biolog se specializací na mořskou faunu, dopravení sem za fantastických finančních obětí z Maximegalonské univerzity, se snažili přemlouvat sólového zpěváka, který se zamkl na záchodě s lahvičkou pilulek a odmítal vylézt, dokud mu jednoznačně nedokážou, že není ryba. Basista ve své ložnici právě střílel z kulometu, zatímco bubeník nebyl k nalezení.

Zuřivým pátráním se zjistilo, že stojí na pláži Santraginu V, vzdálen přes sto světelných roků, a prohlašuje, že je tam už skoro půl hodiny šťasten a že si našel kamínek, který s ním bude kamarádřit.

Manažerovi kapely se z duše ulevilo. Znamenalo to totiž, že - už posedmnácté během tohoto zájezdu - bude na bicí hrát robot, takže na rytmiku se může spolehnout.

Subéterem prochvívaly pokyny jevištních techniků, zkoušejících mikrofony. Právě jejich hovory se ozývaly v kabině černé lodi.

Omráčená posádka bezvládně ležela na zadní stěně kabiny a naslouchala hlasům z reproduktorů.

“Dobrý, kanál devět pod proudem,” řekl hlas. “Prosím kanál patnáct.”

Loď zasáhl další dunivý poryv zvuku.

“Kanál patnáct v pořádku.”

A jiný hlas:

“Černá loď připravena. Vypadá to dobře. Bude to parádní skok do slunce. Co jevištní počítač?”

“Připraven,” odpověděl elektronický hlas.

“Převezmi řízení.”

“Dráha černé lodi naprogramována, loď připravena ke startu.”

Zafod přeskočil kabinu a přepnul frekvence na subéterovém přijímači, než jim další zvuková detonace stačila udělat z mozku prášek. Stál před přijímačem a třásl se.

“Co znamená skok do slunce?” ptala se Trillian tichým, nervózním hláskem.

“Že loď skočí do slunce,” vysvětloval Marvin. “Skok - do - slunce. Velmi jednoduchý, srozumitelný výraz. Co byste čekali, když ukradnete reklamní loď Cikorky Desiata?”

“Jak víš, že je Cikorkova?” zeptal se Zafod hlasem, z něhož by zamrazilo i sněžnou ještěrku z Vegy.

“Jednoduše,” odpověděl Marvin nevzrušeně. “Vezl jsem mu ji na parkoviště.”

“Tak proč... jsi... nám... nic neřekl!?”

“Říkals přece, že chceš vzrůšo a dobrodružství a jiný divočárny.”

“To je hrozné,” pronesl Arthur zbytečně do nastalého ticha.

“To jsem taky říkal,” přisvědčil Marvin.

Ze subéterového přijímače, naladěného teď na jinou frekvenci, se linulo vysílání místní rozhlasové stanice.

“... A máme na dnešní koncert opravdu krásné počasí. Stojím přímo před pódiem,” lhal reportér, “uprostřed Rudlitské pouště, a i s hyperbinoptickými brýlemi jen stěží obsáhnu nedohledné řady diváků, kteří jsou tu natlačeni kolem dokola až k obzoru. Jako strmé útesy se za mnou zdvihají věže reproduktorů a vysoko nahoře svítí o sto šest slunce a netuší, co ho čeká. Delegace ochránců životního prostředí ví, co ho čeká - tvrdí, že koncert způsobí zemětřesení, přílivové vlny, hurikány, nenapravitelné změny v atmosféře a tak dále - zkrátka všechno to, o čem ochránci životního prostředí neustále mluví.

Právě jsme dostali hlášení od zástupce skupiny Postižená oblast, který se v poledne s ochránci setkal a dal je všechny postřílet, takže už nic nestojí v cestě...”

Zafod přijímač vypnul. Obrátil se k Fordovi.

“Víš, co si myslím?”

“Myslím, že jo,” přikývl Ford.

“Řekni mi, co si myslíš, že si myslím.”

“Myslím, že si myslíš, že je načase vypadnout z téhle lodi.”

“Myslím, že máš pravdu,” řekl Zafod.

“Myslím, že máš pravdu,” řekl Ford.

“Jenže jak?” ozval se Arthur.

“Ticho!” okřikli ho svorně. “Myslíme.”

“Tak nás tedy čeká smrt,” pronesl Arthur.

“Přestaň s tím, prosím tě,” zaúpěl Ford.

Stojí snad za to na tomto místě připomenout Fordovy teorie, které si vytvořil při prvním setkání s lidmi. Snažil si vysvětlit jejich podivný zvyk neustále pronášet a opakovat očividné skutečnosti, jako například: ‘To máme dnes hezky’, ‘Ty jsi ale dlouhán’, nebo ‘Tak nás tedy čeká smrt.’

Jeho první teorie předpokládala, že kdyby lidé stále neprocvičovali mluvidla, patrně by jim zatuhla.

Po několika měsících pozorování přišel s novou teorií - kdyby lidé neprocvičovali mluvidla, uvedli by tím do chodu mozek.

Shodou okolností se tato druhá teorie velmi přesně hodí na případ národa Belcereboňanů z planety Kakrafún.

Belcereboňané svého času vyvolávali značnou nelibost a napětí mezi sousedními rasami, protože jejich civilizace patřila k nejosvícenějším, nejdokonalejším a především nejpoklidnějším v celé Galaxii.

Aby je potrestal za takové chování, jež bylo shledáno urážlivým, namyšleným a provokativním, uvalil na ně Galaktický tribunál nejkrutější ze společenských nemocí - telepatii. A tak Belcereboňané, pokud nechtějí vysílat každou maličkost, která jim prolétne myslí, komukoli v okruhu desítky kilometrů, musí hlasitě a bez přestání hovořit o počasí, o svých zdravotních potížích a o tom, jak je najednou na Kakrafúnu hlučno.

Jiná metoda, jak si dočasně zablokovat mozek, je pozvat skupinu Postižená oblast, aby tu uspořádala koncert.

Pokud jde o koncert, ze všeho nejdůležitější bylo načasování.

Loď se musela vydat na cestu ke slunci ještě před začátkem koncertu a vrhnout se do jeho plamenů přesně šest minut a třicet sedm vteřin před vyvrcholením příslušné písně, aby světlo slunečních erupcí mělo čas doletět na Kakrafún.

Černá loď se řítila ke slunci už několik minut. Ford právě dokončil prohlídku ostatních palubních prostor a vtrhl zpět do kabiny.

Na obrazovkách planulo děsivě velké slunce Kakrafúnu, žhoucí bílé peklo tavících se vodíkových jader narůstalo každým okamžikem, jímž se k němu loď blížila. Zafod marně bušil do ovládacího panelu. Arthur s Trillian měli výraz hypnotizovaných králíků, kteří se octli v noci na silnici a myslí si, že nejlepší způsob, jak si poradit s blížícími se reflektory, je zírat přímo do nich.

Zafod se otočil a napjatě pohlédl na Forda.
"Forde, kolik je tu kapslí s jedem?"
"Žádná."
Zafod zadrkotal zuby.
"Počítals je?"
"Dvakrát," odpověděl Ford. "Podařilo se ti zavolat radiem jevištní techniky?"
"Jo," přikývl Zafod trpce. "Informoval jsem je, že je tu spousta lidí na palubě, a oni říkali, ať je všechny pozdravuju."
Ford vytřeštil oči.
"Řekls jim, kdo jsi?"
"Řekl. Povídali, že je to ohromná pocta. A taky něco o účtu z restaurace a o mojí závěti."
Ford se sklonil nad řízením.
"Copak nic z toho nefunguje?" vyhrkl divoce.
"Všechno vypnuto."
"Rozbij autopilota."
"Nejdřív ho musíme najít. Nic k němu nevede."
Na okamžik zavládlo ledové ticho.
Arthur se potácel kdesi u zadní stěny kabiny. Náhle se zastavil.
"Jen tak mimochodem," ozval se, "co znamená slovo teleport?"
Uplynul další okamžik. Pak se k němu ostatní zvolna obrátili.
"Asi se ptám v nevhodnou chvíli," omlouval se Arthur. "Ale vzpomněl jsem si, že jste to slovo před chvílí užili, a tak to připomínám, jenom proto, že..."
"Kde je to napsáno?" zeptal se Ford tiše.
"Ehm... tady...," ukázal Arthur na černou skříňku na zadní stěně kabiny. "Nad nápisem *Záchranné zařízení*, vedle cedule *Mimo provoz*."
Ve zmatku, který vypukl, dávala smysl jen jediná akce - Ford přeskočil kabinu, vrhl se k černé skřínce, na niž Arthur ukázal a začal zuřivě mačkat jediný černý knoflík, kterým se zřejmě ovládala.
Čtvercový panel o straně asi dva metry se odklopil a odhalil kabinku, připomínající sprchový kout, který našel nový smysl života jako skladiště elektrikářského haraburdí. Od stropu visely pletence drátů, podlahu pokrývala změť odhozených součástek a programovací panel se vychlipoval z otvoru ve zdi, kde měl být upevněn.
Když se totiž loď stavěla, přišel do doku na kontrolu jeden pomocný účetní, zaměstnaný u skupiny Postižená oblast, a obořil se na dílovedoucího, proč ksakru montují tak neuvěřitelně drahý teleport do lodi, která má vykonat jen jedinou důležitou cestu, a to ještě bez posádky. Předák vysvětlil, že tento teleport je možno získat s desetiprocentní slevou. Účetní vysvětlil, že to je nepodstatné. Předák vysvětlil, že je to nejlepší, nejúčinnější a technicky nejdokonalejší teleport, jaký lze koupit, načež účetní vysvětlil, že ho nikdo nemá zájem kupovat. Předák vysvětlil, že se přece spousta lidí bude chtít dostat na loď a zase z ní. Účetní vysvětlil, že loď je vybavena technicky vyhovujícími dveřmi. Předák vysvětlil účetnímu, že se může jít dát vycpat, a účetní vysvětlil předákovi, že to, co se k němu tak rychle blíží zleva, je jeho bouchací pravička. Když vysvětlování skončilo, práce na teleportu byla přerušena a zařízení bylo posléze účtováno za pětinasobek pod položkou "jiné výdaje".
"Do pekelný vohrady," drtil Zafod mezi zuby, když se s Fordem pokoušeli rozmotat změť drátů.
Po chvíli Ford vyzval Zafoda, aby ustoupil stranou. Vhodil do teleportu minci a zacvakal vypínačem na odchlíplém programovacím panelu. Zaprasalo to, zablesklo se a mince zmizela.
"Aspoň tahle část funguje," konstatoval Ford. "Ale nemá to směrové programování. Teleport pro přenos hmoty bez směrového programátoru tě může poslat... v podstatě kamkoliv."
Hrozivě velké kakrafúnské slunce plálo na obrazovce.
"To je fuk," usoudil Zafod. "Kam se dostaneme, tam se dostaneme."
"Ani automat nefunguje," pokračoval Ford. "Nemůžeme zmizet všichni. Někdo musí zůstat a zmáčknout to."
Na okamžik zvažněli. Slunce na obrazovkách rostlo a rostlo.
"Marvine, chlapče," zahlaholil vesele Zafod. "Jak jsi na tom?"
"Zřejmě dost špatně," zahučel Marvin.

O chvíli později dospěl koncert na Kakrafúnu k nečekanému vyvrcholení.
Černá loď a její jediný mrzoutský pasažér se přesně podle programu vnořili do nukleární pece. Mohutné erupce vystřelily ze slunce milióny kilometrů do kosmického prostoru, čímž potěšily a v několika případech také upražily asi desítku jezdců na erupcích, vznášejících se poblíž slunečního povrchu v očekávání velké chvíle.
Několik vteřin předtím, než světlo erupcí dorazilo na Kakrafún, těžce zkoušená poušť pukla podél zlomové linie. Ohromná podzemní řeka, o jejíž existenci do té doby nikdo neměl tušení, vytryskla z hlubin na povrch. Vzápětí ji následovalo mnoho miliónů tun žhavé lávy, tryskající stovky metrů do vzduchu. Obrovská řeka se v mžiku vypařila v jediné explozi, jejíž ozvěna se nesla až na opačnou

polokouli planety a zase zpátky.

Nemnozí svědci, kteří událost přežili, přísahali, že celých sto tisíc čtverečních kilometrů pouště se zvedlo do vzduchu jako obrovitá, tlustá palačinka, převrátilo se a zase sebou pláclo dolů. Právě v tom okamžiku proniklo oblaky páry sluneční záření z erupcí a zasáhlo půdu.

O rok později celá poušť hustě porostla květinami. Složení atmosféry halící planetu se poněkud změnilo. V létě slunce tak nepražilo, v zimě tolik nemrzlo a často padal příjemný deštěk. Planeta pouští Kakrafún se zvolna měnila v ráj. Dokonce i prokletí Kakrafúňanů, jejich telepatické schopnosti, načas pod vlivem exploze zmizelo.

Mluvčí skupiny Postižená oblast - týž, který dal postřílet všechny ochránce životního prostředí - později údajně prohlásil, že to byl "prima kšeft".

Spousta lidí dojemně hovořila o čarovné moci hudby. Několik skeptických vědců nicméně pečlivě prozkoumalo záznamy událostí. Tvrdili, že objevili nepatrné stopy rozsáhlého, uměle vyvolaného pole nepravděpodobnosti, které sem proniklo z blízkých oblastí kosmického prostoru.

=====

22. kapitola

Arthur se probudil, a vzápětí toho litoval. Kocovinu už párkrát zažil, ale takovouhle ještě nikdy. Teď jí měl, Velkou kačabu. Propadal se do nejtemnějších propastí. Došel k závěru, že přenos hmoty není ani zdaleka taková legrace jako pořádný, solidní kopanec do hlavy.

Nechtělo se mu hýbat, protože cítil jakési tupé bušení, a tak prostě ležel a přemýšlel. S většinou forem přemísťování je ta potíž, říkal si, že ani jedna obvykle nestojí za všechnu tu námahu. Na Zemi - když ještě existovala - jsme měli problémy s auty. Hlavní nevýhody spočívaly v tom, že bylo nutno dolovat spousty černé mazlavé patlaniny z podzemí, kde byla do té doby dobře schována, aby se nemohlo nic stát. Ta se pak proměnila v asfalt, který pokryl zemi, kouř, který naplnil ovzduší a zbytek se nalil do moře. To všechno zjevně převažovalo výhody, spočívající v možnosti přesunout se rychle z jednoho místa na druhé, zvláště když místo, kam jste se dostali, se následkem toho všeho značně připodobnilo místu, odkud jste přijeli - stejně zamořené asfaltem, kouřem a postižené nedostatkem ryb.

A přenos hmoty? Forma dopravy, předpokládající rozdrčení přepravovaných osob na atomy, které pak vyšle subéterem, aby je posléze zase spráskala dohromady, právě když po letech ochutnaly první doušky svobody - to rozhodně nemůže být dobrá novinka.

Před Arthurem Dentem došlo k přesně stejnému závěru hodně lidí. Někteří si dokonce dali práci a složili na toto téma písně. Uvádíme jeden popěvek, často prozpěvovaný demonstranty před továrnou na teleportovací zařízení, patřící společnosti Sirius Cybernetics Corporation na Šťastném svjetě III:

Aldebaran je prima,
na Algolu je psina,
betelgeuzské pěkné holky
nedělají moc okolky,
udělej to pomalu či rychle,
tak jak chceš,
udělej, na co si vzpomeneš.

Ale jestli se mám dát rozmontovat,
abych se tam mohl dostat,
to radši nikam necestovat.

Holadryjá!
Na kousky rozebraný, na kousky rozebraný,
to je divný způsob cestování.
A jestli mě chcete rozmontovat,
abych se tam mohl dostat,
to radši domů se navrátím.

Na Siriu je dlažba zlatá,
tak to aspoň říkají
pitomci, co potom dodají:
"Než umřeš, musíš vidět Tau!"
Že bych šel rád, je pravda svatá,
pěšky anebo tramvají.

Ale jestli mě chcete rozmontovat,
abych se tam mohl dostat,
na cestování se vám vykašlu.

Holadryjá!
Na kousky rozebraný, na kousky rozebraný,
to vám snad v hlavě z toho haraší!
A jestli mě zkusíte rozmontovat,
abych se tam mohl dostat,
zůstanu doma, což je nejsnazší.

... a tak dále. Jiná populární píseň vyjadřovala tento názor ještě stručněji:

Tak jednou z flámu,
vracím se teleportem,
s Ronem a Sidem a s Meg,
jak Ron získal Meggino srdce,
teď hlavu si lámu,
a že jeho nohu mám,
má Sidney na mě vztek.

Arthur cítil, jak vlny bolesti zvolna opadávají. Stále však vnímal tupé bušení. Pomalu, opatrně zkusil vstát.

“Slyšíš taky to tupé bušení?” zeptal se Ford.
Arthur se prudce otočil, až se zakymácel.
Přicházející Ford byl bledý a měl zarudlé oči.
“Kde to jsme?” vyblekotal Arthur.

Ford se rozhlédl. Stáli v dlouhé uhýbající chodbě, táhnoucí se oběma směry do nedohledna. Vnější ocelová zeď, natřená chorobně zelenou barvou - jaká se užívá ve školách, nemocnicích a blázincích, aby se chovanci zklidnili -, se jim klenula nad hlavami až k místu, kde se setkávala s kolmou vnitřní stěnou, kupodivu obloženou hobrou. Podlahu pokrývala temně zelená vroubkovaná guma.

Ford přistoupil k tlustému, průhlednému panelu, zasazenému do vnější zdi. Tvořilo jej několik vrstev, ale přece jen propouštěla svítící body - špendlíkové hlavičky dalekých hvězd.

“Nejspíš na nějaké kosmické lodi.”
Chodbou se nesl zvuk tupého bušení.
“Trillian?” zavolal Arthur nervózně. “Zafode?”
Ford pokrčil rameny.

“Nejsou k nalezení. Už jsem se po nich rozhlížel. Můžou být kdekoliv. Nenaprogramovaný teleport tě může poslat tisíce světelných let v kterémkoli směru. Podle toho, jak se cítím, bych řekl, že jsme cestovali hodně dlouho.”

“Jak se cítíš?”

“Špatně.”

“Myslíš, že jsou...”

“Ať jsou, kde jsou, zjistit to nemůžeme a dělat se s tím nedá taky nic. Tak dělej to, co já.”

“Co?”

“Nemysli na to.”

Arthur převracel Fordovu radu v hlavě. Neochotně uznal, že je rozumná, načež ji zmačkal a zahodil. Nabral zhluboka dech.

“Kroky!” vyjekl náhle Ford.

“Kde?”

“Ten zvuk. Tupé bušení. To je dupání! Poslouchej!”

Arthur se zaposlouchal. Zvuk k nim doléhal chodbami z neodhadnutelné dálky. Určitě to však byl rytmus dusajících nohou a zněl teď o něco hlasitěji.

“Pryč!” sykl Ford. Rozběhli se - každý opačným směrem.

“Tam ne,” varoval Ford, “odamtud přicházejí!”

“Kdepak,” oponoval Arthur. “Přicházejí odtamtud!”

“Ne, odtamtud...”

Zastavili se. Otočili se. Pozorně naslouchali. Pak dali jeden druhému za pravdu. Opět vyrazili, přesně opačným směrem.

Zmocnil se jich strach.

Zvuk přicházel z obou směrů a sílil.

Po několika metrech odbočovala doleva další chodba. Zahnuli a běželi dál. Chodba byla temná

a dlouhá, a jak postupovali, zdálo se jim, že se citelně ochlazuje. Z hlavní chodby vedly na obě strany postranní chodbičky, všechny stejně temné a z každé vyrazil závan ledového vzduchu.

Na okamžik polekaně zastavili. Čím dále postupovali, tím hlasitěji zněly pochodující nohy.

Přitiskli se ke studené zdi a napjatě poslouchali. Zima, přítomnost a bubnování nehmotných nohou na ně působily neblaze. Ford se otrásl, částečně zimou, částečně tím, že mu hlavou bleskla vzpomínka na příběhy, které mu vyprávěla jeho oblíbená maminka, když byl ještě betelgeuzský špunt, arkturské megakobylce superluční po kotníky. Příběhy o mrtvých lodích, strašidelných vracích, odsouzených k věčnému putování zapadlými oblastmi dalekého kosmu, zamořených démony a duchy zapomenutých posádek. Příběhy o neopatrných cestovatelích, kteří nastoupili na takové lodi... Pak si však Ford vzpomněl na hobrovou zeď v první chodbě a vzpamatoval se. Ať už si duchové zařizují lodi jakkoliv, vsadil by se, že určitě neobkládají zdi hobrou. Popadl Arthura za paži.

“Zpátky!” zavelel. Vyrazili hledat zpáteční cestu.

V příštím okamžiku skočili jako vyplašené ještěrky do nejbližší postranní chodby. Přímo proti nim totiž vyrazili majitelé dusajících nohou.

V úkrytu za rohem užasle vyvalovali oči na skupinu asi pětadvaceti obtloustlých mužů a žen, jak se valí v teplákových soupravách kolem a supí a funí, že by z toho kardiolog dostal srdeční záchvat.

Ford za nimi dlouze hleděl.

“Džogují!” sykl do zvuku dupajících nohou odrážejícího se chodbami.

“Džogují?” šeptl Arthur.

“Džogují,” pokrčil Ford rameny.

Chodba, v níž se ukryli, se předchozím nepodobala. Byla krátká a končila mohutnými ocelovými dveřmi. Ford je začal zkoumat. Odhalil mechanismus zámku a otevřel.

První věc, která jim padla do očí, bylo něco, co vypadalo jako rakev.

Dalších čtyři tisíce devět set devadesát devět věcí, které jim padly do očí hned nato, byly rovněž rakve.

23. kapitola

Gigantická kobka měla nízký, klenutý, spoře osvětlený strop. Na opačném konci, dobře čtvrt kilometru dál, nejasně tušili průchod, nejspíš do podobné kobky s podobným obsahem.

Ford vstoupil a užasle hvízdal.

“To je teda!”

“Co je na mrtvolách tak zajímavého?” zaškaredil se Arthur, nervózně našlapující za ním.

“Nevím. Pojďme to prozkoumat.”

Při bližší prohlídce zjistili, že záhadné předměty nejsou rakve, ale spíš sarkofágy, asi metr vysoké a vyrobené z něčeho, co vypadalo jako mramor - a také to zcela nepochybně bylo něco, co jako mramor jen vypadalo. Sarkofágy zakrývala poloprůhledná víka, jimiž nejasně prosvítaly obličejy jejich zesnulých a snad i oplákaných obyvatelů. Patřily humanoidům, kteří očividně měli trampoty světa - ať už pocházeli z kteréhokoliv - definitivně za sebou. Nic víc se zjistit nedalo.

Na podlaze mezi sarkofágy se plazil těžký olejnatý bílý plyn. Arthur se zprvu domníval, že má dodat kobce ponurou atmosféru, pak si však všiml, že ho zebou kotníky. Také sarkofágy byly na dotek velmi studené.

Ford náhle přičapl k jednomu z nich, povytáhl z brašny ručník a cípem začal cosi zuřivě cítit.

“Podívej, je tu štítek pokrytý jinovatkou,” vysvětlil.

Odstranil jinovatku a zkoumal nápis. Arthurovi to připomínalo stopy pavouka, který si příliš dopřál, čeho si pavouci dopřávají, když si chtějí zaflámovat. Zato Ford okamžitě poznal, že jde o velmi ranou verzi galaktické ezeredy.

“Golgafričamská flotila arch, loď B, oddělení 7, kontrolor hygieny telefonů a pak pořadové číslo,” přeslabikoval.

“Kontrolor hygieny telefonů?” nechtěl Arthur věřit svým ušima. “Mrtvý kontrolor hygieny telefonů?”

“Nejspíš sorta.”

“Co tady dělá?”

Ford pokukoval skrz víko na postavu uvnitř sarkofágu.

“Nic moc,” konstatoval a předvedl jeden ze svých zvláštních úsměvů, které kdysi vedly jeho okolí k domněnce, že je poslední dobou přepracovaný, a měl by si trochu odpočinout.

Přešel k dalšímu sarkofágu. Chvilí usilovně pracoval ručníkem, pak oznámil:

“Tady je mrtvý holič. Hulajdá!”

Ukázalo se, že další sarkofág je místem posledního odpočinku administrativního pracovníka v reklamě. Následující schránka obsahovala obchodníka ojetými automobily.

Fordovu pozornost náhle upoutala dvířka v podlaze. Přidřep, máváním rozehnal oblaka mrazivého plynu a otevřel poklop.

“Jestli jsou to jenom rakve,” napadlo náhle Arthura, “Proč je uchovávají v takové zimě?”

“Nebo spíš proč je vůbec uchovávají,” uvažoval nahlas Ford, jemuž se škrbnutím podařilo poklop otevřít. Plyn se valil otvorem dolů. “Proč se kdo namáhá vláčet kosmem pět tisíc bezdýchých těl?”

“Deset tisíc,” opravil ho Arthur a ukázal směrem k nejasně viditelné sousední kobce.

Ford prostrčil hlavu otvorem v podlaze. Když se znovu vynořil, opravil předchozí údaj:

“Patnáct tisíc. Dole je jich taky tolik.”

“Patnáct miliónů,” pronesl neznámý hlas.

“To je hodně,” mudroval Ford. “Strašná spousta.”

“Pomalů se otočte,” štěkl hlas, “a ruce nad hlavu. Jestli se hnete, rozstřílím vás na malinký kousíčky.”

“Ahoj?” pronesl Ford tázvě. Pomalu se otočil, dal ruce nad hlavu a nehnul se.

“Proč jsou všichni tak neradi, když nás vidí?” stěžoval si Arthur.

Ten, kdo je nerad viděl, stál mezi dveřmi. Že je nerad, vyplývalo jednak ze zupácky štěkavého tónu, jednak ze zlovolného způsobu, jímž mával mohutnou stříbrnou vraždomatickou pistolí. Výrobce pistole zřejmě dostal příkaz, aby se s tím nijak nepáral. Musí vypadat hodně zlověstně, zněla patrně objednávka. Musí být jasno, že tahle pistole má dva konce - správný a špatný. A tomu, kdo stojí před špatným koncem, musí být jasno, že to s ním vypadá blbě. Pokud je třeba posázet ji všelijakými čudlíky a ostny a začerněnými součástkami, tím líp. Tahle pistole není určena k zavěšení nad krb, ani k odkládání do stojanu na deštníky. Tohle je pistole na přivádění lidí do maléru.

Ford s Arthurem pistolí nešťastně pozorovali.

Muž, který ji svíral, se odlepil ode dveří a postupoval v kruhu kolem nich. Ve světle viděli, že má na sobě černožlatou uniformu s knoflíky, vycíděnými do takového lesku, že by řidič protijedoucího automobilu podrážděně zablikal světly.

Ukázal na dveře.

“Ven,” přikázal. Lidé, kteří disponují střelnými zbraněmi, se obvykle nenamáhají disponovat také slovesy. Ford a Arthur vykročili ven, v patách za nimi špatný konec vraždomatické pistole a knoflíky.

Když vycházeli na chodbu, srazili se s pětadvaceti přibíhajícími sportovci, teď osprchovanými a převlečenými. Tlustoši se vrhli kolem nich do kobky. Arthur se otočil a nechápavě je pozoroval.

“Pohyb!” vřískl ozbrojenec.

Arthur se pohnul.

Ford pokrčil rameny a rovněž se pohnul.

Obtloustlí sportovci naklusali k pětadvaceti prázdným sarkofágům u zdi, otevřeli je, vlezli dovnitř a upadli do pětadvacetinásobného bezesného spánku.

=====

24. kapitola

“Ehm, kapitáne...”

“Copak, Jedničko?”

“Dostal jsem něco jako hlášení od Dvojky.”

“Achjo.”

Vysoko na velitelském můstku zíral kapitán mírně podrážděně do nekonečných rozloh kosmu. Ukryt pod prostornou, klenutou bublinou pozoroval panoráma hvězd, jímž proplouvali. Jejich hustota během cesty znatelně řídla. V dáli za nemotorným tříkilometrovým trupem lodi, viděl hustý shluk hvězd - zdálo se, že tvoří téměř souvislý pás. Tam někde ležel střed Galaxie. Vzdalovali se od něj už léta, jakou rychlostí si teď nemohl vzpomenout, ale určitě strašně velkou. Blížilo se to rychlosti něčeho, anebo to byl trojnásobek rychlosti něčeho jiného? V každém případě úctyhodná cifra. Zadíval se do zářivých dálav za lodí. Zřejmě cosi hledal. Každých několik minut tím směrem pohlédl, ale nikdy neobjevil, po čem pátral. Nedal se však deprimovat. Vědci mu přece dokola opakovali, že všechno bude v pořádku, pokud někdo nepropadne panice a všichni budou dělat, co mají, tak, jak mají.

Kapitán rozhodně panice nepropadal. Pokud šlo o ně, všechno fungovalo báječně. Přejel si rameno houbou, namočenou v koupelové pěně. Do myslí se mu opět vkrádal pocit, že je něčím mírně podrážděn. Diskrétní zakašláni ho upozornilo, že vedle něj stojí první důstojník.

Prima chlap, ten Jednička. Není zrovna nejchytřejší, taky mu dělá trochu potíže zavázat si tkaničky u bot, ale přes to všechno skvělý materiál na důstojníka. Kapitán rozhodně nepatřil k lidem, co nakopnou člověka, když si zavazuje tkaničky u bot, ať mu to trvá jakkoliv dlouho. Není jako ten příšerný Dvojka, co mašuruje sem tam po lodi, leští knoflíky a podává každou hodinu hlášení. “Lod stále v pohybu, kapitáne.” “Držíme kurs, kapitáne.” “Hladina kyslíku stálá, kapitáne.”

“Dejte si pauzu,” radil mu kapitán. Aha, vzpomněl si, tohle ho podráždilo. Shlédl k Jedničkoví.

“Ano, kapitáne. Hulákal něco o nějakých zajatcích...”

Kapitán chvíli uvažoval. Připadalo mu to značně nepravděpodobné, ale nemínil bránit svým důstojníkům ve štěstí.

“Možná ho to na chvíli zklidní,” usoudil. “Vždycky si přál mít zajatce.”

Ford a Arthur se ploužili zdánlivě nekonečnými chodbami. Dvojka pochodoval za nimi a občas poštěkával rozkazy, aby nedělali žádné křivárny a nezkoušeli žádné nesmysly. Prošli kolem půldruhého kilometru hobry. Konečně dorazili k mohutným ocelovým dveřím. Dvojka zařval a dveře se otevřely.

Vstoupili.

V očích Forda Prefecta a Arthura Denta nebyla nejzajímavější věcí na velitelském můstku třicetimetrová kopule, prozařovaná oslnivou nádherou hvězd - tomu, kdo večerel v Restaurantu na konci vesmíru, jsou takové divy všední. Neudivila je ani výstava podivných přístrojů, umístěných po obvodu kruhové stěny. Arthurovi připadalo, že přesně takhle mají podle tradičních představ kosmické lodi vypadat, zatímco Fordovi všechno přišlo neuvěřitelně starožitné, což potvrzovalo jeho podezření, že Cikorkova loď je odhodila přinejmenším jeden, ne-li dva milióny let do minulosti.

Co však oba cestovatele doopravdy vyvedlo z míry, byla vana.

Stála na dvoumetrovém podstavci z hrubě otesaného křišťálu a vydechovala atmosféru barokní monstrozity, zřídka vídané jinde než v maximegalonském Muzeu výplodů chorobné fantazie. Změř odtokových rour, silně podobnou zažívacímu traktu, zvýraznil tvůrce pozlacením, místo aby vše nenápadně pohřbil o půlnoci v neoznačeném hrobě. Kohoutků a sprchy by se patrně lekl i gotický chrlíč.

Jako hlavní kus zařízení velitelského můstku kosmické lodi působila vana poněkud nevhodně. Dvojka k ní také přistupoval s výrazem člověka, který si je tohoto faktu dobře vědom.

“Pane kapitáne!” zařval se stisknutými zuby, což je poměrně obtížný kousek. Dvojka měl ovšem spousty času, aby si ho důkladně nacvičil.

Široká dobrosrdečná tvář a blahobytná koupelová pěna spočívaly na ruce, přehozené přes okraj monstrózní vany.

“Nazdar, Dvojko,” volal kapitán a vesele mával houbou. “Máš se dneska dobře?”

Dvojka se našponoval, aby stál v pokud možno ještě přísnějším pozoru než dosud.

“Přivedl jsem dva zajatce. Objevil jsem je v mrazáku číslo sedm, pane kapitáne!” štěkl.

Ford a Arthur rozpačitě pokašlávali.

“Ehm... ahoj,” řekli společně.

Kapitán jim věnoval zářivý úsměv. Tak Dvojka skutečně našel zajatce, divil se v duchu. Tím lépe, je to přece prima vidět někoho, jak dělá dobře to, co umí ze všeho nejlíp.

“Nazdar, lidi,” usmál se znovu na zajatce. “Promiňte, že nevstávám z vany. Říkal jsem si zrovna, že se trochu opláchnu. Pojdme si všichni dát džynnan tonnyx. Jedničko, sáhněte do lednice.”

“Jistě, pane.” Je zvláštní, a nikdo netuší, jakou důležitost tomuto faktu vlastně připisovat, že přibližně pětáosmdesát procent známých světů v Galaxii, ať primitivních či vysoce vyvinutých, vynalezlo drink zvaný džynnan tonnyx, případně gee-N-N-T-N-ix, jinond-o-nicks, džinendtoniks, nebo kteroukoliv z tisíce variací na dané fonetické téma. Drink ovšem není vždycky stejný - prakticky jde o rozsáhlou škálu nápojů od sivolvského “činanto/mnigs”, což je v podstatě obyčejná voda, která se podává ohřátá o maličko víc než na pokojovou teplotu, až po gagrakacký “tzjin-anthony-ks”, schopný zabít krávu na sto kroků. Kromě stejně znějícího jména však mají jedno společné. Byly vynalezeny a pojmenovány dříve než dotyčné světy navázaly kontakt s jinými civilizacemi.

Jaký závěr vyvodit? Naprosto izolovaný fakt trčí mimo všechny souvislosti. Řečeno terminologií strukturální lingvistiky, je prostě mimo křivku grafu. Staří strukturální lingvisté se pravidelně rozvzteklí, když o tom mladí strukturální lingvisté začnou. Mladí strukturální lingvisté, plní nadšení, ponocují do pozdních hodin a domnívají se, že jsou blízko něčemu hlubokému a významnému. Až se z nich nakonec předčasně stanou staří strukturální lingvisté, co se vždycky rozvzteklí na ty mladé. Strukturální lingvistika je totiž strašlivě rozhádaný, a hluboce nešťastný obor, takže většina těch, kteří ji provozují, často tráví noci utápěním problémů v nápoji zvaném Ouis-giend-zóda.

Dvojka stál před kapitánskou vanou a třásl se frustrací.

“Copak zajatce ani nevyslechnete, pane?” zakvičel.

Kapitán na něj užasle pohlédl.

“Matičko golgafrinčamská! Proč bych to dělal?”

“Abyste z nich dostal informace, pane! Musíme zjistit, co tu vlastně chtějí!”

“Ale kdež,” mírnil ho kapitán. “Určitě si jen zaskočili na panáka džynnan tonnyxu, vidíte?” obrátil se k Fordovi a Arthurovi.

“Ale, pane, jsou to mí zajatci! Musím je vyslechnout!”

Kapitán na zajatce pochybovačně pohlédl.

“Dobře, když musíte, tak musíte. Zepete se, co chtějí k pití.”

Dvojkovi oči zazářily studeným, tvrdým leskem. Pomalu přikročil k Fordovi a Arthurovi.

“Tak..., vy hajzlové..., vy filcky...,” zavrčel a dloubl Forda vraždomatickou pistolí.

“Pomalu, Dvojko,” napomenul ho kapitán jemně.

“Co chcete k pití!?” zařval Dvojka.

“Džynnan tonnyx zní docela slibně,” odpověděl zdvořile Ford. “Co ty, Arthure?”

Arthur zamžikal.

“Cože? Aha, ano, jistě.”

“S ledem, nebo bez?!” zakřičel Dvojka.

“S ledem, prosím,” vyjádřil se Ford.

“Citrón!”

“Ano, prosím,” řekl Ford vychovaně. “A sušenky by nebyly? Třeba takové ty sýrové?”

“Otázky tady kladu já !!!” nelidsky zavyl Dvojka. Celý se třásl mrtvičnou zuřivostí.

“Dvojko...,” pronesl kapitán měkce.

“Pane?!”

“Vykašlete se na to, buďte tak hodný. Chci si dát příjemnou koupel na uklidnění.”

Dvojkovy oči se zúžily a změnil se v to, co je v profesi Řvounů a Zabijáků známo pod odborným termínem chladné štěrbiny. Tento manévr má v protivníkovi zřejmě vyvolat představu, že jste ztratili brýle, nebo že ospalostí nemůžete udržet oči. Otázka proč to má působit děsivě, zůstává prozatím nezodpovězena.

Blížil se ke kapitánovi, ústa stažená v tvrdou linku. I zde je těžko říct, proč se takové chování chápe jako příprava ke rvačce. Kdyby se vám při toulkách traalskou džunglí někdy stalo, že byste narazili na bájnou obludu žravou Blátotlačku, mohli byste děkovat osudu, kdyby se její tlama stáhla v tvrdou linku, místo aby zela jako propast plná tesáků a kanoucích slin, což je obvyklejší případ.

“Rád bych vám jen připomněl, pane,” zasyčel Dvojka na kapitána, “že jste v té vaně už víc než tři roky !!!” Po tomto posledním výstřelu se Dvojka obrátil jako na obrtlíku a odmaširoval do kouta, kde si pak před zrcadlem cvičil koulení očima.

Kapitán se ve vaně rozpačitě zavrtěl. Provinile se usmál na Forda.

“To víte, při takovéhle práci musím hodně odpočívat.”

Ford zvolna spustil ruce. Nevyvolalo to žádnou reakci. Arthur ho napodobil.

Ford pomalu a opatrně přistoupil k piedestalu, na němž se tyčila vana. Poklepal na něj.

“Hezký,” zalhal.

Uvažoval, jestli by mu prošlo, kdyby se zaškíbil. Pomalu a opatrně se zaškíbil. Prošlo to.

“Ehm...,” pronesl ke kapitánovi.

“Copak?” zeptal se vstřícně kapitán.

“Zajímalo by mě, co to vlastně máte za práci?” odvážil se Ford.

Kdosi mu ze zadu poklepal na rameno. Ford nadskočil.

Byl to první důstojník.

“Vaše drinky,” upozornil Forda.

“Aha, děkuju.” Ford a Arthur si vzali své džynnan tonnyxy. Arthur usrkl a překvapeně zjistil, že nápoj chutná velmi podobně jako whisky se sodou.

“Nemohl jsem si jaksí nevšimnout...,” Ford rovněž usrkl, “... těch mrtvol. Tam v mrazáku.”

“Mrtvol?” užasl kapitán.

Ford se odmlčel a v duchu uvažoval. Člověk nikdy neví, říkal si. Co když kapitán netuší, že má na palubě patnáct miliónů mrtvol?

Kapitán na něj vesele pokukoval. Občas si hrál s gumovou kachničkou.

Ford se rozhlédl. Ze zrcadla na něj zíral Dvojka. Pohled trval naštěstí jen okamžik - oči druhého důstojníka se ani chvíli nezastavily. První důstojník držel podnos s pitím a vlídně se usmíval.

“Mrtvoly?” opakoval kapitán.

Ford si navlhčil rty.

“Ano,” odvážil se. “Všichni ti mrtví kontroloři hygieny telefonů a administrativní pracovníci, co je máte v mrazáku.”

Kapitán na něj udiveně zíral. Náhle zvrátil hlavu dozadu a rozesmál se.

“Ti přece nejsou mrtví,” vysvětloval. “Propánakrále, jsou jen zmražení! Zase je oživíme.”

Ford udělal něco, co činil jen velmi zřídka. Zamrkal.

Arthur vypadal, jako by se probouzel z transu.

“Chcete říct, že máte mrazák plný chlazených holičů?”

“Ano,” přisvědčil kapitán. “Jsou jich milióny. Holiči, unavení televizní produkční, pojišťovací agenti, personální úředníci, členové sborů veřejného pořádku, referenti pro jednání se stranami, technologové - nač si vzpomenete. Chystáme se totiž kolonizovat novou planetu.”

Ford se mírně zapotácel.

“Vzrušující, že?” usmíval se kapitán.

“Ale proč zrovna s těmihle?” žasl teď pro změnu Arthur.

“Abyste mi špatně nerozuměli,” vysvětloval kapitán. “My jsme jen jedna z lodí flotily. Archa B.

Promiňte, mohl byste mi přičítat trochu horké vody?"

Arthur učinil žádané. Vanou zavířila kaskáda růžové pěnicí vody. Kapitán vzdychl rozkoší.

"Díky mockrát, člověče zlatá. Jestli máte chuť na další skleničku, samozřejmě si poslužte."

Ford do sebe hodil obsah své sklenice, vzal z podnosu v rukou prvního důstojníka láhev a znovu si nalil až po okraj.

"Co znamená Archa B?" ptal se dál.

"To je..." kapitán dováděivě rozstříkovoal gumovou kachničkou pěnicí vodu z koupele. "To bylo totiž tak," pustil se pak do výkladu. "Naše planeta, svět, z kterého pocházíme, byla tak říkajíc odsouzena k zániku."

"K zániku?"

"Přesně. A tak všichni usoudili, že bude nejlepší sbalit veškerou populaci do kosmických lodí, odletět na nějakou jinou planetu a usadit se tam."

Výklad ho zřejmě unavil, a tak se opět se spokojeným zafuněním uvelebil v lázni.

"Myslíte nějakou míň odsouzenou?" snažil se Arthur přimět kapitána k hovoru.

"Co jste říkal, příteli?"

"Míň odsouzenou planetu. Jak jste se na ní chtěli usadit."

"Chystáme usadit, ano. A tak bylo rozhodnuto postavit tři lodí, tři kosmické Archy, a... nenudím vás?"

"Nene," prohlásil Ford. "Je to fascinující."

"Pro mě je to úžasně příjemná změna, bavit se chvilku zase s někým jiným," rozplýval se kapitán.

Dvojkovy oči zatěkaly po místnosti a opět se usadily na zrcadle jako párek much na chvíli vyrušených z vyhlídnutého kusu zasmrádlého masa.

"Víte, s těmhle dlouhými cestami je ta potíž," pokračoval kapitán, "že nakonec začnete mluvit sám se sebou, a to je hrozná nuda, protože v polovině případů víte předem, co řeknete."

"Jenom v polovině případů?" upřímně se divil Arthur.

Kapitán se krátce zamyslel.

"Ano, řekl bych, že asi v polovině. Kde mám vlastně mýdlo?" Zalovil ve vaně a našel je.

"Podle původního plánu," pokračoval ve vyprávění, "měli v první lodi, označené A, letět všichni, kdo v něčem vynikají - vědci, velcí umělci, všichni, kdo něco dokázali. V třetí lodi, označené C, měli letět všichni, kdo dělají nějakou konkrétní práci, vyrábějí věci nebo něco vykonávají. Do lodi B - to jsme my - se měli vejít ostatní - zkrátka průměr."

Šťastně se na ně usmál.

"No a nás poslali napřed," uzavřel výklad a začal si pobrukovat melodii, hodící se právě tak do vany.

Melodie, složená jedním z nejúspěšnějších a nejplodnějších golgafrinčamských autorů populárních popěveků (který odpočíval necelý kilometr odtud v mrazáku číslo třicet šest), pomohla překlenout, co by jinak nutně muselo být okamžikem rozpačitého ticha. Ford s Arthurem šoupali nohama a usilovně se snažili nedívat jeden na druhého.

"Ehm...", pronesl Arthur po chvíli. "Co vlastně bylo s vaší planetou v nepořádku?"

"Byla odsouzena k zániku, jak už jsem řekl," odpověděl kapitán ledabyle. "Měla prý narazit do slunce, nebo co. Nebo do ní měl narazit měsíc. Něco takového. Čekala ji prostě nějaká strašná katastrofa."

"Myslel jsem, že se naši planetu chystalo napadnout obrovské hejno dvanáctinohých piraňovitých včel, ne?" vmíchal se náhle do řeči první důstojník.

Dvojka se prudce otočil. Oči mu plály chladným tvrdým světlem, jakého je možno docílit jen usilovným tréninkem.

"Mně bylo řečeno něco jiného!" zasyčel. "Můj velící důstojník říkal, že planetě hrozí sežrání mutovaným kosmickým kozlem!"

"No ne...", vydechl Ford.

"Ano! Pekelnou obludou s vražednými tesáky deset tisíc kilometrů dlouhými, žhavým dechem, pod jehož závanem se vypařují oceány, s drápy schopnými rozervat kontinenty, s tisíci očima žhnoucíma jako slunce, s milióny kilometrů širokou tlamou plnou kanoucíh slin, obludou, jakou jste nikdy... nikdy... v životě..."

"A pro jistotu vás poslali napřed, že?" vyptával se opatrně Arthur.

"Ano," odpověděl vesele kapitán. "Všichni říkali - myslím, že to od nich bylo moc hezké, -, že k udržení morálky je hrozně důležitý pocit, že přiletí na planetu, kde je slušně ostříhají a kde budou čisté telefony."

"Jistě," souhlasil Ford. "To je určitě moc důležité. A ty ostatní lodí... ehm... letí za vámi?"

Kapitán hned neodpověděl. Přetočil se ve vaně a zadíval se zpět přes ohromný trup lodí směrem k zářícímu středu Galaxie. Napínal zrak do nepředstavitelných dálek.

"To je zvláštní, že o tom mluvíte," dopřál si mírného zamračení. "Od startu jsme o nich neslyšeli ani ň, a to už je pět let..., ale určitě jsou někde za námi."

Znovu se zahleděl do dálky.

Ford se tam zadíval také. Zamyšleně se mračil.

"Pokud ovšem..." nadhodil tiše, "... je nesežral ten kozel..."

"Aha... kozel..." i do kapitánova hlasu se vkrádala jistá pochybnost. Očima přešel přístroje a počítače, lemující velitelský můstek. Nevinně na něj pomrkávaly. Zadíval se ven na hvězdy, ty však záhadně mlčely. Podíval se na prvního a druhého důstojníka, kteří se právě obírali vlastními myšlenkami. Pohlédl na Forda Prefecta. Ford v odpověď zdvihl obočí.

"To je legrační," ozval se konečně kapitán, "ale teprve teď, když tu historii vykládám někomu jinému... nepřipadá vám to všechno malinko divné, Jedničko?"

"Éééé..." pronesl Jednička.

"Vidím, že máte spoustu věcí, o kterých si potřebujete popovídat," řekl Ford. "Takže díky za drinky, a kdybyste nás třeba mohli vysadit na nejbližší příhodné planetě..."

"To bude horší," ošíval se kapitán. "Naše dráha, nebo jak se to jmenuje, byla předem nastavena. Myslím, že i proto, že nemám zrovna nejlepší hlavu na čísla..."

"Chcete říct, že jsme tady uvízli?" rozčilil se Ford, kterému náhle s celou tou šaškárnou došla trpělivost. "Kdyže máte dorazit na tu planetu, co chcete kolonizovat?"

"Myslím, že už tam skoro jsme," ujišťoval kapitán. "Každou vteřinu tam musíme být. Možná že bych měl přece jenom vylézt z vany. Ale tak mě napadá - proč bych vlastně měl nechávat něčeho, co mě zrovna baví?"

"Skutečně za minutu přistáváme?"

"Totiž... ne tak docela, nebudeme přistávat doopravdy, ale... ééé..."

"Co to blábolíte, člověče?" zeptal se Ford rozzlobeně.

"Totiž, pokud si vzpomínám..." proplétal se kapitán opatrně spleť slov. "Pokud si dobře vzpomínám, jsme vlastně naprogramováni, abychom jaksi místo přistání havarovali."

"Havarovali?" vyděsili se Ford s Arthurem.

"Éé... ano. Je to jaksi součástí plánu. Má to velmi dobrý důvod, nemůžu si zrovna momentálně vzpomenout, jaký. Bylo to něco s... éé..."

Ford vybuchl.

"Jste sbírka idiotů a budižkničemů!" zařval.

"Ano! To je ono!" rozzářil se kapitán. "To byl ten důvod!"

25. kapitola

Stopařův průvodce po Galaxii podává následující informaci o planetě Golgafrinčam! *Jde o planetu se starobyrou a záhadnou historií, bohatou na legendy, v nichž často teče proudem rudá (případně zelená) krev těch, kteří ji v časech dávno minulých toužili dobýt. Země vyprahlých, pustých krajin a sladkého, žhavého vzduchu, prosyceného vůněmi pramenů klokotajících přes rozpálené prašné skály, kde napájí ostře páchnoucí lišejníky. Země horečnatých hlav a opilý fantazií - hlavně těch, kdo okusili lišejníky, ale také země chladivých a stinných úvah - z pera těch, kdo pochopili, že je dobré lišejníků se vystříhat a najít si strom, pod kterým mohou sedět. Země oceli, krve a heroismu. Země těla i ducha. Taková byla historie Golgafrinčamu.*

V celé té starobylé a záhadné historii jsou patrně nejzáhadnějšími postavami takzvaní Velcí kroužící básníci Aria. Tito kroužící básníci žili v dalekých horských průsmycích, kde v záloze číhali na méně početné skupiny nic netušících poutníků. Pak vyskočili ze zálohy, kroužili kolem a házeli po nich kamením.

A když poutníci křičeli, ať jdou pryč a hledí si psaní básní, místo aby otravovali lidi házením kamení a jinými pitomostmi, básníci najednou přestali házet a z ničeho nic propukli v recitaci některého ze sedmi set devadesáti čtyř Vassillijských epických cyklů. Byly to básně neobyčejné krásy a ještě neobyčejnější délky a podobaly se jedna druhé jako vejce vejci.

Všechny první části vyprávějí o tom, jak se z města Vassillian kdysi vydalo na cesty pět moudrých knížat na čtyřech koních. Knížata, samozřejmě statečná, ušlechtilá a moudrá, hodně cestují po dalekých zemích, bojují s šerednými obry, zabývají se exotickou filozofií, popíjejí čaj s podivnými božstvy a zachraňují krásné obludy před žravými princeznami, až nakonec oznámí, že dosáhli osvícení, a jejich putování je tudíž u konce.

Druhá, mnohem delší část každé básně podrobně líčí, jak se hádali, kdo bude muset jít na zpáteční cestě pěšky.

To všechno se odehrálo v dávné minulosti. Byl to však právě potomek jednoho z oněch výstředních básníků, kdo vymyslel historky o blížící se zkáze, čímž umožnil golgafrinčamskému lidu zbavit se neužitečné třetiny populace. Zbývající dvě třetiny pochopitelně zůstaly pěkně doma a žily plným, bohatým a šťastným životem, dokud je v mžiku nevyhladila infekční choroba, která se roznesla nakaženými telefony.

Té noci loď nouzově přistála na jedné nepatrně zanedbatelné modrozelené planetě, obíhající kolem malého bezvýznamného žlutého slunce kdesi v zaostalých nezmapovaných končinách onoho cípu západního spirálního ramene Galaxie, který si rozhodně nemůže dělat nároky na módnost.

Celých několik hodin před nuceným přistáním Ford Prefect zuřivě, leč marně bojoval, aby odblokoval přístroje a odvrátil loď z předurčené dráhy letu.

Pochopil, že loď byla záměrně naprogramována, aby svůj nepříliš žádoucí náklad dopravila bezpečně, i když ne právě pohodlně do nového domova, a aby se přistáním natolik poškodila, že nebude naděje na opravu.

Když se planoucí loď s jekotem vřítla do atmosféry, ztratila ochranný štít i většinu vnějších antén. Sestup skončil neslavně - vrak sebou plácl na břicho do temného močálu. Posádce zbývalo několik hodin, aby potmě oživila a vyložila zmražený náklad. Loď totiž začala téměř okamžitě klesat, zvolna noříc obrovitý trup do slizkého bahna. Jednou či dvakrát během noci bylo možno zahlédnout, jak se rýsuje proti obloze, když planoucí meteory, pozůstatky jejího pádu, ozářily nebe.

V šedém světle časného úsvitu nakonec vydala obscénní bublavé zařvání a navždy klesla do páchnoucích hlubin.

Když toho jitra vyšlo slunce, rozlilo řídké vodovaté světlo po ohromné ploše hemžící se křučícími holiči, referenty pro styk se stranami, pracovníky v průzkumu veřejného mínění a ostatními nešťastníky, zoufale se drápajícími na suchou zem.

Méně odhodlané slunce by určitě hned zase zapadlo. Toto slunce však dál odvážně šplhalo po obloze a po chvíli jeho hřejivé paprsky blahodárně zapůsobily i na chabě zápasící tvory.

Mnozí v noci utonuli v močálu, další milióny klesly spolu s lodí. Statisíce zachráněných však s unaveně postupujícím dnem vylézaly do okolní krajiny. Netoužili po ničem než po čtverečním metru pevné země, kam by se mohli zhroutit a vzpamatovat z nočních hrůz.

Krajinou kráčely jediné dvě vzpřímené postavy.

Ford Prefect a Arthur Dent z blízkého vršku pozorovali hrůzy, jejichž součástí se však cítit nemohli.

“Pěkná syčárna,” bručel Arthur.

Ford, čmárající klacikem po zemi, pokrčil rameny.

“Originální řešení problému.”

“Proč lidi nedokážou žít vedle sebe pokojně a v souladu?” mudroval Arthur.

Ford se hlasitě a nevesele zasmál.

“Čtyřicet dva!” ušklíbl se zlomyslně. “Ne, to nepasuje. Ale to je stejně jedno.”

Arthur se na něj zadíval, zda se nezbláznil. Když však zjistil, že tomu nic nenasvědčuje, řekl si, že nejrozumnější bude předpokládat, že se to skutečně odehrálo.

“Co myslíš, že s nimi bude?” zeptal se po chvíli.

“V nekonečném vesmíru se může stát cokoliv,” zněla odpověď. “Není vyloučeno, že přežijí. Divné, ale je to tak.”

Do očí se mu vkradl zvláštní výraz. Zadíval se do krajiny, pak se pohledem vrátil k výjevům ubohosti, odehrávajícím se dole pod nimi.

“Myslím, že chvíli vydrží,” usoudil.

Arthur ostře vzhlédl.

“Proč to říkáš?”

Ford pokrčil rameny.

“Tušení, nic víc,” odpověděl a do dalších debat se už zatáhnout nedal.

“Podívej,” zvolal náhle.

Arthur sledoval jeho ukazováček. Dole mezi rozplácle ležícími davy se pohybovala - nebo spíš potácela - jakási postava. Zdálo se, že něco nese na rameni. Potácela se od jedné ležící figury ke druhé a vypadala, že na ně oním předmětem opilecky mává. Po chvíli to muž vzdal a zhroutil se v beztvárovou hromadu.

Arthur nechápal, jak tomu rozumět.

“Filmová kamera,” vysvětlil Ford. “Zachycení historického okamžiku.”

Po chvíli dodal:

“Nevím jak ty, ale já mizím.”

Chvíli mlčky seděli.

Po chvíli se zdálo, že je k tomu třeba něco podotknout.

“Jak to přesně myslíš, když říkáš, že mizíš?” ozval se Arthur.

“Správná otázka,” ocenil Ford. “Chytám jen úplné ticho.”

Když mu Arthur nakoukl přes rameno, viděl, že si hraje s knoflíky malé černé skříňky. Ford mu ji už kdysi představil jako senzomatický subéterový přijímač, ale Arthur tehdy jen bezmyšlenkovitě pokývl a dál věc nezkoumal. V jeho mysli se vesmír stále dělil na dvě části - na Zemi - a to ostatní. A protože Země byla zničena, měl teď poněkud pokřivený pohled na věci. Arthur se však této pokřivenosti křečovitě držel - vždyť to byl jeho poslední spoj s domovem. Senzomatický subéterový přijímač rozhodně patřil do kategorie 'to ostatní'.

"Ani houby," vzdychl Ford a protřepal přístroj.

Houby, pomyslel si Arthur, otupěle zirájící na primitivní svět kolem. Co by teď dal za pozemské smažené žampióny.

"Věřil bys, že v okruhu několika světelných let kolem týhle blbý planety nikdo nevysílá?" vykřikoval Ford popuzeně. "Posloucháš mě vůbec?"

"Cože?" probral se Arthur.

"Jsme v průšvihů," informoval ho Ford.

"Aha," přikývl Arthur. Tahle novinka mu připadala už nejmíň měsíc stará.

"Pokud něco nechytíme na týhle mašině," zuřil Ford, "naše šance dostat se odtud se rovnají nule. Možná že jde jen o nějakou poruchu v magnetickém poli, takže nám nezbyvá než jít dál a dál, dokud nenajdeme místo, kde je čistý příjem. Jdeš?"

Sebral přístroj a rázoval pryč.

Arthur pohlédl z vršku dolů. Muž s kamerou se opět vyškrábal na nohy. Právě se mu podařilo nafilmovat, jak se jeden z jeho kolegů zhroutil.

Arthur si utrhl stéblo trávy a vydal se za Fordem.

=====

27. kapitola

"Doufám, že jste příjemně povečeřeli?" zeptal se Zarniwúp Zafoda a Trillian, když se opět materializovali na velitelském můstku *Srdce ze zlata*. Leželi na zemi a lapali po dechu.

Zafod otevřel něco očí a hněvivě jimi loupil po Zarniwúpovi:

"Ty!"

Namáhavě se postavil na nohy a odbelhal se pro nějakou židli, na kterou by se mohl svalit. Našel ji a svalil se na ni.

"Naprogramoval jsem do počítače příslušné nepravděpodobné souřadnice relevantní pro naši cestu," řekl Zarniwúp. "Za malou chvíli tam dorazíme. Co kdybyste si zatím trochu odpočinuli a připravili se na setkání?"

Zafod neodpověděl. Vstal a maširoval rovnou ke kredenci. Vytáhl láhev staré janxovky a dlouze si lokl.

"Ale až bude po všem," řekl divoce, "tak bude po všem, jasný? Půjdu si, kam budu chtít, a budu si dělat, co budu chtít, válet se na pláži a tak dál."

"To záleží na tom, co vyplyne ze setkání."

"Co je to za člověka, Zafode?" zeptala se Trillian roztřeseným hlasem. Nejistě se pokusila vstát. "Co tu děláš? Proč je na naší lodi?"

"Děsný hlupák. Chce se setkat s mužem, který vládne vesmíru."

"Aha," vzala Zafodovi láhev z ruky a napila se. "Chce se vyšvihnout do lepší společnosti."

=====

28. kapitola

Největší problém, nebo spíš jeden z největších problémů - je jich totiž víc -, zkrátka jeden z mnoha největších problémů, pokud jde o vládnutí, je, koho se na to podaří sehnat. Přesně řečeno komu se podaří dohnat lidi, aby si to od něj nechali líbit.

Abychom to shrnuli: je známo, že lidé, kteří nejmíň chtějí vládnout, se na to ipso facto nejmíň hodí. Abychom shrnuli předchozí shrnutí: tomu, kdo si dokáže zařídit, aby se stal prezidentem, by se v žádném případě nemělo dovolit, aby se jím skutečně stal. Abychom shrnuli shrnutí předchozího shrnutí: s lidma je to holt těžký.

A proto to vypadá, jak to vypadá: je řada galaktických prezidentů, kteří tak vychutnávají dobré bydlo a zábavu vyplývající z toho, že jsou u moci, že si ani nevšimnou, že u moci nejsou.

A někde v jejich stínu... kdo?

Kdo asi může vládnout, když nikdo, kdo by vládnout chtěl, to dělat nesmí?

Na jednom malém zapomenutém světě kdesi uprostřed Nikdezvlášť - což v tomto případě znamená místo, které nelze najít, protože je chráněno rozsáhlým polem mimoprawdopodobnosti, k němuž má klíč jen šest mužů v Galaxii - přelo.

Lilo jak z konve. Už hodiny. Našlehalo hladinu moře do mlžné pěny, bušilo do stromů a chlístalo na proužek řídké porostlé země u moře, až z něj stlouklo bahenní koupel.

Děšť bubnoval a tančil na vlnitém plechu střechy malého přístřešku, stojícího uprostřed tohoto kousku chudě porostlé země. Smazával sotva znatelnou pěšinku, vedoucí od přístřešku na pobřeží, a rozmetal úhledné hromádky zajímavých mušlí, které tam kdosi vyrovnal.

Uvnitř přístřešku byl zvuk deště ohlušující, ale jeho obyvatel to sotva vnímal. Věnoval pozornost něčemu úplně jinému.

Byl to vysoký, neohrabaný muž s vlhkými vlasy barvy slámy. Střechou zatékalo. Měl ošuntělé šaty, shrbená záda a oči, které ačkoliv vypadaly jako zavřené, zůstávaly otevřené.

Měl tu staré omlácené křeslo, starý poškrábaný stůl, starou matraci, pár polštářů a malá, ale hřející kamínka.

Obydlí s ním sdílel starý a mírně ošuntělý kocour, na něhož právě muž soustřeďoval pozornost. Skláněl k němu své neohrabané tělo.

“Na, čščšš... kočička chtít rybu? Krásná rybička... kočička chtít?”

Kocour se v této záležitosti zdál nerozhodný. Blahosklonně zašmátral packou po nabízeném kusu ryby, hned ho ale zaujal chuchvalec prachu na zemi.

“Kočička nejíst rybu, kočička myslím zhubnout a umřít,” řekl muž. Pak se mu do hlasu vkradla pochybnost.

“Aspoň si představuju, že to tak bude. Ale jak to můžu vědět?”

Znovu nabídl rybu.

“Kočička rozmyslet. Jíst rybu, nebo nejíst rybu. Myslím, že bude lepší, když se do toho nebudu plést,” povzdechl si.

“Myslím, že ryba je dobrá, ale taky myslím, že déšť je mokrá. Kdo jsem já, abych to posoudil?”

Nechal kocourovi rybu na podlaze a usedl do křesla.

“Á, vypadá to, že jíš,” poznamenal po chvíli, když kocour vyčerpал možnosti zábavy se smítkem prachu a vrhl se na rybu.

“To se mi líbí, když tě vidím jíst, protože v mých představách umřeš, když nebudeš jíst.”

Sebral ze stolu kus papíru a špaček tužky. S tužkou v jedné a papírem v druhé ruce experimentoval, jak je dát různými způsoby dohromady. Zkoušel držet tužku pod papírem, pak nad papírem, potom vedle papíru. Zkoušel zabalit tužku do papíru. Zkoušel čmárat po papíru opačným koncem tužky, pak ostrým hrotem. Zanechala tam stopu. Objev ho potěšil. Jako každý den. Sebral ze stolu jiný kus papíru. Byla na něm křížovka. Zběžně ji prostudoval, vyplnil několik okének. Po chvíli ztratil zájem.

Zkoušel si sedět na jedné ruce. Zaujalo ho, když nahnátl pánevní kost.

“Ryby pocházejí zdaleka. Aspoň to říkají. Nebo si aspoň představuju, že to říkají. Když přijdou ti muži, nebo když v mých představách přijdou ti muži v šesti lesklých černých lodích, přicházejí i ve tvých představách? Co asi vidíš, kočičko?”

Podíval se na kocoura. Toho však víc než tyhle spekulace zajímalo, jak co nejrychleji spořádat rybu.

“A když slyším jejich otázky, taky slyšíš otázky? Co pro tebe znamenají jejich hlasy? Třeba si jenom myslíš, že ti zpívají.” Chvíli o tom přemýšlel a napadlo ho, že jeho dohad má logickou trhlinu.

“Možná že ti opravdu zpívají a jenom já si myslím, že se mě na něco ptají.”

Znovu se odmlčel. Někdy se odmlčel na celé dny, jen aby zjistil, jaké to je.

“Myslíš, že tu dneska byli?” zeptal se. “Já ano. Na podlaze je bláto, na stole cigarety a whisky, na talíři pro tebe ryba a v mé mysli vzpomínka. Sotva přesvědčivý důkaz, já vím, ale všechny důkazy jsou podmíněné. Podívej, co mi tu ještě nechali.”

Natáhl se ke stolu a stáhl z něj několik věcí.

“Křížovky, slovníky a kalkulačku.”

Celou hodinu si hrál s kalkulačkou. Kocour zatím usnul a déšť venku se lil dál. Konečně kalkulačku odložil.

“Myslím, že se mě určitě na něco ptají. Vážít tak dalekou cestu a nechat mi tu tohle všechno jen kvůli výsadě, aby ti mohli zazpívat, to by bylo moc divné počínání. Aspoň mi to tak připadá. Kdoví.”

Sebral ze stolu cigaretu a připálil si ji třískou od kamen. Zhluboka vdechl kouř a opřel se o opěradlo.

“Myslím, že jsem dneska viděl na nebi další lod,” řekl po chvíli. “Velkou bílou. Bílou jsem nikdy neviděl, jen těch šest černých. A šest zelených. A ty ostatní, co jsou prý tak zdaleka. Velkou bílou nikdy. Možná, že šest malých černých může někdy vypadat jako jedna velká bílá. Možná že bych si dal

sklenici whisky. Ano, to mi připadá mnohem pravděpodobnější.”

Vstal a našel sklenici. Ležela na podlaze vedle matrace. Trochu si nalil z láhve. Opět usedl.
“Možná že mě zase přišli navštívit nějakí lidé.”

O pár desítek metrů dál v dotírajících proudech deště parkovalo *Srdce ze zlata*.
Výstupní dveře se otevřely. Objevily se tři postavy, schoulené do sebe, skrývající tvář před deštěm.

“Tamhle?” Trillian musela křičet, aby přehlušila hukot deště.

“Ano,” řekl Zarniwúp.

“V tom přístřešku?”

“Ano.”

“Divné,” řekl Zafod.

“Ale vždyť je to přímo uprostřed Nikdezvlášť,” podivila se Trillian. “Určitě jsme tu špatně.
Vesmíru se přece nedá vládnout z boudy.”

Spěchali lijákem. Než došli ke dveřím, stejně byli promočeni skrz naskrz. Zakleпали. Třáslí se zimou.

Dveře se otevřely.

“Ano?” řekl tázavě muž.

“Ehm, promiňte,” začal Zarniwúp. “Důvodně se domnívám, že...”

“Vládnete vesmíru?” zeptal se Zafod.

Muž se na něj usmál.

“Pokouším se o opak. Zmokli jste?”

Zafod na něj užasle pohlédl.

“Jestli jsme zmokli?” skoro křičel. “Copak na to nevypadáme?”

“Mně se to tak jeví,” řekl muž. “Ale jak to připadá vám, to může být úplně jiná věc. Jestli si myslíte, že vás teplo osuší, měli byste jít dovnitř.”

Vešli.

Rozhlíželi se po maličké boudě. Zarniwúp s lehkým znechucením, Trillian se zájmem, Zafod s potěšením.

“Helejte, ehm... jak se jmenujete?” zeptal se Zafod.

Muž se zatvářil pochybovačně.

“Nevím. Vy si snad myslíte, že bych se měl nějak jmenovat? Bylo by hodně divné, dávat jméno snůšce vágních smyslových vjemů.”

Vyzval Trillian, aby se posadila do křesla. Sám usedl na jeho opěradlo. Zarniwúp se strnule opíral o stůl. Zafod se rozvalil na matraci.

“Žjuúú! Sídlo moci!” Pošimral kocoura za ušima.

“Poslyšte,” řekl Zarniwúp. “Musíme se vás zeptat na pár věcí.”

“Tak dobře. Jestli chcete, můžete zazpívat mému kocourovi,” řekl muž laskavě.

“Myslíte, že by se mu to líbilo?” zeptal se Zafod.

“To se zeptejte jeho.”

“Umí mluvit?”

“Nevzpomínám, že bych ho kdy slyšel. Ale na mě se nemůžete spoléhat.”

Zarniwúp vytáhl z kapsy poznámky.

“Tak,” řekl. “Vládnete vesmíru, nebo ne?”

“Jak to mám vědět?”

Zarniwúp cosi odškrtl v papírech.

“Jak dlouho už to děláte?”

“Aha, tahle otázka se týká minulosti, že?”

Zarniwúp na něj zmateně pohlédl. Tohle tedy zrovna nečekal.

“Ano,” odpověděl.

“Jak mám vědět, že minulost není jenom fikce, která má vysvětlit nesrovnalosti mezi mými okamžitými fyzickými vjemy a stavem mé mysli?”

Zarniwúp jen zíral. Z promočených šatů se mu začínalo kouřit.

“Takhle odpovídáte na všechny otázky?”

“Říkám, co mě napadne říct,” odpověděl muž hbitě, “když si myslím, že slyším, že někdo něco říká. Víc říct nemůžu.”

Zafod se šťastně zasmál.

“Na to se musím napít.” Vytáhl láhev staré janxovky. Vyskočil a podával ji vládci vesmíru. Ten ji potěšeně přijal.

“Správně, velký vládče. Řekněte to tak, jak to je.”

“Ne, poslouchejte mě,” naléhal Zarniwúp. “Přicházejí za vámi lidé, vidíte? Přilétají v lodích...”

“Myslím, že ano.” Muž podal láhev Trillian.

“A chtějí po vás, abyste za ně rozhodoval?” ptal se Zarniwúp. “O lidských životech, o světech,

o ekonomikách, o válkách, o všem, co se děje tam venku ve vesmíru?”

“Tam venku?” podivil se muž. “Kde venku?”

“Tam venku!” Zarniwúp ukázal na dveře.

“Jak můžete vědět, že tam venku něco je?” namítl muž zdvořile. “Dveře jsou přece zavřené.”

Děšť dál bušil do střechy. V přístřešku bylo teplo.

“Však vy víte, že tam venku je celý vesmír!” křičel Zarniwúp. “Nemůžete se zbavit odpovědnosti jen tím, že prostě prohlásíte, že neexistuje!”

Vládce vesmíru dlouho přemýšlel. Zarniwúp se třásl zlostí. Konečně vládce promluvil.

“Jste si velmi jistý svými fakty. Nedůvěřoval bych uvažování někoho, kdo považuje vesmír - pokud nějaký je - za samozřejmost.”

Zarniwúp se stále třásl, ale mlčel.

“Rozhoduji jen o svém vesmíru,” pokračoval muž tiše. “Můj vesmír, to jsou moje oči a uši. Všechno ostatní je z druhé ruky.”

“Copak v nic nevěříte?”

Muž pokrčil rameny. Zdvihl kocoura do náručí.

“Nechápu, co tím myslíte.”

“Nechápete, že to, co rozhodnete tady v tom vašem přístřešku, má vliv na životy a osudy miliónů lidí? To je ale oblundné!”

“Nevím! Nikdy jsem neviděl všechny ty lidi, o kterých mluvíte. A vy zřejmě taky ne. Existují jen ve slovech, která slyšíme. Říkat, že víte, co se děje s jinými lidmi, je bláznovství. Jen oni sami vědí, jestli existují. Mají vlastní vesmíry svých očí a uší.”

Trillian řekla: “Asi si na chvilku odskočím.”

Vyšla do deště.

“Věříte, že existují jiní lidé?” Zarniwúp byl neodbytný.

“Nemyslím si nic. Jak to mám vědět?”

“Radši se půjdu podívat, co je s Trillian,” řekl Zafod a vyklouzl ze dveří. Venku ji oslovil:

“Řekl bych, že vesmír je v docela dobrých rukou, co?”

“V moc dobrých.” Odcházeli deštěm.

Zarniwúp uvnitř pokračoval.

“Copak nechápete, že jediné vaše slovo rozhoduje o životě a smrti spousty lidí?”

Vládce vesmíru čekal co nejdéle. Když uslyšel slabý zvuk startujícího raketového motoru, promluvil, aby ho překryl.

“Za to já nemůžu. Nemám s lidmi nic společného. Pán ví, že nejsem krutý.”

“Aha!” vyštěkl Zarniwúp. “Řekl jste Pán. Přece tedy v něco věříte!”

“To je můj kocour,” vysvětloval muž dobrotivě. Zvedl kocoura a pohladil ho. “Říkám mu Pán. Jsem k němu laskavý.”

“Tak dobře,” snažil se Zarniwúp prosadit svou. “Jak víte, že existuje? Jak víte, že ví, že jste laskavý, nebo že mu dělá dobře to, co považuje za vaši laskavost?”

“To nevím,” usmál se muž. “Nemám představu. Jen mi působí potěšení chovat se určitým způsobem k tomu, co se mi jeví jako kocour. Děláte snad něco jiného? Prosím vás, myslím, že jsem unaven.”

Zarniwúp si nespokojeně povzdechl. Rozhlédl se.

“Kde jsou ti dva?” zeptal se najednou.

“Jací dva?” Vládce vesmíru se opět usadil ve svém křesle a doplnil whisky do sklenice.

“Biblbros a to děvče! Ti dva, co tu byli!”

“Nevzpomínám si na nikoho. Minulost je jen fikce, která má vysvětlit...”

“To si strčte někam,” odsekl Zarniwúp a vyběhl do deště. Žádná loď tam nebyla. Děšť stloukal bláto. Po lodi ani stopy. Hulákal do deště. Otočil se a běžel zpátky k boudě. Byla zamčená.

Vládce vesmíru podřimoval v křesle. Pak si zase začal hrát s tužkou a papírem. Potěšilo ho, když přišel na to, že tužka zanechává na papíře stopy. Venku se stále ozývaly jakési zvuky. Nevěděl však, jsou-li skutečné nebo ne. Potom celý týden mluvil se stolem, aby zjistil, jak bude reagovat.

30. kapitola

Přišla noc a s ní hvězdy, oslnivě zářivé a jasné. Ford a Arthur nedokázali odhadnout, kolik kilometrů ušli. Konečně se zastavili a rozhodli se odpočívat. Noc chladně voněla, vzduch byl opojně čistý. Senzomatický subéterový přijímač ani nepípl.

Nad celým světem visel nádherný klid. Magické ticho se mísilo s hebkou vůní lesů, sotva slyšitelným bzukotem hmyzu a jasným světlem hvězd, a konejšilo jejich rozhárané duše. Dokonce i Ford Prefect, který už viděl více světů, než by dokázal spočítat za celé odpoledne, uvažoval, není-li právě tenhle nejkrásnější. Celý den procházeli krajinou zvlněných vrchů a zelených údolí, hustě

porostlých travinami, vonnými květinami a vysokými košatými stromy. Slunce je hřálo, lehký větřík je ovíval a Ford mořil senzomatický subéterový přijímač ve stále delších a delších intervalech, a stále méně a méně se rozčiloval nad jeho vytrvalým mlčením. Začínal si skoro myslet, že se mu tady líbí.

Přes svěží noční chlad spali zdravě a pohodlně, dokud se po několika hodinách neprobudili lehkou rosou, svěží, ale hladoví. Ford si v Restaurantu na konci vesmíru nacpal do brašny pár rohlíčků a ty se jim teď hodily k snídani.

Až dosud putovali nazdařbůh. Teď udržovali směr stále na východ, neboť dospěli k závěru, že by tento svět měli prozkoumat, a k tomu si potřebovali ujasnit, odkud přišli a kam jdou.

Chvilí před polednem poprvé od přistání pozorovali nějakou známku, že planeta není neobydlena. Mezi stromy prchavě zahlédli, jak na ně zírá tvář. Zmizela, hned jak ji uviděli. Shodli se však, že patřila humanoidnímu tvorů, který je pozoroval zvědavě, avšak beze strachu. Po půlhodině zahlédli něco podobného a brzy nato znovu.

O minutu později vklopýtali na rozlehlou mýtinu. Zastavili se.

Před nimi stál houfec asi pětadvaceti mužů a žen. Mlčky, nehnutě zírali na Forda a Arthura. K několika ženám se tiskly malé děti. V pozadí viděli shluk polorozpadlých chatřič z bláta a větví.

Zatajili dech.

Největší z mužů měli jen o málo víc než půldruhého metru. Všichni se mírně hrbili. Dlouhé ruce, nízká čela a bystré oči, pozorně hledící na cizince.

Ford s Arthurem se trochu uklidnili, když zjistili, že podivní lidé nemají žádné zbraně a nehrnou se k nim.

Chvilí na sebe vzájemně zírali. Ani jedna strana nic nepodnikla. Přítomnost vetřelců domorodce očividně zmátla. Nejevili sice známky agresivity, bylo však jasné, že pozvat domů je také nemíní.

Nic.

Celé dvě minuty se nic nedělo.

Po dvou minutách se Ford rozhodl, že je načase, aby se něco dělo.

“Ahoj,” pronesl zkusmo.

Ženy přitáhly děti trochu blíž.

Muži neudělali žádný postřehnutelný pohyb, a přece celým vzezřením dávali najevo, že jim pozdrav není po chuti - ne že by snad proti němu měli něco zvláštního, jen jim prostě nebyl po chuti.

Ten, který stál kousek před ostatními, a mohl být tudíž považován za vůdce, udělal krok vpřed. Ve tváři měl klidný, téměř vyrovnaný výraz.

“Ugghhuuggghhrrrr uh uh ruh uurgh,” řekl tiše.

Arthura to překvapilo. Už si natolik zvykl, že mu babylónská rybka v uchu poskytne okamžitý překlad, že její existenci přestal brát na vědomí. Vzpomněl na ni vlastně až teď, když se zdálo, že tlumočení nefunguje.

Na dně mysli se mu míhaly jen nejasné stíny významů - nic, čeho by se mohl zachytit.

Odhadoval, a pro jednou zcela správně, že tito lidé dosud nepokročili za první stadia vývoje řeči. Tady babylónská rybka ovšem nic nezmožila. Mrkl na Forda, který byl v těchto záležitostech nepoměrně zkušenější.

“Myslím, že říká něco v tom smyslu, že by chtěl, abychom obešli vesnici a pokračovali v cestě,” ucedil Ford koutkem úst.

Muž potvrdil gestem správnost Fordova dohadu.

“Ruurgggghhh urrggggh, urgh urgh-uh ruh-ruurruuh ug,” dodal.

“Pokud tomu dobře rozumím, říká zhruba tolik, že samozřejmě můžeme klidně jít kudy chceme, ale kdybychom chtěli jejich vesnici raději obejít, než projít, rozhodně by je to potěšilo.”

“Co uděláme?”

“Asi je radši potěšíme,” rozhodl Ford.

Zvolna a opatrně postupovali po obvodu mýtiny. Domorodcům se jejich počínání zřejmě líbilo. Zlehka se Fordovi a Arthurovi uklonili a šli po svých.

Ford s Arthurem dál šlapali lesem. Po několika stech metrech narazili na hromádku ovoce, ležící na cestě - bobule, pozoruhodně podobné malinám a borůvkám a jakési dužnaté ovoce se zelenou slupkou, nápadně připomínající hrušky.

Až doposud se ovoci a bobulím vyhýbali, přestože stromy a keře jimi byly obsypány.

“Musíš to brát tak,” poučoval Ford, “že ovoce a bobule tě na cizí planetě mohou udržet při životě, ale taky po nich můžeš umřít. Takže pustit se do nich má smysl jen v případě, že umřeš, když to neuděláš. Takhle vedeš o jedno kolo. Tajemství, jak zůstat při stopování zdravý, spočívá v konzumování prefabrikovaných potravin.”

Nedůvěřivě prohlíželi hromádku ovoce. Vypadalo tak chutně, že se jim hlady málem zatočila hlava.

“Musíme se na to dívat z hlediska... é...,” začal Ford.

“Ano?” pobízel Arthur.

“Pokouším se vymyslet hledisko, které by nám to umožnilo sníst.”

Slunce prosvítající listím se třpytilo na hebkých slupkách plodů nápadně připomínajících hrušky. Bobule podobné malinám a jahodám byly daleko větší a šťavnatější, než Arthur kdy viděl - včetně reklam na zmrzlinu.

“Co když je sníme a promyslíme si to potom?” navrhl.

“Možná že chtějí, abychom právě tohle udělali...”

“Dívej se na to třeba takhle...”

“Zní to docela dobře.”

“Ovoce je tu pro nás. Buď je v pořádku, nebo ne. Buď nám chtěli dát jídlo, nebo jed. Jestli jsou bobule jedovaté, a my je nesníme, můžou nás snadno napadnout jinak. Když je nesníme, každopádně na to doplatíme.”

“Tvůj způsob uvažování se mi líbí,” ocenil Ford. “Tak jeden kousek sněz.”

Arthur váhavě vybral plod nápadně připomínající hrušku.

“Silně mi to připomíná tu historku o vyhnání z ráje,” poznamenal Ford.

“Hm?”

“Rajská zahrada. Strom. Jablko. Tahle pasáž, vzpomínáš?”

“Ovšemže.”

“Jak ten váš Bůh zasadí doprostřed zahrady jabloň a povídá, hele, dělejte si co chcete, jen si nesmíte vzít jablko. Oni ho, což je ohromný překvapení, snědí, načež Bůh vyskočí z roští a pokřikuje ‘A mám vás’. Kdyby to jabko nesnědli, vyšlo by to nastejno.”

“Proč myslíš?”

“Protože když máš co do činění s někým, kdo si libuje v pohazování klobouků na chodník s šutrákama vespod, můžeš na to vzít jed, že tě nenechá na pokoji. Nakonec tě stejně dostane.”

“O čem to mluvíš?”

“Tím si nelam hlavu. Radši jez.”

“Tohle místo opravdu vypadá jako ráj.”

“Sněz tu hrušku.”

“Tahle replika by se tam taky hodila.”

Arthur se zakousl do plodu podobného hrušce.

“Hruška,” oznámil.

Po ovoci se jen zaprášilo. Ford se obrátil a zahalekal: “Tisíceré díky, jste moc hodní!”

Opět se dali na pochod.

Dalších asi pětasedmdesát kilometrů nacházeli občas dary v podobě ovoce. Jednou či dvakrát zahlédli mezi stromy domorodého muže, k rozhovoru však už nedošlo. Došli k závěru, že rasa lidí, jasně dávajících najevo, že jsou vděční, když je všichni nechají na pokoji, se jim docela zamlouvá.

Po pětasedmdesáti kilometrech ovocné dary přestaly, protože začínalo moře.

Nikam nespěchali. Postavili tedy vor a přeplavili se. Moře, necelých sto kilometrů široké, bylo poměrně klidné, takže měli docela příjemnou plavbu. Přistáli na pobřeží přinejmenším stejně krásným jako země, odkud připluli.

Život byl zkrátka směšně jednoduchý. Problém bezcílnosti a osamění vyřešili - alespoň pro tu chvíli - tím, že ho ignorovali. Dobře věděli, kde hledat společnost, až po ní zatouží. Prozatím však byli rádi, že Golgafrinčané jsou stovky kilometrů daleko.

Ford nicméně začal zase častěji trápit subéterový senzomatický přijímač. Jen jednou se mu podařilo chytit signál. Byl ale tak slabý a přicházel z takové dálky, že to Forda deprimovalo ještě víc než obvyklé ticho.

Pak je napadlo dát se pro změnu na sever. Po několika týdnech došli k jinému moři, postavili si nový vor a přeplavili se. Tentokrát byla plavba drsnější, podnebí se znatelně ochlazovalo. Arthur podezíral Forda, že má mírný sklon k masochismu - jako by v překonávání vzrůstajících obtíží spojených s cestou nacházel smysl, který jinak postrádal. Neúnavně pochodoval dál a dál.

Cesta je přivedla do kraje vysokých hor, jejichž majestátní krása brala dech. Rozeklané vrcholy pokryté sněhem okouzlovaly smysly. Do kostí se jim začala zakusovat zima.

Zahalili se do zvířecích kůže. Ford je získal technikou, již se naučil od dvou bývalých pralitských mnichů, kteří teď vedou kurzy myšlenkového surfingu ve sportovním středisku na hunianských vrších.

Galaxie je přímo zaneřáděna bývalými pralitskými mnichy, kteří se snaží ze svého mnišství něco vytřískat. Techniky psychické manipulace, které příslušníci řádu vynalezli a zdokonalili jako zbožnou disciplínu, jsou totiž po pravdě řečeno senzační. Neuvěřitelné množství mnichů také opouští řád hned po ukončení výcviku, těsně před složením závěrečného slibu, po němž pak do konce života mají zůstat zavřeni v těsné kovové krabici.

Fordova technika spočívala, jak se zdálo, hlavně v postávání a usmívání se.

Po chvíli vyjuklo mezi stromy zvíře - například sob - a opatrně ho pozorovalo. Ford se stále usmíval. Oči mu svítily hebkým leskem a celá jeho bytost jako by vyzařovala univerzální lásku, lásku toužící obejmout celý vesmír. Na okolní krajinu sestoupil nádherný klid a mír, pramenící z tohoto zcela

proměněného muže. Sob se k němu zvolna krok za krokem blížil, až se ho téměř dotýkal čenichem, načež Ford vztáhl ruku a zlomil mu vaz.

“Nic než feromony,” vysvětlil. “Stačí jen vědět, jak vyvinout ten správný pach.”

31. kapitola

Několik dní po přistání v hornaté zemi narazili na pobřeží. Táhlo se napříč od jihozápadu na severovýchod a zaujalo je svou monumentální nádherou - hluboká majestátní údolí a vznosné ledové fiály - fjordy.

Další dva dny se šplhali přes skály a ledovce a s posvátnou bází hleděli na tu krásu.

“Arthure!” vyjekl náhle Ford.

Stalo se to odpoledne druhého dne. Arthur seděl na vysoké skále a pozoroval hřmící moře, tříštící se o skalní výspy.

“Arthure!” křikl Ford znovu.

Arthur zapátral, odkud přichází Fordův hlas, v prudkém větru sotva slyšitelný. Ford se vydal prozkoumat jeden ledovec. Tam ho také Arthur našel, schouleného u paty souvislé stěny z modrého ledu. Byl rozčilením bez sebe. Vzrušeně vzhledl k Arthurovi.

“Podívej!”

Arthur se podíval. Viděl souvislou stěnu z modrého ledu.

“Ano, ledovec. Už jsem se na něj díval.”

“Ne,” opravil ho Ford. “Díval ses, ale neviděls. Jen se podívej pořádně.”

Ford ukazoval kamsi do hlubin ledového masívu.

Arthur se tam pozorně zadíval, viděl však jen nezřetelné stíny.

“Běž kousek dál a podívej se znova,” naléhal Ford.

Arthur šel kousek dál a podíval se znova.

“Nic,” pokrčil rameny. “A co bych měl vlastně vidět?”

Vtom to uviděl.

“Vidíš to?”

Arthur to viděl.

Jeho rty začaly něco říkat, ale mozek se rozhodl, že k tomu ještě není co říct, a dal jim příkaz ke sklapnutí. Pak se mozek začal potýkat s tím, co mu hlásily oči, ale přitom zapomněl dávat pozor na ústa, která se následkem toho zase okamžitě otevřela. Mozek vrátil čelist do správné polohy, jenže neuhlídal levou ruku, která začala bezcílně bloumat po okolí. Mozek se chvíli snažil zvládnout levou ruku, aniž zároveň povolil čelist, a současně se pokoušel přemýšlet, co je to vlastně ukryto v ledu, a dohromady to všechno zřejmě způsobilo, že se nohy odporoučely a Arthur se beze slova sesul na zem.

To, co vyvolalo všechny zmíněné neurologické komplikace, byla spleť stínů asi půl metru pod povrchem ledovce. Při pohledu ze správného úhlu se stíny změnilly v písmena cizí abecedy, asi metr vysoká. Pro ty, kteří podobně jako Arthur neznali magrathejské písmo, se nad písmeny vznášela ještě načrtnutá tvář.

Byla to stará tvář, pohublá a distinguovaná, ustaraná, ale nikoli nelaskavá.

Tvář muže, který vyhrál Velkou cenu za návrh pobřeží, na němž teď stáli.

32. kapitola

Vzduchem se nesl nepříjemný kvilivý zvuk. Vířil a skučel ve stromech, až vyplašil veverky. Několik ptáků znechuceně odletělo. Zvuk tančil a poskakoval po pasece. Ječel, vřeštěl a vůbec urážel sluch.

Kapitán však hleděl na osamělého dudáka zálibným okem. Jeho duševní rovnováhu hned tak něco nerozházelo. Když se vzpamatoval ze ztráty své nádherné vany při oné nepříjemnosti v močálu před mnoha měsíci, začal mu nový život připadat náramně příjemný. Ve skále, jež se tyčila uprostřed paseky, nechal vydlabat prohlubeň, kde se denně vyhříval na slunci a jeho podřízení na něj přitom šplíchali vodu. Pravda, voda sice nebyla nejteplejší, protože ještě nepřišli na to, jak ji ohřát. Nevadí, všechno bude, utěšoval se. Skupinky průzkumníků zatím pátraly v okolí po horkém pramenu, pokud možno na pěkné, slunné mýtině, a kdyby se náhodou poblíž vyskytl důl na mýdlo, bylo by to úplně dokonalé. Těm, kteří se netajili pocitem, že mýdlo se v dolech netěží, kapitán naznačil, jestli to snad není tím, že nehledali dost pečlivě, a to - ač neochotně - museli přiznat.

Ano, život byl velmi příjemný a nejužasnější na něm, že jednou, až bude nalezen horký pramen i se slunnou pasekou, až přijde čas, kdy okolními vrchy zazní volání, že byl objeven důl, produkující pět set kostek mýdla denně, bude žití ještě příjemnější. Kapitán dobře věděl, jak důležité je mít se na co těšit.

Vrzy vrzy vrz, škrrrk, vrzy kníky túúút, pištěly dudy, čímž kapitánův již tak báječný životní pocit ještě násobily o pomyšlení, že pištění může každou chvíli zmlknout. I na to se těšil.

Další příjemné věci? Je jich tolik, říkal si v duchu. Červeň a zlato podzemních stromů, pokojný cvakot nůžek nedaleko skalní vany - to dva holiči provozovali své umění na podřimujícím řediteli výstavní síně a jeho zástupci. Třpyt slunce na šesti blyštivých telefonech, vyrovnaných na kraji jeho skalní koupele. Co může být krásnějšího než telefon, který v jednom kuse nezvoní, protože nezvoní vůbec? Snad jen šest telefonů, které v jednom kuse nezvoní, protože nezvoní vůbec.

Ale ze všeho nejkrásnější mu přece jen připadalo veselé štěbetání stovek lidí, zvolna se scházejících, aby sledovali odpolední schůzi výboru.

Kapitán žertem žďuchl gumovou kachničku do zobáku. Odpolední schůze výboru přímo zbožňoval.

Ještě jeden pár očí pozoroval houfující se schůzovníky. Na vysokém stromě na pokraji mýtiny seděl Ford Prefect, který se nedávno vrátil z cizích krajů. Po půlroce putování zeštíhl a ozdravěl, oči mu jen zářily. Tělo mu kryl kabátec ze sobí kůže, měl mohutný plnovous a tvář opálenou jako zpěvák country-rocku.

Už skoro týden pozorovali s Arthurem Golgafrinčamany. Právě se rozhodl, že je na čase uvést věci do pohybu.

Paseka se zaplnila. Stovky mužů a žen posedávaly kolem. Klábosili, pojídali ovoce, hráli karty, krátce řečeno báječně si užívali. Tepláky měli hodně špinavé, mnozí dokonce potrhané, zato měli všichni pečlivě upravené účesy. Forda udivilo, proč si někteří vycpali tepláky listím. Má to snad být izolace proti zimě? Ford přimhouřil oči. Nebo že by je z ničeho nic začala zajímat botanika?

Fordovy úvahy a bzukot hovoru přerušil kapitánův hlas:

“Přátelé, rád bych, pokud je to možné, zahájil dnešní schůzi. Jestli vám to tedy vyhovuje.” Bodře se usmál. “Za chvíli začneme. Až budete připraveni.”

Hovor postupně umlkal. Konečně paseka úplně ztichla - až na dudáka, který se zřejmě octl v podivném a zcela neobyvatelném vlastním hudebním světě. Sousedé mu začali házet listí. Pokud jejich počínání mělo nějaký důvod, Fordovi momentálně unikal.

Kolem kapitána se shlukl úzký kroužek. Jeden muž se zřejmě chystal promluvit. Příprava spočívala v tom, že povstal, odkašlal si a zahleděl se do dále, jako by chtěl davu naznačit, že za chvíli bude s nimi.

Posluchači ani nedutali, oči obrácené k řečníkovi.

Nastal krátký okamžik ticha. Ford usoudil, že to je ten správný dramatický moment pro vstup na scénu. Muž se chystal zahovořit.

Ford seskočil ze stromu.

“Ahoj, lidi,” oslovil shromáždění.

Dav udělal čelem vzad.

“Člověče zlatá,” volal kapitán. “Nemáte náhodou sirky? Nebo zapalovač nebo něco podobného?”

“Ne,” uklouzlo Fordovi. Trochu zvald. Na tohle nebyl připraven. Rozhodl se, že se nedá odvést od tématu.

“Sirky nemám. Zato vám ale přináším informaci...”

“Škoda,” přerušil ho kapitán. “Nám došly. Už několik týdnů jsem se nekoupal v teplé vodě.”

Ford se nedal zlákat ke konverzaci.

“Přináším vám informaci o objevu, který by vás mohl zajímat.”

“Je na pořadu jednání?” štěkl muž, kterému Ford skočil do řeči.

Ford se usmál širokým úsměvem zpěváka country-rocku:

“Ale prosím vás...”

“Je mi líto,” odsekl muž uraženě, “ale jako dlouholetý pracovník řídicího aparátu musím trvat na tom, aby se dodržovala organizační struktura výboru.”

Ford se podíval po přítomných.

“Je to blázen,” snažil se je vyburcovat, “jste na pravěké planetě!”

“Obráťte se k předsednickému stolu!” ňafal řídicí pracovník.

“Žádný tu není,” vysvětloval Ford. “Jen skála.”

Muž se rozhodl, že podrážděný tón je přesně to, co situace žádá.

“Dejme tomu, že je to předsednický stůl.”

“Proč si nepřiznat, že je to skála?” navrhl Ford.

“Je vidět, že nemáte ani ponětí o moderních metodách řízení,” odbyl ho muž podrážděným tónem kombinovaným se staromódní, leč osvědčenou povýšeností.

“Vy zase nemáte ponětí, kde jste,” zaútočil Ford.

Jakási dívka s ječivým hlasem vyskočila a použila své vlohky.

“Ticho, vy dva!” vřískla. “Všichni si připraví hlasovací lístky.”

“Snad hlasovací šutry,” uchichl se jeden holič.

“Klid!” štěkl řídicí pracovník.

“Tak dobře, ukažte, co umíte,” rezignoval Ford. Dřepl si na zem a chystal se zjišťovat, jak dlouho se dokáže ovládat.

Kapitán smířlivě chrochl:

“Rád bych zahájil pětisté sedmdesáté třetí zasedání kolonizačního výboru na Fintlwúdlvixu...”

Deset vteřin, napočítal v duchu Ford. Opět vyskočil.

“To je absurdní!” rozčilil se. “Pětisté sedmdesáté třetí zasedání výboru a ještě jste nepřišli na to, jak rozdělat oheň!”

“Kdybyste se laskavě obtěžoval podívat na nástěnku, kde je vyvěšen pořad jednání...,” zavřeštěla dívka se silným hlasem.

“Spíš skálu než nástěnku,” chichotal se vesele holič.

“Aspoň někdo tu chápe,” zamumlal Ford.

“... Zjistíte, že na programu je dnes mimo jiné zpráva podvýboru kadeřnické sekce pro vývoj ohně,” dokončila dívka neochvějně.

“Ó... ach...,” pronesl holič a nasadil připitomělý výraz po celé Galaxii obvykle chápaný jako ekvivalent fráze: Hodilo by se vám příští úterý?”

“No dobře,” obrátil se k němu Ford. “Co jste dokázali? Co se chystáte podniknout? Jaký je váš názor na vývoj ohně?”

“Já... nevím,” mekl holič. “Dostal jsem prostě dva klacíky...”

“A co jste s nimi udělal?”

Holič nervózně zalovil v teplákové bundě a podal Fordovi ovoce své práce.

Ford je pozdvihl, aby všichni dobře viděli.

“Kulmu,” konstatoval.

Dav začal tleskat.

“Nevadí,” kývl Ford. “Řím taky neshořel za den.”

Schůzovníci netušili, o čem mluví, ale stejně se jim to líbilo. Zatleskali.

“Vy jste totiž strašně naivní, pane,” zahovořila k Fordovi dívka se silným hlasem. “Kdybyste pracoval v průzkumu trhu tak dlouho jako já, věděl byste, že než se začne s vývojem nového výrobku, je nutno důkladně zmapovat trh. Musíme zjistit, co si lidé od ohně slibují, jaký k němu mají vztah a co pro ně představuje.”

Dav napětím ani nedutal. Očekávali od Forda něco úžasného.

“To si strčte do nosu,” poradil dívce.

“Přesně tohle potřebujeme vědět,” zaradovala se dívka. “Chtějí spotřebitelé oheň, který se dá aplikovat nasálně?”

“Chcete?” zeptal se Ford zástupu.

“Ano!” volali někteří.

“Ne!” křičeli vesele jiní.

Nevěděli, co chtějí, ale celá taškařice se jim ohromně líbila.

“A kolo?” zeptal se kapitán. “Co je s tou kulatou věcíčkou? Zní to jako děsně zajímavý projekt.”

“Á, kolo... tady se ovšem vyskytl menší problém,” referovala důležitě dívka.

“Problém?” vyjel Ford. “Jaký problém? Co tím myslíte? Vždyť je to nejjednodušší stroj v celém vesmíru!”

Průzkumnice trhu ho obšťastnila kyselým pohledem.

“Tak dobře, pane Vševěde. Tak když jste tak chytřej, řekněte nám, jakou má mít barvu.”

Dav šlel. Jedna nula pro domácí, mysleli si. Ford pokrčil rameny a sedl si.

“Všemohoucí Zarquone,” zabědoval. “Copak nikdo z vás vůbec nic neudělal?”

Jakoby v odpověď na jeho otázku se u vstupu na mýtinu náhle ozval zvuk. Divákům se nechtělo věřit, že si dnes odpoledne užijí tolik zábavy. Na paseku vpochodoval oddíl asi deseti mužů, oděných ve zbytky uniforem Třetího golgafrinčamského regimentu. Zhruba polovina byla dosud ozbrojena vraždomatickými pistolemi, ostatní měli v ruce kopí, jimiž bušili do kroku. Vypadali opáleně, zdravě a naprosto vyčerpaně a ucouraně. Přidusali na mýtinu a vypjali se do pozoru. Jeden z nich se zhroutil a už se nepohnul.

“Pane kapitáne!” zařval Dvojka, neboť právě on byl vůdcem oddílu. “Dovolte, abych se ohlásil!”

“Nojo, jistě, Dvojko, vítejte zpátky a tak dál. Našli jste horký pramen?” zeptal se kapitán bez valné naděje v hlase.

“Ne, pane!”

“Myslel jsem si to.”

Dvojka připochodoval k vaně a provedl k počtě zbraň.

“Objevili jsme další světadíl!”

“Kdepak?”

“Leží za mořem... na východě!” Dvojka významně přimhouřil oči. Obrátil se k davu a zvedl pistoli nad hlavu. Teď přijde něco senzačního, mysleli si diváci.

“Vyhlásili jsme mu válku!”

Ze všech koutů paseky se ozval neutuchající jásot - tohle předčilo všechno očekávání."

"Počkejte!" volal Ford. "Počkejte!"

Vyskočil a žádal o ticho. Po chvíli se ho skutečně domohl - nebo alespoň nejlepšího ticha, v jaké mohl za daných okolností doufat, a okolnosti vypadaly tak, že dudák právě spontánně začal skládat národní hymnu.

"Musíme tu mít toho dudáka?" dotazoval se Ford.

"Jistě," přisvědčil kapitán. "Dali jsme mu stipendium."

Ford chvíli uvažoval, jestli se má pustit do debaty na toto téma, pak však usoudil, že tím směrem leží šílenství. Místo toho mrštil po dudákovi dobře mířeným kamenem a obrátil se k Dvojkovi.

"Válku?" zeptal se.

"Ano!" Dvojka sjel Forda pohrdavým pohledem.

"Sousednímu světadílu?"

"Ano! Totální válku! Válku, která udělá konec všem válkám!"

"Ale vždyť vůbec není obydlený!"

Zajímavé, myslel si dav. Trefná poznámka.

Dvojkův pohled však nezakolísal. Jeho oči byly teď jako párek moskytů, kteří se neodbytně vznášejí deset centimetrů od vašeho nosu a nedají se odehnat ani máváním rukou, ani plácačkou na mouchy, ani složenými novinami.

"Vím," odvětil. "Ale jednoho dne bude! Dali jsme jim časově neomezené ultimátum."

"Cože?"

"A vyhodili jsme do povětří několik vojenských zařízení."

Kapitán se vyklonil z vany:

"Vojenských zařízení, Dvojko?"

"Ano, pane. Totiž potenciálních vojenských zařízení. Vlastně... stromů."

Okamžik nejistoty pominul. Mrskl očima po publiku, jako když šlehne bičem.

"A vyslyšeli jsme jednu gazelu!" zařval.

Vrazil vraždomatickou pistolí do pouzdra a odmaširoval vřavou, která teď v šílícím davu vypukla. Ušel však jen několik kroků. Jásající spoluobčané ho chytili a na ramenou začali nosit kolem paseky.

Ford seděl a znuděně ťukal dvěma kamínky o sebe.

"Co jste ještě udělali?" zeptal se, když jásot utichl.

"Založili jsme kulturu," řekla hrdě průzkumnice trhu.

"Opravdu?"

"Ano. Jeden z našich režisérů právě natáčí fascinující dokumentární snímek o domorodých jeskynních lidech z naší oblasti."

"Nejsou to jeskynní lidi."

"Vypadají jako jeskynní lidi."

"Žijí v jeskyních?"

"Éé..."

"Žijí v chatrčích."

"Možná že zrovna v jeskyních malují," mýnil jakýsi vtipálek v zástupu.

Ford se k němu rozzlobeně otočil:

"Úžasné vtipná poznámka. Všimli jste si vůbec, že vymírají?"

Na zpáteční cestě narazili Ford s Arthurem na dvě opuštěné vesnice. V okolních lesích našli těla domorodců, kteří se tam odplížili zemřít. Ti, kteří dosud zůstali naživu, vypadali apaticky, jako by trpěli spíše nějakou nemocí ducha než těla. Pohybovali se plouživě a s bezbřehým smutkem. Budoucnost jim neměla být dopřána.

"Vymírají!" opakoval Ford. "Víte, co to znamená?"

"Že bychom je neměli pojišťovat na život," ozval se opět vtipálek.

Ford ho ignoroval. Obrátil se k shromáždění.

"Snažte se to pochopit: začali vymírat teprve potom, co jsme přišli!"

"V tom filmu to vypadá děsně přesvědčivě," vložila se do hovoru průzkumnice trhu. "Dodává mu to právě onoho hluboce zjitřeného pohledu, který je puncem každého skutečně velkého dokumentárního díla. Režisér je velice angažovaný."

"Měl by být," zamumlal Ford.

"Zjistila jsem, že příští film chce natočit o vás," obrátila se teď dívka ke kapitánovi, který ve vaně tloukl špačky.

"Opravdu?" škulbl sebou. "To je od něj ale strašně moc hezké."

"Má na váš úděl velmi vyhraněný názor - břemeno odpovědnosti, osamělost velitele..."

Kapitán chvíli bručivě přemítal.

"Tenhle moment bych nepřečenoval," ozval se konečně. "S gumovou kachničkou není člověk nikdy sám."

Zdvihl kachničku nad hlavu. Rozjásaný dav se jí zmocnil a chvíli ji nosil kolem paseky.

Pracovník v řídicím aparátu celou dobu seděl, zachovával kamenné mlčení a tiskl špičky prstů ke spánkům, čímž naznačoval, že čeká, a když na to přijde, může čekat celý den.

Právě v tuto chvíli se však rozhodl, že přece jen celý den čekat nebude, že prostě bude předstírat, že poslední půlhodina nebyla.

Povstal.

“Kdybychom mohli na chvíli přesunout pozornost k otázkám fiskální politiky...,” řekl stroze.

“Fiskální politiky!” zaječel Ford. “Fiskální politiky!”

Pracovník v řídicím aparátu na něj vrhl pohled, jaký by dokázala napodobit jen Latimerie podivná.

“Fiskální politiky... jsem říkal.”

“Kde byste vzali peníze, když nikdo z vás nic nevyrábí? Nerostou přece na stromech,” namítl Ford.

“Kdybyste mě nechal domluvit...”

Ford sklesle přikývl.

“Děkuji. Jelikož jsme se před několika týdny rozhodli přijmout list jako legální platidlo, jsme teď všichni samozřejmě ohromně bohatí.”

Ford nevěřícně zíral na Golgafrinčamany, pochvalně mručící a chamtivě ohmatávající balíky listů, jimiž měli vycpány tepláky.

“Tím nám ovšem také vznikl menší problém v důsledku vysoké míry dostupnosti listu,” pokračoval řečník, “což znamená, že současný běžný kurs je něco kolem tří opadavých lesních za jeden arašíd z lodi.”

Dav začal znepokojeně reptat. Pracovník v řídicím aparátu je pokynem ruky utišil.

“Abychom tedy problém vyřešili,” pokračoval, “a účinně revalvovali list, zahájíme rozsáhlou odlistňovací akci, a... éé... spálíme všechny lesy. Myslím, že všichni souhlasíte, že je to za daných okolností jediné rozumné řešení.”

Dav vteřinu či dvě váhal. Pak ale kdosi poznamenal, že to prudce zvýší hodnotu listů v jeho kapsách, načež shromáždění nadšeně zajuchalo a poděkovalo pracovníkovi potleskem vstoje. Účetní, kterých bylo v zástupu dost, se už těšili na výnosný podzim.

“Jste blázni,” vyjádřil se Ford Prefect. “Úplně jste zmagořili. Jste banda zuřivých cvoků.”

Veřejné mínění se začalo obracet proti němu. To, co původně vypadalo na skvělou zábavu, se teď podle názoru davu zvrhlo v pouhé otravování, a protože toto otravování bylo navíc namířeno proti nim, přestávalo je bavit.

Průzkumnice trhu okamžitě zvětřila, že vítr změnil směr, a pustila se do Forda.

“Snad máme právo zeptat se vás, co jste dělal celé ty měsíce? Vy a ten druhý vetřelec. Postrádali jsme vás už od příjezdu,” obořila se na něj.

“Byli jsme na cestách,” odpověděl Ford. “Snažili jsme se zjistit něco o téhle planetě.”

“Ale!” ohrnula dívka nos. “To mi nepřípadá moc produktivní.”

“Ne? Zato já mám pro vás novinku, zlatíčko. Objevili jsme budoucnost téhle planety.”

Ford čekal, až jeho prohlášení zapůsobí. Nezapůsobilo. Nevěděli, o čem mluví.

Mluvil tedy dál.

“Ať se rozhodnete dělat odtědka cokoliv, je to šumafuk. Klidně spalte lesy nebo cokoliv, je to úplně buřt. Vaše historie se už odehrála. Máte dva milióny let a dost. Až uplyne tahle doba, bude vaše rasa mrtvá, a dožrte vám tak. Pamatujte, dva milióny let!”

Dav dobal rozladěně mručet. Lidé tak bohatí jako oni přece nemají zapotřebí poslouchat takovéhle blábolení. Možná, že by měli tomu chlapovi dát list nebo dva, aby zmizel.

Nemuseli se však namáhat. Ford už rázoval z paseky. Zastavil se jen, aby potřásl hlavou nad Dvojkou, který už začal pálit vraždomatickou pistolí po nejbližších stromech.

Ještě se ohlédl.

“Dva milióny let!” řekl nevesele.

“To je ještě dost na pár koupelí,” usmál se smířlivě kapitán. “Můžete mi někdo podat houbu? Spadla mi na zem.”

33. kapitola

Asi kilometr odtud v lese Arthura natolik zaujalo, co právě dělal, že Forda ani neslyšel přicházet.

To, co dělal, bylo hodně divné. Na velký plochý kámen vyškrábal čtverec, rozdělený na sto šedesát devět menších čtverečků, třináct po každé straně.

Dále nashromáždil hromadu placatých kamínků a na každý vyškrábal písmeno. Kolem čtverce zamračeně sedělo několik dosud přežívajících domorodců. Arthur se jim pokoušel vysvětlit kuriózní koncepci, kterou kameny představovaly.

Zatím moc nechápali. Pokusili se některé kamínky sníst, jiné chtěli zahrabat a ostatní zahodit.

Konečně se mu podařilo jednoho přimět, aby položil pár kamenů na vyškrábanou tabulku. Nedosáhl však ani tolik, co včera. Připadalo mu, že se s rychle upadající morálkou těchto stvoření zhoršuje i jejich inteligence.

Aby své žáky trochu povzbudil, Arthur vyrovnal na kamennou tabulku několik písmen a snažil se přimět je, aby přidali další.

Moc to nešlo.

Ford zůstal stát pod blízkým stromem a beze slova přihlížel.

“Ne,” říkal Arthur jednomu z domorodců, který právě v záchvatu propastného zoufalství divoce zašoupal písmeny. Za Q máš deset bodů, a navíc v tomhle slově se hodnotí trojnásobně, takže..., hele, pravidla jsem vám vysvětlil... nene, prosím tě, polož tu čelist... no dobře, tak ještě jednou od začátku. A zkuste se konečně soustředit.”

Ford se opřel o strom.

“Co to vyvádíš?” zeptal se tiše.

Arthur nadskočil. Pohlédl na Forda. Najednou mu připadlo, že jeho počínání může vypadat dost pošetile. Věděl jen, že když byl malý, fungovalo to úplně jako kouzlo. Ale to byla jiná situace. Nebo spíš bude.

“Pokouším se naučit jeskynní lidi jednu hru.”

“Nejsou to jeskynní lidi,” oponoval Ford.

“Vypadají tak.”

Ford to nechal plavat.

“Aha,” řekl.

“Je to s nima těžký,” řekl Arthur unaveně. “Umějí jenom mručet a navíc nevědí, jak se to píše.” Povzdychl si a narovnal se.

“Čeho tím chceš dosáhnout?” zeptal se Ford.

“Musíme je přimět, aby se vyvíjeli. Evoluce!” vybuchl hněvivě. Doufal, že unavený povzdech a zlost by mohly nějak převážit pocit, kterým v poslední době trpěl - že se chová jako blázen. Nepomohlo to. Rozčileně vyskočil.

“Dovedeš si představit, jak by vypadal svět vytvořený potomky těch... kreténů, s kterými jsme sem přiletěli?”

“Představit?” Ford zdvihl obočí. “Ten si nemusím představovat. Viděli jsme ho.”

“Ále...,” Arthur bezmocně máchal rukama.

“Viděli jsme ho,” opakoval Ford nemilosrdně. “Nemůžeš zavírat oči před fakty.”

Arthur nakopl kamínek.

“Řekls jim, co jsme objevili?”

“Hmmm?” Ford moc neposlouchal.

“Norsko. Slartibartfastův podpis na ledovci. Řekls jim o tom?”

“To nemá smysl. Co by to pro ně znamenalo?”

“Znamenalo?” podivil se Arthur. “Však ty moc dobře víš, co to znamená. Znamená to, že tahle planeta je Země! Můj domov! Narodil jsem se tu!”

“Narodil?”

“No dobře, tak tedy narodím.”

“Za dva milióny let. Proč jim to neřekneš? Bež a řekni jim ‘Promiňte, chtěl bych vám jen říct, že za dva milióny let se narodím pár kilometrů odtud!’ Uvidíš, co ti řeknou. Zaženou tě na strom a zapálí ho.”

Arthur to nešťastně vzal na vědomí.

“Musíš se s tím vyrovnat,” řekl Ford. “Tví předci jsou tamti blbci, a ne tihle chudáci.”

Přistoupil k opolidem, apaticky šťourajícím v kamenných písmenech. Zavrtěl hlavou.

“Vykašli se na hry, Arthure. Lidstvo tím nezachráníš, protože tady z těch lidstvo nebude. Lidstvo právě sedí na skále na druhé straně kopce a natáčí o sobě dokumentární filmy.”

Arthur se tiše svíjel.

“Musíme něco udělat,” řekl. Zaplavil ho nekonečný pocit smutku. Tady stojí, na Zemi, která ztratila budoucnost v hrůzyplně pitomé katastrofě, a teď je zřejmě odsouzena ztratit i minulost.

“Ale ne,” řekl Ford. “Nic se nedá dělat. Tohle nemůže změnit historii Země, protože tohle je historie Země. Ať se ti to líbí nebo ne, Golgafrinčamané jsou tví předci. Za dva milióny let je vyhledá Vogoni. Historie se prostě nedá změnit, zapadá totiž do sebe jako hlavolam. Je to legrace, ten život, co?”

Sebral písmeno Q a mrštil jím do nedalekého tavníkového křoví, kde zasáhlo mladého králíka. Králík vyděšeně prchal a nezastavil se, dokud ho nechňapla a nesežrala liška, která se zadávila jeho kostí, chcípla na břehu potoka a ten ji pak odplavil.

V průběhu následujících týdnů Ford Prefect spolkl svou pýchu a začal chodit s dívkou, která na Golgafrinčamu byla úřednicí v kádrovém oddělení. Strašně ho zarmoutilo, když náhle zesnula v důsledku požití vody otrávené mršinou chcíplé lišky. Jediné možné ponaučení, které z téhle historky lze vyvodit, je, že člověk nemá neprozřetelně házet písmenem Q do tavníkového křoví. Jsou ale

bohužel chvíle, kdy není vyhnutí.

Jako většina rozhodujících věcí v životě zůstal tento sled událostí Fordovým a Arthurovým očím neviditelný. Smutně hleděli na jednoho z domorodců, jak zamračeně postrkuje zbývající písmena.

“Chudák zatracená jeskynní,” řekl Arthur.

“Nejsou to...”

“Cože?”

“Ale nic.”

Nebohé stvoření vydalo nervy drásající zavytí a zabušilo do kamenné tabulky.

“Asi to pro ně byla ztráta času, že?” řekl Arthur.

“Uh uh urghhh,” zamumlal domorodec a znovu zabušil do kamene.

“Kontroloři hygieny telefonů je vytěsnili z vývojového žebříčku.”

“Urgh grr grr gruh!” naléhal domorodec a opětovně bušil do kamene.

“Proč pořád buší do toho šutru?” divil se Arthur.

“Myslím, že chce, aby sis s ním znovu zahrál. Ukazuje na písmena.”

“Nejspíš tam zase složil crzjggrdwldiwdc, chudák blbeček. Pořád mu říkám, že crzjggrdwldiwdc se píše jen s jedním g.”

Domorodec opět zabušil do kamene.

Podívali se mu přes rameno. Oči jim málem vypadly z hlavy. Mezi změtí písmen jich jedenáct bylo vyrovnáno do úhledné řádky. Dávala dvě slova: “ČTYŘICET DVA.”

“Grrugh guh guh,” vysvětlil domorodec. Rozzlobeně smetl písmena z tabulky a šel se s kolegou poflakovat pod nedaleký strom.

Ford s Arthurem za ním jen zírali. Pak zírali pro změnu jeden na druhého.

“Bylo tam to, co jsem si myslel, že tam bylo?” zeptali se jeden druhého.

“Ano,” řekli oba. “Čtyřicet dva,” řekl Arthur.

“Čtyřicet dva,” řekl Ford.

Arthur se rozběhl k domorodcům.

“Co se nám to pokoušíš říct?” hulákal. “Co to má znamenat?”

Jeden z domorodců se převálil na zem, vykopl nohy do vzduchu, znovu se převálil a usnul.

Druhý vyhopsal na strom a házel po Fordovi kaštany. Ať už chtěli říct cokoli, řekli to, a dost.

“Však víš, co to znamená,” řekl Ford.

“Ne tak docela.”

“Čtyřicet dva je číslo, které Hlubina myšlení vypočítal jakožto Definitivní odpověď.”

“Hm.”

“A Země je počítač, který Hlubina myšlení navrhl a postavil, aby vypočítal Otázku k Definitivní odpovědi.”

“Máme všechny důvody si to myslet.”

“A organický život byl součástí operační matice obřího počítače.”

“Když to říkáš.”

“Říkám. To znamená, že tihle domorodci, tihle opolidé, jsou nedílnou součástí programu počítače, což my a Golgafrinčamané nejsme.”

“Ale jeskynní lidé vymírají a je jasné, že Golgafrinčamané je nahradí.”

“Přesně tak. Takže jistě chápeš, co to znamená?”

“Co?”

“Pěcknej bordel.”

Arthur se rozhlédl.

“Tahle planeta dostává, chudák, pořádně zabrat.”

Ford chvíli usilovně přemýšlel.

“Nějaký výsledek to přece jen muselo mít,” řekl po chvíli, “protože Marvin říkal, že dokáže přečíst Otázku zakódovanou ve tvých mozkových vlnách.”

“Ale...”

“Možná že je nesprávná, anebo je správná, ovšem v překroucené podobě. Přesto by nás ale mohla přivést na stopu, kdybychom na ní přišli. Jenomže jak.”

Chvíli se plácali v depresi. Arthur si sedl na zem a škubal trávu, po chvíli však zjistil, že podobná činnost ho nemůže plně uspokojit. Nedokázal věřit v trávu, a zdálo se mu, že stromy nemají žádný smysl a že táhnoucí se pahorky se netáhnou nikam. Budoucnost mu připadala jako tunel, kterým se musí proplazit.

Ford si hrál se svým senzomatickým subéterovým přijímačem. Nic. S povzdechem ho zase odložil.

Arthur vybral jedno kamenné písmeno ze svého podomácku vyrobeného souboru. Bylo to C. Vzdychl a zase je odložil. Písmeno, vedle něhož je položil, bylo O. Dohromady to dávalo CO. Přihodil k nim další dvě písmena. Čirou náhodou to bylo U a K. Podivnou shodou okolností výsledné slovo vyjadřovalo dost přesně Arthurovy momentální pocity. Chvíli na ně zíral. Neudělal to schválně, byla to hra náhody. Mozek se mu pomalu dostával do obrátek. Náhle ho něco napadlo.

“Forde! Hele, jestli mám tu Otázku zakódovanou v mozkových vlnách, a nevím o tom, pak musí být kdesi v mém podvědomí.”

“Asi ano.”

“Možná existuje způsob, jak ji z podvědomí vylovit.”

“Ano?”

“Jo, když do toho vneseme nějaký náhodný prvek, který bude řízen právě těmi vlnami.”

“Jako třeba?”

“Jako třeba taháním písmen poslepu.”

Ford vyskočil.

“Vynikající!” Vytáhl z brašny ručník a obratně ho zauzloval, takže vznikl jakýsi vak.

“Naprosto šílené,” řekl. “Úplný nesmysl. Ale zkusíme to, protože je to vynikající nesmysl. Tak dělej. Honem.”

Slunce se diskrétně schovalo za mrak. Spadlo několik smutných dešťových kapiček.

Shrnuli zbývající písmena a nasypali je do vaku. Zatřásl jím.

“Tak,” řekl Ford. “Zavři oči. Tahej. Dělej, člověče.”

Arthur zavřel oči a ponořil ruku do ručníku plného kamení. Prohrábl je, pak vytáhl čtyři a podal je Fordovi. Ford je narovnal na trávu v pořadí, v jakém je dostal.

“C, O, D, O... Codo,” řekl Ford.

Zamrkal.

“Myslím, že to funguje!”

Arthur vytáhl další tři.

“S, T, A... Sta. Možná že to nefunguje,” řekl Ford.

“Tady máš další tři.”

“N, E, T... Stanet... Bohužel, nedává to smysl.”

Arthur vytáhl z vaku další písmeno. Ford ho umístil nakonec.

“E... dostanete... co dostanete!” zařval. “Funguje to! To je úžasné, ono to skutečně funguje!”

“Tady máš další.” Arthur horečně vyhazoval další písmena, jak rychle jen dokázal.

“K, D, Y, Ž,” slabikoval Ford. “V, Y, N, Á, S, O, B, Í, T, E... Co dostanete, když vynásobíte... Š, E, S, T... šest... co dostanete, když vynásobíte šest... D, E, V, Í, T, I... šest devíti...” Odmlčel se. Tak dělej, kde jsou další?”

“To je všechno,” řekl Arthur. “Už jich tu víc není.”

Narovnal se. Byl z toho úplně na větvi.

Ještě jednou zaštrachal v zavázaném ručníku, ale už tam žádná písmena nebyla.

“Chceš říct, že to je všechno?” zeptal se Ford.

“Už jo.”

“Šest krát devět. Čtyřicet dva.”

“Už jo. Víc toho není.”

34. kapitola

Slunce opět vyšlo a vesele je lechtalo paprsky. Zazpíval pták. Vlahý větřík províval stromy, pozdvíhoval hlavičky květin a roznášel jejich vůni po lese. Někjaký hmyz probzučel kolem na cestě za tím, co hmyz obvykle dělává v pozdní odpoledne. Mezi stromy se melodicky nesl zvuk hlasů, následován po chvíli dvěma dívkami. Překvapeně se zarazily, když uviděly Forda Prefecta a Arthura Denta, jak leží na zemi a podle všeho jsou v posledním tažení. Ve skutečnosti se svíjeli tichým smíchem.

“Hele, neodcházejte!” vypravil ze sebe Ford mezi dvěma poryvy smíchu. “Hned se vám budeme věnovat.”

“Co se děje?” zeptala se vyšší a štíhlejší z dívek. Na Golgafrinčamu bývala úřednicí v kádrovém oddělení, ale moc ji to nebavilo.

Ford se vzpomatoval.

“Promiňte... Ahoj. Právě jsme tu s kamarádem uvažovali o smyslu života. Strašně frivolní nápad.”

“Á, to jste vy,” konstatovala dívka. “Dělal jste dneska odpoledne pěkný divadýlko. Ze začátku to bylo docela legrační, ale pak jste to trochu nakop.”

“Vážně? Asi jo.”

“Proč jste to vlastně všechno vyváděl?” zeptala se druhá dívka, menší, s kulatým obličejem. Na Golgafrinčamu bývala výtvarnicí jedné malé reklamní společnosti. I když byl nový svět drsný, přece jen se tu večer ukládala ke spánku s hlubokou vděčností, že ať ji ráno čeká cokoliv, určitě to nebudou stovky a stovky skoro stejných fotografií náladově osvětlených tub zubní pasty.

“Proč? Jen tak. Pronic zanic,” zasmál se vesele Ford. “Pojďte se s námi bavit. Já jsem Ford, tohle je Arthur. Právě jsme se chystali nedělat vůbec nic, ale to může počkat.”

Dívky si je pochybovačně prohlížely.

“Agda,” prozradila vyšší dívka. “A tohle je Mella.”

“Ahoj, Agdo. Ahoj, Mello,” řekl Ford.

“Mluvíte taky někdy?” oslovila Mella Arthura.

“Občas,” usmál se Arthur. “Ale ne tolik jako Ford.”

“To je prima.”

Následovala krátká odmlka.

“Co jste myslel tím, že máme jen dva milióny let?” zajímala se Agda. “Vůbec jsem nepochopila, co jste to povídal.”

“Tohle?” řekl Ford zlehka. “To je úplně jedno.”

“Jen to, že svět bude demolován, aby se mohla postavit dálnice,” pokrčil Arthur rameny. “Ale to bude až za dva milióny let, a vůbec, Vogoni jsou Vogoni.”

“Vogoni?” podivila se Mella.

“Jo. Asi je nebudete znát.”

“Jak jste na to přišel?”

“To je fakticky úplně jedno. Něco jako sen z minulosti nebo z budoucnosti.” Arthur se usmál a odvrátil zrak.

“Nepřijde vám, že plácáte nesmysly?” zajímala se Agda.

“Poslyšte, pusťte to z hlavy. Všechno. Na ničem nezáleží. Podívejte, je krásně. Radujme se z toho. Slunce, zeleň pahorků, řeka v údolí, hořící stromy.”

“I kdyby to byl jen sen, je to pěkný horor,” ozvala se Mella. “Zničit planetu kvůli stavbě dálnice.”

“Už jsem slyšel horší,” vykládal Ford. “Četl jsem o jedné planetě kdesi v sedmé dimenzi, z které si udělali kouli v intergalaktickém barovém kulečnicku. Zapadla rovnou do černé díry. Deset miliard mrtvejch.”

“To je šílenství,” usoudila Mella.

“Ano, a ten štouch byl jen za třicet bodů.”

Agda a Mella na sebe pohlédly.

“Dneska po schůzi výboru pořádáme večírek. Můžete přijít taky, jestli chcete.”

“Jo, fajn,” řekl Ford.

“Rád,” usmál se Arthur.

Mnohem později Arthur s Mellou seděli a pozorovali východ měsíce nad rudě planoucími stromy.

“Ta historka o zničení světa...,” začala Mella.

“Ano, za dva milióny let.”

“Říkáš to, jako by sis myslel, že je to pravda.”

“Myslím, že je. Byl jsem při tom.”

Zmateně potřásla hlavou.

“Jsi tak zvláštní.”

“Vůbec ne. Jsem úplně tuctový,” odporoval Arthur. “Ale přihodily se mi zvláštní věci. Dá se říct, že jsem spíš byl odlišen, než že bych se lišil.”

“A ta planeta, co o ní vyprávěl tvůj kamarád, jak zapadla do černé díry...”

“O tom já nic nevím. Nejspíš to bude něco z té knihy.”

“Z jaké knihy?”

Arthur se odmlčel.

“Ze *Stopařova průvodce po Galaxii*,” řekl konečně.

“Co to je?”

“Něco, co jsem dnes večer hodil do řeky. Myslím, že už to nebudu potřebovat.”

=====

STOPAŘŮV PRŮVODCE PO GALAXII
RESTAURANT NA KONCI VESMÍRU

OBSAH

Z anglických originálů vydaných (1981, 1982) v Pan Books, London and Sydney přeložila Jana Hollanová. Obálku "Poblitá hlava" (byla též oceněna jako nejošklivější obálka desetiletí) a grafickou úpravu navrhl Joska Skalník. Vydal Odeon Praha 1991 nákladem 25000 výtisků.